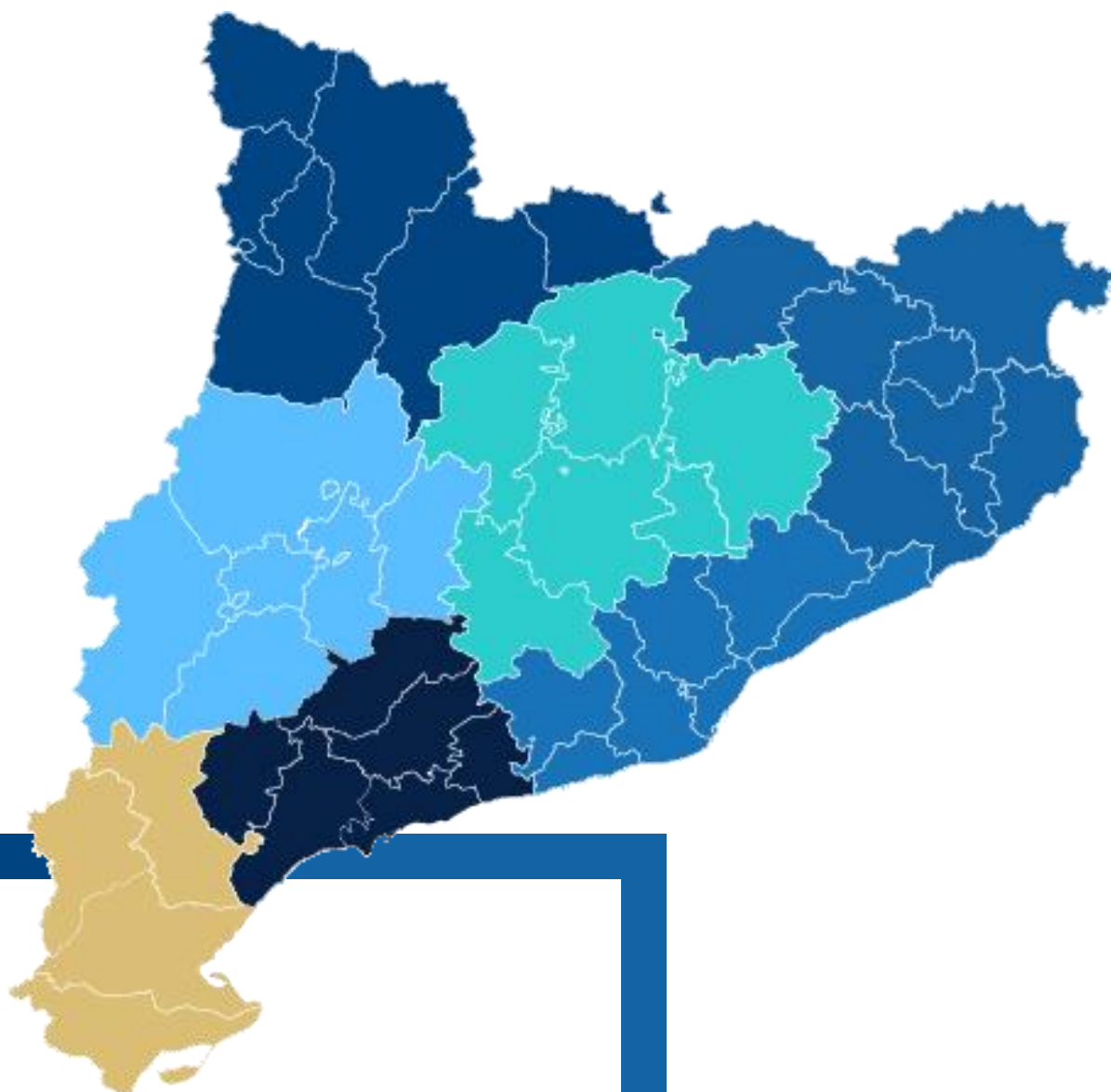

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Presentació

Amb un elevat avenç del PIB del 3,4 %, el creixement econòmic de Catalunya el 2017 ha continuat, i reforçat, l'etapa d'expansió iniciada en la segona meitat del 2013. Malgrat els xocs sobre la confiança que van provocar els atemptats terroristes de Barcelona i Cambrils d'agost i el fort increment de la tensió política des del setembre del 2017 fins a finals d'any en els mesos de setembre i octubre, l'augment de l'activitat el 2017 es va situar com el més elevat des de l'inici de la recuperació. Una millora de l'activitat que, fins a mitjans del 2018, acumulava ja cinc anys de creixement, amb un avenç d'un notable 14,9 % entre el primer trimestre del 2013 i el del 2018. Amb aquests increments, i per primera vegada des de l'inici de la recessió, el 2017 el PIB català va superar els registres previs a la crisi. En suma, en els principals agregats, la recessió dels anys 2008-13 ha estat superada, encara que, en relació amb el mercat laboral, resti un cert temps per recuperar els seus valors previs.

Aquesta dinàmica de l'activitat el 2017 ha tingut una translació particularment intensa en el factor treball, cosa que, ateses les elevades taxes d'atur, cal rebre com una dada particularment positiva. Així, l'ocupació del 2017 (mesurada per l'EPA), va sumar uns extraordinaris 91.000 nous llocs de treball el 2017 (2,9 % a/a), una xifra que només és lleugerament més baixa que el 3,4 % del 2016, quan es va assolir el màxim en creació de llocs de treball des del 2014, i que s'apropa als registres mitjans dels anys 2000-05. Després d'haver acumulat aquests increments des de l'inici de la recuperació, resulta que, a mitjans del 2018, dels vora 665.000 llocs de treball perduts entre 2007 i 2013, l'economia catalana havia recuperat ja uns 360.000, restant encara aproximadament un 8 % per assolir els nivells previs a la crisi.

Com sempre en les més de 20 edicions d'aquests treballs, cada estimació anual incorpora les millores estadístiques de l'exercici i reestima les magnituds territorials d'acord amb les actualitzacions d'estimacions anteriors efectuades pels organismes generadors d'estadística econòmica oficial. Des d'aquest punt de vista, les dades d'aquest volum inclouen les últimes revisions de l'Idescat de l'avenç del PIB del 2016 i anys anteriors. Igualment, i en l'àmbit de les magnituds del primari, el DARP va procedir, en la primera meitat del 2018, a una reestimació dels resultats del primari pel 2016, de manera que s'han recalculat els creixements dels diferents subsectors d'aquesta branca per cada una de les comarques i eixos per aquell exercici. Addicionalment, en el moment de tancar aquest volum, el DARP encara no havia subministrat les macromagnituds del primari del 2017, de manera que l'estimació del creixement sectorial i la seva distribució comarcal inclou més provisionalitat que en altres edicions. Aquesta també incorpora el creixement de la productivitat dels diferents sectors industrials pel 2016, els valors dels quals no van aparèixer fins a finals del 2017, quan l'INE va publicar la seva Encuesta Industrial; amb aquesta informació, s'han reestimat els avenços dels diferents sectors industrials pel 2016, base de l'estimació del seu augment el 2017. Tot i això, el calendari de l'INE per a l'Enquesta Industrial del 2017, similar al del passat any, ha obligat a utilitzar de nou aproximacions als canvis a la productivitat de les diferents branques industrials, la qual cosa confereix també provisionalitat a l'estimació dels VAB sectorials de la indústria.

BBVA agraeix totes les persones que han col·laborat en la preparació i elaboració de l'anuari, la professionalitat i l'esforç esmerçats, en especial el curós treball de Marc Costa i Carcereny de l'equip de recerca del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel catedràtic emèrit d'aquesta universitat, Josep Oliver i Alonso, recolzat per les acurades revisions de Pep Ruiz, de BBVA Research.

Novembre del 2018

Títols de crèdit

Anuari Econòmic Comarcal BBVA 2018

Direcció:

Josep Oliver i Alonso, catedràtic emèrit d'Economia Aplicada (UAB)

Equip de treball:

Marc Costa i Carcereny (Departament d'Economia Aplicada, UAB)

Pep Ruiz Aguirre (BBVA Research)

Introducció

Els registres econòmics de Catalunya el 2017 van confirmar el molt positiu procés de creixement iniciat la segona meitat del 2013, amb notables avenços del PIB i del VAB (del 3,4 % i del 3,3 %, respectivament)¹. Amb aquest augment de l'activitat, els registres del 2017 van superar ja la producció neta del 2007. També ha continuat l'elevat contingut de treball per unitat de producte que ha caracteritzat aquesta fase de la recuperació, de manera que aquesta dinàmica ha permès avançar notablement en la reducció de la taxa d'atur: en mitjana del 2017, aquesta es va situar en el 13,4 % de la població activa, lluny ja del 23,1 % del primer semestre del 2013, en el pitjor moment de la crisi. Així, tot i que Catalunya ha superat el VAB generat el 2007, en termes d'ocupació encara resta un temps per reabsorbir els efectes de la recessió.

Aquests registres agregats pel conjunt català tenen expressions molt diferenciades per sectors i territoris. Per tot això, en aquesta edició ha semblat pertinent efectuar una primera avaluació d'on estan, en aquest procés de reabsorció dels estralls de la crisi financera, els diferents territoris, comarques i sectors del país. Per això, s'ofereix una informació, més detallada que en altres edicions, del canvi 2007-17 tant en termes de VAB generat com amb relació a l'afiliació.

Els molt positius resultats assolits el 2017 han de ser avaluats, necessàriament, sota el prisma dels dramàtics esdeveniments de l'agost a Barcelona i Cambrils (atemptats terroristes) i de les incerteses relacionades amb l'entorn polític, en particular al setembre i octubre del 2017. Ambdós elements van afectar la confiança, tant d'empreses com de consumidors, i, tot i que els seus efectes van ser breus, els impactes negatius sobre algunes variables del mercat de treball i d'activitat en sectors específics (comerç, hostaleria, activitats immobiliàries) van ser perceptibles. En tot cas, el primer apartat d'aquest volum (1. *El PIB català el 2017: forta expansió anual, tot i els problemes del darrer trimestre*) analitza aquests fets per, a continuació, sintetitzar els principals trets que, des de la demanda, han impulsat l'activitat i com l'oferta va respondre a aquests estímuls. Aquest balanç de les diverses branques productives constitueix la base de l'estimació que s'ofereix en el segon apartat d'aquest volum (2. *La distribució territorial del creixement per grans àrees el 2017: avenços més forts a les Comarques Centrals, l'AMB i el Camp de Tarragona*). Els resultats econòmics de les diferents demarcacions i eixos comarcals de Catalunya, que es presenten en aquest punt, constitueixen el marc del creixement de les 42 comarques, que és objecte d'anàlisi a l'apartat tercer (3. *El creixement comarcal el 2017*). Unes conclusions finals tanquen el volum, a les quals els segueix un annex estadístic i una síntesi de les fonts d'informació estadística utilitzades.

En l'elaboració d'aquesta monografia, cal destacar la col·laboració d'un ampli conjunt d'institucions i persones sense les quals, simplement, no hauria estat possible. Cal agrair, en primer lloc, l'ajuda prestada per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i, en particular, al senyor Josep Arnau i a les senyores Lourdes Alonso Serra, M. Carme Saborit i Vidal i M. Cristina Rovira i Trepat. Juntament amb la dinàmica de les macromagnituds, l'ajut de l'Observatori del Treball i Model Productiu ha estat, com sempre, imprescindible per a la disponibilitat d'informació relativa a l'evolució del mercat de treball comarcal. En l'àmbit sectorial, i pel que fa al primari, ha estat inestimable l'ajut del Gabinet Tècnic del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i l'amable atenció de Cristina Fumanal. Per a la indústria, cal agrair les facilitats de Lourdes Alonso Serra i de M. Carme Saborit i Vidal de l'Institut d'Estadística de Catalunya, que ens han permès disposar amb agilitat de les dades per Catalunya de l'explotació de l'Enquesta Industrial de l'INE. Per l'important sector d'energia, tant decisiu en certes comarques, cal agrair el suport del senyor David Villar, de l'Institut Català de l'Energia. Pel que fa a la construcció, el Departament de Territori i Sostenibilitat ha facilitat la informació necessària sobre l'evolució de l'activitat residencial, mentre que les estimacions sobre la distribució de la producció entre les seves principals branques es basen en les dades de VAB per ocupat de cada branca en l'àmbit espanyol procedents del Ministeri de Foment (Subdirecció General d'Estudis Econòmics i Estadístiques). El director és, a més, deutor dels esforços de molta altra gent. Entre ells, cal destacar el treball rigorós i, en especial, la capacitat de procés de la informació del meu col·laborador els darrers anys, el professor Marc Costa Carcereny.

1: L'avenç del VAB a preus bàsics (VAB pb) a Catalunya el 2017 (3,3%), va resultar molt pròxim al del PIB a preus de mercat (3,4%), perquè el component impositiu del PIB ha crescut a un ritme força similar al del valor afegit. La impossibilitat d'assignar territorialment els impostos obliga a que

l'anàlisi de l'activitat per demarcacions, grans eixos comarcals i comarques es faci, exclusivament, atenent al creixement del VAB a preus bàsics.

Capítol 1. El PIB català el 2017: Forta expansió anual, tot i les incerteses del darrer trimestre

Les particulars condicions polítiques i socials del segon semestre del 2017 (atemptats terroristes a Barcelona i Cambrils a l'agost i incertesa política al setembre-octubre) obliguen a avaluar, sigui succintament, el seu impacte en el creixement de l'activitat i l'ocupació la darrera part de l'any. Per aquest motiu, el primer capítol passa revisió, inicialment, a les consideracions que diversos instituts d'economia feien del potencial impacte de les tensions polítiques de finals del passat 2017 per, a continuació, mostrar els impactes en algunes variables de producció i ocupació. Per això, en el primer punt s'analitzen els efectes d'aquests esdeveniments, i com es van anar modificant les previsions sobre el creixement català i espanyol com a conseqüència de les tensions que van tenir lloc en aquell moment (1.1. *El creixement el 2017 i la seva dinàmica trimestral: un balanç*). Situats aquests impactes, el segon punt (1.2. *L'impuls de la demanda exterior i el paper del consum privat i la inversió*) passa revisió als elements que, des de la demanda, van impulsar l'augment del PIB, efectuant una succinta avaluació dels factors interns i exteriors que ajuden a comprendre'l. Comentats aquests, el punt tercer (1.3. *L'oferta el 2017: fort avenç industrial, recolzat en un elevat creixement terciari i en l'augment de la construcció*) analitza la dinàmica dels diferents sectors i subsectors que, des de l'oferta, han donat resposta a la demanda.

1.1. El creixement el 2017 i la seva dinàmica trimestral: un balanç

Sobre els resultats finals del 2017 van estar planejant tant els atemptats terroristes del 17 d'agost a Barcelona i Cambrils, com els esdeveniments polítics de setembre i octubre. Tot i això, en el decurs dels primers trimestres del 2017 i fins la tardor, el consens apuntava a un efecte nul de la crisi política a Catalunya sobre l'activitat d'Espanya i, indirectament, sobre la catalana. D'aquesta manera, la Comissió Europea situà les previsions d'avenç del PIB per Espanya a la primavera del 2017 en un 2,8 % que, just a l'inici de la tardor, va elevar fins el 3,1 %. Tanmateix, la tensió que es va experimentar a partir del setembre, juntament amb la notable sortida de seus centrals d'empreses radicades a Catalunya, va provocar una revisió a la baixa dels creixements de l'activitat que es postulaven

per Espanya i Catalunya, de manera que, a partir de la darrera part de l'any, els principals organismes internacionals suggerien que els efectes de la crisi catalana serien més que perceptibles. Així, l'OCDE, en les seves projeccions pel 2018 presentades el novembre del 2017, va rebaixar el creixement del PIB per Espanya al 2,3 %, mentre que des de l'FMI s'apuntava el mateix al gener del 2018, indicant que la incertesa política reduiria l'augment de l'activitat a Espanya el 2018 al 2,4 %.

En l'àmbit espanyol, l'*Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal* va avançar, a l'octubre del 2017, que els seus models d'estimació immediata de l'activitat suggerien reduccions notables del creixement català: la informació relativa a la dinàmica comercial va reduir la previsió del PIB català del quart trimestre del 2017, des del 0,9 % al 0,5 %, al temps que altres indicadors apareguts posteriorment (producció industrial, matriculació de vehicles industrials, societats mercantils creades i activitat als serveis) oferien dades compatibles amb aquella caiguda. Del seu costat, i recollint el consens existent sobre el negatiu impacte de la situació política, les estimacions del Govern espanyol del novembre reduïen el creixement esperat del PIB espanyol pel 2018 del 2,6 % al 2,3 %.

L'ampli consens existent sobre la reducció del creixement que la crisi catalana podia generar, venia recolzat per la dinàmica que van presentar a Catalunya alguns indicadors d'activitat, amb sobtades i, de vegades, importants davallades, front ascensos a la resta d'Espanya, o millors registres catalans els trimestres anteriors o en el mateix període del 2016. Aquest va ser el cas de l'activitat comercial que, mesurada per la dinàmica de l'índex de vendes a grans superfícies, va presentar el trimestre agost-octubre una notable davallada anual a Catalunya (-3,4 %), lluny de l'avenç espanyol (2,1 %). També, el grau d'ocupació hotelera va ser menor el quart trimestre del 2017 a Catalunya (56,0 %) que en el mateix trimestre del 2016 (58,8 %), reflectint la reducció de la demanda estrangera. Igualment, per la compravenda d'habitatge lliure, l'efecte semblava evident: en el segon semestre del 2017, la contracció anual a Catalunya (-8,5 %) va ser sensiblement superior a la d'Espanya (-1,6 %).

Aquests negatius impactes sobre algunes branques productives es van reflectir directament al mercat de treball català: en el quart trimestre del 2017, l'afiliació va caure d'un -1,0 % (lluny de l'augment del 0,7 % del mateix trimestre del 2016 i del creixement del 0,5 % a Espanya). Sectorialment, aquesta davallada va ser destacable en el terciari: -1,0 % a Catalunya (0,3 % a Espanya i 0,4 % un any abans), reflectint la negativa evolució dels serveis privats (-2,6 %, a comparar amb el -0,5 % del mateix període del 2016).²

2: Una pèrdua agregada que expressava les del comerç (caiguda intertrimestral del -0,3 %, força superior a l'1,5 % del mateix període del 2016), els transports (-0,7 %, front el 0,2 % d'un any abans), l'hostaleria (-12,5 % intertrimestral, força superior al -8,9 % del mateix període del 2016),

les activitats immobiliàries (-0,5 % a comparar amb l'augment, del 0,8 %, en el mateix trimestre del 2016) i les activitats professionals, científiques i administratives (caiguda del -3,6 %, més elevada que el -1,3 % del 2016).

Els efectes d'aquesta dinàmica van ser esmorteïts, tant pel curt període en què es van deixar sentir com per la forta empenta industrial (recolzada en unes exportacions que, en el quart trimestre del 2017, van augmentar d'un notable 6,5 %) com pel bon comportament de la resta de serveis i de la producció a la construcció. Tot i això, els impactes sobre algunes variables del mercat de treball poden haver restat creixement en alguns àmbits territorials més especialitzats en les produccions afectades. Així, ja al novembre del 2017, l'*Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal* indicava que les seves previsions anteriors s'havien vist afectades per sorpreses positives, que elevaven l'avenç del PIB el quart trimestre al 0,7 %, de forma que el xoc s'hauria concentrat exclusivament a l'octubre. Una visió similar va ser la del Banco de España el desembre: en el seu informe trimestral sobre l'economia espanyola, suggeria un creixement el darrer quart del 2017 per Espanya idèntic al del tercer (un 0,8 % intertrimestral), per l'efecte de dues forces amb dinàmiques oposades que es contrarestaven: millora dels mercats d'exportació i incertesa política a Catalunya. Corroborant aquest diagnòstic, l'informe trimestral sobre l'economia catalana de l'abril del 2018 de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona indicava que les seves previsions més pessimistes (del gener del 2018) no s'estaven complint i que l'impacte sobre l'activitat havia estat selectiu, afectant fonamentalment al turisme i, amb menys intensitat, al comerç i la construcció. Finalment, la Comissió Europea (previsiones d'hivern, febrer 2018) elevava al 2,6 % el creixement per Espanya perquè, en la seva opinió, la crisi catalana hauria tingut efectes continguts. I el mateix postulava l'FMI a les Jornades de Primavera a Washington, on va augmentar el creixement espanyol pel 2018 fins el 2,8 % per la dilució del risc polític a Catalunya. A aquesta més positiva visió s'hi van afegir les principals agències internacionals de ràting.³

En suma, i amb relació al creixement del 2017, la recuperació del xoc d'octubre que va tenir lloc a partir del novembre va contribuir a que el PIB del quart trimestre de l'exercici se situés en un prou elevat 3,5 %, fins i tot per sobre el 3,4 % del tercer i del 3,3 % dels dos primers quarts de l'exercici. Tot i això, a l'alçada de l'estiu del 2018 hi ha alguns indicadors que semblen suggerir que els efectes dels esdeveniments de la darrera part del 2017 s'han deixat sentir en el decurs dels primers mesos del 2018.

1.2. L'impuls de la demanda exterior i el paper del consum privat i la inversió

L'avenç del PIB el 2017 (el citat 3,4 %) ha suposat una marcada continuïtat de la recuperació iniciada el 2013 que, a partir de 2015, va agafar un intens impuls, amb augments mitjans fins el 2017 del 3,2 %. D'aquesta

manera, des del punt mínim del cicle assolit el 2013 (una davallada acumulada des del 2007 del -8,8 %), els resultats acumulats des d'aleshores han situat el creixement en un notable 8,7 %, cosa que ha permès que el PIB del 2017 superés ja el del 2007, de forma que, i amb relació a aquesta variable, els efectes de la crisi financera han estat superats.

La continuïtat de la recuperació i, en particular, la millora del terciari (que s'analitza més avall), es va traduir en un augment mitjà de l'ocupació el 2017 de 91.000 nous llocs de treball (segons EPA) i de vora 125.000 nous afiliats a la Seguretat Social (règim general i d'autònoms). Cal destacar que els creixements d'ocupats de l'EPA a l'entorn dels 100.000 per any, en línia amb els registres del 2016/17, no s'havien contemplat a l'economia catalana des d'abans del 2006. Amb aquests resultats, el mercat de treball a Catalunya continua recuperant efectius, sumant un total de 3,2 milions d'afiliats el 2017, uns registres ja no massa allunyats dels 3,3 milions del 2007; en canvi, en termes d'EPA, els 3,3 milions d'ocupats del 2017 encara estan un -8,4 % per sota els 3,6 milions del 2007.

Les raons d'aquesta recuperació de l'activitat i de l'ocupació el 2017 no són sensiblement diferents de les que han impulsat la millora des del 2014, i apunten al positiu efecte sobre la competitivitat i la confiança (interna i exterior) de les reformes dels anys de la crisi (fiscals, financeres, laborals, energètiques, de pensions). A aquestes, cal sumar-hi l'empenta generada pels potents vents de cua exteriors, en particular l'actuació del BCE, el manteniment de la capacitat d'atracció turística, afavorida per la situació geopolítica de la Mediterrània,⁴ i la davallada del preu del petroli. Entre aquests efectes, la laxa política monetària ha jugat un paper destacat: els tipus d'interès del BCE van continuar en el 0 % (i en el -0,4 % els dels dipòsits de la banca en el banc central), al temps que les seves compres de deute, tot i que amb reduccions en el decurs de l'any, es van mantenir,⁵ continuant generant els efectes a la baixa sobre tota la corba de tipus d'interès. Així, en el decurs del 2017, els del deute públic espanyol a 10 anys es van situar en una mitjana de l'1,6 %, mentre que les Lletres del tresor a 6 i 9 mesos van continuar amb rendibilitats negatives (una mitjana anual del tipus marginals del -0,4 % per ambdues). Aquest manteniment de l'expansiva política monetària, sumada a les modificacions en la de la Fed americana, va resultar en un tipus de canvi d'1,13 dòlars/euro en mitjana de l'exercici.⁶ Addicionalment, l'expansió monetària també va contribuir a l'acceleració econòmica de l'eurozona, que va presentar un augment del PIB el 2017 del 2,5 %, el més elevat des del 2007. Del seu costat, el 2017 sembla haver estat el darrer exercici en què l'economia catalana es beneficiarà del prèmium de seguretat que els esdeveniments de les primaveres àrabs havien generat:

3: Així, el 22 de març del 2018, *Standard&Poor's* millorava el ràting d'Espanya (de BBB+ a A-) per, en la seva visió, el limitat efecte sobre Espanya de les tensions a Catalunya, mentre que *Moody's* (6 d'abril 2018), pels mateixos motius, elevava la qualificació del deute espanyol (des del Baa2 al Baa1).

4: Un aspecte que, en el decurs del 2018, ha començat a modificar-se de forma evident, amb fortes recuperacions del turisme a Turquia, Egipte i Tunísia.

5: Fins març del 2017, en els 80.000 milions/mes i, a des de l'abril i fins desembre del 2017, en els 60.000 milions mensuals.

6: Des dels 1,06 dòlars del primer trimestre als 1,18 del darrer.

les pernoctacions de viatgers estrangers van avançar d'un elevat 4,2 % (dels 38,9 als 40,6 milions), a quasi un 47 % per sobre les del 2007 (27,6 milions). En canvi, la positiva contribució d'un petroli extraordinàriament barat va començar a perdre empena en el 2017, amb un increment mitjà del 25,3 % respecte dels valors del 2016.⁷

Aquesta constel·lació de positius factors va incrementar la renda disponible dels sectors no financers de l'economia (llars, empreses no financeres i sector públic), cosa que es va traduir en augments a totes les partides de despesa, inclosa la inversió en habitatge. Així, i amb relació a la demanda interna, el seu creixement el 2017 (3,1 %) va ser superior al del 2016 (2,7 %), un nou avenç que, a diferència del que va succeir en altres expansions anteriors, va ser compatible amb el manteniment de la millora del saldo exterior, reflex tant de la fortalesa exportadora com de la relativa contenció de les importacions. Tot i els resultats del 2017, i els dels anys 2014-16 (acumuladament un augment de la demanda interna del 13,4 %), no s'ha pogut reabsorbir la davallada del 2007-13, de manera que el volum de demanda interna el 2017, mesurat en termes constants, se situa encara un -8,4 % per sota del 2007.

Entre els seus principals components, el canvi més destacable del 2017 va ser la molt positiva dinàmica de la formació bruta de capital (increment del 5,6 %) i, ja amb creixements sensiblement menors, del consum privat i públic (2,4 % per ambdues magnituds), tot i que, atès el seu pes sobre el PIB el 2016 (un 53,5 % del total), va ser el consum privat qui va definir el to general de la demanda interna. A aquests increments s'hi va sumar la positiva contribució de l'exterior, reflectint el que sembla un nou patró de creixement del PIB en el qual l'avenç de la demanda interna, a taxes prou notables, és compatible amb contribucions positives de la demanda neta exterior (que va aportar 0,7 punts a l'augment del 3,4 % del PIB).

La inversió, tot i la seva menor contribució al creixement (vora un punt percentual de l'increment del PIB el 2017), ha estat un element rellevant de la dinàmica de la demanda, amb un destacat avenç del 5,6 %, reflectint tant la recuperació de l'efectuada en construcció (5,1 %) com d'aquella destinada a maquinària, material de transport, béns d'equip i altres productes (5,4 %).⁸ Amb aquests registres del 2017, la FBC total acumula, des del 2013, una millora propera al 27 %, tot i que, com a resultat de la importantíssima contracció 2007-13 (-41,8 %), encara estigui vora un 26 % per sota la del 2007. En relació a la FBCF en maquinària, material de transport, béns d'equip i altres productes, l'avenç del 2017 se suma al 5,9 % del 2015 i al 4,5 % del 2016, de manera que, des del punt més baix del cicle en el 2013, acumula ja un augment superior al 24 %, cosa que ha permès situar aquesta magnitud per sobre la que es va efectuar el 2007 (en un 2,2 %), tot i que els efectes de les tensions polítiques de la tardor semblen

haver afectat la positiva dinàmica del 2017, alentint el seu creixement el 2018. En l'àmbit de la construcció, el seu avenç el 2017 també se suma a una recuperació que ha estat més tardana que en béns d'equip i altres productes: l'augment 2014-17 (del 21,9 %) ha estat encara insuficient per recuperar la intensa caiguda 2007-14 (-57,5 %), de forma que el seu volum el 2017 encara continuava molt allunyat dels registres del 2007 (un -47,5 % per sota).

En l'àmbit del consum públic, el 2017 va presentar una prou considerable alça del 2,4 %, que reflecteix un perfil de menys a més creixement en el decurs de l'any.⁹ Aquesta dinàmica ha generat un augment acumulat 2014-17 del 8,8 % que, sumat a la millora d'aquesta magnitud el període 2007-10 (un 15,7 % en total), han situat l'avenç de la dècada 2007-17 en un notable 16,3 %.

Finalment, i pel que fa al consum privat, el 2,4 % d'increment del 2017 va reforçar la seva continuada alça, de manera que, des del 2014, ha acumulat un guany del 10,6 %; tot i això, la forta davallada 2008-13 (-13,6 %) continua deixant-se sentir: el volum de consum el 2017, mesurat en termes constants, encara està un -5,6 % per sota els registres del 2007.

Pel que fa a la demanda exterior, el 2017 va continuar amb els trets característics d'aquesta nova etapa: un important increment del 6,3 % en les exportacions internacionals (en mercaderies i en serveis) i, tot i el prou fort creixement de la demanda interna, una relativa contenció d'importacions (augment del 4,4 %). D'aquesta manera, el saldo internacional dels intercanvis de béns i serveis va augmentar la seva aportació al creixement del PIB (des dels 0,4 punts percentuals del 2016 al punt del 2017), tot i que la contribució del saldo amb Espanya es va reduir (dels 0,9 punts el 2016 als -0,3 del 2017). En conjunt, doncs, la contribució al creixement del PIB del saldo exterior total (internacional i amb Espanya) va situar-se en els 0,7 punts percentuals, per sota els 1,3 del 2016.

1.3. L'oferta el 2017: fort avenç industrial, recolzat en un elevat creixement terciari i en l'augment de la construcció

Des del punt de vista de l'oferta, l'exercici de 2017 destaca tant pel seu elevat ritme de creixement com pels components sectorials que l'impulsen. Així, el VAB a preus bàsics va augmentar d'un 3,3 %, continuant la trajectòria alcista iniciada el 2014; amb això, des del mínim del 2013, acumula un avenç del 12,4 % i se situa un 4,0 % per sobre el 2007. Sectorialment, el tret més distintiu va ser el bon comportament de la indústria, així com de la construcció, continuant amb la positiva dinàmica iniciada a partir del 2014 per les branques industrials i, des del 2015, per la construcció. Tot i això, el to del creixement el va tornar a definir, lògicament, el terciari, el dominant en la generació

7: El preu del cru tipus *brent* va augmentar des dels 53,4 dòlars/barril del primer trimestre del 2017 als 61,9 dòlars/barril el darrer quart de l'any.

8: La diferència entre el creixement d'ambdues magnituds de la inversió i el total correspon a l'aportació de la variació d'existències.

9: Del 0,1% en el darrer trimestre de 2016 al 2,8% i el 3,3% dels dos últims del 2017.

del valor afegit català (superava el 73 % del VAB nominal el 2016). Donat el seu fort pes, no ha de sorprendre que les aportacions a l'augment del VAB estiguessin esbiaixades cap a aquest sector: del creixement del 3,3 % del VAB el 2017, els serveis van contribuir amb 2,1 punts, molt per sobre el punt aportat per la indústria i els 0,2 punts de la construcció.

En l'àmbit industrial, el creixement del 2017 (4,9 %) va ser molt similar a l'assolit el 2016 (5,0 %), de manera que la recuperació 2014-17 ha significat un augment acumulat del seu VAB (mesurat en termes constants) proper al 20 %. Amb aquests resultats, el fort retrocés 2007-13 (-15,6 %) s'ha recuperat totalment, i el 2017 la indústria ja se situava un 1,1 % per sobre la posició prèvia a la crisi. La positiva dinàmica industrial del 2017 es va reflectir tant en notables avanços ocupacionals, com en una prou rellevant millora de la productivitat per ocupat. Així, segons l'EPA, el sector va afegir uns 7.000 nous llocs de treball en mitjana de l'any (un augment de l'1,2 %, força per sota el 4,9 % de creixement del VAB), situant l'ocupació en els 591.000 treballadors, encara vora un 24 % inferior als 775.000 del 2007, però ja força per sobre el mínim del 2013 (uns 547.000 llocs de treball a la indústria). Com amb la resta de magnituds del mercat de treball, les dades d'afiliació a la Seguretat Social (règims general i d'autònoms) ofereixen una visió més positiva, amb uns 14.000 nous afiliats al sector el 2017, de forma que la mitjana d'aquest exercici (472.000) es trobaria a l'entorn del 22 % per sota els 604.000 del 2007.

Amb un creixement del VAB del 4,7 %, també la construcció va mostrar el 2017 una marcada continuïtat amb la recuperació iniciada el 2015 i, en particular, una acceleració respecte del 3,2 % d'avenç del 2016. Aquesta millora ha empenyat una certa reabsorció de les intenses pèrdues ocupacionals de la crisi (entre 2007 i 2014, i segons l'EPA, una caiguda del 59 % dels llocs de treball), amb augments acumulats entre 2014 i 2017 per sobre del 13 %. En termes d'afiliació a la Seguretat Social, els resultats del 2017 van ser sorprenentment positius, amb un increment del 6,2 %, de manera que els 190.000 afiliats al sector el 2017 se situen ja més del 17 % per sobre els del 2014, el moment més baix des de l'esclat de la crisi.

Front aquests importants registres de la indústria i la construcció, els serveis van mostrar avenços que, tot i ser més continguts, són més rellevants atès el seu pes sobre el VAB nominal agregat. Continuant amb la positiva dinàmica dels anys anteriors, l'augment del 2017 va assolir el 2,9 %, només lleugerament per sota l'important 3,1 % del 2016. Addicionalment, i com que els serveis van ser el

sector menys afectat per la crisi (el 2013 el seu VAB en termes constants s'havia incrementat un 2,2 % amb relació al del 2007), no ha de sorprendre que la dinàmica 2013-17 (creixement acumulat proper a l'11 %) situï el VAB el 2017 un 13,3 % per sobre el del 2007. Reflectint aquesta evolució, el mercat de treball dels serveis va presentar el 2017 avanços notables, tant per l'ocupació segons l'EPA (57.000 nous llocs de treball), com de l'afiliació a la Seguretat Social (101.000 nous afiliats), de manera que els ocupats el 2017 (uns 2,4 milions per ambdues magnituds) superen llargament els valors previs a la crisi (en un 6,1 % i un 7,2 %, respectivament).

Pel que fa al primari, la variació del 2017 va ser d'una davallada agregada del -3,1 % que, sumada a les típiques oscil·lacions cícliques del sector, situen el VAB en aquest exercici un 1,9 % per sota els valors de 2007.

Aquesta dinàmica per grans branques reflecteix, dintre de cadascuna d'elles, ritmes de creixement força distints segons subsectors. En l'àmbit industrial, l'augment citat del 4,9 % expressa increments més intensos de les produccions d'energia, extractives, aigua, gas, vapor, aire condicionat, sanejament i residus (6,6 %) que en les indústries manufactureres (4,6 %). Entre aquestes, destaquen un conjunt de branques que, el 2016, aportaven més dels dos terços del VAB manufacturer, i que donen raó de la forta dinàmica d'aquestes produccions. Així, i per ordre decreixent d'intensitat en l'augment del VAB, destaquen els avanços de les indústries tèxtils, confecció, cuir i calçat (6,2 %), metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (7,0 %), mobles, reparació i instal·lació de maquinària i equip i manufactureres diverses (6,6 %), produccions d'altres productes de minerals no metàl·lics (7,2 %), fabricació de productes farmacèutics (7,2 %), indústries químiques i de refinació de petroli (5,3 %), cautxú i matèries plàstiques (5,4 %), productes informàtics i electrònics, i materials i equips elèctrics (6,3 %) i maquinària i equips (5,1 %).¹⁰ Juntament amb aquests branques, cal citar amb augments molt menors dos importants sectors: el de les indústries de l'alimentació, begudes i tabac (1,9 %) i el de fabricació de material de transport (0,8 %); a aquestes cal sumar-hi els minsos increments de la fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats (0,8 %).¹¹

Pel que fa a la construcció, l'avenç del 2017 (el 4,7 % indicat) també expressa ritmes de millora força diferenciats entre les seves branques. Els dos subsectors que més van créixer van ser el d'edificació i promoció immobiliària (5,7 %) i el d'obra civil^{12,13} (5,4 %), mentre que la demolició i preparació de terrenys (4,5 %) i les instal·lacions i acabat

10: Segons l'Índex de Producció de Productes Industrials (IPPI), la variació de la producció 2016-17 per les indústries tèxtils, confecció, cuir i calçat va ser d'un elevat 9,8 %; del 8,3 % per la metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària; del 8,3 % per la de mobles, reparació i instal·lació de maquinària i equip i indústries manufactureres diverses; del 5,6 % per la producció de les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics; del 5,6 % per la fabricació de productes farmacèutics; del 4,6 % per la química i refinació de petroli; d'un 4,5 % pel cautxú i matèries plàstiques; del 4,3 % pels productes informàtics i electrònics, i materials i equips elèctrics i del 3,1 % per la maquinària i equips.

11: En termes d'IPI, el de l'alimentació, begudes i tabac es va contreure d'un -1,4 %, al igual que el de la fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats (-1,0 %) i el de fabricació de material de transport (-1,1 %).

12: Que inclou els subsectors construcció de carreteres i vies ferroviàries, ponts i túnels, construcció de xarxes, construcció d'altres projectes d'enginyeria civil.

13: L'increment de la inversió pressupostada del Ministeri de Foment va ser proper al 43% (dels 136,9 milions d'euros de 2016 als 195,3 milions del 2017), mentre que la inversió pressupostada per la Generalitat de Catalunya creixia d'un 11,6% (dels 948 milions d'euros del 2016 als 1.100 milions del 2017).

d'edificis (3,9 %) ho van fer amb menor mesura.¹⁴ En aquesta positiva dinàmica cal destacar l'empenta de la construcció residencial, impulsada per la recuperació de les transaccions d'habitatges i l'augment dels preus, en particular a les grans ciutats, tant de venda com de lloguer. Així, els preus mitjans de l'habitatge a Catalunya (primera i segona mà) segons el Ministeri de Foment (taxacions), van avançar el 2017 un 5,3 %, mentre que, segons l'estadística oficial de l'INE (valors registrats per les notaries), ho feien a taxes sensiblement més elevades, a l'entorn del 9,5 %. En tot cas, l'acceleració del creixement dels preus de compra de l'habitatge ha estat intensa: segons l'INE, del 4,8 % d'augment mitjà del 2015 al 7,0 % del 2016, i al citat 9,5 % del 2017. Aquests registres van expressar la notable alça de les transaccions de compravenda d'habitatges lliures (del 13,6 %), continuant amb la dinàmica iniciada el 2014: des de les vora de 54.000 transaccions d'aquest darrer any a les quasi 84.000 del 2017, el creixement acumulat s'apropa al 56 %. Reflectint aquesta nova dinàmica residencial, els habitatges iniciats van augmentar el 2017 un intens 36,3 % (unes 3.000 unitats), en línia amb els registres del 2016, tot i que els seus valors absoluts es troben molt lluny encara dels d'exercicis previs a la crisi.

En el terciari, els avanços dels serveis privats (augment del seu VAB del 2,9 %) i col·lectius (2,7 %) van ser prou similars, tot i les diferències entre les distintes branques que integren ambdós grups. En el terciari estrictament privat, les activitats més expansives el 2017, directament vinculades a la millora productiva de la indústria i de la resta dels serveis, van ser les professionals, científiques i administratives (increment del 6,4 %), la informació i comunicacions (4,5 %), i els transports i emmagatzematge (4,3 %); a aquestes s'hi va afegir l'hostaleria (4,0 %). Lògicament, tant els transports com l'hostaleria es van beneficiar d'un exercici turístic que va tornar a batre rècords: l'increment del 2,7 % de les pernoctacions hoteleres les va situar en un nou màxim històric (57,1 milions).¹⁵ D'altra banda, el grau d'ocupació hotelera va créixer d'1,9 punts el 2017 fins ubicar-se en el 69,0 %, força per sobre el 61,4 % mitjà dels anys 2010-16.

En canvi, probablement reflectint part de l'impacte de les noves tecnologies en les cadenes de distribució minoristes (les vendes en grans superfícies van presentar davallades d'un -0,7 % en termes corrents), el VAB del comerç¹⁶ només va avançar d'un modest 1,8 %. Del seu costat, les activitats immobiliàries¹⁷ també creixien menys que la mitjana dels serveis privats (un 1,8 %), així com les artístiques, recreatives i altres serveis (1,7 %). Finalment, les financeres i assegurances van continuar amb els registres negatius iniciats el 2010, amb una davallada del -2,7 %. Pel que fa als serveis col·lectius (oferts pel sector públic o privat, com en educació i sanitat), els seus avanços van reflectir la millora del consum públic i la

menor contenció pressupostària: augment del 3,3 % pel subsector de l'administració pública i defensa i seguretat social, del 2,6 % per les activitats sanitàries i de serveis socials i del 2,3 % per les d'educació.

Pel que fa al primari, el 2017 el descens del VAB del -3,1 %, lluny de la mitjana de 0,4 % del període 2007-2016, reflecteix les caigudes dels seus principals subsectors: la ramaderia es va contreure d'un -2,4 %, mentre que el sector agrícola disminuïa d'un -4,0 %; a més, també van mostrar davallades tant el sector forestal (-1,1 %) com la pesca (-4,7 %).

Dintre de l'agricultura, el 2017 van destacar els bons comportaments de la fruita fresca (7,8 %), plantes i flors (2,8 %), fruita seca (5,7 %) i oli d'oliva (6,8 %), mentre que va davallar el VAB dels cereals (-20,5 %), raïm (-16,6 %), vi i most (-13,7 %) i hortalisses (-12,9 %). Altres branques del subsector agrícola també van mostrar taxes negatives: cítrics (-20,6 %), plantes industrials (-16,6 %) o patates (-11,7 %). En relació amb els registres del sector ramader, els resultats van ser negatius, amb lleus davallades a l'aviram (-0,7 %) i porquí (-1,1 %) i més intenses al boví (-7,0 %).

14: L'afiliació del grup 41 (construcció d'edificis) avançà d'un 9,3%, la del 42 (enginyeria civil) d'un 8,0% i la del 43 (activitats de construcció especialitzada) d'un 4,5%.

15: D'aquesta manera, des dels 45 milions del 2010, l'augment acumulat 2010-17 ha estat d'un molt elevat 25,9 %.

16: Que inclou l'efectuat a l'engròs i al detall, juntament amb la reparació de vehicles de motor i motocicletes.

17: Una branca que incorpora les de compravenda de béns immobiliaris per compte propi, lloguer de béns immobiliaris per compte propi i activitats immobiliàries per compte de tercers.

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Taula 1.1. PIB pm trimestral i anual per components d'oferta i demanda a Catalunya. 2016-2017
(Taxas reals de variació interanual en % i aportacions en punts percentuals. Base 2010)

	2016				2017				Anuals	
	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	2016	2017
Oferta										
Sector primari	5,2	7,5	7,6	4,0	0,3	-3,5	-4,9	-4,2	6,1	-3,1
Indústria	5,4	4,9	4,9	4,9	3,8	4,0	5,2	6,4	5,0	4,9
Construcció	3,1	3,5	3,2	2,8	3,8	3,5	5,3	6,4	3,2	4,7
Serveis	3,2	3,3	3,1	2,8	3,1	3,0	2,8	2,6	3,2	4,7
Impostos	6,9	5,0	3,8	3,2	4,0	4,1	4,0	3,5	4,7	3,9
PIB pm	4,0	3,8	3,6	3,3	3,3	3,3	3,4	3,5	3,6	3,4
Demanda										
Consum privat	3,0	2,8	1,8	2,1	1,8	2,7	3,0	2,0	2,4	2,4
Consum públic	2,8	0,7	0,1	0,1	1,1	2,5	2,8	3,3	0,9	2,4
Inversió total ¹	3,4	5,5	5,2	6,5	6,8	5,3	6,2	3,9	5,2	5,6
Inversió en bens d'equipament	1,1	5,0	4,6	6,8	7,3	4,5	6,4	3,4	4,4	5,4
Inversió en construcció	6,1	6,2	6,8	6,4	5,9	5,9	4,9	3,9	6,4	5,1
Demanda interna	3,0	2,9	2,2	2,6	2,7	3,2	3,6	2,7	2,7	3,1
Demanda exterior										
Exportacions de bens i serveis	3,7	4,6	4,6	6,6	5,9	6,7	6,0	6,9	4,9	6,4
Importacions de bens i serveis	4,8	4,2	2,0	6,0	2,2	2,7	7,3	3,8	4,2	4,0
Saldo exterior internacional ²	-0,2	0,2	1,1	0,4	1,5	1,8	-0,2	0,9	0,4	1,0
Saldo exterior amb Espanya ²	1,5	1,0	0,5	0,5	-0,5	-1,3	0,5	0,2	0,9	-0,3
Saldo exterior total ²	1,3	1,2	1,6	0,9	1,0	0,5	0,3	1,1	1,3	0,7

1: Inclou la variació d'existències. 2: Els saldos es mesuren en punts percentuals d'aportació al creixement del PIB.
Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT

Taula 1.2. Demanda interna de Catalunya per components. 2011-2017
(Taxas de variació interanual i pes sobre el PIB pm en %. Base 2008)

	Consum			Inversió			Demanda
	Privat	Públic	Total ¹	Béns d'equip	Construcció	Total ²	Interna
Taxes de creixement interanual							
2011	-1,3	-1,4	-1,3	-4,7	-12,9	-9,0	-3,1
2012	-3,6	-3,6	-3,6	-3,3	-18,2	-11,0	-5,2
2013	-4,8	-2,8	-4,4	-1,2	-8,5	-4,1	-4,3
2014	1,7	0,0	1,3	4,8	4,4	5,6	2,2
2015	3,7	5,3	4,1	7,7	4,4	8,0	4,8
2016	2,4	0,9	2,1	4,4	6,4	5,2	2,7
2017	2,4	2,4	2,4	5,4	5,1	5,6	3,1
Pes sobre el PIB pm							
2011	54,9	16,6	71,6	10,6	8,9	19,6	91,1
2012	56,2	16,2	72,4	10,6	7,3	17,8	90,3
2013	54,4	15,9	70,3	10,5	6,5	16,9	87,2
2014	54,4	15,7	70,0	10,7	6,6	17,3	87,4
2015	54,3	16,0	70,3	11,2	6,6	18,1	88,5
2016	53,5	15,6	69,0	11,3	6,8	18,5	87,5
2017	53,5	15,3	68,9	11,4	7,1	19,0	87,8

1: Consum total com a resultat de ponderar els creixements dels seus components.
Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT

Taula 1.3. VAB pb del sector primari. 2016-2017

(Taxes reals de variació interanual en %)

Any	2016	2017
Cereals	15,5	-20,5
Plantes Industrials	14,4	-16,6
Plantes Farratgeres	4,6	1,9
Hortalisses	10,3	-12,9
Plantes i flors	10,1	2,8
Patates	-2,8	-11,7
Fruites fresques	12,0	7,8
Fruita seca	2,0	5,7
Cítrics	3,5	-20,6
Raïm	1,5	-16,6
Oliva	13,9	3,2
Vi i most	3,5	-13,7
Oli d'oliva	-10,4	6,8
Boví	5,9	-7,0
Porquí	3,0	-1,1
Equí	3,3	-16,9
Oví i cabrum	4,8	-15,7
Aviram	6,1	-0,7
Altres productes agrícoles i ramaders	5,2	-9,3
Agrícola	8,4	-3,9
Ramader	4,5	-2,4
Forestal	-2,1	-2,4
Pesca	8,4	-4,7
Primari	6,1	-3,1

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (per la renda agrària, dades provisionals d'abril de 2018, produccions comarcals i sacrificis per demarcacions) i Idescat

Taula 1.4. Índex d'entrada de comandes a la indústria a Catalunya 2013-2017

(Salts de respostes en %)

	Productes industrials	Béns de consum	Béns d'equipament	Béns intermedis	Índex general (IECI)
2013	-1,4	-2,2	0,0	-1,5	-2,0
2014	3,1	2,3	8,0	1,3	-2,2
2015	3,0	3,1	6,0	1,1	1,5
2016	3,0	3,4	9,1	-1,2	2,1
2017	6,2	4,6	2,6	10,2	6,9

Font: IDESCAT

Taula 1.5. IPI per seccions i divisions a Catalunya. 2007-2017

(Taxes de creixement anual en %)

Any	2007	2017
Índex general (IPI)	2,0	3,7
Indústries manufactureres	2,4	3,6
Aliments begudes i tabac	3,5	-1,4
Tèxtil, confecció, cuir, calçat	-8,0	9,7
Paper, arts gràfiques i suports enreg.	5,7	-1,1
Química	4,8	4,6
Farmacèutics	2,4	5,6
Cautxú i plàstic	7,8	4,5
Minerals no metàl·lics	-1,9	5,7
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	2,5	8,3
Equips elèctrics, electrònics i òptics	7,3	4,3
Maquinària i equips mecànics	7,5	3,2
Material de transport	-0,4	-1,1
Altres indústries manufactureres	-0,6	8,3
Indústries extractives	1,8	4,7
Energia elèctrica, gas, vapor d'aigua i aire cond.	-4,0	3,5
Subministrament d'aigua	..	8,2

Font: IDESCAT

Taula 1.6. Matriculació d'automòbils i total de vehicles a Catalunya¹. 2014-2017

(Taxes de variació interanual en %)

	Automòbils	Total vehicles ²
Detall anual		
2014	19,5	19,8
2015	26,0	25,8
2016	9,8	11,0
2017	8,0	3,9
Detall trimestral del 2017		
I trimestre	12,5	8,9
II trimestre	6,0	3,6
III trimestre	6,1	2,6
IV trimestre	8,0	1,2

1: Dades procedents de les sèries de conjuntura de l'Idescat. 2: Inclou turismes, camions, furgonetes, autobusos, tractors industrials i altres vehicles.

Font: IDESCAT

Taula 1.7. Indicadors d'activitat de la construcció a Catalunya. 2016-2017

(Taxes de variació interanual en % i número de aturats en milers)

	2016	2017
Habitatges iniciats	34,7	36,3
Habitatges acabats	37,2	24,5
Habitatges en construcció ¹	44,6	35,6
Consum de ciment	3,0	19,1
Ocupació (EPA) ²	0,9	13,1
Afiliació (SS) ³	4,7	6,2
Atur registrat ⁴	48,2	38,9

1: Habitatges en construcció com a estimació pròpia a partir de la suma dels iniciats a l'any anterior més l'any actual. 2: Ocupats EPA a la construcció totes les edats. 3: Afiliats al Règim General i Autònoms de la Seg. Soc. al sector de la construcció assignables a alguna comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable. 4: Aturats de la construcció comarcalitzables en milers. Observatori d'Empresa i Ocupació.

Font: BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat, de l'Idescat i de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula 1.8. Indicadors d'activitat terciària a Catalunya. 2015-2017
(Taxes de variació interanual i grau d'ocupació en %, aturats en milers)

	2015	2016	2017
Vendes en grans superfícies			
Total	1,3	0,8	-0,7
Alimentació	0,0	1,0	-0,9
Resta	2,3	0,7	-0,6
Establiments hotelers			
Pernotacions a Catalunya	3,5	6,9	2,7
Viatgers	5,4	8,0	3,4
Grau d'ocupació	63,4	67,1	69,0
Grau d'ocupació ¹	2,3	3,7	1,9
Transport de viatgers²			
Aeri	4,0	10,5	7,7
Marítim	7,5	6,8	5,4
Transport de mercaderies per vaixell (Tn.)			
Port Barcelona	1,3	3,5	26,6
Port Tarragona	3,7	-4,9	7,4
Mercat de treball			
Ocupació (EPA) ³	0,8	4,4	2,4
Afiliació (SS) ⁴	3,9	4,0	4,2
Atur registrat ⁵	357,1	321,1	291,5

1: Canvi en punts percentuals en relació al mateix període de l'any anterior. 2: Trànsit de viatgers. 3: Ocupats EPA als serveis (públics i privats) de totes les edats.

4: Afiliats assignables a alguna comarca al Règim General i Autònoms de la Seguretat Social al sector serveis, amb discrepàncies respecte el total de Catalunya degut a l'afiliació no comarcalitzable. 5: Atur del sector serveis, activitat en què treballa el demandant o que va treballar en la seva darrera feina.

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT i de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula 1.9. Indicadors del mercat de treball a Catalunya. 2016-2017

(Valors absoluts en milers de persones i taxes de variació en %)

	Afiliats a la Seguretat Social ¹		Ocupats EPA ²	
	2016	2017	2016	2017
Valors absoluts				
Agricultura	32,7	32,7	50,8	54,5
Indústria	458,2	471,9	583,6	590,5
Construcció	178,9	190,0	184,2	208,5
Serveis	2.371,7	2.472,3	2.365,2	2.421,8
Total	3.041,6	3.167,0	3.183,9	3.275,3
Taxes de variació				
Agricultura	0,3	0,1	6,2	7,3
Indústria	2,6	3,0	0,3	1,2
Construcció	4,7	6,2	0,9	13,1
Serveis	4,0	4,2	4,4	2,4
Total	3,8	4,1	3,4	2,9

	Atur registrat		Atur EPA ³	
	2016	2017	2016	2017
Valors absoluts				
Agricultura	11,9	10,1	8,6	6,1
Indústria	59,4	50,2	32,6	29,7
Construcció	48,2	38,9	18,3	18,6
Serveis	321,1	291,5	160,7	159,0
SOA ⁴	30,0	27,5	373,4	294,0
Total	470,6	418,3	593,7	507,2
Taxes de variació				
Agricultura	-12,9	-15,6	-5,5	-29,4
Indústria	-16,1	-15,4	-3,8	-8,8
Construcció	-20,0	-19,2	-26,2	1,5
Serveis	-10,1	-9,2	-8,6	-1,1
SOA ⁴	-8,1	-8,3	-18,7	-21,3
Total	-11,9	-11,1	-15,6	-14,6

1: Afiliats a la Seguretat Social (Règim General i autònoms) assignables a alguna comarca. 2: Ocupats EPA de totes les edats. 3: Aturats de totes les edats segons sector d'ocupació anterior. 4: Aturats i registrats sense ocupació anterior, o sense determinar amb discrepàncies amb el total de Catalunya per l'afiliació no comarcalitzable. No inclou el règim agrari.

Font: BBVA a partir de dades de l'INE i de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula 1.10. Balança comercial de mercaderies de Catalunya amb l'estranger. 2014-2017

(Milions d'euros corrents i taxes de variació i taxa de cobertura en %)

	Exportacions	Importacions	Saldo	Taxa de Cobertura ¹	Taxes de variació	
					Exportacions	Importacions
2014	60.291	72.221	-11.929	83,5	2,3	7,2
2015	63.885	76.178	-12.293	83,9	6,0	5,5
2016	65.142	77.627	-12.485	83,9	2,0	1,9
2017	70.829	84.322	-13.493	84,0	8,7	8,6

1. Proporció d'exportacions respecte les importacions.

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex

Taula 1.11. IPC a Catalunya. 2014-2017
(Taxes de variació interanual en %)

	2014	2015	2016	2017
Índex general	0,1	-0,2	0,1	2,2
Aliments i beg. no alcohòliques	0,1	1,8	1,7	1,7
Begudes alcohòliques	1,2	1,1	0,4	1,6
Vestit	0,2	0,4	0,7	0,6
Habitatge	1,7	-1,5	-3,6	3,2
Parament llar	-0,1	0,2	1,0	0,3
Medicina	0,7	0,1	0,2	1,2
Transports	-1,1	-4,5	-2,0	4,7
Comunicacions	-6,1	-1,8	2,5	1,2
Esbarjo i cultura	-0,7	0,1	-0,6	1,6
Ensenyament	0,9	1,3	1,1	0,9
Hotels i restaurants	0,5	1,0	1,3	2,2
Altres	1,6	2,0	2,0	1,5

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT

Taula 1.12. Evolució del VAB pb de les demarcacions catalanes. 2014-2017
(Taxes reals de variació interanual en %)

Any	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
2014	2,6	0,0	0,3	-1,2	1,9
2015	2,7	4,0	2,7	7,0	3,2
2016	3,7	3,8	2,3	2,7	3,5
2017	3,4	2,9	2,6	3,3	3,3

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, demarcacions estimació BBVA

Taula 1.13. VAB pb per components de l'oferta a les demarcacions catalanes
(Taxes de variació interanual en %)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Barcelona	-4,3	5,2	5,3	2,9	3,4
Girona	-1,6	4,0	4,7	2,5	2,9
Lleida	-1,6	4,1	1,9	2,5	2,6
Tarragona	-5,3	4,2	2,9	3,0	3,3
Catalunya	-3,1	4,9	4,7	2,9	3,3

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, demarcacions estimació BBVA

Taula 1.14. Indicadors d'activitat de la construcció a les demarcacions catalanes. 2017
(Taxes de variació interanual en %)

	Habitatges en construcció ¹	Habitatges iniciats ²	Habitatges acabats ²	Aturats (SOC)	Afiliats (SS) ³
Barcelona	45,3	49,4	27,0	-19,6	7,1
Girona	18,9	-3,8	-16,1	-19,3	6,5
Lleida	-16,9	-9,4	21,3	-19,1	1,2
Tarragona	0,2	-7,6	89,1	-17,3	3,3
Catalunya	35,6	36,3	24,5	-19,2	6,2

1: Habitatges en construcció com a estimació pròpia a partir de la suma dels iniciats a l'any anterior més l'any actual. 2: Distribució dels habitatges iniciats i acabats per demarcacions a partir d'assignar cada comarca a una única demarcació, amb discrepàncies si el criteri de distribució és assignant municipis a demarcacions. 3: Afiliats al Règim General i Autònoms de la Seg. Soc. al sector de la construcció assignables a una comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable.

Font: BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat i l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula 1.15. Viatgers, pernoctacions i estada mitjana en establiments hotelers de Catalunya per marques turístiques¹. 2017 (Taxes de creixement mitjà en % i estada mitjana en dies)

	Viatgers	Pernoctacions	Estada mitjana
Barcelona	2,4	0,5	2,6
Costa Brava	-0,8	-3,0	3,4
Costa Daurada	8,4	8,2	3,7
Costa Barcelona	3,9	8,0	3,0
Paisatges Barcelona	7,2	12,3	1,8
Pirineus	11,6	8,3	2,0
Terres de Lleida	8,7	6,3	1,5
Terres de l'Ebre	4,0	-2,9	2,6
Val d'Aran	4,2	1,5	2,9
Catalunya	3,4	2,7	2,9

Barcelona: Barcelonès.

Costa Brava: Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès, Pla de l'Estany i Selva.

Costa Daurada: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.

Costa de Barcelona: Alt Penedès, Baix Llobregat, Garraf i Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

Paisatges de Barcelona: Anoia, Bages i Osona.

Pirineus: Alt Urgell, Alta Ribagorça, Berguedà, Cerdanya, Garrotxa, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Ripollès i Solsonès.

Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

Val d'Aran: Val d'Aran.

1. Amb motiu de la creació de la comarca del Moianès, els municipis de Castellcir, Castellterçol, Granera i Sant Quirze de Safaja (que formaven part de la marca Costa Barcelona), a partir de gener de 2016 passen a formar part de Paisatges de Barcelona (nota d'IDESCAT).

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT

Taula 1.16. Ocupació EPA per demarcacions. 2015-2017

(Valors absoluts en milers de persones i taxes de creixement i pes sobre Catalunya en %.
Ocupats de totes les edats)

Demarcació	Valors absoluts			Taxes de creixement			Pes sobre Catalunya		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Barcelona	2.266	2.365	2.435	1,4	4,4	3,0	73,6	74,3	74,4
Girona	307	316	327	1,2	3,0	3,5	10,0	9,9	10,0
Lleida	189	188	185	2,8	-0,3	-1,3	6,1	5,9	5,7
Tarragona	317	315	327	2,2	-0,5	3,9	10,3	9,9	10,0
Catalunya	3.078	3.184	3.275	1,5	3,4	2,9	100,0	100,0	100,0

Font: BBVA a partir de dades de l'INE

Taula 1.17. Atur registrat per demarcacions i sectors. 2017

(Nombre d'aturats¹)

Demarcació	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	SOA ¹	Total
Valors absoluts^{2,3}						
Barcelona	3.318	39.300	27.553	217.708	20.473	308.352
Girona	1.407	4.015	4.250	27.095	2.506	39.272
Lleida	2.660	1.943	1.878	13.072	1.287	20.840
Tarragona	2.669	4.952	5.253	33.675	3.282	49.831
Catalunya	10.053	50.210	38.934	291.550	27.547	418.295

1: Aturats sense ocupació anterior, inclou els no classificats i els que busquen primera ocupació. 2: Dades obtingudes a partir d'assignar cada comarques a una única demarcació que pot presentar discrepàncies respecte a si l'assignació es fa a partir de municipis. 3: Aturats (SOC) comarcalitzats. 4: El total d'aturats a Catalunya no ha de coincidir necessàriament amb la suma dels totals de les demarcacions degut a la existència d'atur no comarcalitzable.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Capítol 2. La distribució territorial del creixement per grans àrees el 2017: avenços més forts a les Comarques Centrals, l'AMB i el Camp de Tarragona

La distinta dinàmica dels sectors productius a cadascun dels territoris, sumada a les diferents aportacions que tenen aquells en l'activitat agregada, genera una àmplia dispersió de registres de creixement territorial del VAB. Atès que la dinàmica econòmica de les comarques reflecteix, indirectament, la de territoris de major grandària (eixos comarcals i, com a suma d'ells, demarcacions), a continuació es presenten succintament els trets que expliquen els diferencials d'augment en el VAB de les quatre províncies catalanes (2.1. *El creixement per demarcacions catalanes el 2017: la indústria i els serveis empenten l'avenç més fort del VAB a Barcelona i Tarragona*); analitzat aquest, es pot comprendre millor la distinta dinàmica dels grans agregats de comarques, que s'analitza a continuació (2.2. *L'avenç del VAB 2017 per grans eixos: creixements més intensos a les Comarques Centrals, l'AMB i el Camp de Tarragona*), encara que les diferències dins de cadascuna de les demarcacions per a aquelles que integren més d'un eix (com és el cas de Barcelona, Tarragona o Lleida) són prou notables.

2.1. El creixement per demarcacions catalanes el 2017: la indústria i els serveis empenten l'avenç més fort del VAB a Barcelona i Tarragona

Pel que es refereix a les demarcacions, cal començar destacant el pes de la de Barcelona en el VAB català (més del 77 % del total el 2016), una contribució que ha anat augmentant en els anys de recuperació (el 2013 aportava un 76,4 %). Atesa aquesta elevada proporció, no ha de sorprendre que la dinàmica de la demarcació de Barcelona sigui tant similar a la de Catalunya i, amb algunes matisacions, el mateix podria dir-se de l'eix de les comarques de l'AMB, el pes del qual es va elevar el 2016 al 72,1 % del VAB del país.

Per comprendre millor la dinàmica econòmica de les demarcacions i dels eixos que les integren, a continuació es presenten alguns trets productius que excedeixen els àmbits administratius delimitats per les províncies i que, en els darrers anys de recuperació, han consolidat un model distint al de l'expansió dels dos mil en la distribució territorial del creixement (2.1.1. *L'activitat productiva a Catalunya després de la crisi: un territori molt divers amb dinàmiques diferenciades*). Amb aquests elements, es podrà comprendre millor la dinàmica de l'activitat el 2017 de les demarcacions catalanes, que s'analitza a l'apartat següent (2.1.2. *El creixement per demarcacions 2017: l'avenç més important de Barcelona i Tarragona*).

2.1.1. L'activitat productiva a Catalunya després de la crisi: un territori molt divers amb dinàmiques diferenciades

Succintament, i per comprendre millor la dinàmica territorial, Catalunya pot dividir-se en zones relativament homogènies, atenent al pes dels principals sectors d'activitat. Aquestes àrees formen part d'una distribució que s'ha alterat parcialment amb la crisi: en particular, l'elevat pes de la construcció i del sector primari van definir, en els anys de l'expansió dels dos mil, una llesca de país que, de sud a nord i a Ponent, va ser la que més creixia, suggerint un cert reequilibri territorial, atès que en els 90 van ser les comarques a l'entorn de l'AP-7 les que van concentrar el major creixement. Per això, té interès destacar quina és la dinàmica, i les especialitzacions relatives, que des del final de l'expansió anterior s'han consolidat.

En primer lloc, cal destacar el domini absolut dels serveis a la línia costanera de l'AP-7, un terciari que, tanmateix, presenta característiques dispars segons es tracti d'àmbits propers a la costa o a centres de producció industrial. A aquesta primera àrea, cal sumar-hi el conjunt central del país, al voltant de les comarques interiors de Girona i, especialment, de Barcelona, una zona que enllaça amb els territoris més orientals de Lleida, en la qual l'activitat industrial té un pes sensiblement superior a la mitjana (a les Comarques Centrals, el 2016 va assolir el 37,1 %). La fortalesa que han presentat el gruix de les indústries manufactureres des del 2014 ha reforçat el creixement d'aquests àmbits, al temps que també se n'han beneficiat més aquells més vinculats als serveis turístics. Finalment, la zona més occidental defineix un territori que, de nord a sud, presenta un especial pes del primari.

Sobre aquest mapa, emergeix un terciari que domina l'activitat i que, a més, i això és particularment rellevant, ha guanyat un notable pes des dels dos mil: mentre el 2007 generava el 66,3 % del VAB, el 2017 el seu pes havia escalat al 72,7 %. Aquesta extraordinària terciarització s'ha operat a expenses tant del manteniment de la indústria (del 21,0 % del VAB el 2007 al 21,4 % el 2017) com, en particular, de l'enfonsament de la construcció (de l'11,6 % al 4,8 %), atès que el primari s'ha mantingut en els seus baixos registres usuals (a l'entorn de l'1,0 %).

En relació a aquest terciari amb un pes cada cop més important, tot i la contenció dels darrers dos anys, el gradient d'aportacions de les diferents demarcacions oscil·laren, pel 2016, entre el 76,0 % de Barcelona, el valor màxim a Catalunya, i el 59,4 % a Tarragona, passant pel 68,3 % de Girona i el 64,1 % de Lleida. Tanmateix, per al creixement del VAB de cada província, tan important com el pes sobre l'activitat que puguin tenir els serveis n'és la seva composició sectorial. Des d'aquest punt de vista, és rellevant la distinció entre els generats pel sector privat d'aquells altres oferts per les administracions públiques, o consorciats entre aquestes i el sector privat (sanitat i educació). Aquests últims tenien un pes mitjà a Catalunya el 2016 a l'entorn del 12,0 %, però, al voltant de les capitals de demarcació (Barcelona, Girona, Lleida o Tarragona), la seva aportació és particularment rellevant, i cal tenir aquest aspecte en compte tant per l'escassa relació de la seva activitat amb el cycle com per la seva dependència de les finances públiques.

A la diferència anterior s'ha d'afegir la composició dels serveis estrictament privats. Així, en aquelles zones més turístiques, el pes de l'hostaleria, els transports i el comerç és més elevat que en altres àmbits: el 2016, la suma d'aquestes tres branques a Girona explicava vora el 42 % dels serveis, front el 40,2 % a Tarragona, el 43,3 % a Lleida o el força menor 33,3 % de la demarcació de Barcelona. Del seu costat, les dinàmiques els darrers anys en les pernoctacions hoteleres a les marques turístiques han estat molt dissímils. Així, mentre que les marques Costa de Barcelona¹⁸ i Paisatges de Barcelona¹⁹ han crescut amb força, amb avenços acumulats des del 2015 del 17,7 % i del 34,0 %, respectivament, la marca de Barcelona²⁰ acumula un increment substancial en les seves pernoctacions (del 75,4 % des del 2007), tot i la moderació del darrer any (augment d'un 0,5 % el 2017).

En canvi, la important branca d'activitats professionals, científiques i administratives, molt més vinculada a la indústria i l'exportació, presenta un gradient de contribucions que és, pràcticament, el negatiu de l'anterior, amb pesos més elevats a Barcelona (a l'entorn del 18 % del VAB dels serveis privats), propers al 15 % a la de Girona, passant pel 17,2 % i 15,1 % de Tarragona i Lleida, respectivament.

També existeixen diferències, menys acusades però perceptibles, en el pes de la construcció, tot i que la seva reducció a la crisi ha comportat que sigui menys rellevant a l'hora d'explicar els diferencials de creixement entre demarcacions. Així, mentre a l'expansió dels 2000 alguns àmbits territorials van tenir un notable biaix productiu vers el sector residencial (a l'oest, els Pirineus i la costa de Girona i Tarragona), l'activitat del sector, en particular en l'àmbit de la construcció residencial, continua veient-se afectada pels excedents d'habitatges que es van acumular a la crisi. Tot i això, les aportacions de la construcció al

VAB de cada demarcació continuen essent prou distintes: el 2016, Lleida liderava aquest pes (un 7,3 %), seguida de Girona (6,9 %), Tarragona (5,7 %) i, amb xifres sensiblement menors, Barcelona (4,2 %).

Finalment, en industrial, han de destacar-se algunes especialitzacions per demarcacions que les fan més o menys proclius al creixement d'aquests darrers anys. En particular, una primera distinció rellevant és l'existent entre les indústries manufactureres i aquelles que s'integren sota l'epígraf de produccions energètiques, de distribució d'aigua, gas, residus i similars, un calaix de sastre que engloba un conjunt de sectors no manufacturers. En aquestes darreres, les diferències són notables, amb rellevants pesos de les produccions energètiques als Pirineus i al sud de Catalunya, i per tant, a la demarcació de Tarragona (un 39,2 % del valor afegit industrial a 2016) i de Lleida (un 24,6 %), i molt menors a Barcelona i Girona. En l'àmbit de les manufactures, no és menor la distinció entre el pes que té la indústria alimentària, més important a Girona, Tarragona i Lleida, i les produccions més estrictament manufactureres, com la química, els productes farmacèutics, el material de transport, la maquinària i béns d'equip o els transformats metàl·lics, entre altres. En aquestes, han de destacar-se, entre altres especialitzacions, la major ponderació del sector químic i farmacèutic a Barcelona i Tarragona (amb pesos d'aquesta suma del 13,7 % i 21,1 %, respectivament, del VAB industrial del 2016), o del material de transport, molt concentrat també a la demarcació de Barcelona (un 11,2 % del valor afegit manufacturer) i, també, en la de Tarragona (7,5 %).

2.1.2. El creixement per demarcacions 2017: l'avenç més important de Barcelona i Tarragona

Tenint en compte aquests elements, el 2017 en l'àmbit de les demarcacions destaquen tres fets estilitzats. Primer, i com s'ha indicat anteriorment, l'agregat català s'ajusta prou al de Barcelona per la seva elevada ponderació en el PIB català; segon, els grans sectors productius a cadascuna de les demarcacions presenten comportaments molt diferenciats, reflex dels diferents pesos de cada branca dins de cadascun dels sectors; i, finalment, totes les demarcacions van presentar avenços prou elevats, amb registres a la banda alta pe les de Barcelona (3,4 %) i Tarragona (3,3 %), i menors creixements de Girona (2,9 %) i Lleida (2,6 %).

Com s'ha indicat, els serveis a Catalunya van contribuir de forma decisiva al creixement del VAB, amb un avenç el 2017 d'un prou notable (2,9 %). Per demarcacions, els resultats del terciari van ser prou similars, de manera que és aquest sector el que, territorialment, explica la continguda dispersió en els augments del VAB, amb Tarragona liderant el seu augment (3,0 %) i Lleida i Girona (2,5 %) tancant-lo, mentre Barcelona (2,9 %) presentava registres intermedis. El major increment de VAB dels

18: Integrada per les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Garraf, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

19: Que la componen l'Anoia, el Bages i l'Osona.

20: Una marca que només integra la comarca del Barcelonès.

serveis privats es va presentar a Tarragona i Barcelona (amb un 3,0 % en ambdós casos) i amb menors avenços a Lleida i Girona (d'un 2,5 % i 2,2 %, respectivament); en canvi, en l'àmbit dels col·lectius, la demarcació més expansiva va ser Girona (3,9 %), seguida de Tarragona (3,0 %), mentre Barcelona (2,5 %) i Lleida (2,7 %) es van situar per sota.

Pel que fa a la indústria, els registres del 2017 van oscil·lar entre l'increment del 4,0 % de Girona i el més elevat 5,2 % de Barcelona, amb valors intermedis per Tarragona (4,2 %) i Lleida (4,1 %). Una part d'aquest diferencial s'explica per les distintes dinàmiques, i els pesos, dels productes energètics, extractius i tractament de residus (augment mitjà a Catalunya del 6,6 %) i dels sectors manufacturers (4,6 %). Així, la major aportació de l'energia i branques afins al VAB industrial és la de Tarragona (un 39,2 % del total el 2016), amb també un elevat pes a Lleida, mentre que a Barcelona i Girona la seva aportació a l'activitat és sensiblement menor. En suma, el creixement de l'energia i altres branques no manufactureres a Tarragona (4,5 %), Barcelona (8,2 %) i Girona (7,3 %), va ser superior al de les manufactures, mentre que a Lleida la davallada de les produccions hidroelèctriques va llastrar els resultats de la indústria.²¹ Pel que es refereix estrictament a les manufactures, hi ha menors diferències. La demarcació que menys va créixer va ser Girona (3,6 %), mentre que Barcelona (4,8 %) va ser la que va presentar un major increment, i Lleida i Tarragona es van situar en valors intermedis.

A la construcció, totes les demarcacions van presentar increments, tot i que amb una àmplia dispersió entre els màxim de Barcelona (5,3 %) i Girona (4,7 %), i els més moderats increments de Tarragona (2,9 %) i, en particular, de Lleida (1,9 %). A aquests resultats hi van contribuir totes les branques, tot i que amb diferències notables entre demarcacions, en particular al subsector d'edificació i promoció immobiliària.²²

Finalment, i en l'àmbit del primari, la davallada catalana del 2017 (-3,1 %) reflecteix les majors contraccions de Tarragona i Barcelona (del -4,3 % i -5,3 %, respectivament), mentre que Girona i Lleida queien de forma més continguda (un -1,6 % ambdues). Tant per Tarragona com per Barcelona, va ser l'agricultura la que va caure amb més força, mentre que la ramaderia va mostrar pitjor evolució a Lleida i també a Barcelona. Del seu costat, la pesca es va reduir a les tres demarcacions costeres, encara que amb més intensitat a Tarragona.

21: Pel conjunt català, considerant l'agregat de producció bruta d'energia de l'antic règim ordinari més les vendes d'energia de l'antic règim especial va augmentar d'un 4,0 %, tot i que la dispersió entre tipologies de produccions va ser notable: la de cicle combinat va ser la que més es va expandir (13,0 %) seguida de la fotovoltaica i l'eòlica (ambdues una mica per sobre el 5%), la cogeneració, la biomassa i la de residus (entre el 3% i el 4% les tres), mentre la nuclear avançava més moderadament (2,1 %) i la d'origen hidràulic queia amb força (d'un -8,6 %).

22: Les diferències entre demarcacions van ser prou rellevants en les distintes branques de la construcció. Els valors extrems, entre la demarcació de Barcelona i la de Lleida, s'han registrat a l'edificació i promoció immobiliària (7,4% a Barcelona i 0,7% a Lleida), a la demolició i preparació de terrenys (5,3% de Barcelona i l'1,6% de Lleida) i a l'obra civil (5,7% de Barcelona i 3,9% de Lleida); del seu costat, en la d'instal·lacions i acabat d'edificis, els valors més elevats van ser els de Girona (4,8%) i els menors els de Lleida (2,6%).

Taula 2.1. Creixement del VAB. Catalunya. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	1,0	-3,1	0,0	-1,0
Indústria	21,1	4,9	1,0	19,8
Construcció	4,8	4,7	0,2	9,1
Serveis (privats i col·lectius)	73,2	2,9	2,1	10,9
VAB total	100	3,3	3,3	12,4
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Fruites fresques	10,0	7,8	0,8	10,4
Plantes i flors	5,2	2,8	0,1	-3,0
Cereals	4,9	-20,5	-1,0	-29,5
Ramaderia				
Porquí	27,5	1,9	0,5	17,5
Aviram	17,8	-13,7	-2,4	11,4
Boví	5,2	-16,6	-0,9	4,4
Forestal	1,2	-1,1	0,0	-5,6
Pesca	3,7	-4,7	-0,2	10,3
1. Total VAB primari	100	-3,1	-3,1	-1,0
Indústries manufactureres				
Alimentació, begudes i tabac	13,9	1,9	0,3	13,3
Indústria química	13,5	5,3	0,7	52,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,3	7,0	0,6	28,2
Productes farmacèutics	8,1	7,2	0,6	25,8
Fabricació de material de transport	8,0	0,8	0,1	18,4
Energia, aigua i gas	15,3	6,6	1,0	14,9
2. Total VAB indústria i energia	100	4,9	4,9	19,8
Edificació i promoció immobiliària				
Instal·lació i acabats	46,0	3,9	1,8	7,3
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	15,6	4,5	0,7	17,7
Obra civil	7,3	5,4	0,4	5,3
3. Total VAB construcció	100	4,7	4,7	9,1
Comerç	20,1	1,8	0,4	9,7
Immobiliàries	15,7	1,8	0,3	3,7
Professionals, científiques i administratives	14,1	6,4	0,9	36,0
Hostaleria	8,6	4,0	0,3	18,6
Transport i emmagatzematge	6,2	4,3	0,3	-4,0
Total serveis privats	80,5	2,9	2,4	11,6
Administració pública	5,6	3,3	0,2	5,8
Educació	6,3	2,3	0,1	6,9
Sanitat i serveis socials	7,6	2,6	0,2	11,1
Total serveis col·lectius	19,5	2,7	0,5	8,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	10,9

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2. Creixement de l'afiliació (Règim Gral. Seguretat Social i autònoms) Catalunya. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	1,1	0,1	0,0	1,4
Indústria	15,1	3,0	0,4	8,2
Construcció	5,9	6,2	0,4	15,6
Serveis (privats i col·lectius)	78,0	4,2	3,3	15,4
Afiliació total	100,0	4,1	4,1	14,1
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	0,1	0,1	1,4
Indústries manufactureres	93,0	3,0	2,8	8,5
Alimentació, begudes i tabac	17,4	3,6	0,6	12,4
Indústria química	7,4	2,5	0,2	8,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,9	3,4	0,4	8,4
Productes farmacèutics	4,8	4,9	0,2	15,3
Fabricació de material de transport	9,4	2,4	0,2	7,2
Energia, aigua i gas	7,0	2,7	0,2	4,7
2. Total indústria, energia i altres	100,0	3,0	3,0	8,2
3. Total construcció	100,0	6,2	6,2	15,6
Comerç	24,1	2,5	0,6	9,3
Immobiliàries	1,2	5,4	0,1	27,1
Professionals, científiques i administratives	18,9	5,7	1,1	23,6
Hostaleria	10,6	4,7	0,5	20,5
Transport i emmagatzematge	6,5	4,9	0,3	13,4
Total serveis privats	75,1	4,0	3,0	15,4
Administració pública	7,5	6,6	0,5	16,1
Educació	6,5	3,8	0,2	15,0
Sanitat i serveis socials	10,9	4,5	0,5	14,7
Total serveis col·lectius	24,9	4,9	1,2	15,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	4,2	4,2	15,4

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.3. Creixement del VAB. Barcelona. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	0,4	-4,3	0,0	-5,6
Indústria	19,4	5,2	1,0	20,8
Construcció	4,2	5,3	0,2	10,7
Serveis (privats i col·lectius)	76,0	2,9	2,2	11,3
VAB total	100	3,4	3,4	13,0
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Plantes i flors	9,1	1,9	0,2	-43,8
Hortalisses	4,8	-13,4	-0,6	-21,5
Vi i most	3,3	-13,6	-0,4	-24,5
Ramaderia				
Porquí	42,4	-24,5	-10,4	14,9
Aviram	13,0	5,0	0,6	4,2
Boví	10,4	1,5	0,2	-0,4
Forestal	1,3	0,5	0,0	1,7
Pesca	3,0	-3,2	-0,1	26,5
1. Total VAB primari	100	-4,3	-4,3	-5,6
Indústries manufactureres				
Indústria química	13,7	5,3	0,7	51,8
Alimentació, begudes i tabac	11,0	2,4	0,3	13,7
Productes farmacèutics	10,4	7,1	0,7	25,4
Fabricació de material de transport	10,0	0,8	0,1	19,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	9,0	7,1	0,6	28,7
Energia, aigua i gas	10,3	8,2	0,8	19,5
2. Total VAB indústria i energia	100	5,2	5,2	20,8
Edificació i promoció immobiliària	28,4	7,4	2,1	14,1
Instal·lació i acabats	48,4	4,0	1,9	7,3
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	15,0	5,3	0,8	22,9
Obra civil	8,3	5,7	0,5	1,0
3. Total VAB construcció	100	5,3	5,3	10,7
Comerç	19,6	1,8	0,4	9,7
Immobiliàries	16,6	1,7	0,3	4,5
Professionals, científiques i administratives	14,5	7,0	1,0	37,0
Hostaleria	7,5	4,1	0,3	20,4
Transport i emmagatzematge	6,2	4,1	0,3	-5,1
Total serveis privats	81,2	3,0	2,4	12,0
Administració pública	4,9	2,2	0,1	4,3
Educació	6,4	2,6	0,2	7,5
Sanitat i serveis socials	7,4	2,7	0,2	11,9
Total serveis col·lectius	18,8	2,5	0,5	8,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	11,3

Font: Estimació BBVA

Taula 2.4. Creixement de l'afiliació (Règim Gral. Seguretat Social i autònoms) Barcelona. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	0,4	0,7	0,0	4,9
Indústria	14,7	3,0	0,4	7,9
Construcció	5,2	7,1	0,4	18,3
Serveis (privats i col·lectius)	79,7	4,4	3,5	15,8
Afiliació total	100,0	4,3	4,3	14,7
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	0,7	0,7	4,9
Indústries manufactureres	93,5	3,0	2,8	8,2
Indústria química	7,2	2,5	0,2	8,3
Alimentació, begudes i tabac	13,2	4,2	0,6	13,0
Productes farmacèutics	5,9	4,7	0,3	14,6
Fabricació de material de transport	11,1	2,4	0,3	8,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,5	3,2	0,4	8,3
Energia, aigua i gas	6,5	2,8	0,2	4,3
2. Total indústria, energia i altres	100,0	3,0	3,0	7,9
3. Total construcció	100,0	7,1	7,1	18,3
Comerç	23,7	2,5	0,6	9,6
Immobiliàries	1,3	5,1	0,1	27,0
Professionals, científiques i administratives	20,2	6,3	1,3	24,5
Hostaleria	9,3	4,9	0,5	21,9
Transport i emmagatzematge	6,6	4,9	0,3	12,2
Total serveis privats	75,4	4,3	3,2	16,0
Administració pública	6,8	5,4	0,4	14,3
Educació	6,8	4,0	0,3	15,6
Sanitat i serveis socials	10,9	4,6	0,5	15,4
Total serveis col·lectius	24,6	4,7	1,1	15,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	4,4	4,4	15,8

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.5. Creixement del VAB. Girona. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	2,3	-1,6	0,0	6,1
Indústria	22,4	4,0	0,9	17,3
Construcció	6,9	4,7	0,3	6,7
Serveis (privats i col·lectius)	68,3	2,5	1,7	10,0
VAB total	100	2,9	2,9	11,2
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Plantes i flors	6,9	4,8	0,3	-40,7
Plantes Farratgeres	5,4	1,1	0,1	-7,8
Fruites fresques	3,6	-0,6	0,0	2,0
Ramaderia				
Porquí	50,6	-15,3	-7,8	23,6
Aviram	6,6	-15,7	-1,0	8,3
Boví	4,9	-4,2	-0,2	21,5
Forestal	2,0	3,2	0,1	-19,2
Pesca	6,0	-3,5	-0,2	6,9
1. Total VAB primari	100	-1,6	-1,6	6,1
Indústries manufactureres				
Alimentació, begudes i tabac	32,2	0,1	0,0	12,6
Maquinària i equip mecànic	8,9	4,9	0,4	16,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,6	7,5	0,6	31,8
Productes farmacèutics	6,5	8,1	0,5	31,7
Indústria química	6,3	6,2	0,4	61,6
Energia, aigua i gas	10,7	7,3	0,8	17,9
2. Total VAB indústria i energia	100	4,0	4,0	17,3
Edificació i promoció immobiliària				
Instal·lació i acabats	40,0	4,8	1,9	8,8
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,7	4,6	0,6	20,9
Obra civil	3,7	5,2	0,2	5,3
3. Total VAB construcció	100	4,7	4,7	6,7
Comerç				
Immobiliàries	15,8	1,9	0,3	0,4
Hostaleria	15,3	3,8	0,6	17,5
Professionals, científiques i administratives	12,1	1,7	0,2	33,1
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,5	2,6	0,1	15,6
Total serveis privats	80,9	2,2	1,8	10,2
Administració pública				
Educació	4,8	2,6	0,1	8,8
Sanitat i serveis socials	7,2	2,3	0,2	8,3
Total serveis col·lectius	19,1	3,9	0,8	8,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,5	2,5	10,0

Font: Estimació BBVA

Taula 2.6. Creixement de l'afiliació (Règim Gral. Seguretat Social i autònoms) Girona. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	1,7	-0,6	0,0	-1,9
Indústria	16,9	2,3	0,4	9,2
Construcció	8,3	6,5	0,5	13,5
Serveis (privats i col·lectius)	73,2	3,9	2,8	15,1
Afiliació total	100,0	3,7	3,7	13,6
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	-0,6	-0,6	-1,9
Indústries manufactureres	93,5	2,3	2,2	9,4
Alimentació, begudes i tabac	35,1	0,3	0,1	10,4
Maquinària i equip mecànic	7,4	2,6	0,2	10,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,9	5,1	0,6	12,4
Productes farmacèutics	3,2	8,1	0,3	28,0
Indústria química	3,3	6,7	0,2	21,8
Energia, aigua i gas	6,5	3,3	0,2	6,3
2. Total indústria, energia i altres	100,0	2,3	2,4	9,2
3. Total construcció	100,0	6,5	6,5	13,5
Comerç	26,2	2,4	0,6	9,1
Immobiliàries	1,3	6,5	0,1	28,6
Hostaleria	17,8	4,3	0,8	18,9
Professionals, científiques i administratives	15,4	0,2	0,0	20,0
Artístiques, recreatives i altres serv.	7,2	3,0	0,2	12,1
Total serveis privats	77,1	2,6	2,0	14,2
Administració pública	8,6	14,3	1,2	24,9
Educació	4,6	4,1	0,2	16,4
Sanitat i serveis socials	9,8	4,1	0,4	13,0
Total serveis col·lectius	22,9	7,9	1,8	18,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	3,9	3,9	15,1

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.7. Creixement del VAB. Lleida. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

		Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	6,1	-1,6	-0,1	1,0
Indústria	22,5	4,1	0,9	13,6
Construcció	7,3	1,9	0,1	4,4
Serveis (privats i col·lectius)	64,1	2,5	1,6	7,4
VAB total	100	2,6	2,6	8,1
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Fruites fresques	28,0	9,4	2,6	11,6
Cereals	9,0	-18,6	-1,7	-30,2
Plantes Farratgeres	7,6	1,6	0,1	-3,3
Ramaderia				
Aviram	25,2	7,6	1,9	12,6
Porquí	12,3	8,4	1,0	8,8
Llet	3,3	-17,7	-0,6	-48,0
Forestal	1,0	-12,4	-0,1	11,1
Pesca	0,5	0,0	0,0	0,0
1. Total VAB primari	100	-1,6	-1,6	1,0
Indústries manufactureres				
Alimentació, begudes i tabac	34,2	2,8	1,0	15,1
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	6,3	7,9	0,5	31,9
Indústries manufactureres diverses	5,9	5,1	0,3	9,3
Altres productes minerals no metàl·lics	5,8	6,7	0,4	28,9
Maquinària i equip mecànic	5,0	6,5	0,3	20,2
Energia, aigua i gas	24,6	3,7	0,9	5,2
2. Total VAB indústria i energia	100	4,1	4,1	13,6
Edificació i promoció immobiliària				
Instal·lació i acabats	37,1	2,6	1,0	6,1
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	20,5	1,6	0,3	-0,6
Obra civil	8,3	3,9	0,3	18,9
3. Total VAB construcció	100	1,9	1,9	4,4
Comerç	27,0	2,6	0,7	8,7
Professionals, científiques i administratives	11,1	4,3	0,5	25,4
Hostaleria	8,8	3,7	0,3	11,2
Transport i emmagatzematge	7,5	5,4	0,4	7,8
Immobiliàries	6,5	0,9	0,1	-2,5
Total serveis privats	73,2	2,5	1,8	8,2
Administració pública	10,4	5,2	0,5	6,2
Educació	6,5	1,9	0,1	0,1
Sanitat i serveis socials	9,9	0,7	0,1	7,5
Total serveis col·lectius	26,8	2,7	0,7	5,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,5	2,5	7,4

Font: Estimació BBVA

Taula 2.8. Creixement de l'afiliació (Règim Gral. Seguretat Social i autònoms) Lleida. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	7,8	0,7	0,1	1,8
Indústria	14,6	5,9	0,9	13,4
Construcció	7,8	1,2	0,1	5,0
Serveis (privats i col·lectius)	69,7	3,5	2,5	10,4
Afiliació total	100,0	3,5	3,5	9,7
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	0,7	0,7	1,8
Indústries manufactureres	91,8	5,9	5,4	14,3
Alimentació, begudes i tabac	40,0	6,4	2,5	16,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,7	8,8	0,9	21,3
Indústries manufactureres diverses	7,4	9,1	0,7	23,5
Altres productes minerals no metàl·lics	5,1	4,4	0,2	3,9
Maquinària i equip mecànic	5,1	4,8	0,2	18,4
Energia, aigua i gas	8,2	1,9	0,2	3,4
2. Total indústria, energia i altres	100,0	5,9	5,5	13,4
3. Total construcció	100,0	1,2	1,2	5,0
Comerç	27,9	2,7	0,7	6,8
Professionals, científiques i administratives	12,7	4,0	0,5	14,0
Hostaleria	10,5	4,6	0,5	13,3
Transport i emmagatzematge	7,8	5,6	0,4	20,9
Immobiliàries	0,5	5,2	0,0	18,9
Total serveis privats	70,1	3,4	2,4	10,1
Administració pública	11,9	5,2	0,6	12,6
Educació	5,7	3,5	0,2	9,1
Sanitat i serveis socials	12,2	2,7	0,3	10,5
Total serveis col·lectius	29,9	3,9	1,2	11,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	3,5	3,5	10,4

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.9. Creixement del VAB. Tarragona. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	1,9	-5,3	-0,1	-4,3
Indústria	33,0	4,2	1,4	19,0
Construcció	5,7	2,9	0,2	5,5
Serveis (privats i col·lectius)	59,4	3,0	1,8	9,6
VAB total	100	3,3	3,3	12,1
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Cítrics	10,9	-20,7	-2,2	-21,5
Hortalisses	6,8	-11,0	-0,7	-11,6
Fruita seca	6,6	5,6	0,4	-6,0
Ramaderia				
Aviram	29,0	-15,0	-4,3	14,8
Conills	1,6	6,6	0,1	-13,7
Ous	1,6	-14,7	-0,2	-20,2
Forestal	0,3	15,5	0,0	7,3
Pesca	7,3	-6,3	-0,5	3,9
1. Total VAB primari	100	-5,3	-5,3	-4,3
Indústries manufactureres	60,8	4,1	2,5	25,5
Indústria química	21,1	5,2	1,1	54,2
Alimentació, begudes i tabac	9,0	2,1	0,2	10,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,6	5,2	0,3	20,4
Indústries manufactureres diverses	5,5	5,6	0,3	13,0
Fabricació de material de transport	4,6	0,4	0,0	8,1
Energia, aigua i gas	39,2	4,5	1,8	11,6
2. Total VAB indústria i energia	100	4,2	4,2	19,0
Edificació i promoció immobiliària	32,2	1,7	0,6	1,8
Instal·lació i acabats	44,5	3,5	1,6	6,9
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	18,8	3,1	0,6	6,0
Obra civil	4,6	4,8	0,2	12,2
3. Total VAB construcció	100	2,9	2,9	5,5
Comerç	20,3	1,4	0,3	10,5
Hostaleria	13,1	3,8	0,5	12,7
Professionals, científiques i administratives	13,0	5,6	0,7	33,2
Immobiliàries	10,5	3,0	0,3	1,0
Transport i emmagatzematge	6,8	4,7	0,3	-5,3
Total serveis privats	75,8	3,0	2,3	9,9
Administració pública	8,8	5,9	0,5	12,0
Educació	6,6	-0,1	0,0	3,3
Sanitat i serveis socials	8,8	2,5	0,2	9,2
Total serveis col·lectius	24,2	3,0	0,7	8,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,0	3,0	9,6

Font: Estimació BBVA

Taula 2.10. Creixement de l'afiliació (Règim Gral. Seguretat Social i autònoms) Tarragona. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	2,5	-1,1	0,0	-1,2
Indústria	16,3	2,1	0,3	6,9
Construcció	7,5	3,3	0,2	9,9
Serveis (privats i col·lectius)	73,8	4,0	2,9	14,4
Afiliació total	100,0	3,5	3,5	12,4
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	-1,1	-1,1	-1,2
Indústries manufactureres	89,0	2,1	1,9	7,0
Indústria química	15,9	2,0	0,3	4,3
Alimentació, begudes i tabac	17,3	4,0	0,7	8,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,3	0,9	0,1	0,4
Indústries manufactureres diverses	9,3	3,6	0,3	25,8
Fabricació de material de transport	7,9	-0,1	0,0	-3,0
Energia, aigua i gas	11,0	2,2	0,2	6,1
2. Total indústria, energia i altres	100,0	2,1	2,1	6,9
3. Total construcció	100,0	3,3	3,3	9,9
Comerç	24,1	1,7	0,4	8,8
Hostaleria	14,7	3,9	0,6	17,3
Professionals, científiques i administratives	15,1	5,4	0,8	20,5
Immobiliàries	0,9	8,6	0,1	29,4
Transport i emmagatzematge	6,7	4,6	0,3	13,9
Total serveis privats	72,3	3,5	2,5	13,9
Administració pública	10,5	7,9	0,8	22,1
Educació	6,0	1,4	0,1	11,2
Sanitat i serveis socials	11,2	4,7	0,5	12,4
Total serveis col·lectius	27,7	5,2	1,4	15,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	4,0	4,0	14,4

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

2.2. L'avenç del VAB 2017 per grans eixos: creixements més intensos a les Comarques Centrals, l'AMB i el Camp de Tarragona

En l'àmbit dels grans eixos territorials, les diferències en els seus creixements sectorials han estat relativament importants, la qual cosa genera un ampli gradient d'avenços del valor afegit brut. Aquest abasta des del 3,6 % de les que més han crescut, les Comarques Centrals i el Camp de Tarragona, al 2,1 % del que ho ha fet en menor mesura (les Terres de l'Ebre). De fet, en els augments del VAB del 2017 destaquen tres grans àmbits: el Camp de Tarragona (increment del 3,6 %), les Comarques Centrals (3,6 %) i l'àrea Metropolitana de Barcelona (3,4 %) que, per una combinació de forts creixements industrials (en les manufactures, encara que no exclusivament) i dels serveis més directament productius (tot i que no únicament), han liderat el creixement del VAB al país. D'aquesta forma, el territori de major expansió en 2017 abraça el que s'estén des de les Comarques Centrals, al centre de la província de Barcelona, cap al sud, enllaçant amb l'àrea Metropolitana de Barcelona i, més enllà, vers l'àrea del Camp de Tarragona. Així, en l'àmbit industrial, els avenços en el 2017 han estat molt intensos a les Comarques Centrals (5,7 %), el Camp de Tarragona (5,3 %) i l'AMB (5,1 %); a aquesta forta dinàmica, cal afegir la intensa pulsio terciària, amb avenços del 2,9 % a l'AMB i les Comarques Centrals, i del 3,1 % al Camp de Tarragona.

A l'altre extrem, amb creixements sensiblement menors, se situen els eixos de les comarques de Girona (augments el 2017 del 2,9 %), el Pla de Lleida (2,7 %) i les Comarques de Muntanya (2,7 %) i les Terres de l'Ebre (2,1 %). En aquests àmbits, l'element que explica els seus menors avenços ha estat el creixement més contingut dels serveis, el principal sector d'aquestes comarques, que, en general, ho ha fet a ritmes més baixos: un 2,5 % a l'eix de les de Girona i el Pla de Lleida, i un 2,8 % a les Terres de l'Ebre, mentre que el 3,4 % dels serveis a les Comarques de Muntanya no ha pogut compensar el menor creixement industrial. A aquest terciari s'hi va sumar la indústria: augments prou intensos a les comarques de Girona (4,0 %) i el Pla de Lleida (4,6 %) i més continguts a les Terres de l'Ebre (2,1 %) i les Comarques de Muntanya (1,3 %).

Sobre aquests trets bàsics, cal afegir-hi la construcció, que creix amb força en molts dels eixos, encara que el seu baix pes en l'activitat, després del col·lapse de la recessió, té un impacte modest en el VAB agregat. I el mateix succeeix amb el primari, tot i que hi ha alguns àmbits, com el Pla de Lleida de Lleida o les Comarques de Tarragona i les Terres de l'Ebre, en els quals la seva aportació és prou rellevant i, per tant, també ho és la seva contribució al creixement.

En tot cas, a continuació s'efectua una anàlisi més detallada de la dinàmica econòmica dels eixos el 2017, acompanyada d'uns quadres estadístics que sintetitzen els principals elements a destacar, i fins quin punt s'ha

superat, de forma total o parcial, el xoc recessiu provocat per la crisi. Els diferents eixos, com ha vingut essent usual en aquests treballs, es presenten ordenats de major a menor creixement, primer amb la descripció dels eixos amb avenços del VAB per sobre la mitjana del país (el Camp de Tarragona, les Comarques Centrals i l'AMB) i, a continuació, amb aquells que han avançat menys (comarques de l'eix de Girona, el Pla de Lleida, les Comarques de Muntanya i les Terres de l'Ebre).

El 2017, el VAB del Camp de Tarragona avança intensament (3,6 %), empentat per la forta millora industrial (5,3 %) i terciària (3,1 %)

El VAB del Camp de Tarragona va avançar d'un elevat 3,6 % el 2017 que expressa, en particular, la positiva dinàmica de la indústria (5,3 %), una branca que genera una part rellevant del VAB (un 28,5 % el 2016) i, particularment, la dels serveis (3,1 %), recolzats pels positius resultats de la construcció (2,1 %), mentre que el primari restava creixement (-4,7 %).

Amb aquests registres del 2017, el Camp de Tarragona consolida la recuperació iniciada el 2014. Tanmateix, els resultats són dispers, millors en termes del VAB produït i menys positius en ocupació. Aquestes dinàmiques reflecteixen l'important pes de la indústria, un dels sectors que més va patir la recessió 2007-13, i també de la construcció, en particular en el seu vessant residencial, que es va afegir a l'expansió els darrers anys del boom i que, per tant, va quedar més afectada un cop aquella va finalitzar el 2008. En tot cas, mentre en termes de VAB (com en el conjunt de Catalunya) els efectes negatius de la crisi han estat reabsorbits el 2017, en termes ocupacionals la situació és menys favorable. Així, amb el creixement del 2017, la davallada 2007-13 (caiguda del VAB del -10,4 %) pot considerar-se superada, de manera que el darrer exercici, i mesurat en termes constants, el volum de valor afegit generat s'ha situat un 1,3 % per sobre el del 2007. En canvi, amb relació a l'ocupació, tot i la marcada millora del 2017 (un increment intens de l'afiliació del 3,4 %), la caiguda 2007-13 (del -17,6 %, una pèrdua absoluta de -44.400 afiliats, des dels vora 253.000 del 2007), no ha pogut més que compensar-se parcialment amb els augments dels darrers anys. Així, entre 2013 i 2017, el creixement de l'afiliació ha estat del 12,7 %, afegint vora 26.000 afiliats (fins assolir gairebé els 235.000 el 2017), una xifra que, com es pot comprovar, encara se situa un -7,1 % per sota els registres del 2007. Aquesta dicotomia entre avenços del VAB i de l'ocupació reflecteix, com s'ha indicat, el pes d'una indústria que està sortint de la crisi amb increments ocupacionals molt menors que els d'altres sectors més intensius en treball, com els serveis.

Sectorialment, i a diferència del que succeeix amb el VAB agregat del Camp de Tarragona, l'intens ascens del terciari els darrers anys ha generat una dinàmica més positiva. En efecte, en termes de valor afegit i mesurat en termes constants, el generat el 2017 ultrapassa el del 2007 en un 9,1 %. Aquesta bona evolució reflecteix la dinàmica d'uns serveis, els més directament vinculats a les persones

(siguin privats o col·lectius), que van resistir prou els pitjors anys de la crisi (entre 2007 i 2013, el VAB terciari del Camp de Tarragona va caure d'un moderat -0,5 %) i que, amb la recuperació, han avançat amb força (increment 2013-17 del 9,7 %). En canvi, en l'àmbit del mercat de treball, la dinàmica no ha estat tant positiva, tot i que el 2017 els afiliats al sector van créixer d'un elevat 3,9 %, continuant la recuperació iniciada el 2013/14 (augment acumulat del 14,7 %). Malgrat tot, les pèrdues 2007-13 (una davallada de l'afiliació terciària del -8,3 %), segueixen afectant el volum d'ocupació, de manera que els 178.000 afiliats al sector el 2017 se situen només un 5,2 % per sobre els del 2007.

Els resultats del terciari el 2017 expressen l'avenç de les branques privades (3,1 %), el sector dominant a aquestes comarques (un 49,2 % del VAB nominal el 2016), que s'afegeix a la millora dels serveis col·lectius (2,9 %). Acumuladament, i des del 2007, el VAB dels serveis privats se situa ja per sobre els valors del 2007 (un 5,6 %), mentre que els serveis col·lectius, gràcies al millor comportament a la recessió, van superar en vora d'un elevat 23 % el VAB generat del 2007. La dinàmica laboral terciària reflecteix, lògicament, comportaments diferenciats dels serveis privats i dels col·lectius. Aquests darrers van resistir millor la recessió 2008-2013, de forma que el 2017 situen l'afiliació en un molt notable 19 % per sobre la del 2008, mentre que el major impacte de la crisi en el mercat de treball dels serveis privats, tot i la recuperació iniciada el 2014, ubica la seva afiliació el 2017 només un 2,5 % per sobre la del 2008.

Sectorialment, els bons resultats del 2017 en l'àmbit del terciari privat reflecteixen la resposta d'algunes de les més importants branques a les demandes de l'activitat productiva o de les famílies. Així, amb increments rellevants, i superiors a la mitjana de l'agregat privat, destaquen els registres de les branques relacionades més directament amb el teixit productiu (activitats professionals, científiques i administratives i transports i emmagatzematge) i, també, altres vinculades a la demanda turística (activitats artístiques i recreatives i hostaleria), mentre que, amb increments menors, cal referenciar els moderats avenços en immobiliàries i, en particular i per la seva importància, en el comerç. Del seu costat, en els serveis col·lectius, destaca el fort creixement dels de l'administració pública i l'augment dels sanitaris, mentre que els educatius es van contreure.

El creixement industrial al Camp de Tarragona el 2017 ha situat la recuperació 2013-17 en un increment rellevant, del 23,7 %, a raó d'un 5,5 % anual; amb aquesta millora, la forta contracció 2007-13 ha estat, en termes de VAB generat, totalment superada, situant-se aquest, en termes constants, un 15,4 % per sobre el del 2007. Tot i això, l'increment de la productivitat a la indústria ha penalitzat la recuperació de l'ocupació destruïda a la crisi (entre el 2007 i el 2013, pèrdua del -12,7 %) i, tot i que l'afiliació va augmentar el 2017 d'un 2,1 %, aquella forta contracció continua deixant-se sentir sobre l'ocupació del sector: els 37.000 afiliats del 2017 es troben encara un -7,1 % per sota els de 2007.

Des d'un punt de vista sectorial, l'avenç del 2017 recull l'empenta de les produccions manufactureres (4,2 %), combinada amb la millora de les d'energia, gas, aigua i reciclatge (8,6 %). D'aquesta manera, les manufactures han aconseguit superar ja el VAB del 2007 d'un notable 8,6 %, mentre que les d'energia, aigua, gas i reciclatge encara han avançat amb més intensitat, acumulant una millora sobre 2007 superior al 31 %. Els resultats manufacturers del 2017 reflecteixen augments per sobre la mitjana en algunes branques importants (química i metal·lúrgia i productes metàl·lics), mentre que les indústries de l'alimentació, begudes i tabac i la fabricació de material de transport van presentar creixements més moderats, i les del paper i arts gràfiques van mostrar davallades.

La dinàmica del VAB de la construcció al Camp de Tarragona el 2017 (l'augment citat del 2,1 %) no ha permès modificar, més que molt parcialment, els efectes de la crisi, de manera que continua en un terreny molt negatiu (contracció acumulada 2007-17 superior al 58 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14. El creixement agregat el 2017 és el resultat d'augments destacats en obra civil i instal·lacions i acabats d'edificis, menors creixements en demolició i preparació de terrenys i lleus caigudes en promoció i edificació immobiliària. Amb aquests resultats, l'afiliació del sector va créixer d'un 2,5 %, continuant amb la progressió observada ja el 2016. Tot i això, la destrucció ocupacional de la crisi continua dominant: la caiguda de 21.000 afiliats el període 2007-13 només s'ha recuperat molt modestament (augment de 2.000 afiliats entre 2013 i 2017), cosa que situa el retrocés des del 2007 encara proper a un elevat 60 %. Part d'aquest recull la molt negativa dinàmica de la construcció residencial fins el punt mínim del cicle residencial: entre 2007 i 2013, els habitatges iniciats van contreure's des dels 10.000 als 200; a partir d'aleshores, van començar lentament a augmentar fins assolir els 400 el 2017.

Pel que fa al primari, la prou forta contracció del seu VAB al Camp de Tarragona el 2017 va ser el resultat de la dinàmica de l'agricultura, la principal branca del primari en aquest eix, on l'increment de la fruita seca no va poder contrarestar les contraccions del vi i most, el raïm i els cereals. A aquesta caiguda s'hi va afegir la de la ramaderia (amb reduccions en l'oví i cabrum, el boví i porquí, que no van poder ser compensades per l'augment de l'aviram) i també de la pesca.

El VAB de les Comarques Centrals va avançar intensament el 2017 (3,6 %), empentat pels bons registres industrials (5,7 %) i el sòlid ascens dels serveis (2,9 %), mentre la construcció també creixia amb força (4,4 %)

L'important avenç del VAB de les Comarques Centrals el 2017 (del 3,6 %), el més elevat del país (juntament amb el Camp de Tarragona), reflecteix els molt bons resultats de la important branca industrial (un 37,1 % del VAB agregat del 2016, força per sobre la mitjana catalana del 21,1 %), que va avançar d'un notable 5,7 %; aquest augment es va

veure recolzat per la construcció (4,4 %) i, també i molt particularment, per l'avenç dels serveis. L'elevat pes d'aquests (tot i la importància de la indústria, el 2016 van generar més del 53,2 % del VAB d'aquestes comarques) i el seu increment (2,9 %), va generar el gruix del creixement d'aquestes comarques. Del seu costat, el primari va davallar d'un -4,3 %.

Els positius registres del 2017 no poden ocultar el fet que, a les Comarques Centrals, els estralls de la crisi, en particular a la indústria però també als serveis productius i a la construcció, van ser particularment severos i que no han estat superats encara. És cert que, amb relació a l'activitat, el VAB del 2017 s'ha acostat al de 2007, però també ho és que el mercat de treball continua lluny d'haver generat els llocs de treball suficients com per reabsorbir les pèrdues dels anys 2007-13 a la indústria i els serveis privats, i les del període 2007-14 a la construcció. Així, amb relació al VAB, el generat el 2017 a les Comarques Centrals encara se situa un -3,4 % per sota el del 2007. Aquest resultat expressa la duresa de la recessió: entre 2007 i 2013, es va contreure d'un elevat -15,2 % i, tot i que els anys 2013-17 el creixement ha estat elevat (un augment acumulat del 13,9 %), és cert que el saldo final continua essent negatiu. Si en activitat encara no es pot considerar tancada la recessió, en ocupació la situació és pitjor. La forta presència industrial, i l'avenç ocupacional a la construcció els darrers anys de l'expansió dels dos mil van penalitzar fortament aquestes comarques un cop la recessió va començar, de manera que, entre 2007 i 2013, es van perdre uns 37.000 afiliats (un -19,1 % dels existents el 2007). També, igual que amb el VAB, la recuperació ha significat un notable canvi: el creixement de l'afiliació el 2017 (d'un 5,0 %), sumat al dels anys anteriors, ha situat els afiliats en els 184.000, una xifra certament força més elevada que la del pitjor moment de la crisi, en el 2013, però clarament insuficient per assolir els nivells del 2007.

Amb l'avenç del 2017, el VAB dels serveis a les Comarques Centrals ultrapassa ja els valors del 2007 en més del 13,4 %, un registre millor que el del conjunt català. Del seu costat, en el mercat de treball, la millora terciària el 2017 s'ha traduït, lògicament, en una forta empenta ocupacional: el 2017, el nombre d'afiliats al sector va créixer d'un intens 5,0 %, de manera que l'ocupació als serveis ha recuperat bona part de la davallada anterior: els 114.000 afiliats dels serveis el 2017 se situen vora un 14 % per sobre els del 2007.

L'increment terciari del 2017 reflecteix, particularment, el creixement dels serveis privats (3,1 %), el sector dominant a aquestes comarques (aportació propera al 40 % del VAB nominal de la comarca el 2016), un avenç que s'afegeix a la millora en els col·lectius (2,2 %). Sectorialment, el terciari privat va patir els efectes de la recessió més intensament; tot i això, la fortaleza de la recuperació ha situat el canvi en el VAB d'aquestes branques un 10,4 % per sobre els valors del 2007. Aquesta millora és sensiblement menys intensa que en l'àmbit dels serveis col·lectius, que ja van mostrar increments fins i tot els anys de la crisi, als quals s'han sumat els generats a la recuperació, de manera que el seu VAB el 2017 supera el

del 2007 d'un notable 24 %. En termes ocupacionals, els resultats agregats del terciari tradueixen notables diferències entre els grans àmbits terciaris; pel que fa als serveis privats, tot i que van patir més intensament la crisi, la seva més intensa millora a la recuperació els situa un 8,1 % per sobre els registres del 2008. D'aquesta manera, els afiliats a aquests serveis han passat dels 76.300 del 2008 als 69.000 del 2013, el pitjor moment de la crisi, i han aconseguit assolir els 82.500 el 2017. Del seu costat, el bon comportament de l'afiliació als serveis col·lectius a la recessió (increment, entre 2008 i 2013, del 9,0 %) i els resultats des del 2014 (avenç del 20,7 %), s'ha traduït en un volum d'afiliació que ha deixat la crisi molt enrere: els 31.200 afiliats del 2017 ultrapassen, en vora un 32 %, els 23.700 del 2008.

Sectorialment, el creixement del 2017 en l'àmbit dels serveis privats reflecteix l'impacte de la millora industrial i, també, la recuperació de la demanda interna catalana. D'aquesta manera, amb increments per sobre la mitjana destaquen algunes de les més importants branques vinculades a l'activitat productiva (transports i emmagatzematge i activitats professionals, científiques i administratives) i la demanda de les llars (hostaleria), mentre que han crescut per sota els serveis immobiliaris, activitats artístiques, recreatives i altres serveis i, en particular i atès el seu pes, el comerç; en l'àmbit dels serveis col·lectius, destaca l'intens increment dels oferts per l'administració pública, juntament amb els menors avenços dels educatius i dels de sanitat i serveis socials.

El fort increment del VAB industrial a les Comarques Centrals el 2017 situa la recuperació del sector entre el mínim del 2013 i el 2017 en un prou rellevant increment del 18,0 %; tanmateix, tot i aquesta millora, la contracció 2007-13 continua deixant-se sentir: el VAB del sector encara no ha assolit el volum del de 2007, i el 2017 se situava un -2,6 % per sota. I el mateix succeeix, en el mercat de treball. Tot i que la positiva dinàmica del 2017 va permetre augmentar l'afiliació (un intens 5,4 %) en una xifra sensiblement superior als registres de 2016, la forta contracció 2007-13 continua afectant el nivell d'ocupació industrial: els 53.000 afiliats el 2017 s'ubiquen encara un -14,8 % per sota els del 2007.

Sectorialment, el creixement del VAB industrial el 2017 recull la forta empenta de les produccions manufactureres (augment del 5,4 %), combinades amb un ascens fins i tot més intens de les d'energia, gas, aigua i recuperació (7,5 %). Tot i aquests resultats, les rellevants pèrdues de la doble recessió 2007-13 no han pogut compensar-se amb les millores 2013-17, de manera que el VAB industrial encara està un -4,9 % per sota el del 2007. Els resultats dels sectors manufacturers el 2017 reflecteixen augments rellevants en algunes de les més importants branques (metal·lúrgia i productes metàl·lics; tèxtil, confecció, cuir i calçat; maquinària i equip mecànic; i alimentació, begudes i tabac) i moderats avenços en les indústries del paper i arts gràfiques.

L'augment del VAB de la construcció a les Comarques Centrals el 2017 (el 4,4 % citat) no ha pogut modificar, més que molt parcialment, les elevades pèrdues de la crisi, de forma que el 2017 continua encara en un terreny extraordinàriament negatiu (contracció acumulada 2007-17 propera al -54 %). El creixement de la construcció el 2017 reflecteix el de l'obra civil i el de la branca d'instal·lació i acabat d'edificis, i els menors augments en demolició i preparació de terrenys i en edificació i promoció immobiliària. Amb aquests resultats, l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va avançar d'un prou notable 5,4 %, seguint la progressió observada ja el 2016. Tot i aquest resultat, la destrucció de llocs de treball del període 2007-13 (de -14.000 afiliats) continua afectant el volum ocupacional de la construcció: des del 2013, només ha recuperat uns 2.000 afiliats, cosa que situa la pèrdua acumulada el 2017 per sobre el -52 % dels efectius al 2007. Part d'aquest retrocés recull la molt negativa dinàmica de la construcció residencial. Després del col·lapse 2007-13 (quan els habitatges iniciats van caure des dels 9.000 a escassament un centenar), l'activitat s'ha recuperat parcialment, i els habitatges iniciats el 2017 han augmentat fins els cinc-cents.

Pel que fa al primari, la negativa evolució del VAB d'aquest sector el 2017 a les Comarques Centrals va ser el resultat dels dolents registres ramaders, la principal branca del sector, empenyada a la baixa per les davallades del porquí i boví; a aquesta caiguda s'hi va sumar la forta contracció del VAB agrícola, pels destacats descensos dels cereals i les caigudes del vi i most i raïm, parcialment compensades per l'augment de les plantes farratgeres.

El VAB de l'eix Metropolità de Barcelona avança intensament (3,4 %) per la fortalesa de la indústria (5,1 %), recolzada per un sòlid augment terciari (2,9 %)

L'eix Metropolità de Barcelona va presentar el 2017 un augment del VAB del 3,4 %, reflectint tant la positiva dinàmica de la indústria (5,1 %), recolzada amb un prou elevat increment terciari (2,9 %), el sector de major pes a l'AMB (un 77,6 % del total), i el suport també de la construcció (5,3 %), mentre que el primari va davallar d'un -4,9 %. Els resultats assolits mostren com, per la seva especial característica productiva, aquestes comarques han presentat una major resistència a la crisi, al temps que estan aprofitant millor la recuperació. D'aquesta manera, i amb els registres del 2017, l'eix Metropolità de Barcelona consolida l'augment encetat el 2014 de manera que el VAB del 2017 supera, en termes constants, en un 5,6 % el del 2007. Tanmateix, amb relació al mercat de treball la situació és lleugerament diferent. La intensa contracció de l'ocupació industrial i de la construcció a 2007-13 va arrossegar, tot i el pes del terciari, l'ocupació d'aquestes comarques, que van veure una notable davallada d'afiliats a la Seguretat del -16,1 % (des dels 2,32 del 2007 als 1,95 milions del 2013). I, tot i la seva forta millora des del 2014 i l'augment del 2017 (un 4,2 %), el creixement acumulat fins aquest darrer any (d'un 14,4 % en total) ha situat els 2,23 milions d'afiliats encara per sota els 2,32 milions del 2007.

En l'àmbit terciari (augment del VAB del 2,9 %), a diferència de la indústria i la construcció, els negatius efectes de la crisi han estat superats, tant en termes del VAB com d'ocupació. Així, el VAB dels serveis el 2017 sobrepasa ja en un 14,5 % el del 2007; en termes d'ocupació, els afiliats al terciari a l'AMB el 2017 van créixer d'un elevat 4,3 %, continuant la recuperació iniciada el 2013/14. Amb aquestes millores, els ocupats als serveis han recuperat totalment les pèrdues de la crisi: front els 1,68 milions d'afiliats del 2007, els 1,81 milions del 2017 se situen ja un 7,5 % per sobre.

Els resultats de l'activitat dels serveis el 2017 expressen, en particular, el creixement dels privats (3,0 %), el sector dominant a l'AMB (un 63,3 % del VAB total), un avenç que s'afegeix a la millora en els col·lectius (2,5 %), una branca que té el mateix pes en aquestes comarques que a la mitjana catalana (un 14,3 %). Aquesta dinàmica dels grans grups del terciari el 2017 se suma a tendències més de fons, que van afectar la capacitat d'aquestes branques per superar els efectes contractius de les recessions 2007-13. En l'àmbit dels serveis privats, l'efecte del cicle econòmic és més directe, tant en els directament vinculats a la demanda de les llars (comerç, hostaleria, serveis col·lectius, finances) com de les empreses (transports, financers, serveis a les empreses). En canvi, en els col·lectius, la seva dependència del cicle és menys directa, ja que el gruix dels seus ingressos procedeix del sector públic.

Per aquests motius, els resultats en la dècada 2007-17 han estat menys favorables pels serveis privats que pels col·lectius, tot i que ambdues categories han superat ja els registres del 2007: els oferts pel sector privat han assolit el 2017 un valor que ultrapassa, en termes constants, en un 13,6 % el VAB del 2007, reflectint moderats augments a la recessió 2007-13 i millores notables els exercicis 2013-17. Del seu costat, els col·lectius van mostrar increments fins i tot els anys de crisi, però han estat menys elevats des del 2013, de manera que el VAB d'aquests serveis el 2017 se situa un 18,6 % per sobre el del 2007.

També el mercat de treball ha presentat comportaments diferents en els serveis privats i en els col·lectius. Aquests darrers van resistir prou la crisi i van augmentar, entre 2008 i 2013, d'un 2,4 %. Sobre aquest creixement, l'avenç del 2017 (4,5 %), sumat als del període de recuperació, situen el creixement agregat 2013-17 en un notable 14,8 %, de manera que els 376.900 afiliats del 2008 han estat ja superats pels 442.800 assolits el 2017. En canvi, en els serveis privats la situació és menys positiva, ja que van perdre ocupació de forma intensa els anys 2008-13 (un -9,1 %), tot i que el creixement assolit el 2017 (un avenç del 4,3 %) ha permès que l'augment entre 2013 i 2017 (del 15,8 %) situï els 1,37 milions afiliats per sobre els 1,3 milions del 2008.

Sectorialment, els bons resultats del 2017 en l'àmbit dels terciari estrictament privat reflecteixen la intensa pulsio de la demanda, interna i exterior, amb increments rellevants en algunes de les més importants branques, com les activitats professionals, científiques i administratives,

informació i comunicacions, hostaleria i transports, i avenços moderats en comerç i activitats immobiliàries; pel que fa als serveis col·lectius, destaca el creixement de totes les seves branques.

Del seu costat, el fort avenç industrial a l'eix Metropolità de Barcelona el 2017 situa la recuperació del VAB del sector, entre el mínim del 2013 i el 2017, en un rellevant 21,2 %, de manera que al 2017 ja es va assolir el generat el 2007. En canvi, en l'àmbit laboral, tot i que els afiliats de l'eix Metropolità de Barcelona van presentar una alça del 2,6 % el 2017, la forta contracció de la crisi 2007-13 continua pesant: els 299.000 afiliats del 2017 es troben encara vora un -27 % per sota els del 2007.

Des d'un punt de vista sectorial, el creixement industrial del 2017 recull la forta empenta de les produccions manufactureres, combinat amb un destacat ascens de les no manufactureres. Succintament, es pot afirmar que aquestes darreres han evolucionat a banda del cicle econòmic i, fins i tot, han guanyat VAB els anys 2007-17, mentre que les manufactures han presentat una elevada elasticitat respecte la renda i el PIB, de forma que en el 2017 la contracció del VAB encara se situa en el -2,3 % respecte del generat el 2007. La millora dels sectors manufacturers el 2017 reflecteix augments rellevants en algunes de les més importants branques, com productes farmacèutics, metal·lúrgia i productes metàl·lics, química i maquinària i equip mecànic, i avenços moderats en alimentació, begudes i tabac i en fabricació de material de transport.

En l'àmbit de la construcció, el creixement del 2017 (5,3 %) reflecteix bons resultats a les principals branques, amb avenços superiors a la mitjana en edificació i promoció immobiliària, en demolició i preparació de terrenys i en obra civil i, per sota, en instal·lació i acabat d'edificis. Malgrat l'empenta del 2017, el canvi 2007-17 continua acumulant un balanç molt negatiu (contracció acumulada del VAB del sector proper al 44 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14, que no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la recuperació posterior. Amb aquest resultat del 2017, l'ocupació (mesurada per l'afiliació) va créixer d'un intens 7,3 %, continuant amb la progressió observada ja el 2016. Tanmateix, a l'igual que en l'àmbit productiu, l'afiliació a la construcció només ha recuperat una petita part de les pèrdues de la crisi: dels 126.000 llocs de treball destruïts els anys 2007-14, fins el 2017 s'han creat solament uns 19.500, cosa que situa la pèrdua acumulada 2007-17 a l'entorn del 48 %. Part d'aquest retrocés recull la molt negativa dinàmica de la construcció residencial fins el 2013 (dels 35.000 habitatges iniciats el 2007 als 1.800 del 2013), tot i que la millora dels darrers anys ha elevat a 9.000 els habitatges que s'han començat el 2017.

Pel que fa al VAB del primari, la seva negativa evolució a l'eix metropolità de Barcelona el 2017 reflecteix el descens de l'agrícola, la principal branca del primari, per les davallades a les hortalisses el vi i most i el raïm, tot i l'increment de les plantes i flors; a aquesta contracció s'hi va sumar la de la ramaderia, empenyada a la baixa pel creixement nul de l'aviram i el lleu descens del porquí.

L'eix gironí va avançar d'un 2,9 % el 2017, per l'ascens dels serveis (2,5 %), mentre que la indústria i la construcció creixeren amb intensitat (4,0 % i 4,8 %)

L'eix gironí va presentar el 2017 un augment del VAB del 2,9 % reflectint, com ha succeït aquest exercici a Catalunya, la positiva dinàmica tant de la construcció i la indústria com, en particular, dels serveis. El fort pes d'aquests (un 68,1 % del VAB total el 2016) i el seu increment (2,5 %), van contribuir substancialment al resultat agregat, mentre la indústria (4,0 %) i la construcció (4,8 %) van presentar creixements més intensos, al temps que el primari va davallar de forma moderada (-1,4 %).

Amb aquests registres del 2017, les comarques de l'eix de Girona han avançat vers la superació de la crisi 2007-13 en termes de VAB, tot i que respecte del mercat de treball, el balanç és menys positiu. Així, respecte del VAB, l'avenç del 2017 sumat al dels anys previs ha consolidat la recuperació iniciada el 2014 (augment acumulat 2013-17 del 11,2 %), tot i que la intensa contracció 2007-13 (d'un -9,6 %) només ha permès situar el VAB del 2017 (mesurat en termes constants) un escàs 0,6 % per sobre el del 2007. Si aquest resultat en producció és modest, el del mercat de treball presenta un perfil pitjor. Així, la intensa contracció d'ocupació a la crisi (els afiliats van caure d'un molt elevat -17,2 % entre 2007 i 2013) només ha estat recuperada en part i, tot i la millora del 2017 (un 3,7 % d'augment de l'afiliació), sumada a la dels anys anteriors (un creixement del 13,3 % entre 2013 i 2017), els 293.600 afiliats estan encara per sota els 312.900 del 2007.

Si amb relació a l'activitat agregada els resultats són modestos, amb els canvis del 2017 els serveis han superat ja els negatius efectes de la crisi, tant en activitat com en ocupació. En relació al VAB, mesurat en termes constants, aquest ultrapassava el 2017 en més del 10 % els valors del 2007; i el mateix succeeix, tot i que amb menor mesura, en el mercat de treball: amb un sòlid creixement el 2017 de l'afiliació (3,8 %), continuant la recuperació iniciada el 2013/14, els 215.000 afiliats al sector el 2017 superen ja els dels 2007 (en un 5,5 %).

La dinàmica dels serveis el 2017 expressa, en particular, la dels privats (2,2 %), l'àmbit terciari dominant (aportació del 55,1 % del VAB conjunt el 2016), i, en particular, la millora dels col·lectius (3,9 %). Aquest distint comportament de les dues tipologies de serveis s'ha afegit a tendències més de fons. Així, els oferts estrictament pel sector privat van assolir al 2017 un VAB que ja superava, en termes constants, en un 8,1 % el del 2007, mentre que els serveis col·lectius, gràcies a creixements tant en els anys de crisi com en els de recuperació, se situen llargament per sobre els registres del 2007 (amb un VAB vora un 20 % superior). En l'àmbit laboral, aquestes millores es tradueixen en notables diferències entre els avenços ocupacionals del terciari privat i col·lectiu. Com va succeir al conjunt del país, aquest darrer va resistir prou bé la crisi, de manera que el 2017 la seva afiliació superava ja en més d'un 19 % els registres del 2008; en canvi, per l'afiliació als

serveis privats, malgrat la millora des del 2014, la forta reducció a la recessió situa la seva afiliació només un 3,6 % per sobre els valors de 2008.

Subsectorialment, els bons resultats en els serveis privats el 2017 reflecteixen increments, per sobre la mitjana, de sectors directament vinculats a la demanda de les famílies i que, en les comarques de l'eix de Girona, tenen un pes particularment rellevant (transports, hostaleria i activitats artístiques, recreatives i altres serveis, que aportaven el 25,7 % dels serveis el 2016, front el 19,4 % de l'AMB, per exemple). En canvi, van presentar avenços moderats la resta de branques més rellevants (immobiliàries, comerç i activitats professionals, científiques i administratives). Pel que fa als col·lectius, destaquen els increments més intensos dels serveis d'administració pública, i els menors avenços dels educatius i sanitaris.

Del seu costat, amb l'elevat creixement industrial del 2017 (el 4,0 % citat) la recuperació de 2013-17 del VAB acumula un avenç d'un rellevant 17,3 %. Tanmateix, tot i aquest prou important creixement de l'activitat no ha estat suficient per assolir els nivells previs d'ocupació. Així, en termes del VAB i mesurat en valors constants, el generat el 2017 a la indústria ultrapassava el del 2007 en un 2,8 %. Malgrat tot, aquest balanç favorable no es veu replicat en l'ocupació. Tot i que, amb la dinàmica productiva del 2017, el mercat de treball del sector a l'eix de Girona va presentar una alça dels afiliats del 2,3 %, sensiblement superior a la del 2016, la forta contracció dels pitjors anys de la crisi (2007-13) continua pesant, de manera que els 50.000 afiliats del 2017 estan encara un -11,3 % per sota els del 2008.

Des d'un punt de vista subsectorial, l'avenç del VAB el 2017 a la indústria recull la forta empenta de les produccions manufactureres (3,6 %), combinades amb un destacat ascens de les branques d'energia, aigua, gas i reciclatge (7,3 %). L'alça del VAB manufacturer, iniciada ja el 2014, no ha pogut eixugar totalment les pèrdues de la crisi: el 2017 se situa encara un -1,6 % per sota els valors assolits el 2007. Els resultats dels sectors manufacturers el 2017 reflecteixen augments rellevants en algunes importants branques: amb increments superiors a la mitjana, destaquen les produccions farmacèutiques, química, metal·lúrgia i productes metàl·lics i maquinària i equip mecànic; mentre que, amb avenços més moderats, cal citar el paper i arts gràfiques i, en particular i per la seva importància, l'alimentació, begudes i tabac (un 36,0 % del VAB manufacturer el 2016).

El creixement del VAB de la construcció el 2017 a l'eix de Girona reflecteix augments per sobre la mitjana a l'obra civil i la instal·lació i acabat d'edificis, i registres més continguts a l'edificació i promoció immobiliària i la demolició i preparació de terrenys. Amb aquesta relativament intensa empenta, el canvi 2007-17 del VAB del sector a l'eix de Girona no ha pogut més que compensar parcialment la forta davallada anterior i, tot i la recuperació 2014-17, continua en un terreny molt negatiu (contracció acumulada propera al 47 %). Amb aquests resultats, l'ocupació (mesurada per l'afiliació) va créixer el

2017 d'un intens 6,7 %, continuant amb la progressió observada ja el 2016. Tot i els registres dels darrers dos anys, l'afiliació a la construcció només ha millorat modestament, de manera que les pèrdues 2007-13 (-23.000 afiliats) escassament s'han pogut començar a reabsorbir entre 2013 i 2017 (augment de 3.000 afiliats), cosa que situa el retrocés des del 2007 per sobre d'un molt elevat 50 %. Part d'aquesta negativa dinàmica recull la de la construcció residencial: després de l'extraordinària caiguda 2007-13 dels habitatges iniciats (dels 14.000 als 500), la recuperació posterior només ha pogut elevar-los fins els 1.000 assolits el 2017.

Pel que fa al primari, la negativa evolució del VAB d'aquest sector a les comarques de l'eix de Girona el 2017 reflecteix tendències diferenciades. D'una banda, un lleu descens de la seva principal branca, la ramaderia (on destaca l'augment del porquí i la caiguda del boví) i, de l'altra, una major contracció del VAB agrícola (amb increments de plantes i flors i plantes farratgeres, tot i que insuficients per compensar les davallades de fruita fresca, cereals i hortalisses).

El VAB del Pla de Lleida avança el 2017 d'un 2,7 %, recolzat en el creixement dels serveis (2,5 %) i de la indústria (4,6 %)

El creixement del VAB al Pla de Lleida el 2017 (2,7 %) va ser el resultat del relativament contingut avenç del terciari (2,5 %), el principal sector d'aquestes comarques (amb vora el 65 % del VAB nominal el 2016), al que van acompanyar els positius registres de la indústria (4,6 %), mentre la construcció creixia modestament (1,7 %) i el primari reduïa el seu VAB de manera continguda (-1,1 %).

Tot i la millora del darrer any, els efectes de la crisi sobre les comarques del Pla de Lleida continuen deixant-se sentir, tant en termes del VAB generat com, en particular, d'ocupació. De fet, els seus registres en activitat són pitjors que els de Catalunya que, el 2017, ja va superar el VAB produït el 2017. Aquesta dinàmica més negativa reflecteix la seva particular posició en el creixement català. Deixant de banda el cicle del primari, el seu creixement no s'accelera fins que l'expansió -originàriament iniciada a la costa, a l'entorn de l'AP-7- no agafa una certa maduració, que s'estén cap al rerepaís, per la vinculació d'una bona part dels serveis d'aquestes comarques amb la renda i la demanda interna catalana. I el mateix succeeix a la crisi: la major dependència d'aquests serveis té com a resultat que, quan cau l'ingrés familiar a Catalunya, la recessió sigui més intensa, ja que la sortida a l'exterior (de mercaderies o serveis turístics) és més limitada. Si a això se li suma que l'auge de la construcció també va arribar més tard i, per tant, un cop el cicle residencial era més madur, s'entén perquè aquestes comarques van patir amb més severitat la crisi 2007-13 (davallada del VAB del -10,3 %, superior a la caiguda catalana del -7,5 %). Igualment, quan la recuperació arriba a Catalunya a partir del 2014, i per les mateixes raons, els seus efectes sobre el Pla de Lleida són més tardans i, inicialment, menys intensos, amb un VAB que, entre 2013 i 2017, ha avançat d'un 8,7 %,

menys que el 12,4 % català. Amb aquesta dinàmica no ha de sorprendre que, en termes del VAB generat, el del Pla de Lleida continués el 2017 un -2,5 % per sota el del 2007. Si, amb relació a l'activitat, els registres de la darrera dècada són pitjors que a Catalunya, respecte de l'ocupació la situació és més favorable (davallada de l'afiliació a Lleida del 4,1 %, front la caiguda catalana del 4,7 %). D'aquesta manera, la pèrdua d'afiliats de 2007-13 (del -12,8 %) no ha pogut més que compensar-se parcialment: l'augment del 3,5 % del 2017, sumat al dels altres anys, ha situat els 146.700 afiliats del Pla de Lleida un -4,1 % per sota els 153.000 del 2007.

Sectorialment, amb el 2,5 % de creixement terciari el 2017, els efectes de la crisi en el VAB i l'ocupació dels serveis estan ja superats. Els anys 2007-13, el VAB terciari es va contreure d'un lleu -0,3 %, mentre l'afiliació a la Seguretat Social ho va fer d'un -5,8 %, perdent -5.700 afiliats. Amb la recuperació 2013-17, després del creixement dels serveis el 2017 del 2,5 % i de l'afiliació al sector (un sòlid 3,6 %), el VAB supera ja els registres del 2007 en un 7,2 %, una dinàmica que tot i això, és menys favorable que la del conjunt català (on els afiliats als serveis el 2017 superen en un 13,3 % als d'abans de la crisi), al temps que els més de 102.000 afiliats del 2017 se situen ja un 4,1 % per sobre els del 2007. En termes ocupacionals, l'augment citat del 3,6 % de l'afiliació terciària tradueix diferències rellevants entre els serveis privats i els col·lectius: mentre aquests darrers van resistir prou la crisi i han situat la seva afiliació el 2017 un 12,4 % per sobre la del 2007, els privats tot just s'han ubicat el 2017 pràcticament al nivell del 2007 (un -0,3 % per sota).

Subsectorialment, els resultats del VAB del terciari reflecteixen l'acció combinada d'augment a les branques privades (2,4 %), el sector dominant a aquestes comarques amb més del 47 % del VAB agregat el 2016, i la millora dels serveis col·lectius (2,8 %), una branca que té més pes en aquest eix que en el conjunt de Catalunya. Amb aquesta dinàmica, el terciari privat ha superat ja els registres del 2007 en un 4,8 %, mentre els col·lectius, gràcies al seu bon comportament els anys 2007-13, es van situar el 2017 un 14,3 % per sobre. En l'àmbit dels primers, el creixement del VAB del 2017 expressa els augments, per sobre la mitjana, dels transports i emmagatzematge, activitats professionals, científiques i administratives i hostaleria i comerç, i avenços inferiors a activitats immobiliàries. Del seu costat, l'increment dels col·lectius reflecteix el més elevat increment dels de l'administració pública i els menors avenços en els educatius i sanitaris.

El fort creixement industrial al Pla de Lleida el 2017, sumat a la recuperació dels anys anteriors, ha permès una molt intensa millora del 15,8 % entre el mínim cíclic del 2013 i el 2017. Tot i això, la contracció 2007-13 continua deixant-se sentir en el nivell del VAB industrial: mesurat en termes constants, al 2017 s'ha situat ja només un -2,0 % per sota el del 2007. I si, en termes d'activitat, els estralls de la crisi encara són perceptibles, ho són més amb relació a l'ocupació industrial, pels guanys de productivitat operats. Així, tot i la molt notable alça de l'afiliació al sector el 2017

(6,0 %), la forta contracció dels anys 2007-13 continua afectant el volum d'ocupació, de forma que els 23.000 afiliats del 2017 encara estan un -8,1 % per sota els de 2007.

Subsectorialment, l'avenç del VAB industrial el 2017 expressa l'empenta de les produccions manufactureres (4,4 %), combinada amb augments rellevants també de les d'energia, gas, aigua i reciclatge (5,3 %). Ateses les importants pèrdues dels exercicis 2007-13, l'increment del VAB manufacturer a la recuperació no ha estat suficient, de forma que el 2017 encara es trobava un -4 % per sota el del 2007. Els resultats de les manufactures el 2017 reflecteixen els avenços superiors a la mitjana de les branques de metal·lúrgia i productes metàl·lics, altres productes de minerals no metàl·lics i maquinària i l'equip mecànic, mentre que, amb creixements inferiors, destaca la important branca de l'alimentació, begudes i tabac (amb un pes del 38,2 % del VAB nominal de la indústria el 2016), i també la del paper i arts gràfiques.

Tot i l'augment del VAB de la construcció al Pla de Lleida el 2017 (el citat 1,7 %), el canvi acumulat des del 2007 continua en un terreny extraordinàriament negatiu (contracció acumulada propera al 50 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14. El creixement del 2017 resulta d'un l'augment, superior a la mitjana, en obra civil, però que es compensa amb els menors avenços en instal·lacions i acabat d'edificis i els més baixos increments en demolició i preparació de terrenys i promoció immobiliària i edificació. Amb aquest resultat, l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va créixer d'un modest 0,7 %, cosa que situa els 10.500 afiliats el 2017 un -55,0 % per sota els efectius del 2007. Part d'aquest retrocés recull la molt negativa dinàmica de la construcció residencial: amb una intensa contracció dels habitatges iniciats els anys 2007-13 (des dels 8.000 als 100) i una modesta recuperació fins als 200 del 2017.

La moderada reducció del VAB del primari el 2017 al Pla de Lleida va reflectir directament el moderat augment de l'agricultura, la principal en aquest eix, empenyada per la fruita fresca i plantes farratgeres, que més que van compensar la caiguda dels cereals; tanmateix, aquest increment agrícola va ser insuficient per compensar la contracció de la ramaderia, arrossegada a la baixa per les caigudes de l'aviram i del porquí.

El creixement del 2,7 % de les Comarques de Muntanya el 2017 reflecteix el fort augment dels serveis (3,4 %)

L'augment del 2,7 % en el VAB de les Comarques de Muntanya el 2017 va ser el resultat, com en general ha estat el cas a Catalunya, de la combinació d'elevats augments dels serveis (3,4 %), el sector dominant amb un 66,2 % del VAB el 2016, acompanyat de positius avenços de la construcció (3,8 %) i menors increments a la indústria (1,3 %), i d'una forta davallada del primari (-7,5 %).

Malgrat aquests bons registres del 2017, els negatius efectes de la crisi estan lluny d'haver-se reabsorbit. Part d'aquesta situació reflecteix l'efecte de les produccions energètiques, que aporten una part notable del VAB (un 15,4 % en mitjana 2014-16), i que han tingut alguns exercicis, com 2017, particularment negatius. A banda aquest element poc lligat al cicle, al igual que l'activitat del primari (que també pesa prou a les Comarques de Muntanya, amb un 2,5 % del VAB total en mitjana 2014-16), el cert és que va ser la davallada de la demanda interna (catalana i de la resta d'Espanya), tant en consum (comerç, hostaleria, serveis recreatius, entre altres branques del terciari) com en inversió (contracció de l'activitat residencial), la que explica les dificultats per superar la crisi. A més a més, aquesta dependència de l'ingrés familiar, català o espanyol, va implicar que la contracció de l'activitat a la crisi (2007-13) fora més intensa que a la resta de Catalunya (caiguda del VAB del -11,6 % front el -7,5 % mig català), tot i que no va succeir en afiliació (reducció de -4.600 afiliats entre el 2007 i el 2013, un -16,9 %, en línia amb la mitjana catalana del -16,5 %). Al mateix temps, i atès que la recuperació a Catalunya va començar per la indústria manufacturera, els febles increments de renda disponible de les llars els primers anys, no van ajudar a l'augment de l'activitat en aquestes comarques. De fet, no ha estat fins els darrers dos exercicis quan l'increment d'ocupació i d'ingressos a la resta del país ha començat a afectar positivament l'activitat i l'ocupació a les Comarques de Muntanya. En conjunt, entre 2013 i 2017, el VAB, en termes constants, es va incrementar d'un 5,7 %, cosa que ha situat el seu valor el 2017 encara -6,5 % per sota el del 2017, mentre que l'augment de l'afiliació el 2017 (d'un 4,1 %), sumat al dels anys anteriors, ha situat els 25.600 afiliats un -6,3 % inferior als existents el 2007.

L'elevat increment del VAB dels serveis a les Comarques de Muntanya el 2017, el més notable del país, ha situat el seu VAB un 9,6 % per sobre els del 2007. I aquesta mateixa positiva dinàmica ha tingut lloc en ocupació. Mesurada per l'avenç de l'afiliació, aquesta va créixer d'un tòrrid 4,5 % el 2017, continuant la recuperació iniciada el 2013/14. Amb aquestes millores, el terciari ha recuperat llargament les pèrdues de la crisi, de manera que els més de 19.000 afiliats del 2017 se situen un 9,1 % per sobre els existents el 2007. Tot i l'alça de l'afiliació als serveis el 2017, aquest creixement agregat reflecteix distints comportaments ocupacionals dels privats i dels col·lectius. Aquests darrers van resistir millor la recessió i han situat l'afiliació el 2017 vora un elevat 32 % per sobre la del 2007, mentre que els serveis privats, molt més afectats per la recessió, han augmentat d'un menor 2,6 % respecte el 2007.

Sectorialment, els resultats del terciari el 2017 expressen tant el fort avenç del VAB dels serveis privats (3,4 %), el sector dominant a aquestes comarques (amb més del 51 % del VAB el 2016), com la millora dels col·lectius (3,3 %), una branca que té més pes que la mitjana catalana. Aquests registres del 2017 han permès al terciari privat superar d'un 9,6 % el VAB del 2007, mentre que el dels serveis col·lectius s'ha situat ja un 21,4 % per sobre.

Els bons resultats del 2017 en l'àmbit dels serveis privats reflecteixen increments rellevants del VAB, i per sobre la mitjana, de les activitats professionals, científiques i administratives, transports i emmagatzematge, immobiliàries i hostaleria; del seu costat, van créixer menys els serveis associats a les activitats artístiques i recreatives i el comerç (un 13,6 % del VAB dels serveis privats), que només va avançar d'un 2,5 %. Finalment, en l'àmbit dels col·lectius, destaca l'augment dels de l'administració pública i també, tot i que amb menys intensitat, dels educatius i sanitaris.

Del seu costat, el creixement industrial a les Comarques de Muntanya el 2017 situa en un prou rellevant 2,1 % la seva recuperació entre el mínim del 2013 i el 2017. Amb aquest nou avenç, finalment es pot considerar superada la crisi, si més no en termes de volum de VAB industrial generat: el del 2017 ultrapassa, en termes constants, en un 0,2 % el del 2007. Tanmateix, i com és la tònica arreu de Catalunya, haver superat la crisi industrial en VAB no implica, en absolut, el mateix en ocupació: els guanys de productivitat del sector són evidents, cosa que es tradueix en increments ocupacionals de menor entitat. Així, tot i que el 2017 es va traduir en un increment notable dels afiliats a la indústria (4,7 %), la contracció 2007-13 continua pesant: els 2.000 afiliats al sector industrial el 2017 es troben encara un -12,8 % per sota els de 2007.

Des d'un punt de vista més desagregat, el creixement industrial del 2017 recull la moderada empena de les produccions manufactureres (avenç de l'1,6 %), mentre que la branca dominant, la d'energia, aigua, gas i reciclatge (amb una contribució de vora el 68 % al VAB industrial el 2016) avançava també lleugerament (1,1 %). La dinàmica 2007-17 de les produccions manufactureres i de les energètiques, d'aigua i reciclatge ha estat sensiblement diferent, reflectint la vinculació dels resultats del VAB d'aquestes darreres a factors exògens al cicle. Així, mentre les manufactures no han pogut recuperar la pèrdua de la crisi, i el 2017 situen el seu VAB encara quasi el 14 % per sota el del 2007, el de les produccions d'energia i branques associades van presentar creixements fins i tot els anys 2007-13 i, tot i que el seu avenç s'ha moderat a la recuperació, el 2017 superaven en quasi el 31 % els registres del 2007. Subsectorialment, els resultats manufacturers del 2017 reflecteixen augments rellevants en algunes importants branques (altres productes de minerals no metàl·lics i alimentació, begudes i tabac), i caigudes en equip electrònic i òptic, metal·lúrgia i productes metàl·lics i paper i arts gràfiques.

Malgrat la relativament intensa empena de la construcció el 2017 (augment del VAB del 3,8 %), el canvi 2007-17 continua encara en un terreny molt negatiu (contracció acumulada del període propera al 50 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14, que no ha pogut ser més que, molt dèbilment, compensada per la recuperació 2014-16. El creixement agregat de la construcció el 2017 reflecteix l'evolució de les principals branques, amb augments superiors en promoció immobiliària i edificació i en obra civil i menors avenços en instal·lacions i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys. Amb aquest

resultats, el 2017 l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va créixer d'un intens 4,4 %, continuant amb la progressió observada ja el 2016. Tot i això, l'afiliació només ha millorat molt marginalment: de la pèrdua de 3.000 afiliats soferta entre 2007 i 2013, només s'han recuperat escassament un centenar entre 2013 i 2017, cosa que situa la destrucció acumulada fins el 2017 per sobre el -56 % dels efectius existents el 2007. Part d'aquest retrocés recull la molt negativa dinàmica residencial: entre 2007 i 2013, els habitatges iniciats van col·lapsar (des dels 2.000 del 2007 als 80 del 2013), una contracció que no ha estat més que només parcialment recuperada entre 2013 i 2017 (fins els 130 habitatges iniciats aquest darrer exercici).

Finalment, la molt intensa reducció del VAB del primari a les Comarques de Muntanya el 2017 reflecteix el descens de la seva principal branca, la ramaderia (on destaquen les davallades del boví i porquí), mentre que el VAB agrícola retrocedia, empenyat per les caigudes de plantes farratgeres, cereals i hortalisses, al temps que el VAB forestal també es contraïa.

Les Terres de l'Ebre van créixer moderadament el 2017 (2,1 %), empenyades per la recuperació dels serveis (2,8 %), al temps que la construcció va recolzar l'expansió terciària i la indústria va avançar més lleument (2,1 %)

El 2017, les Terres de l'Ebre van presentar un augment del VAB del 2,1 %, empenyat per la dinàmica de la construcció (6,1 %) i, en particular, dels serveis (2,8 %), la branca dominant a aquestes comarques (un 39,6 % del VAB el 2016), mentre la indústria creixia moderadament (2,1 %) i el primari davallava d'un destacat -5,6 %.

Amb aquests registres, les Terres de l'Ebre continuen avançant vers la superació dels efectes recessius dels pitjors anys de la crisi, tot i que aquesta encara no es pot considerar superada. De fet, la seva especialització productiva en l'àmbit industrial (energia, fonamentalment) i en el sector turístic i altres serveis a les famílies (privats i col·lectius) ha tingut com a resultat que les comarques de les Terres de l'Ebre es beneficiessin, en menor mesura que d'altres eixos de l'empenta que la indústria i els serveis productius (vinculats a aquesta) i turístics han generat. En tot cas, la davallada de la crisi 2007-13 va ser severa (caiguda del VAB de les Terres de l'Ebre propera al 12 %) i, tot i que la recuperació ha estat perceptible (augment entre 2013 i 2017 del 8,8 %), no ha estat suficient per reabsorbir aquelles pèrdues. Així, el VAB de l'eix el 2017 (mesurat en termes constants) continuava un -4,8 % per sota el del 2007. Aquesta dinàmica menys positiva que la del conjunt català, i pels mateixos motius que expliquen el pitjor desenvolupament del VAB, ha tingut un reflex particularment negatiu en l'ocupació. En aquest àmbit, els vora 60.000 afiliats del 2007 es van contreure fins els 45.700 el 2013 i, tot i l'increment del 2017 (augment de l'afiliació del 3,9 %), i el dels anys anteriors, el total de 50.800 afiliats del 2017 encara estava un -14,9 % per sota els de l'anys previ a l'inici de la crisi, el 2007.

A diferència del conjunt de l'activitat, el VAB dels serveis sí que ha superat els estralls provocats per la crisi, sobrepasant els valors del 2007 en un 6,6 %, tot i que es tracta d'un registre menys favorable que el del conjunt català. Si amb relació a l'activitat, la dels serveis ofereix un balanç prou positiu, respecte de la seva translació a l'ocupació els registres són pitjors, tot i que, el 2017 els afiliats al sector van créixer d'un molt intens 4,4 %, continuant la recuperació iniciada el 2013/14. Amb aquesta millora, l'afiliació ha recuperat bona part de les pèrdues anteriors (un retrocés del -10,5 % entre 2007 i 2013), de manera que els 34.000 afiliats del 2017 als serveis estan ja lleugerament per sobre els del 2007 (un 1,3 %).

Els resultats del terciari el 2017 reflecteixen el creixement dels serveis privats (2,3 %), els dominants a aquestes comarques (aportació propera al 30 % del VAB agregat el 2016), un avenç que s'afegeix a la millora dels col·lectius (4,1 %). En aquestes dues grans branques, el saldo final de crisi i recuperació és força dissimil: mentre el VAB dels serveis privats superava el 2017 de forma moderada el de 2007 (un 2,2 %), els col·lectius se situaven vora un notable 22 % per sobre, reflectint el millor comportament dels anys de crisi. En l'àmbit ocupacional, tot i la tendència general de guanys modestos de l'afiliació al conjunt dels serveis, existeixen notables diferències entre els privats i els col·lectius. Com en activitat, aquests darrers van resistir prou la recessió, i han crescut amb força a la recuperació, i, amb uns 9.500 afiliats el 2017, acumulen un alça respecte del 2008 superior al 23 %, mentre que els 24.300 afiliats del 2017 als serveis privats, atesa la més important afectació a la recessió (pèrdua de -14,3 %), encara estan un 5,8 % per sota dels 25.800 del 2008.

Subsectorialment, en l'àmbit del terciari privat, els resultats del 2017 expressen increments rellevants en activitats professionals, científiques i administratives, immobiliàries, transports i emmagatzematge i hostaleria, mentre que van avançar menys les activitats artístiques i recreatives i, en particular, el comerç; pel que fa als col·lectius, destaca el fort increment dels serveis de l'administració pública i els menors avenços dels educatius i sanitaris.

Del seu costat, el creixement industrial a les Terres de l'Ebre continua veient-se afectat per la forta contracció 2007-13, de manera que el volum del VAB sectorial el 2017 encara estava un -2,9 % per sota el del 2007. En aquest context, el mercat de treball a la indústria va presentar el 2017 una alça dels seus afiliats del 2,1 %, una xifra sensiblement superior als registres del 2016; tot i això, la forta contracció 2007-13 és evident en el volum ocupacional: els 9.000 afiliats del 2017 estan encara vora un elevat 24 % per sota els del 2007.

Des d'un punt de vista subsectorial, el creixement del VAB industrial del 2017 recull la forta empenta de les manufactures (3,5 %), combinada amb una lleu millora de les importants produccions d'energia, gas, aigua i reciclatge (1,4 %), unes branques que el 2016 aportaven més del 34 % del VAB del sector. Com en el 2017, la dinàmica 2007-17 de les manufactures i de les produccions

energètiques, d'aigua i reciclatge ha estat molt dissimil. Succintament, es pot afirmar que aquestes darreres produccions han evolucionat a banda del cicle i, fins i tot, han guanyat VAB els anys 2007-17, i en alguns àmbits de forma notable, mentre que les manufactures han mostrat una elevada resposta als canvis de renda i PIB. Així, aquestes van mostrar una pèrdua rellevant a la doble recessió 2007-13 i, tot i que han millorat a la recuperació 2013-17, la contracció acumulada fins 2017 és encara del -11,0 % respecte el VAB del 2007. En canvi, la més positiva dinàmica els anys de la crisi de les produccions energètiques i de la resta d'aquestes branques (distribució d'aigua, gas i reciclatge) situa el seu VAB el 2017 un 8,1 % per sobre el del 2007. Finalment, i amb relació als principals sectors manufacturers, els resultats agregats del 2017 reflecteixen els augments, superiors a la mitjana, de branques com la metal·lúrgia i productes metàl·lics, i la química; i moderats avenços en l'alimentació, begudes i tabac, i paper i arts gràfiques; mentre les indústries del cautxú i plàstics van presentar reduccions.

Tot i la relativament intensa empenta de la construcció a les Terres de l'Ebre el 2017, el canvi de la darrera dècada continua situant el seu VAB en un terreny extraordinàriament negatiu (contracció acumulada 2007-17 propera al 55 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14, que no ha pogut ser més que modestament compensada per la recuperació 2014-17. El creixement del 2017 reflecteix el destacat augment en promoció immobiliària i edificació, i també importants avanços, tot i que inferiors, en obra civil, instal·lacions i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys. Amb aquesta dinàmica, l'afiliació a la construcció va avançar d'un intens 6,4 % el 2017, continuant amb la progressió del 2016, tot i que les intenses pèrdues de la crisi 2007-14 continuen dominant (de la caiguda de 8.700 afiliats a la recessió només s'han recuperat uns 500), cosa que situa els afiliats el 2017 vora un 64 % per sota els efectius del 2007. Part d'aquest retrocés recull la molt negativa dinàmica de la construcció residencial del 2007 al 2014; en habitatges iniciats, aquests van caure dels 6.000 als 50 i, tot i que l'activitat s'ha recuperat, el 2017 només han augmentat fins els 100.

Pel que fa al primari, la prou intensa caiguda del seu VAB a les Terres de l'Ebre el 2017 s'explica per la del VAB agrícola, la principal branca del primari a aquestes comarques, arrossegat per l'important descens dels cítrics i la caiguda de la fruita fresca tot i l'augment de l'oli d'oliva. A més a més, la ramaderia també es va contraure, ja que l'ascens de l'aviram no va compensar la caiguda de la resta de produccions (com el boví, el porcí o l'oví i cabrum), mentre la pesca també es reduïa.

Taula 2.2.1. Creixement del VAB del Camp de Tarragona. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	1,0	-4,7	0,0	-8,6
Indústria	28,5	5,3	1,5	23,7
Construcció	5,9	2,1	0,1	4,9
Serveis (privats i col·lectius)	64,7	3,1	2,0	9,7
VAB total	100	3,6	3,6	13,0
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Fruita seca	12,1	6,1	0,7	-11,0
Vi i most	10,6	-13,0	-1,4	-14,3
Raïm	10,4	-13,4	-1,4	-17,5
Ramaderia				
Aviram	29,3	6,5	1,9	9,5
Ous	1,7	-35,3	-0,6	-18,4
Conills	1,7	2,0	0,0	4,2
Forestal	0,6	15,4	0,1	2,8
Pesca	7,0	-7,6	-0,5	9,2
1. Total VAB primari	100	-4,7	-4,7	-8,6
Indústries manufactureres				
Indústria química	28,3	5,0	1,4	53,7
Alimentació, begudes i tabac	9,9	2,2	0,2	9,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,3	4,9	0,4	17,9
Fabricació de material de transport	6,6	0,4	0,0	8,0
Indústries manufactureres diverses	6,0	6,0	0,4	18,8
Energia, aigua i gas	25,3	8,6	2,2	17,8
2. Total VAB indústria i energia	100	5,3	5,3	23,7
Edificació i promoció immobiliària				
Instal·lació i acabats	47,0	3,4	1,6	7,0
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	18,5	2,8	0,5	6,0
Obra civil	4,1	5,0	0,2	10,0
3. Total VAB construcció	100	2,1	2,1	4,9
Comerç				
Professionals, científiques i administratives	13,6	5,5	0,7	33,6
Hostaleria	13,2	3,9	0,5	12,0
Immobiliàries	10,9	2,8	0,3	1,1
Transport i emmagatzematge	7,2	4,8	0,3	-5,5
Total serveis privats	76,0	3,1	2,4	10,1
Administració pública				
Educació	6,7	-0,8	-0,1	2,1
Sanitat i serveis socials	8,2	2,7	0,2	8,4
Total serveis col·lectius	24,0	2,9	0,7	8,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,1	3,1	9,7

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2.2. Creixement de l'afiliació (RGSS i aut.) del Camp de Tarragona. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	1,3	-2,4	0,0	-4,6
Indústria	16,1	2,1	0,3	6,4
Construcció	7,2	2,5	0,2	10,0
Serveis (privats i col·lectius)	75,4	3,9	2,9	14,7
Afiliació total	100,0	3,4	3,4	12,7
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	-2,4	-2,4	-4,6
Indústries manufactureres	87,9	2,1	1,8	6,2
Indústria química	17,8	1,4	0,2	3,1
Alimentació, begudes i tabac	15,7	4,3	0,7	7,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,8	0,6	0,1	-2,5
Fabricació de material de transport	9,4	-0,2	0,0	-3,1
Indústries manufactureres diverses	8,4	4,4	0,4	32,4
Energia, aigua i gas	12,1	2,1	0,3	8,0
2. Total indústria, energia i altres	100,0	2,1	2,1	6,4
3. Total construcció	100,0	2,5	2,5	10,0
Comerç	22,7	2,0	0,5	10,4
Professionals, científiques i administratives	16,1	5,2	0,8	20,9
Hostaleria	14,6	3,9	0,6	16,1
Immobiliàries	0,9	8,1	0,1	28,1
Transport i emmagatzematge	7,0	5,1	0,4	15,1
Total serveis privats	72,1	3,7	2,7	14,7
Administració pública	11,0	5,8	0,6	21,6
Educació	6,2	0,6	0,0	9,8
Sanitat i serveis socials	10,6	5,1	0,5	10,5
Total serveis col·lectius	27,9	4,4	1,2	14,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	3,9	3,9	14,7

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.2.3. Creixement del VAB de les Comarques Centrals. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	3,7	-7,5	-0,3	-8,0
Indústria	37,1	5,7	2,1	17,8
Construcció	6,0	4,4	0,3	5,9
Serveis (privats i col·lectius)	53,2	2,9	1,5	13,8
VAB total	100	3,6	3,6	13,9
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Cereals	3,7	-27,1	-1,0	-37,2
Plantes Farratgeres	1,7	5,5	0,1	-0,5
Vi i most	0,5	-15,4	-0,1	-22,7
Ramaderia				
Porquí	61,5	-14,0	-8,6	15,5
Boví	13,1	-15,7	-2,1	2,4
Aviram	11,1	-1,7	-0,2	8,4
Forestal	1,2	-4,8	-0,1	10,1
Pesca	0,3	0,0	0,0	0,0
1. Total VAB primari	100	-7,5	-7,5	-8,0
Indústries manufactureres				
Alimentació, begudes i tabac	25,3	5,3	1,3	25,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,2	7,6	1,0	35,2
Maquinària i equip mecànic	10,4	6,1	0,6	19,2
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	9,4	6,3	0,6	13,6
Paper i arts gràfiques	6,4	1,8	0,1	-1,6
Energia, aigua i gas	10,2	7,5	0,8	-6,0
2. Total VAB indústria i energia	100	5,7	5,7	17,8
Edificació i promoció immobiliària	33,4	3,5	1,2	4,6
Instal·lació i acabats	43,7	4,9	2,2	8,4
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	18,4	4,2	0,8	2,3
Obra civil	4,5	5,4	0,2	9,0
3. Total VAB construcció	100	4,4	4,4	5,9
Comerç	29,5	2,0	0,6	14,3
Professionals, científiques i administratives	12,5	6,4	0,8	45,0
Immobiliàries	10,2	2,7	0,3	2,3
Hostaleria	7,4	4,3	0,3	19,4
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,7	2,2	0,1	15,9
Total serveis privats	74,6	3,1	2,3	15,0
Administració pública	5,8	5,7	0,3	8,0
Educació	8,4	1,7	0,1	10,9
Sanitat i serveis socials	11,3	0,8	0,1	11,2
Total serveis col·lectius	25,4	2,2	0,6	10,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	13,8

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2.4. Creixement de l'afiliació (RGSS i aut.) de les Comarques Centrals. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	2,7	0,5	0,0	7,3
Indústria	28,4	5,4	1,5	17,1
Construcció	7,1	5,4	0,4	12,9
Serveis (privats i col·lectius)	61,7	5,0	3,1	19,9
Afiliació total	100,0	5,0	5,0	18,2
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	0,5	0,5	7,3
Indústries manufactureres	95,3	5,4	5,1	18,4
Alimentació, begudes i tabac	27,5	10,0	2,8	35,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	16,7	4,2	0,7	13,6
Maquinària i equip mecànic	8,3	4,9	0,4	20,1
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	10,9	1,6	0,2	1,4
Paper i arts gràfiques	8,6	2,9	0,2	9,8
Energia, aigua i gas	4,7	2,2	0,1	-5,2
2. Total indústria, energia i altres	100,0	5,4	5,2	17,1
3. Total construcció	100,0	5,4	5,4	12,9
Comerç	32,3	2,6	0,8	13,3
Professionals, científiques i administratives	14,7	6,5	1,0	37,9
Immobiliàries	0,8	6,8	0,1	27,8
Hostaleria	9,3	5,2	0,5	23,0
Artístiques, recreatives i altres serv.	7,6	2,1	0,2	12,4
Total serveis privats	73,2	4,0	2,9	19,5
Administració pública	6,4	22,3	1,4	33,8
Educació	7,1	3,1	0,2	19,0
Sanitat i serveis socials	13,3	3,0	0,4	15,2
Total serveis col·lectius	26,8	7,6	2,0	20,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	5,0	5,0	19,9

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.2.5. Creixement del VAB de l'eix Metropolità de Barcelona. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2x017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

		Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	0,2	-4,9	0,0	-20,2
Indústria	18,2	5,1	0,9	21,2
Construcció	4,1	5,3	0,2	11,1
Serveis (privats i col·lectius)	77,6	2,9	2,3	11,2
VAB total	100	3,4	3,4	12,9
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Plantes i flors	24,1	2,0	0,5	-43,8
Hortalisses	12,1	-13,2	-1,6	-21,7
Vi i most	7,9	-13,4	-1,1	-24,7
Ramaderia				
Aviram	17,0	3,2	0,5	0,2
Porquí	8,0	1,5	0,1	7,0
Boví	5,5	-16,7	-0,9	-9,6
Forestal	2,2	0,6	0,0	-3,3
Pesca	7,8	-3,2	-0,2	26,5
1. Total VAB primari	100	-4,9	-4,9	-20,2
Indústries manufactureres				
Indústria química	15,0	5,3	0,8	51,6
Productes farmacèutics	11,8	7,1	0,8	25,4
Fabricació de material de transport	10,7	0,7	0,1	19,4
Alimentació, begudes i tabac	8,9	1,1	0,1	9,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,5	7,0	0,6	27,4
Energia, aigua i gas	10,3	8,3	0,9	24,8
2. Total VAB indústria i energia	100	5,1	5,1	21,2
Edificació i promoció immobiliària				
Instal·lació i acabats	48,7	3,9	1,9	7,1
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	14,6	5,4	0,8	26,1
Obra civil	8,6	5,7	0,5	0,5
3. Total VAB construcció	100	5,3	5,3	11,1
Comerç	19,1	1,8	0,3	9,4
Immobiliàries	16,9	1,7	0,3	4,6
Professionals, científiques i administratives	14,6	7,0	1,0	36,6
Hostaleria	7,5	4,1	0,3	20,4
Inform i comunica	6,3	4,7	0,3	31,5
Total serveis privats	81,6	3,0	2,4	11,9
Administració pública	4,9	1,9	0,1	4,1
Educació	6,3	2,6	0,2	7,3
Sanitat i serveis socials	7,2	2,9	0,2	12,0
Total serveis col·lectius	18,4	2,5	0,5	8,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	11,2

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2.6. Creixement de l'afiliació (RGSS i aut.) de l'eix Metropolità de Barcelona. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	0,2	1,1	0,0	3,6
Indústria	13,6	2,6	0,4	6,5
Construcció	5,1	7,3	0,4	18,8
Serveis (privats i col·lectius)	81,1	4,3	3,5	15,6
Afiliació total	100,0	4,2	4,2	14,4
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	1,1	1,1	3,6
Indústries manufactureres	93,2	2,6	2,4	6,5
Indústria química	8,0	2,4	0,2	7,9
Productes farmacèutics	6,8	4,6	0,3	14,5
Fabricació de material de transport	12,0	1,3	0,2	6,5
Alimentació, begudes i tabac	10,8	1,7	0,2	4,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,0	3,0	0,4	7,2
Energia, aigua i gas	6,8	2,9	0,2	5,6
2. Total indústria, energia i altres	100,0	2,6	2,6	6,5
3. Total construcció	100,0	7,3	7,3	18,8
Comerç	23,1	2,5	0,6	9,3
Immobiliàries	1,3	5,0	0,1	26,9
Professionals, científiques i administratives	20,5	6,2	1,3	24,0
Hostaleria	9,3	4,8	0,5	21,9
Inform i comunica	4,9	7,4	0,4	32,3
Total serveis privats	75,6	4,3	3,2	15,8
Administració pública	6,9	4,4	0,3	13,2
Educació	6,8	4,1	0,3	15,4
Sanitat i serveis socials	10,8	4,7	0,5	15,4
Total serveis col·lectius	24,4	4,5	1,1	14,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	4,3	4,3	15,6

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.2.7. Creixement del VAB de l'eix gironí. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2x017 del VAB constant en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	2,3	-1,4	0,0	6,4
Indústria	22,7	4,0	0,9	17,3
Construcció	6,8	4,8	0,3	6,8
Serveis (privats i col·lectius)	68,1	2,5	1,7	9,9
VAB total	100	2,9	2,9	11,2
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Plantes i flors	7,0	4,8	0,3	-40,7
Plantes Farratgeres	5,3	1,2	0,1	-8,2
Fruites fresques	3,6	-0,6	0,0	2,0
Ramaderia				
Porquí	51,3	-15,4	-7,9	23,7
Boví	6,0	-15,7	-0,9	7,5
Aviram	5,0	-4,2	-0,2	21,5
Forestal	2,0	3,4	0,1	-19,2
Pesca	6,1	-3,5	-0,2	6,9
1. Total VAB primari	100	-1,4	-1,4	6,4
Indústries manufactureres	89,5	3,6	3,2	17,3
Alimentació, begudes i tabac	32,2	0,1	0,0	12,6
Maquinària i equip mecànic	8,9	4,9	0,4	16,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,6	7,5	0,6	31,8
Productes farmacèutics	6,5	8,1	0,5	31,7
Indústria química	6,3	6,2	0,4	61,6
Energia, aigua i gas	10,5	7,3	0,8	17,9
2. Total VAB indústria i energia	100	4,0	4,0	17,3
Edificació i promoció immobiliària	42,0	4,7	2,0	0,5
Instal·lació i acabats	40,4	5,0	2,0	9,0
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,9	4,6	0,6	21,4
Obra civil	3,7	5,3	0,2	4,9
3. Total VAB construcció	100	4,8	4,8	6,8
Comerç	21,7	1,8	0,4	9,8
Immobiliàries	15,6	1,9	0,3	0,3
Hostaleria	15,1	3,8	0,6	17,5
Professionals, científiques i administratives	12,1	1,6	0,2	33,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,5	2,6	0,1	15,5
Total serveis privats	80,9	2,2	1,8	10,2
Administració pública	7,0	6,7	0,5	9,5
Educació	4,8	2,4	0,1	8,8
Sanitat i serveis socials	7,2	2,2	0,2	7,7
Total serveis col·lectius	19,1	3,9	0,7	8,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,5	2,5	9,9

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2.8. Creixement de l'afiliació (RGSS i aut.) de l'Eix gironí. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	1,6	-0,6	0,0	-1,5
Indústria	17,2	2,3	0,4	9,1
Construcció	8,2	6,7	0,5	13,6
Serveis (privats i col·lectius)	73,0	3,8	2,8	14,7
Afiliació total	100,0	3,7	3,7	13,3
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	-0,6	-0,6	-1,5
Indústries manufactureres	93,6	2,3	2,2	9,4
Alimentació, begudes i tabac	35,1	0,3	0,1	10,4
Maquinària i equip mecànic	7,4	2,6	0,2	10,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,9	5,1	0,6	12,3
Productes farmacèutics	3,3	8,1	0,3	28,1
Indústria química	3,3	6,7	0,2	21,8
Energia, aigua i gas	6,4	2,4	0,2	4,8
2. Total indústria, energia i altres	100,0	2,3	2,3	9,1
3. Total construcció	100,0	6,7	6,7	13,6
Comerç	26,5	2,3	0,6	9,1
Immobiliàries	1,3	6,4	0,1	28,4
Hostaleria	17,6	4,2	0,7	18,9
Professionals, científiques i administratives	15,4	0,1	0,0	19,8
Artístiques, recreatives i altres serv.	7,2	3,0	0,2	12,1
Total serveis privats	77,2	2,6	2,0	14,1
Administració pública	8,7	14,6	1,3	25,2
Educació	4,6	4,0	0,2	16,8
Sanitat i serveis socials	9,6	3,8	0,4	9,4
Total serveis col·lectius	22,8	8,0	1,8	16,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	3,8	3,8	14,7

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.2.9. Creixement del VAB del Pla de Lleida. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	6,5	-1,1	-0,1	2,2
Indústria	22,1	4,6	1,0	15,8
Construcció	6,8	1,7	0,1	4,1
Serveis (privats i col·lectius)	64,7	2,5	1,6	7,6
VAB total	100	2,7	2,7	8,7
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Fruites fresques	30,2	9,4	2,8	11,6
Cereals	8,7	-17,3	-1,5	-28,2
Plantes Farratgeres	7,2	1,9	0,1	-3,7
Ramaderia				
Aviram	26,1	7,6	2,0	12,8
Porquí	12,1	8,3	1,0	9,0
Llet	2,1	-17,4	-0,4	-48,2
Forestal	0,6	-12,6	-0,1	20,8
Pesca	0,2	0,0	0,0	0,0
1. Total VAB primari	100	-1,1	-1,1	2,2
Indústries manufactureres				
Alimentació, begudes i tabac	38,2	2,8	1,1	15,1
Indústries manufactureres diverses	6,7	5,1	0,3	8,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	6,3	8,2	0,5	32,7
Altres productes minerals no metàl·lics	5,9	7,6	0,4	29,2
Maquinària i equip mecànic	5,8	6,5	0,4	20,5
Energia, aigua i gas	18,8	5,3	1,0	9,6
2. Total VAB indústria i energia	100	4,6	4,6	15,8
Edificació i promoció immobiliària	33,0	0,6	0,2	-0,2
Instal·lació i acabats	40,2	2,3	0,9	5,8
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	18,3	1,4	0,3	-3,7
Obra civil	8,5	3,8	0,3	19,5
3. Total VAB construcció	100	1,7	1,7	4,1
Comerç	28,5	2,7	0,8	9,4
Professionals, científiques i administratives	11,6	4,2	0,5	25,2
Transport i emmagatzematge	7,9	5,5	0,4	8,8
Hostaleria	6,8	4,1	0,3	12,4
Immobiliàries	6,0	0,4	0,0	-3,4
Total serveis privats	73,0	2,4	1,8	8,4
Administració pública	10,6	5,1	0,5	6,3
Educació	6,6	2,2	0,1	-0,3
Sanitat i serveis socials	9,8	0,7	0,1	8,0
Total serveis col·lectius	27,0	2,8	0,7	5,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,5	2,5	7,6

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2.10. Creixement de l'afiliació (RGSS i aut.) del Pla de Lleida. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	7,7	0,8	0,1	1,2
Indústria	15,2	6,0	0,9	13,8
Construcció	7,4	0,7	0,1	6,2
Serveis (privats i col·lectius)	69,7	3,6	2,5	10,5
Afiliació total	100,0	3,5	3,5	9,9
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	0,8	0,8	1,2
Indústries manufactureres	92,1	6,0	5,5	15,1
Alimentació, begudes i tabac	41,5	6,3	2,6	17,2
Indústries manufactureres diverses	7,8	8,9	0,7	22,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,3	9,6	1,0	22,9
Altres productes minerals no metàl·lics	4,9	4,9	0,2	3,7
Maquinària i equip mecànic	5,5	4,5	0,2	17,6
Energia, aigua i gas	7,9	0,6	0,0	0,4
2. Total indústria, energia i altres	100,0	6,0	5,6	13,8
3. Total construcció	100,0	0,7	0,7	6,2
Comerç	28,9	2,9	0,8	7,4
Professionals, científiques i administratives	13,4	3,9	0,5	14,3
Transport i emmagatzematge	8,1	5,8	0,5	22,0
Hostaleria	8,1	4,9	0,4	13,8
Immobiliàries	0,5	5,6	0,0	18,3
Total serveis privats	69,5	3,4	2,4	10,2
Administració pública	12,3	5,1	0,6	12,7
Educació	5,9	3,6	0,2	8,9
Sanitat i serveis socials	12,3	2,6	0,3	10,7
Total serveis col·lectius	30,5	3,8	1,2	11,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	3,6	3,6	10,5

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.2.11. Creixement del VAB de les Comarques de muntanya. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

		Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹	Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	VAB
A. Grans sectors				
Primari	2,6	-7,5	-0,2	-16,5
Indústria	20,5	1,3	0,3	2,1
Construcció	10,6	3,8	0,4	6,5
Serveis (privats i col·lectius)	66,2	3,4	2,2	7,9
VAB total	100	2,7	2,7	5,7
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Plantes Farratgeres	14,7	-1,2	-0,2	0,6
Cereals	7,7	-29,0	-2,2	-45,9
Hortalisses	2,6	-4,3	-0,1	-5,4
Ramaderia				
Llet	26,6	-18,7	-5,0	-48,6
Boví	14,4	9,1	1,3	17,4
Porquí	9,3	-3,0	-0,3	5,0
Forestal	2,9	-9,3	-0,3	-11,2
Pesca	5,7	0,0	0,0	0,0
1. Total VAB primari	100	-7,5	-7,5	-16,5
Indústries manufactureres				
Alimentació, begudes i tabac	13,5	3,1	0,4	13,5
Equip electrònic i òptic	9,1	-0,1	0,0	0,1
Paper i arts gràfiques	3,7	-1,0	0,0	-3,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	2,5	-0,3	0,0	23,2
Indústries manufactureres diverses	1,3	5,0	0,1	17,3
Energia, aigua i gas	68,1	1,1	0,7	-0,6
2. Total VAB indústria i energia	100	1,3	1,3	2,1
Edificació i promoció immobiliària				
Instal·lació i acabats	27,0	3,3	0,9	7,0
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	26,6	2,1	0,6	8,5
Obra civil	7,5	4,3	0,3	17,5
3. Total VAB construcció	100	3,8	3,8	6,5
Hostaleria	23,3	3,5	0,8	10,2
Immobiliàries	15,0	3,6	0,5	2,3
Comerç	14,6	1,3	0,2	3,3
Artístiques, recreatives i altres serv.	10,5	2,5	0,3	11,4
Professionals, científiques i administratives	7,4	7,2	0,5	30,3
Total serveis privats	77,3	3,4	2,6	8,0
Administració pública	8,3	4,7	0,4	4,8
Educació	4,9	1,9	0,1	5,8
Sanitat i serveis socials	9,5	2,7	0,3	10,6
Total serveis col·lectius	22,7	3,3	0,7	7,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,4	3,4	7,9

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2.12. Creixement de l'afiliació (RGSS i aut.) de les Comarques de muntanya. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	6,8	-1,5	-0,1	-0,1
Indústria	6,9	4,7	0,3	11,6
Construcció	11,8	4,4	0,5	4,3
Serveis (privats i col·lectius)	74,5	4,5	3,3	15,6
Afiliació total	100,0	4,1	4,1	12,7
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	-1,5	-1,5	-0,1
Indústries manufactureres	84,3	4,7	4,0	6,4
Alimentació, begudes i tabac	35,3	5,9	2,1	7,7
Equip electrònic i òptic	18,4	-1,4	-0,3	4,3
Paper i arts gràfiques	14,4	-4,4	-0,6	-1,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,2	-6,1	-0,5	14,5
Indústries manufactureres diverses	3,6	12,9	0,5	46,6
Energia, aigua i gas	15,7	20,6	3,2	42,7
2. Total indústria, energia i altres	100,0	4,7	7,2	11,6
3. Total construcció	100,0	4,4	4,4	4,3
Hostaleria	26,6	5,1	1,3	13,5
Immobiliàries	1,1	8,2	0,1	28,2
Comerç	19,8	1,8	0,4	4,5
Artístiques, recreatives i altres serv.	10,4	3,6	0,4	10,6
Professionals, científiques i administratives	9,0	6,0	0,5	20,7
Total serveis privats	73,4	4,2	3,1	12,0
Administració pública	8,8	4,7	0,4	10,3
Educació	4,0	3,9	0,2	9,2
Sanitat i serveis socials	13,7	5,8	0,8	47,0
Total serveis col·lectius	26,6	5,1	1,4	26,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	4,5	4,5	15,6

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.2.13. Creixement del VAB de les Terres de l'Ebre. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant en %)

		Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
	Pesos 2016 s/ total VAB nominal ¹		Contribució 3=1*2/100	
		Creixement ²		VAB
A. Grans sectors				
Primari	5,2	-5,6	-0,3	-1,5
Indústria	49,9	2,1	1,0	9,9
Construcció	5,3	6,1	0,3	8,1
Serveis (privats i col·lectius)	39,6	2,8	1,1	9,1
VAB total	100	2,1	2,1	8,8
B. Detall principals branques productives				
Agricultura				
Cítrics	17,9	-20,7	-3,7	-21,2
Oli d'oliva	6,6	6,7	0,4	-15,6
Fruites fresques	6,3	-0,6	0,0	13,4
Ramaderia				
Aviram	28,9	-13,6	-3,9	18,6
Conills	1,6	1,6	0,0	-24,4
Ous	1,5	3,0	0,0	-21,5
Forestal	0,1	16,0	0,0	28,6
Pesca	7,5	-5,5	-0,4	-0,2
1. Total VAB primari	100	-5,6	-5,6	-1,5
Indústries manufactureres				
Alimentació, begudes i tabac	7,3	1,7	0,1	14,5
Indústria química	5,9	6,8	0,4	59,5
Indústries manufactureres diverses	4,3	4,4	0,2	3,5
Cautxú i plàstic	3,9	-0,1	0,0	20,8
Paper i arts gràfiques	3,9	0,3	0,0	-10,2
Energia, aigua i gas	68,4	1,4	0,9	6,7
2. Total VAB indústria i energia	100	2,1	2,1	9,9
Edificació i promoció immobiliària				
Instal·lació i acabats	34,0	4,2	1,4	6,3
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,7	3,9	0,8	6,1
Obra civil	6,7	4,2	0,3	17,3
3. Total VAB construcció	100	6,1	6,1	8,1
Comerç	30,3	0,5	0,2	6,2
Hostaleria	12,7	3,1	0,4	17,0
Professionals, científiques i administratives	9,1	6,6	0,6	30,2
Immobiliàries	8,1	4,4	0,4	0,7
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,0	1,3	0,1	12,4
Total serveis privats	74,6	2,3	1,7	9,1
Administració pública	7,3	7,1	0,5	2,7
Educació	5,5	5,4	0,3	12,3
Sanitat i serveis socials	12,6	1,7	0,2	12,5
Total serveis col·lectius	25,4	4,1	1,0	9,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,8	2,8	9,1

Font: Estimació BBVA

Taula 2.2.14. Creixement de l'afiliació (RGSS i aut.) de les Terres de l'Ebre. 2013-2017

(% sobre el total i sobre cada branca productiva; canvi anual en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2016 en %)

	Pesos 2017 s/ total ¹	Creixement afiliació 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017
		Creixement ²	Contribució 3=1*2/100	Afiliació
A. Grans sectors				
Primari	7,7	-0,1	0,0	1,6
Indústria	17,3	2,1	0,4	8,9
Construcció	8,9	6,4	0,6	9,3
Serveis (privats i col·lectius)	66,1	4,4	2,9	13,2
Afiliació total	100,0	3,9	3,9	11,1
B. Detall principals branques productives				
1. Total primari	100,0	-0,1	-0,1	1,6
Indústries manufactureres	93,7	2,1	2,0	10,2
Alimentació, begudes i tabac	24,2	3,1	0,8	11,2
Indústria química	8,0	8,0	0,6	16,4
Indústries manufactureres diverses	13,2	1,4	0,2	10,4
Cautxú i plàstic	10,7	-4,3	-0,5	1,9
Paper i arts gràfiques	14,6	0,5	0,1	-0,9
Energia, aigua i gas	6,3	2,9	0,2	-6,9
2. Total indústria, energia i altres	100,0	2,1	2,1	8,9
3. Total construcció	100,0	6,4	6,4	9,3
Comerç	32,0	0,7	0,2	3,0
Hostaleria	15,2	3,8	0,6	23,3
Professionals, científiques i administratives	10,2	6,7	0,7	17,7
Immobiliàries	0,7	12,0	0,1	39,1
Artístiques, recreatives i altres serv.	7,6	1,6	0,1	3,9
Total serveis privats	73,3	2,5	1,8	10,0
Administració pública	7,8	23,7	1,8	25,5
Educació	4,4	6,9	0,3	21,8
Sanitat i serveis socials	14,4	3,3	0,5	20,7
Total serveis col·lectius	26,7	9,9	2,6	22,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100,0	4,4	4,4	13,2

Font: BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 2.15. VAB pb per grans eixos territorials. 2015-2017

(Taxes reals de variació interanual i participació sobre Catalunya en %)

Àmbit	2017	Participació sobre Catalunya		
	Creixement	2014	2015	2016
1. Eix Metropolità	3,4	72,0	71,6	72,0
2. Barcelonès	2,7	41,5	40,9	40,7
3=1-2. Resta Eix Metropolità	4,3	30,6	30,7	31,4
4=5 a 10. Resta de Catalunya	3,1	28,0	28,4	28,0
5. Eix Gironí	2,9	8,6	8,7	8,6
6. Comarques Centrals	3,6	5,1	5,1	5,2
7. Camp de Tarragona	3,6	7,3	7,5	7,4
8. Terres de l'Ebre	2,1	2,0	2,1	2,0
9. Pla de Lleida	2,7	4,3	4,2	4,1
10. Comarques de Muntanya	2,7	0,7	0,7	0,7
11=1+4. Catalunya	3,3	100,0	100,0	100,0

Font: VAB de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA

Taula 2.16. Creixement del VAB pb per grans eixos territorials. 2014-2017

(Taxes reals de variació interanual en %)

Àmbit	Taxa mitjana 2011-2017	2014	2015	2016	2017
Eix Metropolità	3,1	2,7	2,6	3,6	3,4
Resta de Catalunya					
Eix Gironí	2,7	0,1	4,0	3,8	2,9
Comarques Centrals	3,3	1,1	4,2	4,3	3,6
Camp de Tarragona	3,1	-0,4	6,2	3,1	3,6
Terres de l'Ebre	2,2	-4,2	9,8	1,2	2,1
Pla de Lleida	2,1	0,6	2,4	2,8	2,7
Comarques de Muntanya	1,4	-1,7	5,0	-0,2	2,7
Catalunya	3,0	1,9	3,2	3,5	3,3

Font: VAB de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA

Taula 2.17. Creixement del VAB pb a les comarques dels diferents eixos territorials i sectors. 2017
(Taxes reals de variació interanual en %)

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Penedès	-9,5	3,5	2,5	2,9	2,8
Baix Llobregat	-10,2	4,8	4,6	3,4	3,8
Barcelonès	-4,5	5,0	5,1	2,4	2,7
Garraf	-6,8	3,4	7,0	2,1	2,7
Maresme	-2,1	6,9	7,6	3,0	4,0
Vallès Occidental	-4,8	5,4	5,8	4,9	5,1
Vallès Oriental	-1,4	5,1	5,6	3,0	3,9
Eix Metropolità	-4,9	5,1	5,3	2,9	3,4
Alt Empordà	-0,9	4,2	4,3	2,7	2,9
Baix Empordà	-3,1	5,6	4,9	2,3	2,8
Garrotxa	-2,4	4,5	2,8	2,2	3,3
Gironès	-2,1	2,9	7,6	2,3	2,7
Pla de l'Estany	0,6	4,1	2,0	0,7	2,2
Ripollès	-3,7	3,1	-1,6	1,3	1,7
Selva	-0,8	4,0	3,9	3,4	3,6
Eix Gironí	-1,4	4,0	4,8	2,5	2,9
Alt Camp	-8,5	2,9	-0,3	3,1	2,6
Baix Camp	-0,8	6,2	2,5	3,0	3,9
Baix Penedès	-12,5	6,4	5,9	3,2	4,0
Conca de Barberà	-8,8	3,9	0,0	2,3	2,7
Priorat	-3,6	3,6	6,3	3,6	3,2
Tarragonès	-2,2	5,4	1,5	3,1	3,5
Camp de Tarragona	-4,7	5,3	2,1	3,1	3,6
Anoia	-5,8	3,9	7,3	2,2	3,0
Bages	1,4	5,5	4,1	3,4	4,2
Berguedà	-5,9	3,5	2,8	2,7	2,1
Moianès	-5,8	3,6	3,4	3,4	2,9
Osona	-5,3	7,0	4,8	2,8	4,2
Solsonès	-11,2	5,2	-3,2	1,2	0,9
Comarques Centrals	-7,5	5,7	4,4	2,9	3,6
Garrigues	-1,8	5,4	1,5	2,4	2,1
Noguera	-1,7	5,1	0,5	2,7	2,6
Pla d'Urgell	-5,4	4,8	-0,1	2,8	2,6
Segarra	-11,5	2,8	0,3	0,6	1,5
Segrià	3,1	5,1	2,7	2,5	2,9
Urgell	-4,3	5,2	0,3	2,8	2,9
Pla de Lleida	-1,1	4,6	1,7	2,5	2,7
Baix Ebre	-5,8	3,1	7,5	2,6	2,5
Montsià	-7,7	5,2	7,6	4,1	3,9
Ribera d'Ebre	-0,2	0,7	-1,1	-1,0	0,5
Terra Alta	-5,2	4,9	2,8	1,6	2,5
Terres de l'Ebre	-5,6	2,1	6,1	2,8	2,1
Alt Urgell	-5,7	1,3	4,0	2,0	1,5
Alta Ribagorça	-4,3	2,7	3,4	3,5	3,2
Cerdanya	-8,3	5,0	2,4	4,5	4,0
Pallars Jussà	-10,0	1,0	5,4	2,3	1,6
Pallars Sobirà	-6,9	0,3	1,8	4,7	2,7
Val d'Aran	-11,0	0,6	5,3	3,2	3,1
Comarques de Muntanya	-7,5	1,3	3,8	3,4	2,7

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA

Taula 2.18. Evolució del VAB pb per grans eixos territorials i sectors. 2014 - 2017
(Taxes reals de variació interanual en %)

Àmbit	Variació anual				Mitjana del període
	2014	2015	2016	2017	2014-2017
Sector Primari					
Eix Metropolità	-16,3	-3,1	3,3	-4,9	-5,2
Eix Gironí	4,1	1,4	2,3	-1,4	1,6
Comarques Centrals	1,8	-6,2	4,2	-7,5	-1,9
Camp de Tarragona	-4,6	-1,8	2,5	-4,7	-2,2
Terres de l'Ebre	-3,1	-3,4	11,4	-5,6	-0,2
Pla de Lleida	0,6	-5,8	9,1	-1,1	0,7
Comarques de Muntanya	3,8	-2,5	-10,7	-7,5	-4,2
Catalunya	0,9	-2,9	6,1	-3,1	0,2
Indústria					
Eix Metropolità	4,8	3,7	6,1	5,1	4,9
Eix Gironí	1,7	5,2	5,5	4,0	4,1
Comarques Centrals	0,4	5,0	5,7	5,7	4,2
Camp de Tarragona	1,5	13,9	1,6	5,3	5,6
Terres de l'Ebre	-7,2	17,9	-1,7	2,1	2,8
Pla de Lleida	-1,4	7,2	4,8	4,6	3,8
Comarques de Muntanya	-3,8	12,2	-6,7	1,3	0,8
Catalunya	2,8	5,9	5,0	4,9	4,6
Construcció					
Eix Metropolità	-1,0	2,5	3,9	5,3	2,7
Eix Gironí	-1,5	1,0	2,4	4,8	1,7
Comarques Centrals	-2,5	2,9	1,1	4,4	1,5
Camp de Tarragona	-2,9	1,6	4,1	2,1	1,2
Terres de l'Ebre	-0,8	1,8	0,9	6,1	2,0
Pla de Lleida	-0,9	3,2	0,1	1,7	1,0
Comarques de Muntanya	-0,3	1,3	1,5	3,8	1,6
Catalunya	-1,3	2,3	3,2	4,7	2,2
Serveis					
Eix Metropolità	2,4	2,4	3,0	2,9	2,7
Eix Gironí	-0,4	4,0	3,5	2,5	2,4
Comarques Centrals	1,8	4,6	3,8	2,9	3,3
Camp de Tarragona	-0,9	3,5	3,8	3,1	2,4
Terres de l'Ebre	-1,1	3,7	3,6	2,8	2,2
Pla de Lleida	1,4	1,7	1,8	2,5	1,8
Comarques de Muntanya	-1,5	3,6	2,3	3,4	1,9
Catalunya	1,8	2,7	3,1	2,9	2,6
Total					
Eix Metropolità	2,7	2,6	3,6	3,4	3,1
Eix Gironí	0,1	4,0	3,8	2,9	2,7
Comarques Centrals	1,1	4,2	4,3	3,6	3,3
Camp de Tarragona	-0,4	6,2	3,1	3,6	3,1
Terres de l'Ebre	-4,2	9,8	1,2	2,1	2,2
Pla de Lleida	0,6	2,4	2,8	2,7	2,1
Comarques de Muntanya	-1,7	5,0	-0,2	2,7	1,4
Catalunya	1,9	3,2	3,5	3,3	3,0

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall territorial estimació BBVA

Capítol 3. El creixement comarcal el 2017

Alt Camp

El 2017, el VAB de l'Alt Camp va créixer d'un elevat 2,6 %, reflectint la forta empenta dels serveis (3,1 %) i de la indústria (2,9 %), mentre la construcció (-0,3 %) restava i el primari queia d'un elevat -8,1 %. Amb aquests resultats es consolida la recuperació iniciada el 2013 que, en el mercat de treball, s'ha traduït en un avenç proper als 500 afiliats, un 9,9 % per sobre els de 2013. Tot i aquesta millora, els estralls de la crisi encara no s'han superat totalment, de manera que el VAB del 2017 en termes constants encara és un -0,7 % inferior al del 2007, mentre que els 17.600 afiliats del 2017 es situen per sota els 18.800 del 2007. Així, de la mateixa manera que en termes de VAB, els resultats de la dècada 2007-17 han estat menys positius que a Catalunya: la davallada de l'Alt Camp en afiliació del -6,4 % entre 2007 i 2017, és superior al -4,7 % català.

La fortlesa del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (3,9 %), els dominants a la comarca (34,3 % del VAB el 2016), per l'empenta del comerç i dels transports i l'emmagatzematge. De la seva banda, els serveis col·lectius van avançar d'un 0,2 %, per un augment de les AAPP i dels educatius, tot i el retrocés de la sanitat i serveis socials. Amb aquest creixement, l'afiliació als serveis ha augmentat d'un intens 3,9 %. Amb la millora del 2017, i la dels anys previs, el VAB terciari supera al del 2007 en un 11,3 %, mentre que pel que fa a l'afiliació, els 9.700 del 2017 excedeixen els 9.100 existents el 2007.

Del seu costat, el VAB industrial reflecteix la positiva dinàmica de les branques manufactureres (2,8 %) per l'evolució de les que més aporten a l'activitat (paper i arts gràfiques i indústries alimentàries), ja que tant el material de transport com la química van caure. Tot i aquests resultats del 2017, i la recuperació des del 2013, la crisi industrial no es pot considerar tancada, ni en termes de VAB ni, particularment, en ocupació, ja que els creixements de productivitat fan més difícil la reabsorció dels seus efectes: el VAB industrial està encara un -1,0 % per sota el del 2007, mentre que els 6.300 afiliats són un -12,7 % inferiors als del 2008.

La davallada de la construcció expressa l'efecte combinat dels creixements en demolició i preparació de terrenys i davallades en l'activitat a la instal·lació i acabat d'edificis, edificació i promoció immobiliària i l'obra civil. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van ser 18. Amb aquests registres, els registres previs a la crisi estan lluny d'haver-se assolit, tant en VAB (-56,6 %) com en afiliació (-48,3 %). Del seu costat, i pel que fa al primari, la molt intensa contracció del VAB a l'Alt Camp el 2017 reflecteix tant la caiguda de l'agricultura, la

principal branca del sector, arrossegat per la davallada del vi i most i del raïm,²³ tot i l'augment de la fruita seca, com pel descens de la ramaderia (on destaca la de l'aviram).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Alt Camp. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,6	-8,5	-0,2	-11,4	-8,8
Indústria	49,4	2,9	1,5	12,9	7,8
Construcció	4,2	-0,3	0,0	5,5	1,1
Serveis (privats i col·lectius)	43,8	3,1	1,4	10,6	13,8
VAB total	100	2,6	2,6	10,8	9,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Vi i most	21,3	-13,7	-2,9	-9,5	--
Ramaderia					
Aviram	28,9	-35,0	-10,1	4,5	--
Ous	1,8	-18,1	-0,3	-16,0	--
Forestal	0,2	14,9	0,0	23,7	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-8,5	-8,5	-11,4	-8,8
Indústries manufactureres	95,7	2,8	2,7	15,0	7,7
Fabricació de material de transport	18,4	-0,7	-0,1	5,6	-13,5
Paper i arts gràfiques	18,4	1,5	0,3	-10,0	6,5
Indústria química	18,0	-0,1	0,0	48,9	11,6
Alimentació, begudes i tabac	8,6	4,3	0,4	5,0	11,8
Altres productes minerals no metàl·lics	8,4	7,9	0,7	34,5	13,7
Energia, aigua i gas	4,3	6,0	0,3	-17,0	11,3
2. Total VAB indústria i energia	100	2,9	2,9	12,9	7,8
Edificació i promoció immobiliària	22,2	-1,9	-0,4	1,3	--
Instal·lació i acabats	63,1	-0,2	-0,1	3,6	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	9,7	5,6	0,5	4,6	--
Obra civil	5,0	-6,2	-0,3	15,2	--
3. Total VAB construcció	100	-0,3	-0,3	5,5	1,1
Comerç	24,3	2,9	0,7	11,7	11,8
Transport i emmagatzematge	16,9	4,0	0,7	4,0	28,9
Professionals, científiques i administratives	13,5	8,6	1,2	32,6	19,6
Immobil·liàries	8,7	5,1	0,4	6,2	46,6
Hostaleria	8,7	2,2	0,2	13,1	15,7
Total serveis privats	78,1	3,9	3,1	12,4	16,0
Administració pública	4,5	2,8	0,1	-2,7	2,6
Educació	5,9	5,7	0,3	15,4	24,2
Sanitat i serveis socials	11,5	-3,6	-0,4	2,5	3,4
Total serveis col·lectius	21,9	0,2	0,0	4,5	7,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,1	3,1	10,6	13,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

23: El 2017, a l'Alt Camp la producció de raïm per vi i most i taula, que aportaven un 42,1% al VAB del primari, va caure d'un -7,4% (de les 53.700 del 2016 a les 49.700 tones del 2017).

Alt Empordà

El 2017, el VAB de l'Alt Empordà va créixer d'un intens 2,9 %, reflectint els molt positius registres de la construcció (4,3 %) i la indústria (4,2 %) i, atès el seu pes en l'activitat, la bona marxa dels serveis (2,7 %), mentre que el primari davallava d'un moderat -0,9 %. Amb aquests resultats, es consolida parcialment la recuperació iniciada el 2013. Així, el 2017 es troba, en VAB, mesurat en termes constants, només un -0,8 % per sota el del 2007, solament lleugerament per sota els registres assolits pel conjunt català. Tot i això, la destrucció d'ocupació a la crisi (els anys 2007-13, l'afiliació a la comarca va caure de -18,8 %) no ha permès que la recuperació 2013-17 reabsorbís aquests estralls: tot i que la l'activitat del 2017 s'ha traduït en un prou elevat avenç de l'afiliació (2,9 %), els 46.500 afiliats del 2017 se situen encara lluny dels 51.800 del 2007. Amb aquesta dinàmica, el mercat de treball de la comarca està més lluny que el català d'assolir els nivells previs a la crisi (caiguda a l'Alt Empordà entre 2007 i 2017 del -10,1 % front el -4,7 % del conjunt de Catalunya).

Sectorialment, l'augment del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (2,9 %), els dominants a la comarca, empenyats pel comerç i l'hostaleria; de la seva banda, el VAB dels col·lectius va avançar d'un 1,3 %, tot i la caiguda dels educatius, recolzats en les AAPP i la sanitat i serveis socials. Amb la millora del 2017, i la seva evolució anterior, el VAB terciari ultrapassa ja llargament els registres del 2007 (8,9 %). També el 2017 l'afiliació sectorial va avançar amb força (2,8 %), de manera que el total d'afiliats als serveis de la comarca (35.500) estan ja molt a prop dels del 2007 (36.400).

El VAB agregat industrial mostra la positiva dinàmica de les branques manufactureres (2,3 %), reflectint l'evolució de les que tenen més pes, com les indústries alimentàries i les d'energia, aigua, gas i reciclatge. Amb aquests resultats de 2017, el VAB del sector es troba ja un 7,7 % per sobre el del 2007, mentre que el creixement de l'afiliació el 2017 (d'un 2,4 %) ha situat els 5.400 afiliats del sector només un -0,1 % per sota dels de 2007.

L'increment de la construcció reflecteix, en particular, l'avenç del 4,9 % de l'edificació i promoció immobiliària, el principal subsector. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir els 243. Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits abans de la crisi. Finalment, en l'àmbit del primari, la moderada caiguda del VAB el 2017 va reflectir l'increment de la seva principal branca, la ramaderia (on destaquen l'ascens del porquí i la caiguda del boví), compensada per la davallada del VAB agrícola (empentada per la dels cereals, tot i l'increment de la fruita fresca i plantes farratgeres).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Alt Empordà. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,9	-0,9	0,0	7,3	-2,6
Indústria	14,7	4,2	0,6	18,9	13,8
Construcció	9,5	4,3	0,4	5,2	7,9
Serveis (privats i col·lectius)	71,0	2,7	1,9	7,5	11,1
VAB total	100	2,6	2,6	10,8	9,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	5,6	1,0	0,1	-2,8	--
Ramaderia					
Porquí	58,3	2,3	1,3	23,3	--
Boví	4,9	-0,3	0,0	3,5	--
Forestal	0,4	4,6	0,0	-22,7	--
Pesca	7,6	-1,7	-0,1	-5,5	--
1. Total VAB primari	100	-0,9	-0,9	7,3	-2,6
Indústries manufactureres	71,1	2,3	1,6	15,7	13,6
Alimentació, begudes i tabac	23,7	2,1	0,5	20,7	19,0
Maquinària i equip mecànic	10,6	-3,4	-0,4	8,2	1,6
Indústries manufactureres diverses	6,7	6,9	0,5	6,4	15,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	6,1	7,6	0,5	34,0	16,7
Fabricació de material de transport	6,1	0,4	0,0	9,6	6,4
Energia, aigua i gas	28,9	9,0	2,6	27,3	14,7
2. Total VAB indústria i energia	100	4,2	4,2	18,9	13,8
Edificació i promoció immobiliària	62,2	4,9	3,0	0,7	--
Instal·lació i acabats	23,2	2,7	0,6	6,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	10,6	3,1	0,3	25,9	--
Obra civil	4,0	8,7	0,3	7,2	--
3. Total VAB construcció	100	4,3	4,3	5,2	7,9
Comerç	27,1	1,5	0,4	5,4	5,8
Hostaleria	19,6	3,7	0,7	14,2	13,4
Immobiliàries	19,2	3,9	0,7	0,6	30,6
Professionals, científiques i administratives	7,0	4,9	0,3	29,8	15,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,7	1,7	0,1	6,7	6,4
Total serveis privats	87,2	2,9	2,5	7,2	10,6
Administració pública	5,0	3,2	0,2	12,9	20,6
Educació	2,9	0,0	0,0	5,2	10,0
Sanitat i serveis socials	4,9	0,0	0,0	8,7	9,2
Total serveis col·lectius	12,8	1,3	0,2	9,5	13,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,7	2,7	7,5	11,1

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Alt Penedès

El notable augment del VAB de l'Alt Penedès el 2017 (2,8 %) expressa la fortalesa dels principals sectors de la comarca, amb augments de la indústria (3,5 %), els serveis (2,9 %) i la construcció (2,5 %), mentre que el primari cau fortament (-9,5 %). Tot i aquesta millora, els estralls de la crisi encara no s'han superat en activitat (el VAB de la comarca continua força per sota el del 2007) ni, particularment, en ocupació. En ambdues variables, les pèrdues acumulades per l'Alt Penedès superen força les mitjanes de Catalunya. Així, mentre que a Catalunya aquest va ser el primer exercici en què, tot i que lleugerament, el VAB va superar el del 2007, a l'Alt Penedès és encara un -9,0 % inferior. En el mercat de treball, tot i l'augment de l'afiliació el 2017 (un notable 3,0 %), i dels creixements 2014-17 (acumuladament, un 8,1 %), els 37.800 afiliats assolits encara estan vora un 11 % per sota els 42.400 del 2007, sensiblement pitjor que el -4,7 % català.

L'augment del terciari expressa tant el dels serveis privats (2,9 %), els dominants a la comarca, empenyats pel comerç i les activitats immobiliàries, com dels col·lectius (3,2 %), on tant les AAPP com els serveis educatius i els sanitaris van créixer. Amb la millora del 2017, el VAB del terciari a l'Alt Penedès pràcticament ha superat els efectes de la crisi (es troba un -0,4 % per sota els del 2007). Amb aquesta dinàmica productiva, l'afiliació al sector va créixer amb força (3,4 %), tot i que els 22.100 afiliats als serveis de la comarca són encara inferiors als 22.700 del 2007.

El creixement del 3,5 % a la indústria reflecteix augments continguts de les branques que tenen més pes, com les alimentàries i la fabricació de material de transport, i més intensos a la química i el cautxú i plàstics. Amb aquests resultats del 2017, la indústria a l'Alt Penedès ha recuperat parcialment les pèrdues de la crisi: el VAB està només un -0,1 % per sota el del 2007, mentre que l'avenç de l'afiliació sectorial el darrer any (2,9 %) ha situat els afiliats del sector en 12.500, un volum insuficient per assolir els registres del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços en la principal branca de la comarca (la d'instal·lació i acabat d'edificis, amb més del 52 % del VAB el 2016), i notables augments en demolició i preparació de terrenys i obra civil. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats van assolir els 51 habitatges. Amb aquests registres del 2017, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors previs a la recessió 2008-14. De la seva banda, la molt intensa contracció del VAB del primari el 2017 a l'Alt Penedès reflecteix el descens de l'agricultura, la principal branca del primari, arrossegada a la baixa per les davallades del vi i most, el raïm i les plantes i flors,²⁴ a la que s'hi va sumar la ramaderia (amb caigudes de l'aviram i boví).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Alt Penedès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,5	-9,5	-0,2	-17,2	-2,0
Indústria	42,3	3,5	1,5	15,6	8,9
Construcció	4,5	2,5	0,1	9,3	8,5
Serveis (privats i col·lectius)	50,7	2,9	1,5	3,4	8,0
VAB total	100	2,8	2,8	7,4	8,1
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Vi i most	27,9	-13,3	-3,7	-25,1	--
Ramaderia					
Aviram	31,6	-13,7	-4,3	5,4	--
Boví	2,9	9,9	0,3	13,0	--
Forestal	0,2	13,3	0,0	6,5	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-9,5	-9,5	-17,2	-2,0
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	35,7	1,3	0,5	8,3	5,4
Fabricació de material de transport	13,3	0,1	0,0	25,1	13,4
Paper i arts gràfiques	11,7	0,2	0,0	-14,0	-4,3
Indústria química	10,5	7,9	0,8	62,4	53,5
Cautxú i plàstic	7,1	7,7	0,5	27,0	24,5
Energia, aigua i gas	1,5	8,3	0,1	27,1	28,8
2. Total VAB indústria i energia	100	3,5	3,5	15,6	8,9
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	52,1	2,4	1,3	6,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,6	6,0	0,8	34,6	--
Obra civil	5,7	6,9	0,4	18,5	--
3. Total VAB construcció	100	2,5	2,5	9,3	8,5
Comerç	29,5	1,8	0,5	7,4	9,7
Immobiliàries	12,0	2,4	0,3	-3,2	17,4
Transport i emmagatzematge	10,1	4,1	0,4	1,3	19,5
Professionals, científiques i administratives	9,5	4,2	0,4	23,7	6,2
Hostaleria	7,7	4,3	0,3	15,1	17,8
Total serveis privats	78,3	2,9	2,2	3,1	8,2
Administració pública	6,4	2,9	0,2	1,8	7,6
Educació	6,4	0,9	0,1	-2,1	-0,9
Sanitat i serveis socials	8,9	5,1	0,5	12,5	11,5
Total serveis col·lectius	21,7	3,2	0,7	4,9	7,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	3,4	8,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

24: A l'Alt Penedès, el 2017 el raïm per vi i most i taula, que aportava el 2016 un 55,2% del VAB del primari, la producció va caure d'un -4,2% (de les 141.200 tones del 2016 a les 135.300 tones del 2017).

Alt Urgell

El 2017, el VAB de l'Alt Urgell va créixer d'un 1,5 %, reflectint la menor pulsio industrial (1,3 %) i terciària (2,0 %), tot i la fortalesa de la construcció (4,0 %), mentre que el primari ca vaure d'un -5,7 %. Amb aquesta modesta millora agregada, els estralls de la crisi no s'han superat, restant encara un període prou dilatat per reabsorbir-los, en particular en el mercat de treball. Així, pel que fa a l'activitat, el saldo pel període 2007-17 és pitjor que la mitjana catalana: en aquesta, el 2017 ja va contemplar un VAB superior al del 2007, mentre que a l'Alt Urgell és encara un -2,6 % inferior. En ocupació, l'augment del 2,0 % en l'afiliació el 2017, situa els vora 6.000 afiliats d'aquest exercici encara vora un 15 % per sota els 6.900 del 2007, una caiguda acumulada 2007-17 que supera llargament el -4,7 % català, i que, parcialment, reflecteix l'augment de la productivitat en una indústria que pesa prou a la comarca (un 25,8 % del VAB total el 2016).

El creixement dels serveis reflecteix moderades alces tant del VAB dels privats (2,1 %) com dels col·lectius (1,7 %). En els primers, els dominants a la comarca, destaquen els augments del comerç i l'hostaleria mentre que, en els segons, van avançar els oferts per les AAPP i els sanitaris i van caure els educatius. Amb la millora del 2017, el terciari ha superat ja la crisi, de forma que el seu VAB el 2017 està un 4,2 % per sobre els registres del 2007. En termes d'afiliació, el seu avenç el 2017 (2,9 %) ha permès que els afiliats als serveis el 2017 (4.100) es situin força a prop dels 4.300 afiliats del 2007.

El contingut augment del VAB industrial reflecteix la modesta alça de les manufactures (augment de 0,8 %), que expressa la davallada de la principal branca, la d'equip electrònic i òptic, i el moderat creixement de l'alimentació, begudes i tabac. Amb aquests resultats de 2017, el VAB del sector se situa encara un -8,3 % per sota el del 2007; igualment, l'avenç de l'afiliació sectorial (0,4 %) continua essent insuficient per superar els efectes de la crisi i el 2017 es troba un -13,6 % per sota el 2007.

L'increment de la construcció reflecteix el fort avenç en instal·lació i acabat d'edificis (la primera branca del sector a la comarca, amb més del 35 % del VAB el 2016) i en obra civil. En l'àmbit estricte residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir només 9 unitats. Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara molt lluny dels valors previs a la recessió 2008-14. Finalment, la prou intensa caiguda del VAB del primari el 2017 a l'Alt Urgell va ser el resultat del descens de la ramaderia, la principal branca de la comarca, empenyada a la baixa per la davallada del boví i l'aviram, a la que s'hi va sumar la caiguda del VAB agrícola, per les reduccions de plantes farratgeres i hortalisses, no compensades per l'ascens dels cereals. Del seu costat, el forestal també va presentar pèrdues en el seu VAB.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Alt Penedès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	5,4	-5,7	-0,3	-20,1	5,5
Indústria	25,7	1,3	0,3	5,1	7,3
Construcció	6,5	4,0	0,3	1,4	-2,8
Serveis (privats i col·lectius)	62,3	2,0	1,2	6,0	7,8
VAB total	100	1,5	1,5	3,9	6,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	13,8	-1,0	-0,1	-1,7	--
Ramaderia					
Llet	46,8	-9,8	-4,6	-47,8	--
Aviram	7,0	-18,2	-1,3	1,9	--
Forestal	1,1	-13,1	-0,1	8,3	--
Pesca	13,2	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-5,7	-5,7	-20,1	5,5
Indústries manufactureres					
Equip electrònic i òptic	34,9	-0,2	-0,1	-0,1	4,2
Alimentació, begudes i tabac	30,7	2,2	0,7	14,2	10,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,6	-3,9	-0,2	24,9	37,4
Paper i arts gràfiques	3,6	-0,9	0,0	0,5	0,0
Indústries manufactureres diverses	2,0	8,4	0,2	13,1	56,3
Energia, aigua i gas	21,3	3,2	0,7	-3,0	4,9
2. Total VAB indústria i energia	100	1,3	1,3	5,1	7,3
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	35,5	5,5	1,9	7,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	21,7	0,8	0,2	2,8	--
Obra civil	20,9	9,5	2,0	25,6	--
3. Total VAB construcció	100	4,0	4,0	1,4	-2,8
Comerç	22,6	1,4	0,3	4,5	6,0
Hostaleria	17,9	3,0	0,5	10,5	6,1
Transport i emmagatzematge	9,1	5,9	0,5	6,1	20,5
Professionals, científiques i administratives	8,2	7,0	0,6	40,5	23,1
Artístiques, recreatives i altres serv.	7,1	1,1	0,1	9,3	2,7
Total serveis privats	74,0	2,1	1,5	7,3	9,1
Administració pública	10,6	4,8	0,5	5,0	11,0
Educació	5,3	-4,0	-0,2	-5,4	-1,3
Sanitat i serveis socials	10,1	1,4	0,1	2,8	0,2
Total serveis col·lectius	26,0	1,7	0,4	2,0	4,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,0	2,0	6,0	7,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Alta Ribagorça

El 2017, el VAB de l'Alta Ribagorça va créixer d'un prou intens 3,2 %, reflectint la fortalesa dels serveis (3,5 %) i la construcció (3,4 %), i els menors registres de la indústria (2,7 %), mentre que el primari va caure d'un -4,3 %. Tot i que amb aquests resultats es consolida la recuperació iniciada el 2013, els estralls de la crisi continuen molt presents, tant en termes de VAB com d'ocupació i força allunyats dels assolits pel conjunt del país. Aquesta pitjor dinàmica reflecteix la dependència productiva de la producció hidroelèctrica i la davallada de la demanda dels serveis turístics i la construcció els anys 2008-14 i les dificultats de la seva recuperació 2014-17, tant per part de la demanda interna catalana com de la resta d'Espanya. D'aquesta manera, el 2017 el VAB en termes constants es troba un -22,3 % per sota el del 2007 (a Catalunya ja es van superar els registres previs a la crisi), mentre que en el mercat de treball, tot i que la fortalesa de l'activitat el 2017 es va traduir en un avenç del 6,2 % en l'afiliació, els 1.300 afiliats d'aquest exercici estan vora un 15 % per sota els 1.500 del 2007 (una caiguda força superior al -4,7 % català).

El fort avenç dels serveis reflecteix, en particular, l'alça dels privats (3,9 %), tot i el descens en el comerç, es va recolzar en l'hostaleria i les activitats artístiques i recreatives. De la seva banda, el menor augment del VAB dels serveis col·lectius (1,7 %) expressa la davallada dels educatius, compensada parcialment per l'augment dels de les AAPP i dels sanitaris. Així, en termes d'activitat, el terciari ha superat ja la crisi (el VAB del sector s'ha situat el 2017 un 1,2 % per sobre el del 2007), cosa que no ha succeït en el mercat de treball: tot i el fort avenç de l'afiliació sectorial el 2017 (5,5 %), els vora de 900 afiliats assolits aquest any encara estan per sota el miler del 2007.

El VAB agregat industrial mostra, en particular, la positiva dinàmica de les indústries d'energia, aigua, gas i reciclatge (vora el 87 % del total del VAB industrial el 2016), un sector que va expandir-se d'un 2,8 %. Amb aquests resultats de 2017, i la recuperació des del 2013, el VAB industrial es troba ja un 7,6 % per sobre el del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix, malgrat les davallades en obra civil i en edificació i promoció immobiliària, els avenços en demolició i preparació de terrenys i en instal·lació i acabat d'edificis, les dues primeres branques de la comarca. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir només les 6 unitats. Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits abans de la crisi. De la seva banda, la negativa evolució del primari el 2017 a l'Alta Ribagorça reflecteix el descens tant de la ramaderia, la principal branca a la comarca (amb un 50,7 % del VAB sectorial el 2016) com del VAB agrícola i del forestal, que també van presentar caigudes.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Alta Ribagorça. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,2	-4,3	-0,1	1,2	0,0
Indústria	24,4	2,7	0,7	7,5	60,3
Construcció	10,4	3,4	0,4	7,5	0,0
Serveis (privats i col·lectius)	63,9	3,5	2,3	11,2	14,5
VAB total	100	3,2	3,2	9,7	13,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	29,8	-0,2	0,0	-0,4	--
Ramaderia					
Boví	37,5	-10,3	-3,8	8,4	--
Oví i cabrum	11,9	0,0	0,0	-47,3	--
Forestal	2,6	-3,3	-0,1	1,0	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-4,3	-4,3	1,2	0,0
Indústries manufactureres					
Indústries manufactureres	13,2	1,8	0,2	17,6	12,9
Alimentació, begudes i tabac	7,0	5,6	0,4	22,3	30,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	2,6	-1,2	0,0	17,5	-3,2
Paper i arts gràfiques	1,8	-9,9	-0,2	-14,8	-33,3
Indústria química	1,4	5,0	0,1	59,0	0,0
Equip electrònic i òptic	0,4	-4,0	0,0	-4,0	n.d.
Energia, aigua i gas	86,8	2,8	2,5	5,5	127,6
2. Total VAB indústria i energia	100	2,7	2,7	7,5	60,3
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	23,0	-3,3	-0,8	-6,2	--
Instal·lació i acabats	27,2	5,5	1,5	8,3	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	41,7	6,6	2,8	19,9	--
Obra civil	8,1	-1,1	-0,1	-12,5	--
3. Total VAB construcció	100	3,4	3,4	7,5	0,0
Serveis					
Hostaleria	36,8	6,1	2,3	20,5	29,3
Comerç	18,0	-2,3	-0,4	3,2	2,9
Artístiques, recreatives i altres serv.	11,9	3,2	0,4	17,4	19,5
Professionals, científiques i administratives	7,3	8,3	0,6	30,9	20,5
Transport i emmagatzematge	7,1	4,3	0,3	7,9	20,2
Total serveis privats	84,5	3,9	3,3	14,0	19,2
Administració pública	12,4	2,6	0,3	-1,8	3,4
Educació	2,0	-4,4	-0,1	-5,1	-19,7
Sanitat i serveis socials	1,2	2,6	0,0	-2,6	-51,7
Total serveis col·lectius	15,5	1,7	0,3	-1,8	-7,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,5	3,5	11,2	14,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Anoia

El 2017, el VAB de l'Anoia va créixer d'un intens 3,0 %, reflectint la positiva dinàmica de la construcció (7,3 %) i de la indústria (3,9 %), mentre els serveis van avançar menys (2,2 %) i el primari va caure d'un -5,8 %. Tot i el fort avenç del 2017, la recuperació iniciada el 2013 no ha permès superar els negatius efectes de la crisi 2008-13 en termes d'activitat ni, particularment, d'ocupació: en ambdues variables, els registres 2007-17 de l'Anoia continuen essent molt més negatius que els de la mitjana de Catalunya. Així, tot i els avenços dels darrers anys, la duresa de la contracció 2007-13 (pèrdua del -18,0 %) explica que el VAB del 2017 en termes constants es trobi encara un -8,2 % per sota del 2007, una xifra allunyada del lleuger increment que s'ha observat pel conjunt català. En l'àmbit ocupacional, la pitjor dinàmica productiva té una translació particularment adversa: tot i que l'augment de l'activitat el 2017 es va traduir en un increment del 3,2 % de l'afiliació, la forta contracció 2007-13 (del -25,2 %) situa els 32.900 afiliats assolits el 2017 vora un -19 % inferior als 39.200 de 2007, una caiguda que supera llargament la catalana (un -4,7 %).

La moderació en el creixement terciari expressa tant la dels serveis privats (2,4 %) com col·lectius (1,6 %). Entre els primers, el seu resultat agregat va estar condicionat pel de les dues principals branques de la comarca (comerç i activitats immobiliàries), mentre que en els col·lectius tant els de les AAPP com els serveis educatius i els sanitaris van contribuir al seu avenç. Amb la millora del 2017, i la positiva dinàmica anterior, el VAB terciari ha superat llargament (un 15,6 %) els registres del 2007. En l'àmbit de l'afiliació, l'avenç de la del terciari el 2017 (2,9 %) ha situat els 20.400 afiliats aquests anys per sobre 19.200 del 2007.

En l'àmbit industrial, el fort augment del 2017 reflecteix la bona dinàmica de les branques amb més pes a la comarca, les del tèxtil, confecció, cuir i calçat (creixement del 5,5 %) i de la metal·lúrgia i productes metàl·lics. Tot i amb aquests bons resultats del 2017, la crisi iniciada el 2008 continua afectant: el VAB industrial generat el 2017 està encara un -14,3 % per sota el del 2007, mentre que, tot i l'augment de l'afiliació al sector el 2017 (2,0 %), els 9.200 d'afiliats d'aquest exercici continuen lluny dels 13.600 del 2007.

El fort increment de la construcció reflecteix, tot i la davallada de l'obra civil, els avenços de l'instal·lació i acabat d'edificis, l'edificació i promoció immobiliària i l'adomolició i preparació de terrenys. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir els 121. Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits previs a la crisi. Pel seu costat, la prou intensa contracció del VAB primari a l'Anoia el 2017 reflecteix les caigudes de l'agricultura (amb reducció del valor afegit generat als cereals, el vi i most i el raïm),²⁵ acompanyada de contraccions a la principal branca del sector, la ramaderia, on destaca la davallada del porquí i l'increment de l'aviram.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Anoia. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,3	-5,8	-0,1	0,2	-7,7
Indústria	37,0	3,9	1,4	9,8	5,9
Construcció	6,2	7,3	0,5	16,1	21,0
Serveis (privats i col·lectius)	54,5	2,2	1,2	12,9	14,8
VAB total	100	3,0	3,0	11,7	12,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	8,9	-33,1	-3,0	-41,7	--
Ramaderia					
Porquí	40,2	-16,8	-6,7	15,8	--
Aviram	29,7	-4,7	-1,4	13,0	--
Forestal	0,4	-12,8	0,0	-24,6	--
Pesca	0,1	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-5,8	-5,8	0,2	-7,7
Indústries manufactureres					
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	19,3	5,5	1,1	9,5	-5,0
Paper i arts gràfiques	18,0	1,5	0,3	-8,6	5,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	16,9	7,0	1,2	29,0	8,7
Cautxú i plàstic	9,0	-1,9	-0,2	-1,7	-44,7
Maquinària i equip mecànic	8,8	-0,6	-0,1	15,7	9,1
Energia, aigua i gas	12,4	8,0	1,0	3,1	20,5
2. Total VAB indústria i energia	100	3,9	3,9	9,8	5,9
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	47,0	9,5	4,4	13,7	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,3	5,1	0,7	10,8	--
Obra civil	5,1	-0,4	0,0	15,6	--
3. Total VAB construcció	100	7,3	7,3	16,1	21,0
Comerç	27,5	1,5	0,4	12,9	11,2
Immobil·liàries	13,8	1,0	0,1	4,9	31,4
Professionals, científiques i administratives	13,0	3,2	0,4	29,3	17,0
Hostaleria	7,3	5,0	0,4	16,3	19,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,3	2,2	0,1	18,2	11,7
Total serveis privats	76,1	2,4	1,8	13,9	14,8
Administració pública	6,3	3,3	0,2	7,6	13,7
Educació	8,2	0,3	0,0	8,6	16,9
Sanitat i serveis socials	9,4	1,5	0,1	12,6	14,6
Total serveis col·lectius	23,9	1,6	0,4	9,7	15,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,2	2,2	12,9	14,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

25: A l'Anoia el 2017, la producció de blat es va contreure d'un -6,9% i la d'ordi d'un -24,4% (de les 27.400 tones del 2016 a les 25.600 tones del 2017 i de les 45.400 tones a les 34.300, respectivament), mentre que el

raïm per vi i most i taula es va reduir d'un -18,2% (de 17.000 a 13.900 tones entre 2016 i 2017).

Bages

El 2017, el VAB del Bages va créixer d'un molt intens 4,2 %. Aquesta expansió reflecteix els elevats avenços de la indústria (5,5 %), la construcció (4,1 %) i els serveis (3,4 %) i el modest increment del primari (1,4 %). Tot i el fort avenç del 2017, els estralls de la crisi, en particular en el teixit industrial, disten d'haver-se reabsorbit. A diferència del conjunt de Catalunya, on el VAB del 2017 ja ha superat lleugerament el del 2007, al Bages encara li queda camí per recórrer per recuperar-se de la recessió 2008-13. A més a més, i pel que fa al mercat de treball, atesos els guanys en productivitat de la indústria, els registres d'ocupació avancen més lentament. En suma, mentre el VAB està encara un -4,5 % per sota el del 2007, els 64.300 afiliats del 2017 a la comarca, tot l'intens avenç d'aquest darrer exercici (6,1 %), són encara un -12 % inferiors als 71.900 del 2007, una contracció acumulada que ultrapassa la mitjana catalana (del -4,7 %).

El fort avenç terciari reflecteix l'alça del VAB dels serveis privats (3,5 %), per l'avenç de les activitats professionals, científiques i administratives, tot i el moderat creixement comercial. De la seva banda, el dels col·lectius va avançar d'un 3,2 %, per augments tant a les AAPP com als serveis educatius i els sanitaris. Amb la millora del 2017, s'ha consolidat la recuperació (el VAB terciari es troba un 10,8 % per sobre el del 2007). Aquesta forta activitat va generar un increment intens dels afiliats als serveis el 2017 (7,3 %), que ha permès que els 42.200 afiliats d'aquest any superin ja llargament els del 2007 (38.000).

La fortaleza industrial del Bages el 2017 reflecteix els positius avenços de la metal·lúrgia i productes metàl·lics, la maquinària i el tèxtil (tots tres sectors amb creixements per sobre el 7 %), recolzats amb modestos augments de l'alimentació, begudes i tabac i la fabricació de material de transport, al que cal sumar l'augment de les branques energètiques, d'aigua, gas i reciclatge. Tot i aquests resultats del 2017, el VAB industrial és encara un -3,4 % inferior al del 2007, una situació que és més severa pel que fa a l'afiliació: tot i l'augment del 3,6 % del 2017, els 17.100 afiliats encara se situen per sota els del 2017.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços de les seves principals branques, en particular en obra civil, en demolició i preparació de terrenys, en edificació i promoció immobiliària i en instal·lació i acabat d'edificis. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats van arribar als 89. Tot i aquesta millora, tant el VAB com l'afiliació de la construcció continuen molt allunyats dels registres previs a la crisi. Pel que fa al primari, la seva positiva dinàmica el 2017 va reflectir l'increment de la ramaderia, empençada pel porquí i l'aviram, que va poder compensar la caiguda del VAB agrícola (per la reducció dels cereals i hortalisses).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Bages. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,2	1,4	0,0	3,3	-5,4
Indústria	36,7	5,5	2,0	14,7	4,8
Construcció	5,7	4,1	0,2	2,1	2,8
Serveis (privats i col·lectius)	55,5	3,4	1,9	11,2	15,0
VAB total	100	4,2	4,2	11,7	10,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	3,8	-8,8	-0,3	-35,9	--
Ramaderia					
Porquí	57,9	-13,2	-7,7	10,0	--
Aviram	20,4	-17,8	-3,6	4,6	--
Forestal	0,8	9,4	0,1	15,1	--
Pesca	0,1	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	1,4	1,4	3,3	-5,4
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	14,7	2,7	0,4	18,0	3,2
Fabricació de material de transport	14,2	2,9	0,4	21,2	12,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,4	6,9	0,9	36,6	7,0
Maquinària i equip mecànic	8,5	7,4	0,6	13,6	8,6
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	8,3	6,6	0,5	13,1	-10,9
Energia, aigua i gas	15,9	7,3	1,2	-12,7	-2,4
2. Total VAB indústria i energia	100	5,5	5,5	14,7	4,8
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	47,3	2,6	1,2	5,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	25,8	6,3	1,6	-2,2	--
Obra civil	5,8	7,1	0,4	-0,7	--
3. Total VAB construcció	100	4,1	4,1	2,1	2,8
Comerç	30,1	1,3	0,4	10,1	4,6
Professionals, científiques i administratives	11,9	8,8	1,0	47,4	42,5
Inmobiliàries	9,4	4,9	0,5	-0,7	24,1
Hostaleria	6,4	2,8	0,2	13,2	8,3
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,1	2,9	0,2	14,0	7,2
Total serveis privats	72,3	3,5	2,5	11,3	11,6
Administració pública	6,0	9,8	0,6	8,0	51,6
Educació	7,3	3,2	0,2	16,2	21,4
Sanitat i serveis socials	14,4	0,3	0,0	10,1	10,9
Total serveis col·lectius	27,7	3,2	0,9	11,0	22,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,4	3,4	11,2	15,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Baix Camp

El 2017, el VAB del Baix Camp va créixer d'un 3,9 %, reflectint l'empenta industrial (6,2 %), recolzada pels avanços dels serveis (3,0 %) i la construcció (2,5 %), mentre que el primari davallava lleument (-0,8 %). Amb aquests resultats, els estralls de la crisi han estat parcialment superats: mentre que en VAB, els registres del 2017 superen els del 2007, i són clarament més elevats que la mitjana catalana, en ocupació la situació és menys favorable, i els efectes de la recessió continuen sentint-se. Part d'aquesta disparitat reflecteix el comportament del sector energètic, que té una relació molt allunyada del cicle, però part expressa els creixements de productivitat de la indústria en aquesta fase del cicle. Així, mentre el VAB, mesurat en termes constants, era el 2017 ja un 4,2 % superior al del 2007, en afiliació (tot i l'augment del 2,5 % del 2017), els 63.000 afiliats es situen vora un -11 % per sota els 70.000 del 2007 (una pèrdua 2007-17 força superior al -4,7 % català).

L'augment del terciari el 2017 va reflectir el dels serveis privats (4,2 %), ja que els col·lectius van retrocedir (-1,7 %). En l'àmbit dels primers, destaca l'avenç de l'hostaleria, que pràcticament no es veié afectada pels atemptats de Cambrils, i el menor avenç del comerç, mentre que la davallada dels col·lectius s'explica per la caiguda dels educatius i dels sanitaris, no compensada per l'alça dels de les AAPP. Amb aquesta nova millora del 2017, el terciari ha superat els efectes de la crisi, tant en VAB (el 2017 se situa un 12,0 % per sobre el del 2007) com en afiliació (el 2,7 % de creixement el 2017 ha situat els 47.800 afiliats per sobre els 45.500 del 2007).

L'alça industrial va ser la combinació de bons resultats a les manufactures (3,7 %), combinats amb elevats registres de l'energia, aigua, gas i reciclatge (augment del 8,5 %), una branca determinant en la dinàmica de la producció industrial (aportació del 52,5 % del VAB sectorial el 2016). Entre les manufactures, van destacar els resultats de la química, la maquinària i equip mecànic i la metal·lúrgia i productes metàl·lics. L'augment del 2017 ha permès consolidar la sortida de la crisi: el VAB generat el 2017, que reflecteix l'empenta de l'energia, ja se situa un 27,5 % per sobre el del 2007. En canvi, en termes d'afiliació l'avenç del 2017 (1,6 %) situa els 9.100 afiliats encara per sota els 9.900 del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços en instal·lació i acabat d'edificis, la principal branca a la comarca (amb un 46,2 % del VAB sectorial el 2016), que va créixer d'un 4,5 %. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van assolir els 140. Tot i les millores d'activitat del 2017, la duresa de la crisi continua deixant-se sentir, tant en VAB com en afiliació, de manera que els seus registres se situen encara lluny dels previs a la crisi. De la seva banda, el moderat descens del primari el 2017 al Baix Camp va ser resultat de la davallada del VAB agrícola, la principal branca del sector, empenyada per unes caigudes a les hortalisses que no van ser compensades pels augments en fruita seca i plantes i flors; a l'agricultura s'hi va sumar el descens de la ramaderia, on l'augment de l'aviram tampoc va poder compensar la caiguda del porquí, el boví i l'oví i cabrum.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Bages. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,3	-0,8	0,0	-7,3	-4,7
Indústria	30,1	6,2	1,9	20,6	4,0
Construcció	6,1	2,5	0,2	6,6	13,4
Serveis (privats i col·lectius)	62,5	3,0	1,9	11,5	13,9
VAB total	100	3,9	3,9	13,7	12,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Hortalisses	15,9	-6,1	-1,0	-18,6	--
Ramaderia					
Aviram	37,7	-0,6	-0,2	7,1	--
Conills	2,8	-20,6	-0,6	18,6	--
Forestal	0,4	15,8	0,1	21,6	--
Pesca	5,0	-8,6	-0,4	-22,0	--
1. Total VAB primari	100	-0,8	-0,8	-7,3	-4,7
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	13,1	1,2	0,2	6,2	0,7
Fabricació de material de transport	6,8	0,7	0,0	10,8	1,7
Indústria química	6,7	6,6	0,4	74,8	32,1
Maquinària i equip mecànic	4,8	6,8	0,3	19,5	64,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	4,4	7,3	0,3	4,8	-24,5
Energia, aigua i gas	52,5	8,5	4,5	22,8	6,2
2. Total VAB indústria i energia	100	6,2	6,2	20,6	4,0
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	46,2	4,5	2,1	8,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,9	3,6	0,5	4,7	--
Obra civil	2,4	7,1	0,2	-3,9	--
3. Total VAB construcció	100	2,5	2,5	6,6	13,4
Comerç	24,0	1,4	0,3	10,5	8,2
Hostaleria	12,8	3,6	0,5	17,5	19,8
Professionals, científiques i administratives	12,1	7,3	0,9	25,3	13,6
Immobiliàries	11,5	2,5	0,3	0,1	23,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	8,3	7,6	0,6	36,2	35,1
Total serveis privats	80,1	4,2	3,4	13,6	16,6
Administració pública	3,8	5,4	0,2	13,3	18,9
Educació	6,0	-1,3	-0,1	4,1	12,0
Sanitat i serveis socials	10,1	-4,6	-0,5	-0,2	-1,6
Total serveis col·lectius	19,9	-1,7	-0,3	3,7	5,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,0	3,0	11,5	13,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Baix Ebre

El 2,5 % d'augment del VAB del Baix Ebre el 2017 va reflectir la molt positiva dinàmica de la construcció (7,5 %) acompanyada de positius registres industrials (3,1 %) i dels serveis (2,6 %), mentre que el primari va caure de forma important (-5,8 %). Malgrat aquesta notable alça de l'activitat el 2017, els registres de la dècada al Baix Ebre, tant en activitat com en ocupació, continuen veient-se molt afectats pels estralls de la crisi, i reflecteixen un pitjor comportament que la mitjana catalana. Així, mentre en VAB Catalunya va superar el del 2017 el del Baix Ebre se situa encara un -4,2 % per sota el del 2007. Part d'aquest pitjor comportament reflecteix la seva particular especialització productiva, amb uns serveis molt directament vinculats a la demanda interna catalana i/o de la resta d'Espanya, que va ser la més afectada per la crisi 2007-13 i la que més ha trigat en recuperar-se; a aquest biaix cal sumar-hi un pes rellevant dels serveis col·lectius, que han crescut menys a la recuperació. Si en termes d'activitat els registres són pitjors, amb relació a l'afiliació ho són encara més, reflectint tant el pitjor comportament a la crisi dels serveis personals com algunes de les seves conseqüències sobre el teixit industrial. D'aquesta manera, tot i que el 2017 els resultats en afiliació van ser particularment favorables (augment del 4,8 %), els 23.700 afiliats es situen a l'entorn del -19 % per sota els 28.300 del 2007, una xifra sensiblement pitjor que la catalana (un -4,7 %).

El contingut increment dels serveis reflecteix tant l'alça dels privats (2,5 %) com dels col·lectius (3,0 %). Els primers van reflectir els resultats de les seves principals branques (comerç i hostaleria), mentre el creixement dels segons expressa el de les més importants (AAPP, educació i sanitat). Amb la millora del 2017, el VAB terciari consolida la superació dels registres del 2007 en un 4,0 %. Tot i el moderat augment del terciari, l'afiliació va créixer substancialment (5,6 %), cosa que ha permès ja quasi tancar els efectes de la crisi (16.600 afiliats al sector el 2017, front els 16.800 de 2007).

El VAB industrial va mostrar la modesta dinàmica de les manufactures (1,8 %), en particular de la química, juntament amb i la contracció del cautxú i plàstics, i l'empenta de les produccions d'energia, aigua i gas (8,3 %). Malgrat la millora del 2017, el VAB del sector es troba un -2,8 % per sota el del 2007, a l'igual que en l'afiliació, on la lleu davallada del 2017 (-0,4 %) no contribueix tampoc a tancar la crisi (els 3.300 afiliats d'aquest darrer any no han recuperat els registres del 2007).

L'increment de la construcció reflecteix, en particular, els avenços d'edificació i promoció immobiliària i d'instal·lació i acabat d'edificis, mentre que, en l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van sumar 34. Tot i aquesta millora, la crisi continua deixant-se sentir, tant en VAB com en afiliació, amb registres encara molt allunyats dels de 2007. Finalment, i pel que fa al primari, la prou notable contracció del sector el 2017 al Baix Ebre expressa la forta caiguda

del VAB agrícola, empentada per la dels cítrics i hortalisses, a la que s'hi va sumar la de la pesca,²⁶ davallades que més que van compensar l'increment de la ramaderia (augment a l'aviram).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Baix Ebre. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	7,5	-5,8	-0,4	2,2	8,4
Indústria	23,2	3,1	0,7	10,1	6,3
Construcció	9,1	7,5	0,7	13,7	18,0
Serveis (privats i col·lectius)	60,3	2,6	1,6	7,0	9,7
VAB total	100	2,5	2,5	7,9	9,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cítrics	19,7	-20,8	-4,1	-21,7	--
Ramaderia					
Aviram	43,6	-0,2	-0,1	22,8	--
Ous	2,3	-13,0	-0,3	-21,8	--
Forestal	0,0	16,4	0,0	28,4	--
Pesca	6,6	-7,3	-0,5	-5,8	--
1. Total VAB primari	100	-5,8	-5,8	2,2	8,4
Indústries manufactureres					
Indústries manufactureres	80,0	1,8	1,4	13,2	6,7
Cautxú i plàstic	23,8	-0,5	-0,1	21,1	1,6
Indústria química	13,4	6,1	0,8	49,9	18,8
Paper i arts gràfiques	11,9	-0,2	0,0	-15,8	-3,6
Alimentació, begudes i tabac	11,9	1,5	0,2	21,9	18,7
Indústries manufactureres diverses	9,0	-0,3	0,0	-4,7	9,3
Energia, aigua i gas	20,0	8,4	1,7	-0,2	0,2
2. Total VAB indústria i energia	100	3,1	3,1	10,1	6,3
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	46,7	9,9	4,6	17,9	--
Instal·lació i acabats	35,3	5,3	1,9	8,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	12,5	5,1	0,6	10,4	--
Obra civil	5,5	6,9	0,4	17,0	--
3. Total VAB construcció	100	7,5	7,5	13,7	18,0
Serveis					
Comerç	30,2	1,6	0,5	3,3	-1,4
Hostaleria	12,4	2,4	0,3	16,9	21,7
Immobiliàries	8,4	4,1	0,3	4,6	57,6
Professionals, científiques i administratives	7,4	8,0	0,6	22,3	11,4
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,7	1,0	0,1	20,7	3,8
Total serveis privats	74,2	2,5	1,8	6,8	6,2
Administració pública	5,6	9,6	0,5	2,4	50,7
Educació	5,5	3,7	0,2	12,2	20,2
Sanitat i serveis socials	14,7	0,2	0,0	8,0	6,3
Total serveis col·lectius	25,8	3,0	0,8	7,4	18,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,6	2,6	7,0	9,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

26: Al Baix Ebre, el 2017 es varen reduir les produccions de taronges (-44,4%, de 26.700 a 14.800 tones entre el 2016 i el 2017) i mandarines (-45,3%, de les 79.100 tones del 2016 a les 43.3000 tones del 2017).

Del seu costat, les captures desembarcades als ports de l'Ametlla de Mar, l'Ampolla i Deltebre varen caure d'un -19,1%.

Baix Empordà

El 2017, el VAB del Baix Empordà va créixer d'un 2,8 %, tot i la menor tensió terciària (2,3 %), per la positiva dinàmica industrial (5,6 %) i de la construcció (4,9 %), mentre que el primari va caure (-3,1 %). Tot i aquesta millora, els estralls de la crisi no s'han reabsorbit totalment. El biaix productiu vers la construcció al boom anterior, i la dependència de la demanda interna catalana en molts dels seus serveis a les persones (tant privats com col·lectius), van tenir negatives conseqüències sobre el VAB de la comarca que, entre 2007 i 2013, es va contreure d'un -11,7 %. Al seu torn, la millora a partir del 2014 ha trigat més en deixar-se sentir que en altres àmbits més bolcats a l'exportació de mercaderies, tot i que els darrers anys la demanda turística, estrangera i interna, ha estant tibant de l'activitat. En tot cas, el VAB del 2017 es troba un -3,9 % per sota el del 2007, un registre pitjor que el català, mentre que en afiliació (amb el 3,5 % de creixement el 2017), els 43.500 afiliats de la comarca estan vora un 12 % per sota els 48.700 del 2007, una pèrdua també superior a la catalana (del -4,7 %).

Sectorialment, el moderat augment terciari va ser el resultat d'avenços similars tant dels serveis privats (2,3 %) com col·lectius (2,5 %). En l'àmbit dels primers, els dominants a la comarca, el resultat reflexa el de les branques més importants, com de les activitats immobiliàries i l'hostaleria, mentre que, en els segons, tant els de les AAPP com els educatius i sanitaris van contribuir al creixement. Amb la millora del 2017, i la seva evolució els anys previs, el VAB terciari ha superat el del 2007 en un notable 11,4 %. A més a més, l'activitat del 2017 es va traduir en un prou intens avenç de l'afiliació sectorial (el 3,2 %), cosa que ha situat els 32.700 afiliats del sector el 2017 força per sobre els de 2007 (uns 30.500).

La forta expansió industrial va reflectir la dinàmica manufacturera (5,2 %), malgrat els continguts avenços en alimentació, begudes i tabac, recolzada particularment de per les indústries del paper i arts gràfiques i la metal·lúrgia i productes metàl·lics. Tot i aquesta millora, els efectes de la crisi continuen prou presents: en VAB, el generat el 2017 és encara un -11,7 % inferior al de 2007, mentre que l'avenç de l'afiliació sectorial el 2017 (2,3 %) situa els 3.900 afiliats d'aquest exercici un -28,3 % per sota els del 2007.

El fort increment de la construcció reflecteix els avenços de la principal branca de la comarca (edificació i promoció immobiliària), recolzada en les d'instal·lació i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys. Aquesta recuperació s'ha traduït en uns habitatges iniciats que, el 2017, van assolir les 221 unitats. Tot i la millora del 2017, tant el VAB com l'afiliació de la construcció continuen lluny dels valors assolits abans de la crisi. Finalment, la prou rellevant contracció del VAB primari al Baix Empordà va ser el resultat directe de les caigudes de la ramaderia (pèrdues al boví i l'aviram, que no van poder ser compensades per l'augment del porquí) i també de l'agricultura (pel descens de la fruita fresca i cereals), branques a les que s'hi va sumar la pesca.²⁷

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Baix Empordà. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,5	-3,1	-0,1	2,3	-6,2
Indústria	10,2	5,6	0,6	13,0	4,1
Construcció	10,1	4,9	0,5	9,5	20,1
Serveis (privats i col·lectius)	77,2	2,3	1,8	8,3	14,8
VAB total	100	2,8	2,8	8,7	14,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	8,2	-0,8	-0,1	13,1	--
Ramaderia					
Porquí	47,8	-15,3	-7,3	21,3	--
Aviram	4,5	-15,8	-0,7	21,0	--
Forestal	1,7	13,1	0,2	-21,2	--
Pesca	10,7	-7,5	-0,8	13,3	--
1. Total VAB primari	100	-3,1	-3,1	2,3	-6,2
Indústries manufactureres					
Indústries manufactureres	84,7	5,2	4,4	14,7	7,1
Alimentació, begudes i tabac	19,8	3,0	0,6	18,6	20,3
Paper i arts gràfiques	16,1	9,9	1,6	7,9	24,5
Cautxú i plàstic	13,5	-1,5	-0,2	-3,8	-45,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,2	7,4	0,8	29,7	17,9
Altres productes minerals no metàl·lics	9,5	8,2	0,8	25,8	-2,3
Energia, aigua i gas	15,3	7,9	1,2	3,7	-22,2
2. Total VAB indústria i energia	100	5,6	5,6	13,0	4,1
Edificació i promoció immobiliària					
Edificació i promoció immobiliària	45,0	5,2	2,3	7,8	--
Instal·lació i acabats	32,9	4,4	1,4	8,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,0	4,8	0,9	16,7	--
Obra civil	3,1	6,8	0,2	-2,0	--
3. Total VAB construcció	100	4,9	4,9	9,5	20,1
Immobiliàries	28,8	1,0	0,3	-2,6	29,2
Hostaleria	22,6	3,5	0,8	18,8	21,5
Comerç	18,6	1,4	0,3	9,8	9,7
Professionals, científiques i administratives	7,6	6,3	0,5	29,0	17,3
Artístiques, recreatives i altres serv.	4,8	3,1	0,1	16,4	10,2
Total serveis privats	87,2	2,3	2,0	8,5	15,0
Administració pública	5,0	5,2	0,3	2,5	8,9
Educació	3,2	1,5	0,0	5,0	13,1
Sanitat i serveis socials	4,6	0,2	0,0	14,1	20,2
Total serveis col·lectius	12,8	2,5	0,3	6,9	13,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	8,3	14,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

27: Al Baix Empordà, el 2017 la producció de poma es va contreure d'un -3,2% (de 32.400 a 31.400 tones entre el 2016 i el 2017), mentre que les

captures desembarcades als ports de l'Estartit, St. Feliu de Guíxols i Palamós es van reduir d'un -17,2%.

Baix Llobregat

El 2017, el VAB del Baix Llobregat va créixer d'un 3,8 %, reflectint la positiva evolució industrial (4,8 %) i terciària (3,4 %), i també de la construcció (4,6 %), mentre que el primari va caure de forma destacada (-10,2 %). Amb aquesta millora, els registres de la dècada 2007-17 són millors al Baix Llobregat que al total català, tant en termes de VAB com d'ocupació. Respecte de l'activitat, el fort pes dels serveis va contenir la davallada agregada en els pitjors anys de la crisi (entre 2007 i 2013, el VAB sectorial va incrementar d'un 3,9 %), i perquè l'elevat contingut d'exportació de mercaderies que té l'actual recuperació (amb positius efectes tant a la indústria com als serveis productius) l'ha beneficiat particularment. En suma, el VAB del 2017, en termes constants, és ja un 4,7 % superior al del 2007; del seu costat, tot i que l'afiliació va presentar un creixement del 4,5 % el 2017, els 294.600 afiliats estan encara a l'entorn del 2 % per sota dels 300.700 del 2007 (un -4,7 % a Catalunya).

La forta empenta terciària del 2017 va reflectir la prou intensa pulsio dels serveis privats (3,1 %), els dominants a la comarca, tot i que també va contribuir la fortalesa dels col·lectius (5,5 %). El resultat dels primers és conseqüència de la positiva dinàmica de les activitats professionals, administratives i científiques, transports, immobiliàries i hostaleria, amb un ascens moderat del comerç, mentre que els serveis de les AAPP, els educatius i els sanitaris expliquen els registres dels col·lectius. Amb la millora del 2017, i la seva evolució els anys previs, el terciari ha superat ja llargament els registres de la crisi (el seu VAB el 2017 se situa un 18,9 % per sobre el del 2007), mentre que en el mercat de treball del sector, el creixement de l'afiliació el 2017 (4,7 %), ha situat els 221.300 afiliats el 2017 vora un 14 % per sobre els del 2007 (194.800).

El fort increment del VAB industrial reflecteix la bona marxa d'algunes de les indústries amb més pes a la comarca, com la química, la metal·lúrgia i productes metàl·lics i els productes farmacèutics. Aquesta millora comença a tancar, tot i que parcialment, els efectes de la recessió: en VAB, el generat el 2017 se situa només un -2,9 % per sota el del 2007, tot i que en afiliació, el seu augment el 2017 (3,4 %) situa els 50.700 afiliats encara lluny dels 66.500 del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix, en particular, l'expansiva dinàmica de la principal branca de la comarca (instal·lació i acabat d'edificis, amb més del 57 % del VAB sectorial el 2016), que va créixer d'un 4,6 %. En l'àmbit estrictament residencial, la recuperació del sector s'ha traduït en l'inici a la comarca de 2.094 habitatges, la xifra més elevada des del 2007. Finalment, la forta contracció del VAB primari al Baix Llobregat el 2017 resulta del descens del VAB agrícola, una branca que aporta vora el 87 % de tot el VAB del sector, empenyat per les caigudes a hortalisses i fruita fresca i augments a plantes i flors,²⁸ i també de la ramaderia (on destaquen les davallades de l'aviram i del boví).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Baix Llobregat. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,1	-10,2	0,0	-1,5	20,4
Indústria	22,7	4,8	1,1	24,9	9,0
Construcció	6,4	4,6	0,3	13,1	18,7
Serveis (privats i col·lectius)	70,8	3,4	2,4	14,5	18,7
VAB total	100	3,8	3,8	16,7	16,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Hortalisses	64,8	-13,2	-8,5	0,5	--
Ramaderia					
Aviram	2,8	-21,8	-0,6	5,8	--
Boví	1,8	2,4	0,0	-14,4	--
Forestal	1,3	13,7	0,2	38,1	--
Pesca	1,6	0,7	0,0	2,3	--
1. Total VAB primari	100	-10,2	-10,2	-1,5	20,4
Indústries manufactureres					
Indústria química	17,7	5,1	0,9	60,4	15,6
Alimentació, begudes i tabac	13,7	1,0	0,1	14,1	10,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,2	7,2	0,9	33,7	12,0
Productes farmacèutics	8,7	7,1	0,6	25,7	17,6
Fabricació de material de transport	7,9	2,3	0,2	12,0	-13,0
Energia, aigua i gas	5,5	7,9	0,4	25,5	12,0
2. Total VAB indústria i energia	100	4,8	4,8	24,9	9,0
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	22,0	6,1	1,3	18,5	--
Instal·lació i acabats	57,1	4,6	2,6	9,4	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,9	4,7	0,6	38,5	--
Obra civil	7,0	-0,1	0,0	-9,5	--
3. Total VAB construcció	100	4,6	4,6	13,1	18,7
Serveis					
Comerç	26,2	1,9	0,5	11,3	11,0
Immobil·liàries	15,2	4,4	0,7	26,1	61,0
Professionals, científiques i administratives	13,2	3,3	0,4	29,3	16,2
Transport i emmagatzematge	11,5	4,3	0,5	0,2	26,1
Hostaleria	7,8	4,1	0,3	20,0	18,6
Total serveis privats	85,9	3,1	2,6	14,7	16,3
Administració pública	3,3	9,3	0,3	7,3	28,8
Educació	5,0	5,3	0,3	12,9	20,6
Sanitat i serveis socials	5,8	3,6	0,2	19,3	36,4
Total serveis col·lectius	14,1	5,5	0,8	13,5	29,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,4	3,4	14,5	18,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

28: Específicament, les caigudes de les produccions de préssec i plantes ornamentals van ser, respectivament, del -12,2% i del -6,6%.

Baix Penedès

El 2017, el VAB del Baix Penedès va créixer d'un elevat 4,0 %, reflectint el positiu impacte de l'activitat industrial (6,4 %) i terciària (3,2 %), acompanyades de la construcció (5,9 %), mentre que el primari queia amb força (-12,5 %). Tot i aquesta millora del 2017, els estralls de la crisi encara no s'han superat totalment, ni en termes d'activitat ni en ocupació, amb uns registres pitjors que els assolits pel conjunt de Catalunya. Part d'aquest comportament més dolent la dècada 2007-17, reflecteix la seva dependència, a l'expansió dels dos mil, del boom de la construcció i d'uns serveis vinculats a la demanda de les llars, elements que van ser els més afectats per la crisi i que més han trigat a sumar-se a la recuperació. Així, entre 2007 i 2013, el VAB va caure d'un elevat -17,4 % i l'afiliació es va reduir d'un insòlit -26,4 %. D'altra banda, tot i que la recuperació 2013-17 ha estat prou intensa (augment del 13,2 % i del 18,0 % en VAB i afiliació, respectivament), no ha estat suficient com per reabsorbir aquestes pèrdues: el VAB del 2017, en termes constants, es troba un -6,2 % per sota el del 2007 mentre que, malgrat el fort creixement de l'afiliació el 2017 (5,3 %), els 24.300 afiliats del sector es situen encara més d'un 15 % per sota els 28.000 del 2007 (lluny de la caiguda del -4,7 % de Catalunya).

El prou intens creixement terciari deriva tant de l'alça dels serveis privats (3,2 %) com col·lectius (3,4 %). Entre els primers, destaca el lleu descens del comerç i l'augment de les activitats immobiliàries, mentre que, entre els segons, tots els grans sectors (AAPP, educació i sanitat) han contribuït a l'augment. Amb la millora del 2017, i la seva evolució els anys previs, el terciari ha superat els efectes de la crisi: tant en activitat (el VAB del 2017 supera en un 11,8 % el del 2007) com en el mercat de treball, on l'intens avenç de l'afiliació sectorial (5,1 %) ha consolidat la millora (els 17.900 afiliats del 2017 superen els 17.400 del 2007).

La intensa expansió industrial del Baix Penedès, reflecteix la bona dinàmica de branques amb molt de pes a la comarca (altres productes minerals no metàl·lics, metal·lúrgia i cautxú i plàstics), tot i que l'alimentària va augmentar sensiblement menys.²⁹ Amb aquests resultats de 2017, la indústria al Baix Penedès es troba a punt de tancar els efectes de la crisi: en VAB, el generat el 2017 està només un -1,2 % per sota el del 2007 tot i que, en afiliació, l'increment del 2017 (5,4 %) encara situa els 3.900 afiliats força per sota els 4.300 del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços de instal·lació i acabat d'edificis, en demolició i preparació de terrenys i en edificació i promoció immobiliària, tots ells amb augments per sobre el 4 %. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van arribar a 33. Del seu costat, la molt forta caiguda del VAB primari del Baix Penedès el 2017 va ser el resultat tant de les davallades de l'agricultura, en particular per la contracció

del vi i most, el raïm i les hortalisses,³⁰ com de la ramaderia, empentada a la baixa per l'oví i porquí, que no van poder ser compensades per l'ascens de l'aviram.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Baix Penedès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,9	-12,5	-0,1	-16,7	7,1
Indústria	22,6	6,4	1,4	25,6	22,3
Construcció	6,1	5,9	0,4	14,8	26,1
Serveis (privats i col·lectius)	70,4	3,2	2,3	10,3	16,4
VAB total	100	4,0	4,0	13,2	18,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Vi i most	31,3	-15,1	-4,7	-20,8	--
Ramaderia					
Aviram	13,0	-13,2	-1,7	4,3	--
Ous	0,8	5,6	0,0	-19,9	--
Forestal	0,2	16,4	0,0	24,2	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-12,5	-12,5	-16,7	7,1
Indústries manufactureres	88,5	6,2	5,5	28,7	23,0
Altres productes minerals no metàl·lics	21,5	8,3	1,8	37,8	4,9
Alimentació, begudes i tabac	15,5	3,1	0,5	13,5	16,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,9	8,0	0,9	42,8	22,6
Cautxú i plàstic	10,1	7,2	0,7	38,6	24,5
Indústries manufactureres diverses	8,5	7,9	0,7	43,5	151,9
Energia, aigua i gas	11,5	7,6	0,9	6,7	15,8
2. Total VAB indústria i energia	100	6,4	6,4	25,6	22,3
Edificació i promoció immobiliària	39,8	4,4	1,7	9,4	--
Instal·lació i acabats	32,6	9,4	3,1	13,4	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	20,9	5,1	1,1	25,0	--
Obra civil	6,7	0,1	0,0	15,6	--
3. Total VAB construcció	100	5,9	5,9	14,8	26,1
Comerç	20,5	-0,6	-0,1	-3,6	-2,5
Immobiliàries	19,5	1,8	0,3	3,8	37,7
Professionals, científiques i administratives	15,2	9,1	1,4	43,7	41,9
Hostaleria	14,1	5,0	0,7	13,1	16,6
Transport i emmagatzematge	7,1	7,3	0,5	10,7	39,1
Total serveis privats	85,2	3,2	2,7	10,7	17,0
Administració pública	5,8	3,5	0,2	-0,1	4,1
Educació	4,6	3,3	0,2	15,1	24,0
Sanitat i serveis socials	4,4	3,4	0,2	13,5	18,8
Total serveis col·lectius	14,8	3,4	0,5	8,1	13,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,2	3,2	10,3	16,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

29: Reflectint aquests increments, l'afiliació (règim general i d'autònoms) a les indústries de productes de minerals no metàl·lics va créixer d'un elevat 5,6% (força per sobre el 2,2% de mitjana a Catalunya), mentre que la de la indústria alimentària ho feu un 6,7% (també superior al 3,6% de Catalunya).

30: La producció de raïm per vi i most al Baix Penedès el 2017 va presentar una contracció del -15,4% (des de les 33.800 tones del 2016 a les 28.600 tones del 2017).

Barcelonès

El 2017, el VAB del Barcelonès va créixer d'un 2,7 %, reflectint un prou elevat augment del terciari (2,4 %), recolzat pels avenços de la indústria (5,0 %) i la construcció (5,1 %), mentre que el primari queia d'un -4,5 %. Amb aquests resultats, el Barcelonès se situa com una de les comarques on la recuperació ha estat més sòlida (augment del VAB 2013-17 del 10,4 %, front el 7,5 % català), empentada per la recuperació industrial i dels serveis productius, així com del turisme. Atès que, pel seu elevat contingut terciari en l'activitat de la comarca, la crisi al Barcelonès va tenir un impacte menor, (davallada acumulada 2007-13 del -1,7 %, front el -8,1 % català), no ha de sorprendre que el VAB del 2017, en termes constants, sigui ja un 8,5 % superior al del 2007. Tot i això, en termes ocupacionals els registres són lleugerament menys positius: amb un augment de l'afiliació del 3,7 % el 2017, els 1.220.000 afiliats a la comarca encara estan vora un 3 % per sota els 1.260.000 del 2007.

Els registres terciaris reflecteixen els dels serveis privats (2,5 %), els dominants (80,6 % del VAB terciari el 2016), empentats pels professionals, científics i administratius, d'informació i comunicacions i l'hostaleria, mentre que el comerç va créixer menys. Tot i que el xoc de l'atemptat terrorista de l'agost i les tensions polítiques de la tardor no semblen haver afectat més que parcialment l'activitat turística, els seus efectes sobre la capacitat d'atracció de la ciutat de Barcelona poden deixar-se sentir en un termini més llarg del que s'analitza en aquesta síntesi del 2017. De la seva banda, l'augment dels col·lectius (2,0 %) va resultar dels increments dels educatius i sanitaris, tot i la davallada dels de les AAPP. Amb la millora del 2017, i la seva evolució els anys previs, el VAB terciari, en termes constants, excedeix en un 13,9 % el del 2007, cosa que també succeeix en el mercat de treball del sector, on l'augment de l'afiliació el 2017 (3,7 %) ha situat els 1,08 milions d'afiliats del 2017 per sobre els 1,03 milions del 2007.

L'expansió industrial al Barcelonès reflecteix la dinàmica de branques amb molt més pes a la comarca (productes farmacèutics i química, ambdues amb avenços per sobre el 5 %), mentre la fabricació de material de transport creixia modestament. Amb aquests resultats del 2017, la indústria es troba ja a punt de superar la crisi en termes de VAB (el del 2017 està un -1,4 % per sota el del 2007), mentre que la situació en afiliació és menys positiva (l'1,7 % d'increment del 2017 situa els 94.000 afiliats molt per sota els 141.700 del 2007).

L'avenç de la construcció reflecteix els d'instal·lació i acabat d'edificis, la branca amb més pes a l'activitat (més del 47 % del VAB del sector el 2016), acompanyada de la resta de subsectors. La millora de l'activitat es va traduir en la recuperació dels habitatges iniciats, que van assolir les 3.235 unitats, la xifra més elevada des del 2008. Tot i això, tant en VAB com en afiliació, la construcció a la comarca continua lluny dels valors previs a la recessió. Finalment, i pel que fa al primari, la negativa evolució del seu VAB reflecteix el descens tant del VAB agrícola (per reduccions a hortalisses i patates) com del ramader i pesquer.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Barcelonès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,0	-4,5	0,0	19,0	11,3
Indústria	11,1	5,0	0,6	16,7	1,8
Construcció	3,0	5,1	0,2	9,4	12,8
Serveis (privats i col·lectius)	85,9	2,4	2,0	9,7	13,6
VAB total	100	2,7	2,7	10,4	12,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Hortalisses	1,8	-11,8	-0,2	5,6	--
Ramaderia					
Porquí	0,2	-15,5	0,0	-6,1	--
Equí	0,1	-20,0	0,0	-66,0	--
Forestal	29,1	-5,0	-1,5	-11,6	--
Pesca	68,5	-4,0	-2,7	36,6	--
1. Total VAB primari	100	-4,5	-4,5	19,0	11,3
Indústries manufactureres					
Fabricació de material de transport	18,1	0,6	0,1	26,5	17,2
Productes farmacèutics	15,0	6,9	1,0	24,2	14,5
Indústria química	11,5	5,1	0,6	30,4	-12,4
Alimentació, begudes i tabac	5,8	2,0	0,1	10,7	7,3
Indústries manufactureres diverses	5,4	6,9	0,4	1,4	-2,7
Energia, aigua i gas	20,7	8,6	1,8	24,7	4,3
2. Total VAB indústria i energia	100	5,0	5,0	16,7	1,8
Edificació i promoció immobiliària	29,1	8,0	2,3	15,0	--
Instal·lació i acabats	47,4	2,8	1,3	4,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	14,5	4,9	0,7	21,9	--
Obra civil	9,1	7,3	0,7	2,4	--
3. Total VAB construcció	100	5,1	5,1	9,4	12,8
Immobiliàries	18,2	-0,2	0,0	2,3	20,4
Professionals, científiques i administratives	15,5	7,6	1,2	36,7	22,9
Comerç	14,8	1,4	0,2	7,1	7,1
Inform i comunica	7,7	4,6	0,4	35,2	35,8
Hostaleria	7,1	4,0	0,3	19,8	20,8
Total serveis privats	80,6	2,5	2,0	10,3	14,3
Administració pública	5,7	-0,2	0,0	3,2	6,9
Educació	6,4	2,6	0,2	6,3	14,5
Sanitat i serveis socials	7,3	3,3	0,2	10,9	13,6
Total serveis col·lectius	19,4	2,0	0,4	7,1	11,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,4	2,4	9,7	13,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Berguedà

El 2017, el VAB del Berguedà va créixer d'un prou elevat 2,1 %, per la positiva dinàmica de la indústria (3,5 %) i els serveis (2,7 %), acompanyats de l'avenç del 2,8 % de la construcció, mentre que el primari va davallar d'un -5,9 %. Tot i aquests positius resultats, i a diferència del conjunt català, el VAB del Berguedà no ha recuperat els valors previs a la crisi. El mateix succeeix, i de forma més severa, en ocupació, també amb un saldo de la dècada 2007-17 sensiblement pitjor que el del conjunt del país. Aquesta dinàmica menys positiva, tot i la millora dels darrers exercicis, reflecteix la més intensa contracció del període 2007-13 (del -15,7 % en VAB i del -23,1 % en afiliació), per la seva dependència de la demanda interna, tant en construcció com en serveis personals. Tot i que la recuperació a partir de 2014 és prou positiva (augment del 9,6 % i del 12,0 % en VAB i afiliació, respectivament), ha estat menys intensa que la mitjana catalana, perquè la demanda interna ha trigat més que l'exterior en recuperar-se. Aquests elements ajuden a comprendre perquè el VAB del 2017 en termes constants es troba, encara, un -7,7 % per sota el del 2007, i el mateix succeeix en el mercat de treball, on el 2,0 % d'augment de l'afiliació el 2017 situa els 11.300 afiliats vora un 16 % per sota els 13.100 del 2007, una xifra força superior al -4,7 % català.

Sectorialment, l'augment del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (3,7 %), pels augments de les activitats professionals, científiques i administratives, el comerç i l'hostaleria. De la seva banda, l'avenç dels col·lectius (0,2 %) reflecteix, tot i la davallada dels de les AAPP, els increments dels educatius i sanitaris. Amb la millora del 2017, i la seva evolució des del 2014, el VAB terciari ultrapassa el del 2007 en un 11,8 %, cosa que també succeeix en el mercat de treball (l'augment del 2,6 % de l'afiliació el 2017 situa els 7.300 afiliats al sector aquest any estiguin ja per sobre els 7.100 del 2007).

El positiu avenç del VAB industrial mostra tant la millora de les branques del tèxtil, confecció, cuir i calçat com de les d'energia i aigua. Tot i aquesta millora, els impactes de la crisi són més que perceptibles: el VAB es troba un -11,5 % per sota el del 2007, mentre que els 2.000 afiliats al sector (amb un lleu augment del 0,2 % el 2017) encara estan lluny dels 2.700 del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços en instal·lació i acabat d'edificis, la principal branca de la comarca (amb més del 45 % del total el 2016), tot i les davallades en edificació i promoció immobiliària i en demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir les 12 unitats. Finalment, la prou intensa pèrdua del VAB del primari al Berguedà el 2017 va ser el resultat de caigudes tant de la seva principal branca, la ramaderia (on destaca la davallada del porquí i el boví), com de l'agricultura (per reduccions a cereals i plantes industrials, tot i l'augment en plantes farratgeres) i del sector forestal.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Berguedà. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	9,9	-5,9	-0,6	8,4	3,9
Indústria	25,4	3,5	0,9	9,3	8,0
Construcció	11,0	2,8	0,3	9,5	17,9
Serveis (privats i col·lectius)	53,6	2,7	1,5	10,1	12,9
VAB total	100	2,1	2,1	9,6	12,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	1,9	-32,1	-0,6	-35,4	--
Ramaderia					
Porquí	62,6	-18,2	-11,4	16,3	--
Boví	18,3	0,0	0,0	2,3	--
Forestal	0,8	-8,3	-0,1	-0,4	--
Pesca	1,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-5,9	-5,9	8,4	3,9
Indústries manufactureres					
Indústries manufactureres	89,3	3,5	3,1	13,8	9,3
Alimentació, begudes i tabac	23,5	-1,1	-0,3	1,3	-7,6
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	21,7	6,9	1,5	21,1	7,8
Paper i arts gràfiques	14,5	1,4	0,2	1,9	12,6
Indústries manufactureres diverses	13,2	6,1	0,8	38,4	51,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,8	7,0	0,4	12,7	-9,9
Energia, aigua i gas	10,7	3,1	0,3	-0,9	-17,8
2. Total VAB indústria i energia	100	3,5	3,5	9,3	8,0
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	23,8	-0,6	-0,1	10,9	--
Instal·lació i acabats	45,2	6,5	2,9	10,6	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	25,8	-1,7	-0,4	7,3	--
Obra civil	5,2	8,7	0,4	-2,7	--
3. Total VAB construcció	100	2,8	2,8	9,5	17,9
Serveis					
Comerç	22,2	3,1	0,7	2,5	6,9
Professionals, científiques i administratives	18,9	4,8	0,9	48,4	36,1
Hostaleria	12,4	5,1	0,6	16,5	18,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,4	1,1	0,1	11,2	2,7
Immobiliàries	5,0	9,9	0,5	-1,3	12,3
Total serveis privats	71,5	3,7	2,7	10,9	13,5
Administració pública	8,9	-0,1	0,0	11,3	19,6
Educació	7,3	0,3	0,0	2,6	1,2
Sanitat i serveis socials	12,3	0,3	0,0	9,0	10,7
Total serveis col·lectius	28,5	0,2	0,0	7,9	11,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,7	2,7	10,1	12,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Cerdanya

La molt positiva dinàmica industrial (augment del 5,0 %) i dels serveis (4,5 %) va permetre un avenç del VAB de la Cerdanya el 2017 d'un elevat 4,0 %, mentre que la construcció va créixer d'un 2,4 % i el primari va reduir el seu VAB d'un prou important -8,3 %. Amb aquesta millora productiva, en VAB els estralls de la crisi estan molt a prop de ser superats, mentre que en afiliació els resultats són encara més positius. Tot i que la recessió 2007-13 va tenir un efecte particularment sever sobre la comarca (caiguda del VAB del -10,8 % i del -17,8 % per l'afiliació), per la seva dependència de la dinàmica residencial i de la del consum vinculat a la demanda de les llars catalanes, la recuperació 2013-17 ha estat intensa (increment del 10,2 % i del 26,2 %, en VAB i afiliació, respectivament). Amb aquests registres, el VAB comarcal el 2017 està ja només un -1,7 % per sota el del 2007, lleugerament pitjor que la mitjana catalana, mentre que el creixement de l'afiliació el 2017 (5,5 %), ha situat els 7.500 afiliats per sobre els 7.200 del 2007, uns resultats sensiblement millors que els de Catalunya (-4,7 %).

La molt forta pulsio del terciari de la Cerdanya el 2017 va reflectir tant la fortalesa dels serveis privats (4,2 %) com dels col·lectius (6,0 %). Entre els primers, destaquen les activitats immobiliàries i l'hostaleria, mentre que l'augment dels segons s'explica pels increments dels educatius i sanitaris, ja que els de les AAPP van retrocedir. Amb la millora del 2017, el VAB terciari és ja superior en un 18,7 % al del 2007 i el mateix succeeix amb l'afiliació (augment del 6,2 % el 2017): els 5.900 afiliats al sector el 2017 superen ja llargament els 4.400 del 2007.

La recuperació industrial el 2017 va ser el resultat de l'empenta de l'energia, aigua, gas i reciclatge (augment del 8,8 % per un sector que aportava vora el 53 % del VAB industrial el 2016), tot i les davallades de les indústries alimentàries i del paper i arts gràfiques. Amb aquests resultats, el VAB del sector es troba encara un -4,1 % per sota el del 2007, mentre que l'intens augment de l'afiliació el 2017 (10,5 %), tot i que amb registres absoluts baixos, no ha estat suficient per superar els registres del 2007.

Del seu costat, l'increment de la construcció reflecteix l'avenç del 3,9 % de l'edificació i promoció immobiliària (la branca més rellevant de la comarca). Aquest creixement es va reflectir en un augment dels habitatges iniciats a la comarca fins els 103, una xifra no vista des de 2009. La forta contracció del primari a la Cerdanya el 2017 expressa la caiguda de la ramaderia, la principal branca a la comarca, empenyada per la davallada del boví, mentre que el VAB agrícola també es va reduir (amb caigudes a plantes farratgeres, cereals i patates), al temps que el forestal es va contreure igualment.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Cerdanya. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,0	-8,3	-0,2	-11,9	-8,8
Indústria	5,9	5,0	0,3	14,4	26,1
Construcció	13,4	2,4	0,3	3,2	12,4
Serveis (privats i col·lectius)	78,8	4,5	3,5	11,6	31,5
VAB total	100	4,0	4,0	10,2	26,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	9,8	-3,6	-0,4	5,0	--
Ramaderia					
Boví	44,0	0,4	0,2	15,2	--
Llet	25,7	12,8	3,3	-52,2	--
Forestal	2,4	-4,7	-0,1	-19,4	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-8,3	-8,3	-11,9	-8,8
Indústries manufactureres	47,3	0,6	0,3	8,8	7,5
Alimentació, begudes i tabac	20,3	-0,5	-0,1	9,3	6,1
Paper i arts gràfiques	13,6	-2,3	-0,3	-1,2	1,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,8	8,8	0,5	30,1	22,4
Indústries manufactureres diverses	3,7	-0,9	0,0	5,0	6,4
Maquinària i equip mecànic	1,6	8,1	0,1	9,1	25,0
Energia, aigua i gas	52,7	8,8	4,7	19,7	91,3
2. Total VAB indústria i energia	100	5,0	5,0	14,4	26,1
Edificació i promoció immobiliària	55,7	3,9	2,2	1,0	--
Instal·lació i acabats	31,5	-0,5	-0,1	3,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	9,5	4,3	0,4	2,5	--
Obra civil	3,2	0,0	0,0	13,3	--
3. Total VAB construcció	100	2,4	2,4	3,2	12,4
Immobiliàries	25,0	2,7	0,7	2,3	35,6
Hostaleria	20,5	5,1	1,0	16,0	18,3
Comerç	12,1	1,9	0,2	9,7	11,8
Professionals, científiques i administratives	10,2	8,5	0,9	29,9	27,1
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,4	3,0	0,2	19,7	12,2
Total serveis privats	81,2	4,2	3,4	10,3	18,0
Administració pública	5,8	-0,1	0,0	5,0	10,3
Educació	4,7	9,2	0,4	8,6	0,9
Sanitat i serveis socials	8,2	8,4	0,7	39,4	203,0
Total serveis col·lectius	18,8	6,0	1,1	17,9	84,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,5	4,5	11,6	31,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Conca de Barberà

El 2017, el VAB de la Conca de Barberà va créixer d'un 2,7 %, afavorit per la positiva dinàmica de la indústria (3,9 %) i els serveis (2,3 %), malgrat el nul augment de la construcció, mentre que el primari va caure amb intensitat (-8,8 %). Tot i la millora d'aquest i els anteriors exercicis, la crisi és encara lluny de ser superada, amb diferències notables respecte dels creixements mitjans de Catalunya, tant en VAB com en ocupació. En termes d'activitat, la important presència de la indústria (un 58,7 % del VAB en mitjana 2013-17) explica part de la seva forta contracció els pitjors moments de la crisi, els anys 2007-13: en aquest període, el VAB es va contreure d'un molt elevat -18,4 %, per sobre la caiguda del -7,5 % català, mentre que l'afiliació es va reduir d'un -18,5 %. Tot i que en la recuperació 2013-17 la Conca de Barberà ha crescut en VAB més que la mitjana del país (augment a la comarca del 12,5 %), en afiliació ho ha fet amb menys intensitat (8,7 % a la Conca de Barberà front el 14,1 % català). Amb això, el saldo final de la dècada 2007-17 és encara força negatiu: el VAB del 2017, mesurat en termes constants, encara és un -8,1 % inferior al del 2007, mentre que el creixement del 2,5 % de l'afiliació el 2017 situa els 7.400 afiliats més d'un 12 % per sota els 8.300 del 2007 (una contracció molt superior al -4,7 % català).

Sectorialment, l'augment del terciari expressa, fonamentalment, la dinàmica dels serveis privats (2,8 %), empenyats pel comerç i l'hostaleria. De la seva banda, el VAB dels col·lectius va avançar moderadament (1,0 %), tot i la caiguda dels educatius, gràcies als millors registres dels sanitaris i de les AAPP. Amb la millora del 2017, el VAB terciari supera els registres del 2007 en un 11,3 %, mentre que l'afiliació al sector, amb l'augment de l'1,3 % del 2017, situa els 3.200 afiliats ja per sobre els 3.000 del 2007.

La prou intensa expansió industrial de la Conca de Barberà el 2017 va ser el resultat de les millores experimentades per la metal·lúrgia i altres productes de minerals no metàl·lics, ambdós sectors amb augments superiors al 6 %, tot i els baixos creixements de dues de les seves principals branques (alimentació i material de transport). Malgrat la millora, la recuperació dels estralls de la crisi encara està lluny d'haver-se assolit: el VAB del sector es troba un -12,6 % per sota el del 2007, mentre que l'augment de l'afiliació el 2017 (4,2 %) va situar els 3.300 afiliats de la indústria lluny dels 4.000 del 2007.

La manca de dinamisme de la construcció és conseqüència de la pràcticament nul·la activitat en el sector residencial (es van iniciar només 4 habitatges), tot i la millora incipient de les branques de demolició i preparació de terrenys, i d'instal·lació i acabat d'edificis. Pel que fa al primari, la seva negativa evolució el 2017 reflecteix el descens de la ramaderia, empenyada per les davallades del boví i porquí, al que s'hi va sumar la davallada de l'agricultura (amb caiguda dels cereals i vi i most).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Conca de Barberà. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	3,8	-8,8	-0,3	-17,7	3,0
Indústria	58,8	3,9	2,3	16,4	10,2
Construcció	5,3	0,0	0,0	3,7	-11,1
Serveis (privats i col·lectius)	32,1	2,3	0,7	11,0	11,7
VAB total	100	2,7	2,7	12,5	8,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	21,1	-35,4	-7,5	-51,8	--
Ramaderia					
Aviram	31,1	-20,1	-6,3	12,9	--
Ous	1,8	4,6	0,1	-18,1	--
Forestal	0,0	15,9	0,0	-3,0	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-8,8	-8,8	-17,7	3,0
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	29,3	2,8	0,8	13,8	14,1
Fabricació de material de transport	24,6	0,5	0,1	3,9	-5,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	11,5	6,9	0,8	34,9	24,4
Altres productes minerals no metàl·lics	9,5	7,9	0,7	25,6	-4,4
Indústries manufactureres diverses	5,4	6,9	0,4	35,8	51,8
Energia, aigua i gas	8,9	7,7	0,7	14,8	12,2
2. Total VAB indústria i energia	100	3,9	3,9	16,4	10,2
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	14,2	4,8	0,7	4,2	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	28,0	6,4	1,8	4,5	--
Obra civil	7,6	-0,2	0,0	-7,6	--
3. Total VAB construcció	100	0,0	0,0	3,7	-11,1
Comerç					
Hostaleria	16,3	1,8	0,3	14,6	8,8
Professionals, científiques i administratives	10,1	6,0	0,6	34,6	20,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	7,8	-0,1	0,0	26,5	21,4
Immobiliàries	5,6	8,9	0,5	12,0	200,0
Total serveis privats	72,3	2,8	2,0	13,2	10,6
Administració pública	9,3	2,4	0,2	1,9	7,0
Educació	8,4	-0,6	0,0	-1,9	4,1
Sanitat i serveis socials	10,0	1,1	0,1	18,3	31,1
Total serveis col·lectius	27,7	1,0	0,3	5,4	14,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	11,0	11,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Garraf

El 2017, el VAB del Garraf va créixer d'un lleu 2,7 %, reflectint la moderada dinàmica dels serveis (2,1 %), el sector dominant a la comarca (75,2 % del VAB total el 2016); tot i això, la positiva evolució de la construcció (7,0 %) i de la indústria (3,4 %) van empenyar l'activitat, mentre que el primari retrocedia fortament (-6,8 %). Tot i aquesta millora productiva, continuen sense haver-se superat els efectes de la crisi. La dependència del Garraf de la construcció i els serveis més directament vinculats a la demanda de les llars, així com de certes branques industrials, va resultar en una recessió 2007-13 particularment severa (davallada del -15,8 % en el VAB agregat i del -24,8 % en afiliació). Tot i que la millora a partir del 2014 ha estat rellevant (augments del 11,9 % en el VAB i del 16,8 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat força pitjor que la mitjana catalana. Així, en termes constants, el VAB del 2017 està situat un -5,8 % per sota el del 2007 (lluny de la lleugera superació del VAB català), cosa que també succeeix en el mercat de treball, on l'augment del 2,5 % de l'afiliació el 2017 situa els 35.400 afiliats encara vora un 14 % inferior als 40.300 del 2007 (també un registre força pitjor que el -4,7 % català).

El moderat augment del terciari el 2017 al Garraf reflecteix el dels serveis privats (1,9 %), els dominants a la comarca (un 79,7 % del VAB terciari el 2016), empenyats per les activitats immobiliàries, comerç i hostaleria. De la seva banda, el VAB dels col·lectius va avançar més intensament (3,2 %), empenyat pels principals sectors (AAPP, educació i sanitat). Amb la millora del 2017, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 9,1 %, mentre que l'augment de l'afiliació als serveis del Garraf el 2017 (3,1 %) ha consolidat el final dels negatius efectes de la crisi (els 28.300 afiliats del darrer any superen ja els 27.200 del 2007).

L'avenç de la indústria al Garraf el 2017 resulta del bon comportament de les branques d'equip electrònic i òptic i metal·lúrgia, tot i la davallada de les indústries alimentàries i el pràctic estancament del material de transport. Tot i aquesta millora, els efectes negatius sobre l'activitat i l'ocupació generats per la crisi continuen deixant-se sentir: el VAB es troba encara un -8,2 % per sota el del 2007 i els afiliats en els 3.900, inferiors als del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços en edificació i promoció immobiliària, la principal branca de la comarca (més del 61 % del VAB del sector el 2016), que va créixer d'un 6,6 %, cosa que reflecteix que els habitatges iniciats a la comarca van assolir els 495. Finalment, la forta contracció del primari al Garraf el 2017 va ser la combinació de negatius registres tant a la ramaderia (on destaca la davallada de l'aviram) com a l'agricultura (amb reduccions del vi i most, el raïm i les hortalisses) i la pesca.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Garraf. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,5	-6,8	0,0	1,3	10,1
Indústria	15,6	3,4	0,5	17,5	2,5
Construcció	8,8	7,0	0,6	24,2	35,6
Serveis (privats i col·lectius)	75,1	2,1	1,6	10,0	17,3
VAB total	100	2,7	2,7	11,9	16,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Vi i most	8,8	-15,5	-1,4	-17,9	--
Ramaderia					
Aviram	2,1	0,0	0,0	6,5	--
Oví i cabrum	0,9	-24,7	-0,2	-47,7	--
Forestal	0,0	-12,8	0,0	10,5	--
Pesca	65,2	-1,9	-1,2	14,8	--
1. Total VAB primari	100	-6,8	-6,8	1,3	10,1
Indústries manufactureres					
Equip electrònic i òptic	21,2	4,5	0,9	10,5	6,2
Fabricació de material de transport	12,1	0,1	0,0	6,2	-7,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,0	6,7	0,8	12,7	-13,7
Indústries manufactureres diverses	10,7	6,5	0,7	40,4	133,7
Alimentació, begudes i tabac	10,1	-7,9	-0,8	11,4	-0,6
Energia, aigua i gas	10,5	3,4	0,4	17,3	-71,4
2. Total VAB indústria i energia	100	3,4	3,4	17,5	2,5
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	61,6	6,6	4,1	33,6	--
Instal·lació i acabats	27,5	9,0	2,5	13,4	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	7,7	6,7	0,5	40,7	--
Obra civil	3,1	-0,9	0,0	-9,0	--
3. Total VAB construcció	100	7,0	7,0	24,2	35,6
Serveis					
Immobiliàries	21,6	1,8	0,4	-4,2	23,2
Comerç	18,4	2,0	0,4	14,1	14,1
Hostaleria	17,0	3,9	0,7	20,5	25,4
Professionals, científiques i administratives	10,8	-1,1	-0,1	25,1	11,7
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,3	2,2	0,1	18,3	17,0
Total serveis privats	79,7	1,9	1,5	9,3	16,4
Administració pública	5,1	7,3	0,4	5,2	11,7
Educació	6,7	1,2	0,1	15,4	26,0
Sanitat i serveis socials	8,4	2,2	0,2	16,4	22,4
Total serveis col·lectius	20,3	3,2	0,6	12,7	20,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,1	2,1	10,0	17,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Garrigues

El 2017, el VAB de les Garrigues va créixer d'un 2,1 %, reflectint la molt positiva dinàmica de la indústria (5,4 %), mentre els serveis (2,4 %) i la construcció (1,5 %) van avançar més moderadament, i el primari va retrocedir (-1,8 %). Tot i aquesta millora productiva, continuen sense haver-se superat els efectes de la crisi. La forta dependència de l'activitat a les Garrigues del primari, dels serveis més directament vinculats a la demanda de les famílies i de certes branques industrials, va tenir com a resultat que la recessió 2007-13 fos més profunda, en VAB, que la mitjana catalana (-14,4 % en el VAB i -11,5 % en afiliació). A més a més, la millora a partir del 2014 ha estat continguda (augment del 8,4 % en VAB i del 5,1 % en afiliació), el que s'ha traduït en uns resultats de la dècada 2007-17 força pitjors que els de Catalunya. Així, en termes constants, el VAB del 2017 encara està un -7,2 % per sota el del 2007 (lluny de la lleugera superació a Catalunya), cosa que també succeeix en el mercat de treball, on l'augment del 2,8 % de l'afiliació el 2017 situa els 5.500 afiliats encara vora un 7 % inferior als 5.500 del 2007 (un registre pitjor que el -4,7 % català).

El contingut increment del terciari reflecteix, malgrat el fort increment dels serveis col·lectius (4,3 %), el baix avenç dels privats (1,3 %), els dominants a la comarca amb un 63,5 % del VAB dels serveis el 2016. Els seus resultats expressen l'impacte de les activitats professionals, científiques i administratives, tot i el lleu ascens del comerç. Amb aquesta nova alça del 2017, el VAB terciari ha deixat ja clarament enrere els efectes de la crisi, superant en un 5,8 % el del 2007. Reflectint aquesta dinàmica, l'augment de l'afiliació sectorial (3,0 %) ha situat els afiliats als serveis el 2017 en els 2.600, per sobre els 2.500 de 2007.

El fort augment industrial de les Garrigues el 2017 reflecteix la positiva dinàmica del tèxtil, confecció, cuir i calçat i altres branques rellevants a la comarca, malgrat que la més important (l'alimentària) pràcticament no va créixer. Tot i aquests registres, els efectes de la crisi encara són evidents: el VAB generat el 2017 es troba un -4,5 % per sota el del 2007, mentre que l'avenç de l'afiliació sectorial el 2017 (7,4 %) ha situat els afiliats al sector en els 1.100, insuficients per assolir els 1.400 del 2007.

El moderat increment de la construcció reflecteix els avenços de la instal·lació i acabat d'edificis i edificació i promoció immobiliària i les davallades en demolició i preparació de terrenys i obra civil. La moderada caiguda del primari el 2017 expressa la de la seva principal branca, la ramaderia (on destaquen les davallades de l'aviram i porquí), mentre que el VAB de l'agricultura va créixer prou (amb increments a fruita fresca, l'oli d'oliva i l'oliva).³¹

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de les Garrigues. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	25,4	-1,8	-0,5	10,2	3,2
Indústria	28,7	5,4	1,5	15,3	6,2
Construcció	10,3	1,5	0,2	0,0	1,9
Serveis (privats i col·lectius)	35,6	2,4	0,8	4,7	6,4
VAB total	100	2,1	2,1	8,4	5,1
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	7,8	6,3	0,5	-9,2	--
Ramaderia					
Aviram	61,4	8,9	5,5	20,3	--
Porquí	7,3	3,3	0,2	5,9	--
Forestal	0,0	0,0	0,0	0,0	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-1,8	-1,8	10,2	3,2
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	22,7	1,7	0,4	10,7	6,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	10,0	5,5	0,5	6,7	-13,7
Altres productes minerals no metàl·lics	7,7	3,0	0,2	17,9	-2,2
Cautxú i plàstic	5,5	8,5	0,5	21,5	13,1
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,5	9,1	0,5	44,2	55,6
Energia, aigua i gas	39,5	6,9	2,7	17,3	-29,3
2. Total VAB indústria i energia	100	5,4	5,4	15,3	6,2
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	21,9	6,3	1,4	6,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,4	-1,1	-0,2	6,6	--
Obra civil	28,9	-2,0	-0,6	-5,8	--
3. Total VAB construcció	100	1,5	1,5	0,0	1,9
Comerç	23,7	0,8	0,2	0,1	-1,6
Professionals, científiques i administratives	9,7	3,0	0,3	36,4	16,0
Hostaleria	7,8	5,8	0,5	0,6	-2,1
Immobiliàries	6,7	-1,7	-0,1	-7,9	3,9
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,6	4,6	0,3	19,8	13,2
Total serveis privats	63,5	1,3	0,8	2,3	2,2
Administració pública	12,7	2,9	0,4	4,3	10,3
Educació	7,0	3,0	0,2	9,2	20,9
Sanitat i serveis socials	16,8	5,9	1,0	14,4	15,4
Total serveis col·lectius	36,5	4,3	1,6	9,6	14,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,4	2,4	4,7	6,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

31: A les Garrigues el 2016, les places d'aviram, la branca que aportava el gruix del VAB del primari (més del 61%), van augmentar d'un moderat 0,9%.

Garrotxa

El 2017, el VAB de la Garrotxa va créixer d'un elevat 3,3 %, reflectint la molt positiva dinàmica industrial (4,5 %), un sector que aportava un 49,5 % del VAB el 2016, i que s'ha trobat recolzat per la construcció (2,8 %) i els serveis (2,2 %), mentre que el primari va davallar un -2,4 %. Amb aquesta millora productiva, els efectes de la crisi poden considerar-se ja totalment superats. La dependència de la Garrotxa dels serveis més directament vinculats a la demanda de les llars, així com respecte de certes branques industrials, va tenir com a resultat que la recessió 2007-13 fos severa, tot i que menys que a Catalunya en l'àmbit ocupacional (davallada del -8,4 % en el VAB agregat i del -9,5 % en afiliació). Aquesta relació amb la indústria i determinats serveis productius ha tingut com a resultat que la millora a partir del 2014 hagi estat prou intensa (amb augments del 16,6 % en el VAB i del 13,6 % en afiliació). Amb això, el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat millor que la mitjana catalana. Així, en termes constants, el VAB de la comarca el 2017 s'ha situat un 6,8 % per sobre el del 2007 (front la lleugera superació en el cas català), cosa que també succeeix en el mercat de treball, on l'augment del 3,4 % de l'afiliació el 2017 situa els 23.200 afiliats un 2,5 % per sobre als 22.600 del 2007 (un registre millor que la pèrdua que encara continua a Catalunya, del -4,7 %).

El moderat increment del VAB dels serveis reflecteix un exercici en què l'augment dels privats va ser també contingut (2,5 %), tot i la millora del comerç i l'hostaleria, cosa que, atès el seu pes al terciari comarcal (un 42,2 % agregadament del VAB sectorial el 2016), no va poder ser compensat per una dinàmica dels col·lectius que encara va ser menys expansiva (1,5 %). Tot i això, la bona trajectòria dels darrers anys, sumada als resultats del 2017, han ubicat el VAB del sector ja molt allunyat de l'assolit a l'inici de la crisi, en el 2007 (un 17,8 % per sobre). Amb aquesta dinàmica productiva del 2017, l'afiliació als serveis va créixer intensament (3,1 %), cosa que ha permès situar el volum d'afiliats en els 12.400, superant clarament els del 2007 (10.300).

La forta empenta de la indústria a la Garrotxa va ser el reflex directe dels bons registres assolits per les principals branques (maquinària i equip mecànic, química i cautxú i plàstics), tot i el menor augment de les indústries alimentàries. Amb aquests resultats del 2017, el VAB industrial ja supera (en un 6,9 %) el del 2007, tot i que, en afiliació al sector, l'augment del 2017 (3,7 %) ha situat els afiliats en el 8.700, encara per sota els del 2007 (9.200).

La millora de la construcció, per la seva banda, reflecteix els avenços d'instal·lació i acabat d'edificis, en obra civil, en demolició i preparació de terrenys i la davallada en edificació i promoció immobiliària. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van arribar a 54. Finalment, i pel que fa al primari, la negativa evolució del VAB d'aquest sector a la Garrotxa el 2017 reflecteix tant el descens de la ramaderia (on destaca la caiguda del boví) com de l'agricultura (amb descensos en plantes farratgeres, cereals i hortalisses).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Garrotxa. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,5	-2,4	-0,1	8,0	1,5
Indústria	49,4	4,5	2,2	20,7	12,8
Construcció	4,8	2,8	0,1	9,2	1,9
Serveis (privats i col·lectius)	43,3	2,2	1,0	13,5	16,4
VAB total	100	3,3	3,3	16,6	13,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	10,2	-1,7	-0,2	-8,5	--
Ramaderia					
Porquí	55,3	-16,6	-9,2	27,8	--
Boví	11,1	-16,8	-1,9	7,8	--
Forestal	3,7	13,8	0,5	-13,9	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-2,4	-2,4	8,0	1,5
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	36,9	3,3	1,2	20,8	20,8
Maquinària i equip mecànic	10,4	5,4	0,6	29,9	34,0
Indústria química	8,1	5,2	0,4	61,5	25,5
Paper i arts gràfiques	7,8	0,2	0,0	-17,9	-9,2
Cautxú i plàstic	7,6	6,8	0,5	37,2	2,6
Energia, aigua i gas	4,8	3,3	0,2	11,0	6,8
2. Total VAB indústria i energia	100	4,5	4,5	20,7	12,8
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	48,7	8,2	4,0	12,3	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	9,3	3,0	0,3	13,8	--
Obra civil	1,3	6,9	0,1	29,3	--
3. Total VAB construcció	100	2,8	2,8	9,2	1,9
Comerç	31,4	2,2	0,7	16,4	12,3
Hostaleria	10,7	3,6	0,4	20,9	26,5
Professionals, científiques i administratives	10,6	5,6	0,6	42,6	28,4
Immobiliàries	10,1	-2,4	-0,2	-4,9	11,5
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,7	1,6	0,1	19,7	17,8
Total serveis privats	78,4	2,5	1,9	14,5	17,5
Administració pública	4,5	2,7	0,1	3,4	8,5
Educació	5,6	3,6	0,2	12,0	20,9
Sanitat i serveis socials	11,5	0,0	0,0	12,0	11,9
Total serveis col·lectius	21,6	1,5	0,3	9,9	13,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,2	2,2	13,5	16,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Gironès

La dinàmica terciària al Gironès el 2017 (avenç del 2,3 %) ha marcat el creixement del VAB comarcal (2,7 %), atès el seu elevat pes (79,3 % del VAB nominal del 2016). Millors resultats van presentar la construcció (7,6 %) i més continguts la indústria (2,9 %), mentre que el primari va retrocedir d'un -2,1 %. Amb aquesta millora productiva, els efectes de la crisi al Gironès estan parcialment superats. La dependència de la comarca dels serveis vinculats a la demanda de les famílies i el biaix vers els serveis col·lectius, van compensar parcialment la intensa davallada de la construcció, amb la qual recessió 2007-13 va ser similar a la de Catalunya (-9,5 % en VAB i -17,0 % en afiliació). La positiva dinàmica dels serveis privats ha tingut com a resultat que la millora a partir del 2014 hagi estat intensa (augments del 11,2 % en el VAB i del 15,8 % en afiliació), de manera que el resultat final de la dècada 2007-17 va ser similar a la mitjana catalana (el VAB del 2017 s'ha situat un 0,7 % per sobre el del 2007). En canvi, en el mercat de treball, l'augment del 4,8 % de l'afiliació el 2017 situa els 101.500 afiliats vora un 4 % inferior als 105.500 del 2007.

El modest avenç dels serveis reflecteix el dels privats (1,2 %), els dominants a la comarca (73,1 % del VAB sectorial el 2016), atès que els augments del comerç i l'hostaleria van ser contrarestats per les davallades d'activitats professionals, científiques i administratives. Els resultats del terciari van ser millors perquè els serveis col·lectius (que aporten un elevat 26,9 % al VAB del sector), varen créixer d'un 5,3 %, empenyats pels increments dels de les AAPP, els educatius i els sanitaris. Amb aquesta nova alça, els registres de la crisi han quedat ja enrere: en termes de VAB superen els del 2007 en un 7,1 %, mentre que l'augment de l'afiliació el 2017 (4,9 %) permet ubicar els 84.200 afiliats força per sobre els 80.300 del 2007.

L'alça del VAB industrial reflecteix la dinàmica d'algunes de les més rellevants branques (maquinària, productes farmacèutics i metal·lúrgia), que van aconseguir compensar la contracció de les alimentàries (-4,3 %), les més importants a la comarca.³² Amb aquests resultats, el VAB de la indústria al Gironès supera ja en un 4,4 % el del 2007, mentre que els 10.900 afiliats (després de l'augment de l'1,8 % del 2017) encara es troben per sota els 12.500 del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços de les principals branques, llevat de l'obra civil, amb augments per sobre el 6 % a la instal·lació i acabat d'edificis, edificació i promoció immobiliària i la demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van ser 271, una xifra que no s'assolia des del 2010. Tot i aquesta millora, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits abans de la crisi. La caiguda del VAB del primari al Gironès el 2017 reflecteix tant la de la principal branca de la comarca, la

ramaderia (per les contraccions del boví, oví i aviram, que no van poder ser compensades pel creixement del porquí), com de l'agricultura (per les reduccions del VAB d'hortalisses, tot i l'increment de plantes i flors i plantes farratgeres).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Gironès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,0	-2,1	0,0	1,9	-6,8
Indústria	14,8	2,9	0,4	16,9	10,7
Construcció	5,0	7,6	0,4	9,6	15,8
Serveis (privats i col·lectius)	79,2	2,3	1,9	10,5	16,8
VAB total	100	2,7	2,7	11,2	15,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes i flors	19,3	2,8	0,5	-5,5	--
Ramaderia					
Porquí	40,5	-2,6	-1,1	22,4	--
Llet	7,7	-17,0	-1,3	-52,2	--
Forestal	2,9	-5,2	-0,1	-30,7	--
Pesca	0,1	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-2,1	-2,1	1,9	-6,8
Indústries manufactureres	85,7	2,1	1,8	16,6	12,3
Alimentació, begudes i tabac	34,2	-4,3	-1,5	10,7	7,2
Maquinària i equip mecànic	10,5	7,5	0,8	29,5	27,7
Productes farmacèutics	8,7	7,2	0,6	26,0	24,3
Paper i arts gràfiques	7,5	2,4	0,2	-12,5	-6,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,1	8,1	0,6	30,4	12,6
Energia, aigua i gas	14,3	7,9	1,1	19,2	-1,8
2. Total VAB indústria i energia	100	2,9	2,9	16,9	10,7
Edificació i promoció immobiliària	34,1	7,8	2,7	-0,1	--
Instal·lació i acabats	52,8	8,1	4,3	12,7	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	10,9	6,2	0,7	32,1	--
Obra civil	2,2	-2,1	0,0	4,2	--
3. Total VAB construcció	100	7,6	7,6	9,6	15,8
Comerç	18,3	2,1	0,4	11,9	11,9
Professionals, científiques i administratives	17,9	-1,1	-0,2	35,2	21,5
Immobiliàries	9,8	2,6	0,3	0,8	23,6
Finances	8,3	-5,7	-0,5	-20,9	-14,4
Hostaleria	6,4	4,8	0,3	16,8	20,9
Total serveis privats	73,1	1,2	0,9	11,0	15,5
Administració pública	10,4	8,9	0,9	12,1	34,7
Educació	6,5	2,8	0,2	10,6	19,1
Sanitat i serveis socials	10,0	3,3	0,3	5,1	5,6
Total serveis col·lectius	26,9	5,3	1,4	9,1	19,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	10,5	16,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

32: Amb un pes de més del 34% del VAB nominal de la indústria el 2016, l'afiliació al sector al Gironès va caure d'un -6,5%, una xifra molt allunyada del creixement del 3,6% català.

Maresme

El 2017, el VAB del Maresme va créixer d'un 4,0 %, reflectint els augments de la indústria (6,9 %) i, en particular, dels serveis (3,0 %), el sector que domina l'activitat, recolzats per la construcció (7,6 %), mentre que el primari retrocedia d'un -2,1 %. Amb aquesta millora productiva, els efectes de la crisi al Maresme poden considerar-se superats, tot i que la dependència dels serveis més directament vinculats a la demanda de les llars i la crisi industrial i de la construcció van provocar una recessió 2007-13 que va ser més severa que a Catalunya (davallada del -11,5 % en el VAB agregat i del -16,6 % en afiliació). Tanmateix, amb la recuperació de l'empenta terciària i de la indústria han resultat en una millora rellevant (augments del 12,9 % en VAB i del 16,7 % en afiliació), de manera que el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat similar a la mitjana catalana: en termes constants, el VAB del 2017 s'ha situat només un -0,1 % per sota el del 2007. En canvi, en el mercat de treball, l'augment del 5,7 % de l'afiliació el 2017 situa els 130.800 afiliats vora un 4 % per davall dels 135.400 del 2007 (un registre en línia amb la pèrdua catalana, del -4,7 %).

Sectorialment, l'augment del terciari va reflectir l'alça dels serveis privats (3,3 %), els dominants a la comarca (76,4 % del VAB nominal del sector el 2016), pels increments en activitats immobiliàries, hostaleria i, en particular, activitats professionals, científiques i administratives. De la seva banda, els col·lectius van avançar d'un 2,4 %, per la millora de les seves principals branques (AAPP, educació i sanitat i serveis socials). Amb aquests registres, la crisi ha quedat definitivament enrere: en VAB, el generat el 2017 en termes constants superava ja en un 11,9 % el del 2007, mentre que l'increment d'afiliació del 2017 (5,4 %) ha situat el seu volum (101.000), un 13,6 % per sobre el del 2007 (88.900).

El fort augment del VAB industrial expressa la dinàmica positiva de la pràctica totalitat de les principals branques de les manufactures (augment agregat del 6,8 %), reflectint l'evolució de les que representen més pes (tèxtil, confecció, cuir i calçat, productes farmacèutics o química). Amb aquests resultats del 2017 i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba ja un 2,1 % per sobre el del 2007, mentre que amb l'increment de l'afiliació a la indústria el 2017 (4,9 %) els 19.500 afiliats al sector es troben lluny encara dels del 2007 (24.700).

L'increment de la construcció reflecteix els avenços a totes les principals branques, llevat de l'obra civil, amb augments a l'entorn del 7 % per l'edificació i promoció immobiliària, la demolició i preparació de terrenys i la instal·lació i acabat d'edificis. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van ser 880, una xifra que és la més elevada des del 2010. Del seu costat, la davallada del VAB primari al Maresme el 2017 va ser el resultat de pèrdues a l'agricultura, empentades per les d'hortalisses i les patates, tot i l'increment de plantes i flors, del descens de la ramaderia (pels descensos del porquí i del boví) i, també, de la contracció de la pesca.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Maresme. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,9	-2,1	0,0	-35,5	-1,3
Indústria	19,8	6,9	1,4	22,6	10,8
Construcció	5,5	7,6	0,4	16,7	27,7
Serveis (privats i col·lectius)	73,8	3,0	2,2	11,3	17,1
VAB total	100	4,0	4,0	12,9	16,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes i flors	57,1	2,5	1,4	-44,0	--
Ramaderia					
Aviram	5,5	-13,1	-0,7	3,8	--
Porquí	1,9	-17,7	-0,3	7,1	--
Forestal	0,7	12,9	0,1	34,2	--
Pesca	7,4	-4,3	-0,3	29,9	--
1. Total VAB primari	100	-2,1	-2,1	-35,5	-1,3
Indústries manufactureres					
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	25,9	6,3	1,6	23,2	7,7
Productes farmacèutics	13,4	7,9	1,1	16,9	-2,2
Indústria química	13,3	7,5	1,0	39,8	1,1
Alimentació, begudes i tabac	9,7	7,3	0,7	23,3	24,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,8	8,2	0,7	29,3	15,8
Energia, aigua i gas	5,0	9,3	0,5	27,1	34,3
2. Total VAB indústria i energia	100	6,9	6,9	22,6	10,8
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	39,5	6,9	2,7	11,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	15,6	7,1	1,1	36,9	--
Obra civil	3,0	0,0	0,0	-4,0	--
3. Total VAB construcció	100	7,6	7,6	16,7	27,7
Comerç	23,0	1,4	0,3	9,8	8,7
Immobiliàries	17,4	3,2	0,6	1,4	28,3
Hostaleria	12,5	4,3	0,5	17,4	23,0
Professionals, científiques i administratives	9,6	7,9	0,8	37,1	20,0
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,9	1,5	0,1	19,9	14,5
Total serveis privats	76,4	3,3	2,5	12,4	17,1
Administració pública	4,3	9,6	0,4	10,4	56,9
Educació	6,9	1,9	0,1	7,6	15,8
Sanitat i serveis socials	12,5	0,1	0,0	6,8	5,3
Total serveis col·lectius	23,6	2,4	0,6	7,5	17,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,0	3,0	11,3	17,1

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Moianès

El 2017, el VAB del Moianès va créixer d'un 2,9 %, que expressa els importants increments de la indústria (3,6 %) i els serveis (3,4 %), recolzats per la construcció (3,4 %), mentre que el primari va caure de forma destacada (-5,8 %). Amb aquesta millora productiva, els efectes de la crisi al Moianès s'han superat àmpliament. Tot i la dependència de la comarca dels serveis més directament vinculats a la indústria i del propi teixit industrial, la recessió 2007-13 va ser menys severa que a Catalunya atès que la indústria va caure menys (davallada del -5,8 % en el VAB). A més a més, l'empenta terciària i de la indústria a partir de la recuperació ha permès que la millora hagi estat prou rellevant (augment del 17,1 % en VAB), de manera que el saldo de la dècada 2007-17 ha estat millor que la mitjana catalana. Així, en termes constants, el VAB del 2017 s'ha situat un 10,2 % per sobre el del 2007, mentre que, en afiliació, el 2017 el seu avenç va ser d'un prou notable 3,6 %.

Sectorialment, l'augment del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (3,8 %), empenyats per l'hostaleria, les activitats immobiliàries i les professionals i administratives, tot i el modest increment del comerç, la més important branca terciària. De la seva banda, el VAB dels serveis col·lectius va avançar d'un 2,4 %. Amb la millora del 2017, i la seva evolució en els anys previs, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 8,9 %, mentre que l'increment de l'afiliació sectorial el 2017 (3,4 %) situa els afiliats en 2,1 milers.

El VAB industrial expressa la positiva dinàmica de les manufactures, en particular del tèxtil i confecció, ja que les indústries alimentàries (les més importants a la comarca amb vora el 64 % del VAB sectorial el 2016) van créixer moderadament. Amb aquests resultats, i acumulant la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba ja un 20,2 % per sobre el del 2007, mentre que l'avenç de l'afiliació el 2017 (4,2 %) ha situat el seu volum un 28,7 % per sobre el de 2008.

En la construcció l'impuls es va produir, en particular, en la branca d'edificació i promoció immobiliària (més del 66 % del sector) i en les de demolició i preparació de terrenys (augment del seu VAB per sobre el 9 %), més que compensant la davallada en obra civil i en instal·lació i acabat d'edificis. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van arribar fins a 9. Finalment, la prou intensa contracció del primari al Moianès el 2017 reflecteix el descens de la ramaderia (on destaca la davallada del porquí), la principal branca del sector, a la qual s'hi va sumar la de l'agricultura (amb pèrdues a cereals i plantes i flors).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Moianès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	6,7	-5,8	-0,4	-3,0	n.d.
Indústria	45,0	3,6	1,6	29,0	n.d.
Construcció	8,3	3,4	0,3	13,7	n.d.
Serveis (privats i col·lectius)	40,0	3,4	1,3	11,7	n.d.
VAB total	100	2,9	2,9	17,1	n.d.
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	2,8	-2,4	-0,1	-24,0	n.d.
Ramaderia					
Porquí	63,5	-15,4	-9,8	4,1	n.d.
Boví	16,9	0,0	0,0	-13,3	n.d.
Forestal	0,1	-12,7	0,0	-22,7	n.d.
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	n.d.
1. Total VAB primari	100	-5,8	-5,8	-3,0	n.d.
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	63,8	2,3	1,4	32,6	n.d.
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	23,1	6,2	1,4	32,8	n.d.
Maquinària i equip mecànic	2,9	4,6	0,1	25,0	n.d.
Paper i arts gràfiques	1,9	-0,6	0,0	-2,5	n.d.
Indústries manufactureres diverses	1,9	8,3	0,2	26,1	n.d.
Energia, aigua i gas	0,9	3,4	0,0	-8,4	n.d.
2. Total VAB indústria i energia	100	3,6	3,6	29,0	n.d.
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	66,3	4,9	3,2	22,6	n.d.
Instal·lació i acabats	23,5	-3,0	-0,7	-0,1	n.d.
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	9,8	9,3	0,9	16,5	n.d.
Obra civil	0,4	-0,8	0,0	-9,5	n.d.
3. Total VAB construcció	100	3,4	3,4	13,7	n.d.
Serveis					
Comerç	25,0	1,2	0,3	2,4	n.d.
Hostaleria	15,8	5,5	0,9	30,4	n.d.
Immobil·liàries	12,8	6,6	0,8	13,0	n.d.
Professionals, científiques i administratives	5,8	7,2	0,4	25,4	n.d.
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,2	2,0	0,1	17,6	n.d.
Total serveis privats	70,7	3,8	2,7	10,9	n.d.
Administració pública	10,5	3,5	0,4	6,2	n.d.
Educació	5,1	5,0	0,3	15,4	n.d.
Sanitat i serveis socials	13,7	0,5	0,1	21,8	n.d.
Total serveis col·lectius	29,3	2,4	0,7	13,7	n.d.
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,4	3,4	11,7	n.d.

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Montsià

El 3,9 % d'augment del VAB del Montsià el 2017 reflecteix els registres de la indústria (5,2 %), els serveis (4,1 %) i la construcció (7,6 %), mentre que el primari va caure d'un notable -7,7 %. Tot i aquesta millora, continuen sense haver-se superat els efectes de la crisi atès que la dependència del Montsià dels serveis més directament vinculats a la demanda de les llars, així com respecte de certes branques industrials i, en particular, de la construcció, va resultar en una recessió 2007-13 més profunda que la mitjana (davallada del -19,3 % en el VAB i del -27,2 % en afiliació). Tot i que la millora a partir del 2014 ha estat rellevant (amb augments del 13,4 % en el VAB i del 15,6 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 continua essent força pitjor que la mitjana catalana. Així, en termes constants, el VAB del 2017 s'ha situat un -8,5 % per sota el del 2007 (lluny de la lleugera superació del VAB agregat català), cosa que també succeeix en el mercat de treball, on l'augment del 4,5 % de l'afiliació el 2017 situa els 18.800 afiliats encara vora un 19 % inferior als 22.400 del 2007 (força pitjor que el -4,7 % català).

L'empenta terciària reflecteix tant la dels serveis privats (3,2 %) com, particularment, la dels col·lectius (7,3 %). En l'àmbit dels primers, els avenços de l'hostaleria (4,5 %), i de les activitats professionals i administratives i immobiliàries van contrarestar el creixement nul del comerç, mentre que, pel que fa al segons, totes les branques (AAPP, educació i sanitat) van contribuir al seu avenç. Aquesta positiva dinàmica productiva ha permès deixar enrere els efectes negatius de la crisi: en termes de VAB, el generat el 2017 supera ja en un 10,8 % el del 2007, mentre que l'increment assolit per l'afiliació el 2017 (4,6 %) ha permès recuperar la totalitat de les pèrdues ocupacionals, situant-se aquest darrer any en els 12.200, per sobre els 11.700 de 2007.

El fort augment del VAB industrial el 2017 va ser el reflex dels bons registres de la química i de la producció de productes de minerals no metàl·lics (ambdós sectors amb increments superiors al 6 %), mentre que la principal branca, la de les indústries alimentàries, presentava un baix creixement. Tot i aquesta millora, els estralls de la crisi encara són molt perceptibles: en termes constants, el VAB generat en el 2017 se situa per sota del de 2007 (un -13,0 %) i el mateix succeeix en afiliació, ja que amb l'augment del 2017 (4,3 %), els 4.100 afiliats al sector al Montsià continuen lluny dels 5.500 del 2007.

El molt fort increment de la construcció el 2017 expressa els avenços de totes les branques del sector, amb ritmes propers al 10 % per l'edificació i promoció immobiliària, i també avanços elevats a la demolició i preparació de terrenys, l'obra civil i la instal·lació i acabat d'edificis. En l'àmbit estrictament residencial, es van iniciar 49 habitatges a la comarca. Del seu costat, la negativa evolució del VAB del primari el 2017 reflecteix el descens de la ramaderia, empenyada per les caigudes del boví i porquí, que no va poder compensar el creixement de l'aviram, mentre que el VAB de l'agricultura contribuïa a la reducció agregada, amb pèrdues en els cítrics i els cereals, al temps que la pesca també frenava el creixement del sector.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Moianès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	6,0	-7,7	-0,5	-10,0	4,7
Indústria	33,4	5,2	1,7	19,0	11,5
Construcció	5,0	7,6	0,4	6,4	14,0
Serveis (privats i col·lectius)	55,5	4,1	2,3	13,6	18,5
VAB total	100	3,9	3,9	13,4	15,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cítrics	28,7	-20,5	-5,9	-20,8	--
Ramaderia					
Aviram	14,8	5,5	0,8	19,4	--
Conills	1,1	2,8	0,0	-28,4	--
Forestal	0,1	16,1	0,0	31,3	--
Pesca	14,8	-4,1	-0,6	3,5	--
1. Total VAB primari	100	-7,7	-7,7	-10,0	4,7
Indústries manufactureres					
Indústries manufactureres	91,2	5,0	4,5	21,1	12,8
Alimentació, begudes i tabac	26,0	1,5	0,4	11,6	7,8
Indústria química	20,1	7,4	1,5	62,5	14,0
Indústries manufactureres diverses	16,7	6,9	1,2	7,0	9,8
Paper i arts gràfiques	7,5	1,8	0,1	-3,3	2,1
Altres productes minerals no metàl·lics	6,9	6,1	0,4	43,0	29,4
Energia, aigua i gas	8,8	7,4	0,7	-2,5	-3,4
2. Total VAB indústria i energia	100	5,2	5,2	19,0	11,5
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	42,9	9,5	4,1	7,4	--
Instal·lació i acabats	35,4	5,3	1,9	5,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	17,4	7,9	1,4	13,6	--
Obra civil	4,3	7,4	0,3	26,6	--
3. Total VAB construcció	100	7,6	7,6	6,4	14,0
Serveis					
Comerç	32,4	0,0	0,0	11,9	9,5
Hostaleria	13,6	4,5	0,6	20,1	29,5
Professionals, científiques i administratives	10,0	8,9	0,9	42,8	31,0
Immobiliàries	8,9	7,3	0,6	1,1	32,4
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,0	1,7	0,1	2,1	2,5
Total serveis privats	78,1	3,2	2,5	13,3	16,4
Administració pública	6,8	6,1	0,4	5,1	11,0
Educació	5,0	9,3	0,5	13,7	25,9
Sanitat i serveis socials	10,1	7,1	0,7	24,0	36,9
Total serveis col·lectius	21,9	7,3	1,6	14,5	25,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,1	4,1	13,6	18,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Noguera

El 2017, el VAB de la Noguera va créixer d'un 2,6 %, reflectint la positiva evolució de la indústria (5,1 %) i els prou bons registres dels serveis (2,7 %), mentre la construcció (0,5 %) avançava suaument i el primari queia lleument (-1,7 %). Amb aquest registres del 2017, els efectes de la crisi a la Noguera estan a prop de ser superats. La dependència de la comarca del sector primari, dels serveis a les persones i d'alguns sectors industrials, juntament amb la caiguda de la construcció, van resultar en una recessió 2007-13 que va ser similar en VAB a la catalana, però menys intensa en afiliació (davallada del -9,6 % en el VAB i del -11,6 % en afiliació). Tanmateix, l'empenta terciària i de la indústria a partir de la recuperació ha resultat en una millora notable els anys 2013-17 (augments del 6,5 % en VAB i del 9,0 % en afiliació), de manera que el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat només lleugerament inferior a la mitjana catalana (un VAB, en termes constants, el 2017 d'un -3,7 % per sota el del 2007), mentre que, en afiliació, l'augment del 2,2 % el 2017 situa els 12.200 afiliats a l'entorn del 3 % per sota els 12.600 del 2007, un registre millor que la mitjana catalana (un -4,7 %).

Sectorialment, l'augment del terciari reflecteix l'alça del VAB dels serveis privats (3,0 %), per la millora experimentada pel comerç i els transports i l'emmagatzematge. De la seva banda, l'augment del VAB dels col·lectius (1,8 %) expressa els augments de les AAPP i els serveis educatius i el retrocés de la sanitat. Amb la millora del 2017, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 13,7 %, mentre que el creixement de l'afiliació el 2017 (3,6 %) ha contribuït a situar els 7.000 afiliats del 2017 força per sobre els 6.300 del 2007.

El fort increment del VAB industrial va ser resultat de la positiva dinàmica tant a les manufactures (4,7 %) com a les produccions d'energia, aigua, gas i reciclatge (avenç d'un 6,4 % per un sector que aportava vora el 26 % del VAB industrial el 2016). Entre els primers, destaquen els elevats increments de la branca d'altres productes minerals no metàl·lics i la relativa fortalesa de les indústries de l'alimentació. Malgrat aquesta millora, la crisi continua present en els registres del sector: el VAB és encara un 11,6 % inferior al del 2007, mentre que l'augment de l'afiliació el 2017 (4,6 %) no ha permès ubicar els afiliats de la comarca (2.100) per sobre els del 2007.

La pràctica estabilitat del VAB de la construcció es va aconseguir gràcies als avenços de l'obra civil, de l'edificació i promoció immobiliària, ja que les branques de la demolició i preparació de terrenys i la d'instal·lació i acabat d'edificis van caure. En l'àmbit estrictament residencial, es van començar 11 habitatges a la comarca. Finalment, el moderat descens del VAB agrícola el 2017 va ser el resultat de l'augment de l'agricultura, la principal branca del sector a la comarca, empenyada per la fruita fresca i els cereals, parcialment compensades per les caigudes de la ramaderia (on destaca la davallada del porquí i la de l'aviram).³³

33: El 2017, els cereals a la Noguera, que van aportar el 2016 un 16,9% del VAB primari, van presentar reduccions tant a la producció de blat (del -3,5%) com a la de blat de moro (-5,1%), mentre que la de civada creixia (24,1%); del seu costat, a la fruita fresca (un 17,4% del VAB del primari el

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Noguera. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	11,8	-1,7	-0,2	-6,2	1,5
Indústria	27,5	5,1	1,4	10,5	11,2
Construcció	11,9	0,5	0,1	0,1	0,0
Serveis (privats i col·lectius)	48,8	2,7	1,3	9,0	12,4
VAB total	100	2,6	2,6	6,5	9,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	17,4	7,6	1,3	-3,3	--
Ramaderia					
Porquí	22,5	-17,0	-3,8	11,3	--
Aviram	15,1	9,7	1,5	7,9	--
Forestal	0,0	-0,3	0,0	2,9	--
Pesca	0,3	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-1,7	-1,7	-6,2	1,5
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	22,8	3,6	0,8	15,6	16,8
Altres productes minerals no metàl·lics	17,5	9,1	1,6	28,8	5,3
Indústries manufactureres diverses	13,3	-0,5	-0,1	-9,7	0,7
Maquinària i equip mecànic	7,2	7,4	0,5	31,8	33,6
Indústria química	3,5	-0,7	0,0	52,2	23,8
Energia, aigua i gas	25,7	6,4	1,6	-5,7	-48,7
2. Total VAB indústria i energia	100	5,1	5,1	10,5	11,2
Edificació i promoció immobiliària	40,4	1,2	0,5	-0,4	--
Instal·lació i acabats	23,3	-2,6	-0,6	1,3	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	26,5	-0,3	-0,1	-12,2	--
Obra civil	9,8	7,1	0,7	25,1	--
3. Total VAB construcció	100	0,5	0,5	0,1	0,0
Comerç	33,9	3,8	1,3	9,6	11,7
Transport i emmagatzematge	13,6	6,0	0,8	13,0	33,3
Hostaleria	9,6	2,5	0,2	16,5	15,2
Professionals, científiques i administratives	7,5	-3,5	-0,3	17,5	10,4
Immobil·liàries	7,0	4,0	0,3	1,7	15,8
Total serveis privats	80,0	3,0	2,4	9,6	13,3
Administració pública	8,7	4,0	0,3	7,2	13,8
Educació	5,4	4,7	0,3	13,8	30,3
Sanitat i serveis socials	5,9	-4,1	-0,2	-1,3	-8,3
Total serveis col·lectius	20,0	1,8	0,4	6,5	8,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,7	2,7	9,0	12,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

2016), la producció de poma va caure (-8,4%) mentre es va incrementar la de pera (del 15,4%), préssec (44,9%) i nectarina (62,8%).

Osona

El 2017, el VAB de l'Osona va créixer d'un elevat 4,2 %, reflectint la molt positiva dinàmica industrial (7,0 %) i de la construcció (4,8 %) i els bons resultats dels serveis (2,8 %), mentre que el primari va caure d'un prou intens -5,8 %. Amb aquesta millora del 2017, els efectes de la crisi a l'Osona estan ja completament superats, malgrat que la dependència del primari, els serveis a les persones i d'alguns sectors industrials, juntament amb la caiguda de la construcció, van resultar en una recessió 2007-13 més important en VAB que la mitjana catalana, tot i que i menys en afiliació (-13,8 % en VAB i -13,9 % en afiliació). Tanmateix, l'empenta terciària i de la indústria a partir del 2014 han resultat en una recuperació rellevant (augment del 20,2 % en VAB i del 23,6 % en afiliació), de manera que el saldo de la dècada 2007-17 ha estat força millor que la mitjana catalana (en termes constants, un VAB un 3,6 % superior al del 2007), mentre que, en afiliació, l'important augment del 5,7 % de l'afiliació el 2017 situa els 68.800 afiliats a l'entorn del 6 % per sobre els 62.800 del 2007, un registre també força millor que la davallada catalana (un -4,7 %).

La millora terciària a l'Osona el 2017 va ser el resultat, fonamentalment, de l'aportació dels serveis privats (3,1 %), els dominants a la comarca (77,1 % del VAB nominal del sector el 2016), recolzats pels bons registres del comerç i les activitats professionals, científiques i administratives. De la seva banda, els col·lectius van créixer menys (un 1,8 %). Amb la millora del 2017, el VAB terciari supera en un 16,0 % el del 2007, mentre que els 38.900 afiliats al terciari (que va avançar d'un 4,4 % el 2017) també ultrapassen llargament els existents al 2007 (33.100).

La molt positiva dinàmica del VAB industrial, la més important de Catalunya el 2017, expressa els bons registres del gruix dels principals sectors: alimentació, begudes i tabac, maquinària i equip mecànic i metal·lúrgia i productes metàl·lics. Amb aquests registres del 2017 i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba ja un 5,0 % per sobre el del 2007, mentre que l'afiliació (augment del 9,0 % el 2017), amb un total de 21.800 afiliats, ha superat també els valors del 2008.

El prou rellevant creixement de la construcció reflecteix els avenços a totes les grans branques del sector: l'obra civil, l'edificació i promoció immobiliària, la instal·lació i acabat d'edificis i la demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van ser 251. Tot i aquesta millora, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits abans de la crisi. Finalment, la rellevant contracció del VAB del primari a l'Osona el 2017 expressa la de la ramaderia, la principal branca de la comarca amb un 94,1 % del VAB del sector el 2016, empenyada a la baixa per les davallades del porquí i boví,³⁴ mentre que l'agricultura també retrocedia, per les reduccions dels cereals i plantes industrials.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Osona. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,6	-5,3	-0,2	8,1	7,7
Indústria	39,6	7,0	2,8	26,0	27,3
Construcció	4,7	4,8	0,2	5,0	9,2
Serveis (privats i col·lectius)	51,1	2,8	1,4	18,5	24,3
VAB total	100	4,2	4,2	20,2	23,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	2,3	6,3	0,1	-3,4	--
Ramaderia					
Porquí	70,5	10,4	7,4	18,7	--
Boví	14,3	-21,4	-3,0	3,6	--
Forestal	0,9	0,7	0,0	19,5	--
Pesca	0,2	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-5,3	-5,3	8,1	7,7
Indústries manufactureres	95,1	7,0	6,6	27,8	29,2
Alimentació, begudes i tabac	42,1	6,9	2,9	29,6	40,9
Maquinària i equip mecànic	14,1	7,3	1,0	23,1	26,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,4	8,4	1,1	39,5	23,3
Indústries manufactureres diverses	7,0	6,7	0,5	14,6	23,8
Indústria química	3,7	6,0	0,2	56,6	16,0
Energia, aigua i gas	4,9	8,5	0,4	2,6	-25,2
2. Total VAB indústria i energia	100	7,0	7,0	26,0	27,3
Edificació i promoció immobiliària	41,8	5,3	2,2	1,4	--
Instal·lació i acabats	43,1	4,7	2,0	9,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	11,7	2,7	0,3	3,2	--
Obra civil	3,4	6,8	0,2	20,2	--
3. Total VAB construcció	100	4,8	4,8	5,0	9,2
Comerç	32,1	2,8	0,9	22,2	20,1
Professionals, científiques i administratives	12,1	6,3	0,8	54,8	46,9
Immobiliàries	10,1	1,4	0,1	4,1	21,7
Hostaleria	6,9	5,5	0,4	29,4	30,4
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,4	1,6	0,1	16,3	12,8
Total serveis privats	77,1	3,1	2,4	21,3	27,1
Administració pública	4,3	4,3	0,2	7,5	13,8
Educació	9,9	1,1	0,1	9,8	18,4
Sanitat i serveis socials	8,7	1,2	0,1	12,3	15,8
Total serveis col·lectius	22,9	1,8	0,4	10,2	16,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,8	2,8	18,5	24,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

34: El 2017, i pel conjunt de la demarcació de Barcelona, el sacrifici de boví es va reduir d'un -2,9 %, i el porquí també va caure (-2,6 %), mentre que a

l'Osona les places de boví van augmentar d'un 3,3 % i les de porquí un 3,0 %.

Pallars Jussà

El 2017, el VAB del Pallars Jussà va créixer d'un moderat 1,6 %, tot i la forta expansió de la construcció (5,4 %), ja que els dos principals sectors de la comarca van créixer moderadament: els serveis d'un 2,3 % i la indústria d'un 1,0 %, mentre que el primari va caure amb força (-10,0 %). Amb aquests registres, continuen sense haver-se superat els efectes de la crisi tot i que la dependència del Pallars Jussà del primari, l'energia i els serveis més directament vinculats a la demanda de les llars van tenir com a resultat una recessió 2007-13 continguda, si més no en termes ocupacionals (davallada del -7,5 % en el VAB agregat i del -10,2 % en afiliació). Amb això, i la dèbil millora 2014-17 (augment de l'1,8 % en VAB i del 4,7 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat força pitjor que la mitjana. Així, en termes constants, el VAB del 2017 s'ha situat un -5,8 % per sota el del 2007 (lluny de la lleugera superació del VAB agregat català), cosa que també succeeix en el mercat de treball, on l'augment del 4,0 % de l'afiliació el 2017 situa els 3.800 afiliats encara vora un 8 % inferior als 4.100 del 2007.

Sectorialment, l'augment del terciari va ser el resultat del contingut increment dels serveis privats (2,5 %), pels moderats augments del comerç i l'hostaleria. A ells s'hi va sumar el més baix augment dels col·lectius (2,0 %), tot i el creixement de totes les seves branques (AAPP, educació i sanitat). Amb la millora del 2017, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 6,5 %, mentre que els 2.600 afiliats del sector a la comarca assolits amb l'augment del 2017 (2,5 %) s'han situat ja en línia amb els existents el 2007.

El moderat augment del VAB industrial expressa com la principal branca de la comarca, la d'energia, aigua, gas i reciclatge (un 88 % del VAB del sector el 2016) pràcticament no va créixer (0,2 %).³⁵ Amb aquests resultats de 2017 i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba ja un 11,5 % per sobre el del 2007.

El fort augment del VAB de la construcció reflecteix els elevats avenços en la instal·lació i acabat d'edificis i l'edificació i promoció immobiliària, amb increments de l'afiliació del 66 % i el 12 % respectivament, un creixement més contingut de la demolició i preparació de terrenys, i una davallada de l'obra civil. En l'àmbit estrictament residencial, es van iniciar 3 habitatges en tota la comarca. De la seva banda, la intensa contracció del primari el 2017 al Pallars Jussà va expressar la negativa evolució del VAB ramader (on destaquen les davallades del porquí i de l'aviram), mentre que l'agrícola retrocedia igualment (amb reducció a cereals i plantes farratgeres); del seu costat, el VAB del sector forestal també va mostrar davallades.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Pallars Jussà. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,5	-10,0	-0,4	-15,4	0,2
Indústria	36,4	1,0	0,4	-1,3	-7,5
Construcció	10,3	5,4	0,6	11,1	13,6
Serveis (privats i col·lectius)	48,8	2,3	1,1	4,8	5,3
VAB total	100	1,6	1,6	1,8	4,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	20,3	-33,7	-6,8	-53,5	--
Ramaderia					
Porquí	20,8	10,6	2,2	4,6	--
Aviram	13,1	-15,4	-2,0	1,6	--
Forestal	1,8	-0,7	0,0	-17,5	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-10,0	-10,0	-15,4	0,2
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	7,5	7,9	0,6	10,9	-8,3
Paper i arts gràfiques	1,4	0,0	0,0	-5,1	0,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	1,1	-0,3	0,0	18,7	-25,0
Indústries manufactureres diverses	1,0	8,0	0,1	30,4	65,1
Altres productes minerals no metàl·lics	0,3	2,0	0,0	22,3	-11,1
Energia, aigua i gas	88,0	0,3	0,3	-3,0	-35,6
2. Total VAB indústria i energia	100	1,0	1,0	-1,3	-7,5
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	36,0	9,5	3,4	15,2	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	42,8	2,7	1,2	4,4	--
Obra civil	11,2	-0,5	-0,1	12,5	--
3. Total VAB construcció	100	5,4	5,4	11,1	13,6
Comerç	18,7	1,2	0,2	-5,0	-2,7
Hostaleria	12,2	2,0	0,2	19,4	12,2
Professionals, científiques i administratives	8,1	7,3	0,6	21,8	10,0
Immobiliàries	6,0	6,6	0,4	-1,3	29,7
Artístiques, recreatives i altres serv.	4,5	0,8	0,0	10,7	5,4
Total serveis privats	55,0	2,5	1,4	4,2	3,3
Administració pública	12,0	6,5	0,8	6,6	13,8
Educació	5,7	0,2	0,0	16,8	38,6
Sanitat i serveis socials	27,3	0,3	0,1	3,3	2,3
Total serveis col·lectius	45,0	2,0	0,9	5,7	7,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	4,8	5,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

35: El 2017, la producció d'energia elèctrica d'origen hidràulic en l'antic règim ordinari es va reduir a Catalunya, en un -11,3 %, lluny del creixement mig de la producció energètica (del 3,1 %).

Pallars Sobirà

L'augment del 2,7 % del VAB del Pallars Sobirà el 2017 va ser el resultat, particularment, de l'empenta terciària (4,7 %), el principal sector de la comarca (un 53,7 % del VAB nominal del 2016), ja que tant la construcció (1,8 %) com la indústria (0,3 %) van avançar moderadament, mentre que el primari es va reduir d'un -6,9 %. Tot i aquesta millora, continuen sense haver-se superat els efectes de la crisi. La forta dependència del Pallars Sobirà del primari, la producció d'energia i els serveis més directament vinculats a les llars, així com de la construcció, va resultar en una recessió 2007-13 més severa que a Catalunya en VAB, tot i que prou similar en ocupació (davallada del -16,2 % en VAB i del -16,1 % en afiliació). Amb això i la millora a partir del 2014 (augments del 5,6 % en el VAB i del 14,3 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat força pitjor que la mitjana. Així, en termes constants, el VAB del 2017 continua un -11,5 % inferior al del 2007 (lluny de la lleugera superació del VAB català), cosa que també succeeix en el mercat de treball, on l'augment del 5,1 % de l'afiliació el 2017 situa els 2.400 afiliats al sector encara per sota els 2.500 del 2007.

La fortaleza dels serveis el 2017 va ser el resultat d'una combinació d'importants increments tant dels privats (3,7 %) com dels col·lectius (7,5 %). Els primers es van veure impulsats per l'hostaleria i el comerç, mentre que en els segons van destacar els augments de totes les branques (AAPP i serveis educatius i sanitaris). Aquests resultats productius ubiquen el VAB generat el 2017 un 6,5 % per sobre el del 2007, mentre que, en termes d'afiliació, l'increment de l'any (6,6 %) ha permès situar-la en els 1.800 afiliats, una xifra superior als 1.600 del 2007.

La pràctica estabilització del VAB industrial el 2017 al Pallars Sobirà va reflectir la caiguda de la principal producció d'aquestes comarques (l'energètica)³⁶ que, amb vora el 89 % del VAB industrial, no va créixer, parcialment compensada per l'increment de les manufactures (2,8 %). Amb aquests resultats de 2017 i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba un 4,5 % per sobre el del 2007.

L'atonía de la construcció reflecteix els avenços en obra civil, en edificació i promoció immobiliària i en demolició i preparació de terrenys, però també la davallada en instal·lació i acabats d'edificis. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van arribar a 3. Finalment, la prou intensa caiguda del VAB del primari el 2017 al Pallars Sobirà, reflecteix la seva principal branca, la ramaderia (on destaca la davallada del boví), mentre que el VAB agrícola va retrocedir (amb reduccions a plantes farratgeres, hortalisses i patates); del seu costat, el forestal també va contribuir a la caiguda agregada amb reduccions de la seva activitat.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Pallars Sobirà. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,4	-6,9	-0,1	-15,8	-1,7
Indústria	36,1	0,3	0,1	2,2	8,5
Construcció	9,1	1,8	0,2	10,7	-7,0
Serveis (privats i col·lectius)	53,5	4,7	2,5	8,3	20,9
VAB total	100	2,7	2,7	5,6	14,3
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	23,1	-0,6	-0,1	-20,2	--
Ramaderia					
Boví	27,6	-13,3	-3,7	19,7	--
Llet	18,9	-17,9	-3,4	-47,8	--
Forestal	5,1	-12,2	-0,6	-13,1	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-6,9	-6,9	-15,8	-1,7
Indústries manufactureres					
Indústries manufactureres	11,2	2,8	0,3	9,9	11,4
Paper i arts gràfiques	5,2	0,6	0,0	-0,5	0,0
Alimentació, begudes i tabac	3,4	5,4	0,2	22,3	22,7
Indústries manufactureres diverses	0,8	-3,5	0,0	20,1	109,1
Maquinària i equip mecànic	0,8	8,5	0,1	25,7	47,1
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	0,6	6,6	0,0	26,9	-3,8
Energia, aigua i gas	88,8	0,0	0,0	1,3	-31,3
2. Total VAB indústria i energia	100	0,3	0,3	2,2	8,5
Edificació i promoció immobiliària					
Edificació i promoció immobiliària	13,3	2,2	0,3	-11,1	--
Instal·lació i acabats	15,3	-4,5	-0,7	-3,7	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	57,9	2,1	1,2	16,9	--
Obra civil	13,5	7,2	1,0	19,7	--
3. Total VAB construcció	100	1,8	1,8	10,7	-7,0
Hostaleria	30,3	5,3	1,6	10,9	16,8
Comerç	13,6	3,1	0,4	9,4	9,4
Artístiques, recreatives i altres serv.	11,0	4,5	0,5	10,2	3,0
Immobiliàries	8,8	1,1	0,1	-10,1	-15,1
Professionals, científiques i administratives	5,9	-3,2	-0,2	14,3	4,6
Total serveis privats	74,9	3,7	2,8	6,6	11,6
Administració pública	14,4	6,4	0,9	8,4	14,7
Educació	6,6	9,5	0,6	20,6	63,9
Sanitat i serveis socials	4,1	8,5	0,4	40,3	241,8
Total serveis col·lectius	25,1	7,5	1,9	13,8	56,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,7	4,7	8,3	20,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

36: Vegi's nota 35.

Pla de l'Estany

El 2017, el VAB del Pla de l'Estany va créixer d'un moderat 2,2 %. Aquest augment reflecteix la forta empenta industrial (4,1 %) i els baixos avanços dels serveis (0,7 %), mentre la construcció va augmentar moderadament (2,0 %) i el primari va presentar un lleu ascens del 0,6 %. Tot i que els resultats del 2017 no han estat particularment expansius, les millores dels anys anteriors han permès al Pla de l'Estany consolidar la sortida de la crisi. La dependència de la comarca del primari (un 6,3 % del VAB nominal el 2016) i la indústria associada (un 17,0 % del VAB de l'indústria d'aliments, begudes i tabac), els serveis a les persones i determinats sectors industrials, tot i la caiguda de la construcció els anys de la crisi, van resultar en una recessió 2007-13 continguda, tant en activitat com en ocupació (davallada del -3,0 % en el VAB agregat i del -9,2 % en afiliació). A més a més, l'empenta terciària i de la indústria a partir de la recuperació han resultat en una millora prou intensa (amb increments 2013-17 de l'11,0 % en VAB i de l'11,7 % en afiliació), de manera que el resultat final de la dècada 2007-17 (un VAB, en termes constants, el 2017 d'un 7,7 % superior al del 2007) ha estat força millor que la mitjana catalana. Del seu costat, en afiliació, l'augment del 2,7 % del 2017 situa els 12.400 afiliats al sector per sobre els 12.300 del 2007, un registre també força millor que el català (un -4,7 %).

El reduït increment terciari reflecteix la davallada agregada dels serveis privats (-0,1 %), els dominants a la comarca amb un 77,5 % del VAB nominal el 2016, per les caigudes d'activitats immobiliàries, encara que es van compensar parcialment pels augments del comerç i hostaleria, i el creixement dels serveis col·lectius (3,6 %). Tot i el baix avenç del 2017, la crisi del sector ha quedat ja enrere: el 2017, el VAB terciari supera els registres del 2007 en un 12,6 %, mentre que l'augment de l'afiliació (2,8 %) situa els 6.700 afiliats assolits el 2017 per sobre els 5.700 del 2007.

El creixement del VAB industrial va ser prou intens, malgrat el moderat resultat de les indústries alimentàries (2,0 %), les més importants a la comarca amb vora el 42 % del VAB sectorial; això va ser possible per la intensa alça de la maquinària i la metal·lúrgia, entre altres branques. Aquests resultats confirmen la superació de la crisi en termes del VAB sectorial: aquest excedeix en un 8,1 % el del 2007, tot i que els 4.100 afiliats (amb un creixement el 2017 del 2,7 %) encara estan per sota els del 2007.

L'augment de la construcció reflecteix els moderats avanços en instal·lació i acabat d'edificis i en edificació i promoció immobiliària i els més intensos increments en obra civil i en demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit estrictament residencial, es van iniciar 37 habitatges a la comarca. Finalment, la moderada millora del VAB del primari al Pla de l'Estany el 2017 reflecteix l'increment de la seva principal branca, la ramaderia (on destaca l'ascens del porquí), mentre que el VAB agrícola davallava, empentat per la caiguda dels cereals i les hortalisses.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Pla de l'Estany. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	6,3	0,6	0,0	16,4	4,8
Indústria	40,6	4,1	1,7	20,8	15,4
Construcció	6,5	2,0	0,1	-1,5	3,1
Serveis (privats i col·lectius)	46,5	0,7	0,3	5,3	11,7
VAB total	100	2,2	2,2	11,0	11,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	3,9	2,8	0,1	-5,2	--
Ramaderia					
Porquí	72,8	2,3	1,7	25,0	--
Boví	5,8	-3,5	-0,2	12,6	--
Forestal	0,2	10,3	0,0	54,4	--
Pesca	1,4	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	0,6	0,6	16,4	4,8
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	41,9	2,0	0,8	27,2	28,0
Maquinària i equip mecànic	17,7	6,5	1,1	2,2	2,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	14,1	7,8	1,1	36,1	13,1
Equip electrònic i òptic	5,8	3,9	0,2	7,6	-8,5
Altres productes minerals no metàl·lics	3,9	5,1	0,2	39,5	18,2
Energia, aigua i gas	3,6	5,4	0,2	12,4	14,6
2. Total VAB indústria i energia	100	4,1	4,1	20,8	15,4
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	24,8	1,1	0,3	-15,3	--
Instal·lació i acabats	47,6	1,7	0,8	5,2	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	25,6	2,9	0,7	18,7	--
Obra civil	2,0	7,0	0,1	20,8	--
3. Total VAB construcció	100	2,0	2,0	-1,5	3,1
Serveis					
Comerç	27,2	2,0	0,5	1,3	5,4
Immobiliàries	12,3	-3,9	-0,5	-7,4	17,5
Professionals, científiques i administratives	9,2	-0,5	0,0	23,2	12,2
Hostaleria	9,2	4,3	0,4	27,1	30,7
Artístiques, recreatives i altres serv.	8,4	-8,8	-0,7	-10,0	-3,1
Total serveis privats	77,5	-0,1	-0,1	3,6	9,3
Administració pública	5,0	0,7	0,0	1,3	7,5
Educació	5,9	3,6	0,2	17,6	28,5
Sanitat i serveis socials	11,6	4,9	0,6	14,2	21,0
Total serveis col·lectius	22,5	3,6	0,8	11,7	19,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	0,7	0,7	5,3	11,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Pla d'Urgell

El 2017, el VAB del Pla d'Urgell va créixer d'un 2,6 %, recollint l'expansió de la indústria (4,8 %) i dels serveis (2,8 %), malgrat la davallada de la construcció (-0,1 %) i del primari (-5,4 %). Amb aquests resultats, els estralls de la crisi al Pla d'Urgell estan ja molt a prop de ser superats. La dependència productiva de la comarca del primari, els serveis a les persones i determinats sectors industrials, juntament amb la caiguda de la construcció, van resultar en una recessió 2007-13 destacable per la seva intensitat, en particular en producció (davallada del -12,0 % en el VAB agregat i del -15,1 % en afiliació). Tanmateix, l'empenta terciària i industrial a la recuperació han tingut com a resultat que la millora 2013-17 hagi estat rellevant (increment del 10,7 % en el VAB i del 10,6 % en afiliació), de manera que el saldo final de la dècada 2007-17 es prou favorable (un VAB, en termes constants, el 2017 d'un -2,6 % inferior al del 2007, només lleugerament pitjor que els resultats mitjos de Catalunya); en afiliació, l'augment del 2,6 % del 2017 situa els 13.300 afiliats encara vora un 7 % per sota els 14.200 del 2007, un registre en línia amb la davallada catalana (un -4,7 %).

L'augment del terciari el 2017 va expressar, en particular, la intensa alça dels serveis privats (3,0 %), els dominants a la comarca (84,4 % del VAB nominal del sector el 2016), per les activitats professionals, científiques i administratives, transports i immobiliàries, tot i el moderat ascens del comerç. De la seva banda, el VAB dels serveis col·lectius va avançar d'un 1,9 %. Amb la millora del 2017 i la seva evolució els anys previs, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 7,5 %, mentre que l'increment de l'afiliació (2,8 %) situa ja els 7.700 afiliats al sector el 2017 lleugerament per sobre els existents el 2007 (7.600).

El prou elevat increment del VAB industrial mostra tant la positiva dinàmica de les manufactures (4,9 %) com de la producció d'energia, aigua, gas i reciclatge (4,0 %). El resultat de les primeres va ser prou alt, malgrat que les indústries alimentàries, les més importants a la comarca (amb un terç del VAB del sector), van avançar menys (2,7 %). Amb aquests resultats del 2017, i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba un -1,3 % per sota el del 2007, mentre que l'increment de l'afiliació sectorial el 2017 (5,3 %) no ha estat suficient per assolir encara els registres del 2007.

La pràctica estabilitat de la construcció reflecteix el comportament diferenciat de les caigudes en obra civil i en edificació i promoció immobiliària i els avenços en instal·lació i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir les 11 unitats. Finalment, la forta pèrdua del VAB del primari el 2017 al Pla d'Urgell expressa les caigudes tant de la ramaderia (on destaquen les davallades del porquí i l'aviram) com de l'agricultura (amb descensos en cereals i el nul creixement de la fruita fresca).³⁷

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Pla d'Urgell. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	8,4	-5,4	-0,5	2,3	-4,6
Indústria	34,1	4,8	1,6	17,2	17,9
Construcció	7,5	-0,1	0,0	-1,4	8,1
Serveis (privats i col·lectius)	49,9	2,8	1,4	9,7	10,9
VAB total	100	2,6	2,6	10,7	10,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	28,5	0,0	0,0	20,3	--
Ramaderia					
Aviram	26,6	3,9	1,0	16,1	--
Porquí	9,9	-17,8	-1,8	8,6	--
Forestal	0,0	0,0	0,0	0,0	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-5,4	-5,4	2,3	-4,6
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	33,3	2,7	0,9	18,7	22,3
Indústries manufactureres diverses	9,2	7,2	0,7	3,7	11,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,3	8,2	0,7	44,7	32,6
Altres productes minerals no metàl·lics	8,2	6,7	0,6	44,2	22,8
Maquinària i equip mecànic	7,2	7,4	0,5	31,8	45,0
Energia, aigua i gas	20,3	4,0	0,8	3,3	-3,7
2. Total VAB indústria i energia	100	4,8	4,8	17,2	17,9
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	43,9	4,3	1,9	7,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	14,7	3,8	0,6	-4,7	--
Obra civil	4,4	-5,0	-0,2	-15,1	--
3. Total VAB construcció	100	-0,1	-0,1	-1,4	8,1
Comerç	43,8	1,7	0,7	11,6	3,4
Professionals, científiques i administratives	9,9	9,2	0,9	35,0	39,4
Hostaleria	7,9	0,4	0,0	7,1	20,6
Transport i emmagatzematge	7,6	4,3	0,3	-10,0	2,8
Immobiliàries	7,0	7,1	0,5	4,7	39,0
Total serveis privats	84,4	3,0	2,5	9,6	9,4
Administració pública	5,4	3,3	0,2	4,0	10,4
Educació	4,2	-0,4	0,0	9,6	21,8
Sanitat i serveis socials	6,0	2,3	0,1	17,5	24,3
Total serveis col·lectius	15,6	1,9	0,3	9,9	18,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,8	2,8	9,7	10,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

37: Específicament, al Pla d'Urgell, la producció de fruita fresca al 2017 va presentar canvis oposats a les principals produccions: davallades a la poma (-12,2 %) i increments a la pera (10,4 %), el préssec (37,2 %) i la nectarina

(55,8 %); i el mateix va succeir als cereals (amb caigudes del -19,8 % a la producció de blat i del -1,6 % a la de blat de moro, i increments, d'un 14,8 %, a la d'ordi).

Priorat

El 2017, el VAB del Priorat va créixer d'un elevat 3,2 %, recollint la fortalesa tant de la indústria (3,6 %) i els serveis (3,6 %) com de la construcció (6,3 %), mentre que el primari va caure (-3,6 %). Tot i això, continuen sense haver-se superat els efectes de la crisi. La dependència del Priorat del primari, els serveis més directament vinculats a les famílies i la construcció, va tenir com a resultat que la recessió 2007-13 fos, simultàniament, continguda en ocupació i particularment severa en valor afegit (davallada del -1,5 % en afiliació, però del -13,2 % en el VAB agregat). Amb això i la recuperació a partir del 2014 (amb augments del 10,2 % en el VAB i del 7,8 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat dolent en termes de VAB, tot i que prou positiu en ocupació. Així, en termes constants, el VAB del 2017 s'ha situat un -4,4 % per sota el del 2007 (lluny de la lleugera superació del VAB català), mentre que en el mercat de treball l'augment del 2,7 % de l'afiliació el 2017 situa els 2.400 afiliats per sobre els 2.300 del 2007.

La intensa empenta terciària del Priorat el 2017 expressa tant un bon exercici dels serveis privats (3,0 %), pels bons resultats de l'hostaleria, tot i el moderat ascens del comerç, com dels col·lectius (4,8 %), malgrat la davallada dels educatius, pels molt bon registres de les AAPP i de la sanitat i serveis socials. Amb aquesta nova millora, els estralls de la crisi van deixant-se cada cop més enrere: en termes de VAB, el del 2017 supera el del 2007 en un elevat 11,5 %, mentre que l'increment de l'afiliació sectorial el 2017 (el 4,3 %) ha permès situar els 1.200 afiliats del 2017 per sobre els 1.100 del 2007.

El resultat de la indústria va estar, el 2017, fortament influenciat pel contingut augment (2,5 %) de la indústria alimentària, la principal de la comarca (pes del 69 % del VAB del sector), tot i que el fort avenç de la metal·lúrgia i productes metàl·lics va elevar l'agregat. Amb aquests resultats del 2017 i la recuperació des del 2013, el VAB industrial es troba encara un -2,8 % per sota el del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços en obra civil, en demolició i preparació de terrenys, en edificació i promoció immobiliària i en instal·lació i acabat d'edificis. En l'àmbit estricte residencial, només es van iniciar 2 habitatges en tota la comarca. Pel que fa al primari, la negativa evolució del VAB d'aquest sector el 2017 al Priorat, reflecteix la davallada de l'agricultura, la principal branca del primari, empenyada a la baixa per la caiguda del vi i most i del raïm, així com pel descens de la ramaderia.³⁸

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Priorat. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	8,7	-3,6	-0,3	-0,4	-6,8
Indústria	34,7	3,6	1,3	16,4	16,4
Construcció	7,2	6,3	0,5	13,2	-10,2
Serveis (privats i col·lectius)	49,3	3,6	1,8	7,5	12,9
VAB total	100	3,2	3,2	10,2	7,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Vi i most	16,8	-13,3	-2,2	0,5	--
Ramaderia					
Aviram	23,8	2,1	0,5	17,2	--
Conills	3,4	9,0	0,3	18,7	--
Forestal	0,2	1,6	0,0	3,3	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-3,6	-3,6	-0,4	-6,8
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	69,0	2,5	1,7	26,2	27,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,2	8,5	1,0	16,9	-9,9
Paper i arts gràfiques	3,7	-1,8	-0,1	-7,2	-9,4
Cautxú i plàstic	1,3	8,5	0,1	17,6	5,1
Indústries manufactureres diverses	1,0	-3,0	0,0	18,8	46,7
Energia, aigua i gas	11,5	7,8	0,9	4,6	59,1
2. Total VAB indústria i energia	100	3,6	3,6	16,4	16,4
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	44,1	5,1	2,3	14,4	--
Instal·lació i acabats	10,2	3,5	0,4	1,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	14,8	6,4	0,9	20,9	--
Obra civil	30,9	8,8	2,7	9,2	--
3. Total VAB construcció	100	6,3	6,3	13,2	-10,2
Serveis					
Hostaleria	19,6	4,5	0,9	15,4	26,6
Comerç	17,1	0,3	0,1	10,0	14,7
Professionals, científiques i administratives	10,9	5,8	0,6	30,2	14,5
Immobiliàries	8,7	4,5	0,4	-2,0	22,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,1	0,3	0,0	2,3	-4,7
Total serveis privats	70,3	3,0	2,1	9,4	15,0
Administració pública	18,9	4,2	0,8	-1,8	4,2
Educació	2,2	-2,4	-0,1	1,8	-3,9
Sanitat i serveis socials	8,6	7,9	0,7	17,3	18,3
Total serveis col·lectius	29,7	4,8	1,4	3,5	7,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,6	3,6	7,5	12,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

38: Al Priorat, la producció de raïm per vi i most i taula el 2017 va caure d'un -5,7 % (de les 13.200 tones del 2016 a les 12.500 del 2017).

Ribera d'Ebre

El 2017, el VAB de la Ribera d'Ebre va créixer d'un lleu 0,5 %. Aquest resultat va reflectir, en particular, el baix augment de la indústria (0,7 %), el principal sector de la comarca (vora el 86 % del VAB nominal del 2016). A més a més, la resta de branques no van contribuir al creixement, amb davallades tant als serveis (-1,0 %), la construcció (-1,1 %) com a primari (-0,2 %). Tot i aquesta millora, a la Ribera d'Ebre la recuperació no ha arribat en el mateix moment i amb el mateix vigor que a la resta de Catalunya. La forta dependència de la producció d'energia i del primari van tenir com a resultat que la recessió 2007-13 fos relativament continguda en VAB, tot i que particularment severa en ocupació (davallada del -6,3 % en el VAB agregat i del -21,3 % en afiliació). Amb això i la millora a partir del 2014 (augment del 7,2 % en el VAB i del 7,2 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat similar a la mitjana catalana. Així, en termes constants, el VAB del 2017 s'ha situat un 0,5 % per sobre el del 2007, mentre que en el mercat de treball la davallada del -0,7 % de l'afiliació el 2017 situa els 5.100 afiliats encara vora un 17 % per sota els 6.000 del 2007, una contracció sensiblement superior a la mitjana catalana (-4,7 %).

La contracció dels serveis reflecteix bàsicament la dels privats (-2,1 %), arrossegats per les davallades del comerç, i les activitats professionals, científiques i tècniques, parcialment compensades per l'augment de l'hostaleria (del 2,3 %), unes caigudes que no van ser contrarestades pel moderat increment dels serveis col·lectius (1,0 %). Tot i aquesta caiguda del 2007, el VAB terciari continua per sobre els registres del 2007 (en un 5,2 %), tot i que la recessió continua deixant-se sentir en l'afiliació: l'augment del 2017 (0,1 %) encara situa el total d'afiliats (3.400 el 2017 front els 3.500 del 2007) lleument per sota els registres del 2007.

El pràctic estancament del VAB industrial de la Ribera d'Ebre el 2017 reflecteix la dinàmica de les produccions energètiques, les dominants a la indústria (més del 97 % del VAB industrial del 2016), que només van avançar d'un 0,7 %.³⁹ Amb aquests resultats de 2017, el VAB del sector es troba un 3,5 % per sobre el del 2007.

La davallada de la construcció expressa l'efecte combinat de les caigudes en edificació i promoció immobiliària, en obra civil i en instal·lació i acabat d'edificis, tot i el modest creixement en demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van arribar a 4. Pel que fa al primari, la moderada contracció del 2017 a la Ribera d'Ebre reflecteix la del VAB agrícola, la principal branca del primari, per la reducció de fruita fresca, parcialment compensada pels augments de plantes i flors i oli d'oliva. Aquest increment es va veure contrarestat per la caiguda de la ramaderia (amb increments en l'aviram, el boví i l'oví i cabrum, que va ser contrarestat per la caiguda del porc i l'equí).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Ribera d'Ebre. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,7	-0,2	0,0	8,8	-6,8
Indústria	85,7	0,7	0,6	7,8	5,9
Construcció	2,0	-1,1	0,0	-4,1	-15,6
Serveis (privats i col·lectius)	10,6	-1,0	-0,1	6,9	15,0
VAB total	100	0,5	0,5	7,2	7,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	42,3	-0,9	-0,4	15,3	--
Ramaderia					
Aviram	10,0	6,4	0,6	12,2	--
Conills	1,4	-15,6	-0,2	8,7	--
Forestal	0,4	15,8	0,1	26,6	--
Pesca	0,2	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-0,2	-0,2	8,8	-6,8
Indústries manufactureres					
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,1	7,5	0,1	26,4	39,0
Alimentació, begudes i tabac	0,6	0,8	0,0	5,9	-1,3
Indústria química	0,4	5,5	0,0	63,3	37,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	0,2	2,1	0,0	21,5	-14,0
Paper i arts gràfiques	0,1	-3,0	0,0	-8,4	-14,3
Energia, aigua i gas	97,3	0,7	0,6	7,2	-37,8
2. Total VAB indústria i energia	100	0,7	0,7	7,8	5,9
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	9,1	-0,2	0,0	-13,5	--
Instal·lació i acabats	23,2	-7,1	-1,7	-7,7	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	51,0	1,3	0,7	-0,3	--
Obra civil	16,7	-0,4	-0,1	15,3	--
3. Total VAB construcció	100	-1,1	-1,1	-4,1	-15,6
Serveis					
Comerç	25,1	-3,8	-1,0	5,2	1,5
Professionals, científiques i administratives	11,9	-2,7	-0,3	21,2	1,5
Hostaleria	8,2	2,3	0,2	11,7	10,7
Artístiques, recreatives i altres serv.	5,9	0,1	0,0	13,5	10,4
Immobiliàries	5,7	-6,4	-0,4	-16,2	-8,5
Total serveis privats	63,0	-2,1	-1,4	6,7	5,6
Administració pública	14,3	5,8	0,8	0,2	6,4
Educació	7,6	1,4	0,1	9,4	15,9
Sanitat i serveis socials	15,1	-3,7	-0,6	12,0	104,6
Total serveis col·lectius	37,0	1,0	0,4	6,9	36,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	-1,0	-1,0	6,9	15,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

39: El 2017, a Catalunya la producció d'energia elèctrica d'origen nuclear va avançar d'un 2,1 %.

Ripollès

El moderat augment del VAB del Ripollès el 2017 (1,7 %) reflecteix el sòlid avenç de la indústria (3,1 %), que va veure's frenat pel baix augment dels serveis (1,3 %), les davallades de la construcció (-1,6 %) i del primari (-3,7 %). Amb aquests resultats del 2017, el Ripollès pot considerar superada la crisi. El biaix productiu al final de l'expansió anterior vers la construcció i els serveis personals, a més de determinades produccions industrials, van provocar una recessió 2007-13 que va ser menys intensa que la catalana en ocupació (davallada del -8,0 % en el VAB agregat i del -9,3 % en afiliació). Amb això, i la millora a partir del 2014 (increments del 7,8 % en el VAB i del 3,4 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat d'un ordre similar a la mitjana catalana. Així, en termes constants, el VAB del 2017 s'ha situat només un -0,8 % per sota el del 2007 (lleugera superació en el cas català) mentre que, en el mercat de treball, el suau creixement de l'1,4 % de l'afiliació el 2017 situa els 9.700 afiliats vora un 6 % per sota els 10.300 del 2007, una contracció una mica superior a la mitjana catalana (del -4,7 %).

El moderat increment del terciari reflecteix, lògicament, el dels serveis privats (1,6 %), els que dominen la comarca (76,7 % del VAB sectorial el 2016), ja que tot i l'augment del comerç, el moderat ascens de l'hostaleria i la davallada de les activitats professionals, científiques i administratives van arrossegar a la baixa el conjunt. De la seva banda, el serveis col·lectius van avançar molt modestament (0,3 %). Tot i això, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 10,7 %, mentre l'afiliació al sector (que va augmentar d'un 2,0 % el 2017) va situar-se ja en els 6.200 afiliats, per sobre els 5.500 del 2007.

El prou elevat augment del VAB industrial reflecteix, en particular, el fort creixement de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (6,9 %), juntament amb avenços rellevants en altres branques importants (cautxú i plàstics o tèxtil), ja que les indústries alimentàries, les més rellevants a la comarca, pràcticament no van créixer. Amb aquests resultats de 2017, el sector es troba a punt de superar la crisi: el VAB del 2017 només està un -0,3 % per sota el del 2007, tot i que els 2.500 afiliats al sector (després del creixement de l'1,0 % el 2017) encara no han pogut superar els registres del 2007.

La davallada de la construcció reflecteix com, amb l'excepció de la branca d'instal·lació i acabats, la resta de subsectors van retrocedir, destacant pel seu pes l'edificació i promoció immobiliària. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van continuar amb baixos valors (19 en total). Finalment, la contracció del primari al Ripollès el 2017 va ser l'expressió de la caiguda de la ramaderia, la seva principal branca, arrossegada per la davallada del boví, mentre que el VAB agrícola creixia prou, empenyat per les plantes farratgeres tot i la caiguda a patates i cereals.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Ripollès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,9	-3,7	-0,1	-2,2	-5,5
Indústria	37,2	3,1	1,2	12,1	-2,2
Construcció	6,9	-1,6	-0,1	-0,7	-8,2
Serveis (privats i col·lectius)	54,0	1,3	0,7	6,3	7,8
VAB total	100	1,7	1,7	7,8	3,4
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	5,6	2,5	0,1	-8,2	--
Ramaderia					
Boví	45,1	0,0	0,0	12,0	--
Porquí	36,4	0,0	0,0	5,8	--
Forestal	5,6	-12,3	-0,7	-36,0	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-3,7	-3,7	-2,2	-5,5
Indústries manufactureres					
Indústries manufactureres	89,9	3,0	2,7	12,6	-3,1
Alimentació, begudes i tabac	23,1	0,8	0,2	1,8	-6,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	22,9	6,9	1,6	18,7	0,0
Equip electrònic i òptic	11,7	-0,4	-0,1	8,0	9,1
Cautxú i plàstic	10,2	3,4	0,4	34,5	26,7
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	6,8	5,1	0,3	19,6	4,2
Energia, aigua i gas	10,1	4,3	0,4	8,8	21,1
2. Total VAB indústria i energia	100	3,1	3,1	12,1	-2,2
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	34,5	-4,5	-1,5	-2,0	--
Instal·lació i acabats	41,9	-0,8	-0,3	-1,4	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	10,7	2,5	0,3	12,1	--
Obra civil	12,9	0,0	0,0	-8,2	--
3. Total VAB construcció	100	-1,6	-1,6	-0,7	-8,2
Serveis					
Comerç	39,2	1,8	0,7	8,2	8,6
Hostaleria	13,6	0,2	0,0	12,2	14,4
Professionals, científiques i administratives	7,6	-0,3	0,0	17,9	7,1
Immobiliàries	5,7	1,2	0,1	3,1	15,8
Transport i emmagatzematge	4,3	5,0	0,2	0,7	11,8
Total serveis privats	76,7	1,6	1,2	8,0	8,7
Administració pública	5,8	-0,2	0,0	-1,1	3,4
Educació	4,7	-1,7	-0,1	-6,2	-4,4
Sanitat i serveis socials	12,8	1,3	0,2	5,3	8,0
Total serveis col·lectius	23,3	0,3	0,1	1,1	4,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,3	1,3	6,3	7,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Segarra

El 2017, el VAB de la Segarra va créixer d'un 1,5 %, reflectint la prou rellevant aportació de la indústria (2,8 %) i els baixos creixements dels serveis (0,6 %) i de la construcció (0,3 %), mentre que el primari queia d'un notable -11,5 %. Amb aquests resultats productius, els estralls de la crisi a la Segarra poden considerar-se superats. La dependència de la comarca del primari, els serveis a les persones i determinats sectors industrials, juntament amb la caiguda de la construcció, van resultar en una recessió 2007-13 continguda en ocupació (davallada del -11,1 % en VAB i del -4,3 % en afiliació). Addicionalment, l'empenta terciària i de la indústria els anys 2013-17 han tingut com a resultat una millora rellevant (amb augments del 9,6 % en el VAB i de l'11,0 % en afiliació), de manera que el resultat final de la dècada 2007-17 ha estat pitjor que el de Catalunya (un VAB, en termes constants, el 2017 d'un -2,5 % inferior al del 2007), mentre que, en afiliació, l'augment del 3,6 % el 2017 situa els 10.000 afiliats vora d'un 10 % per sobre els 9.000 del 2007, un registre sensiblement millor que la davallada mitjana catalana (un -4,7 %).

El reduït increment terciari expressa, directament, el baix avenç dels serveis privats (0,8 %), als quals s'hi va sumar la pràctica estabilitat dels col·lectius (0,1 %). Entre els primers destaca el moderat augment del comerç i els més destacats de les activitats professionals, científiques i administratives i la davallada dels transports i l'emmagatzematge. Tot i aquesta millora mínima, en el 2017 el VAB terciari és ja un 12,5 % superior al del 2007, al temps que l'avenç de l'afiliació sectorial (1,2 % al 2017) ha situat els afiliats al sector en els 3.600 del 2017, clarament per sobre els 3.200 de deu anys abans.

El creixement del VAB industrial a la Segarra el 2017 es produeix pels bons resultats de les produccions d'equip electrònic i òptic, altres productes de minerals no metàl·lics i del tèxtil ja que la indústria alimentària, la principal branca de la comarca, només va créixer moderadament (2,2 %). Amb aquests valors del 2017, el sector encara no ha superat els efectes de la crisi: el VAB generat es troba un -6,0 % per sota el del 2007, mentre que els 5.100 afiliats al sector (amb un augment el 2017 del 5,9 %) ja superen els 4.700 del 2007.

La pràctica estabilitat de la construcció reflecteix els increments en demolició i preparació de terrenys, en instal·lació i acabats d'edificis i en obra civil, pràcticament compensats per la davallada en edificació i promoció immobiliària. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van continuar amb baixes produccions (34 en el 2017). De la seva banda, la forta contracció del VAB primari a la Segarra el 2017 reflecteix directament la de la ramaderia, la seva principal branca, per la davallada de l'aviram i del porquí, al temps que el VAB agrícola també retrocedia (amb caigudes als cereals i plantes industrials).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Segarra. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,6	-11,5	-0,5	-16,0	-5,7
Indústria	65,9	2,8	1,9	14,5	14,9
Construcció	3,2	0,3	0,0	-2,1	1,8
Serveis (privats i col·lectius)	26,2	0,6	0,2	4,5	11,6
VAB total	100	1,5	1,5	9,6	11,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	23,3	-31,1	-7,3	-51,5	--
Ramaderia					
Aviram	40,7	-15,0	-6,1	9,5	--
Porquí	18,3	5,5	1,0	7,4	--
Forestal	0,1	-12,7	0,0	-5,6	--
Pesca	0,1	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-11,5	-11,5	-16,0	-5,7
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	71,5	2,2	1,6	13,2	14,9
Equip electrònic i òptic	4,6	4,9	0,2	20,3	4,7
Altres productes minerals no metàl·lics	4,3	7,8	0,3	20,7	-2,8
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	3,5	5,3	0,2	12,9	-4,4
Indústries manufactureres diverses	3,5	-0,8	0,0	11,0	20,1
Energia, aigua i gas	5,3	3,1	0,2	14,3	-6,5
2. Total VAB indústria i energia	100	2,8	2,8	14,5	14,9
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	40,7	3,2	1,3	5,7	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	15,9	4,7	0,8	3,8	--
Obra civil	6,6	7,6	0,5	-3,8	--
3. Total VAB construcció	100	0,3	0,3	-2,1	1,8
Comerç	20,2	1,3	0,3	-0,5	3,4
Professionals, científiques i administratives	17,0	2,0	0,3	27,1	18,5
Transport i emmagatzematge	16,3	-3,2	-0,5	-7,9	7,0
Hostaleria	8,4	3,5	0,3	15,7	14,9
Finances	5,7	7,7	0,4	9,7	30,8
Total serveis privats	78,6	0,8	0,6	4,5	10,6
Administració pública	8,3	0,8	0,1	0,5	6,7
Educació	4,9	-1,6	-0,1	-3,5	2,5
Sanitat i serveis socials	8,2	0,3	0,0	16,7	33,3
Total serveis col·lectius	21,4	0,1	0,0	4,5	15,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	0,6	0,6	4,5	11,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Segrià

El 2017, el VAB del Segrià va créixer d'un 2,9 %, reflectint la positiva evolució dels serveis (2,5 %) i la intensa millora de la indústria (5,1 %), sectors recolzats per la construcció (2,7 %), mentre que el primari també va contribuir al creixement agregat (increment del 3,1 %). Amb aquest avenç del 2017, la crisi al Segrià està a prop de superar-se. La dependència del primari, els serveis a les persones (privats i col·lectius) i determinats sectors industrials, juntament amb la caiguda de la construcció, van resultar en una recessió 2007-13 relativament continguda, en particular en ocupació (davallada del -9,5 % en el VAB agregat i del -13,2 % en afiliació). Del seu costat, l'empenta terciària i de la indústria a partir de la recuperació han resultat en una notable millora 2013-17 (augment del 8,7 % en el VAB i del 10,5 % en afiliació), tot i l'estabilitat dels serveis col·lectius, de manera que el saldo en VAB de la dècada 2007-17 ha estat només lleugerament pitjor que el de Catalunya: un VAB, en termes constants, el 2017 d'un -1,6 % inferior al del 2007. En afiliació, l'augment del 3,7 % del 2017 situa els 93.100 afiliats vora d'un 4 % per sota els del 2007, en línia amb la davallada mitjana catalana (un -4,7 %).

L'increment dels serveis el 2017 reflecteix el dels privats (2,4 %), amb una més positiva contribució dels col·lectius (3,0 %). Tanmateix, el domini dels primers (un 70,8 % del VAB nominal del sector el 2016) ha definit el to general del terciari, amb creixements destacats en el comerç i les activitats professionals, científiques i administratives. Amb aquesta nova alça, la crisi del sector comença a quedar enrere: el VAB generat el 2017 excedeix el produït el 2007 en un 6,7 % mentre que, en el mercat de treball, l'augment de l'afiliació el 2017 (3,8 %) ha permès assolir els 74.200 afiliats (força per sobre els 71.300 de 2007).

L'avenç del VAB industrial reflecteix els bons resultats de les manufactures (5,3 %), així com de l'energia, aigua, gas i reciclatge (4,5 %). En les primeres destaca particularment el 3,6 % de les indústries alimentàries (vora el 29 % del VAB industrial el 2016), recolzat amb avenços més elevats d'altres subsectors rellevants (maquinària i equip mecànic i metal·lúrgia i productes metàl·lics). Amb aquests registres, la crisi industrial ha quedat parcialment enrere: el VAB es troba ja un 2,2 % per sobre el del 2007, però els 8.100 afiliats (després de l'augment del 5,9 % del 2017) no superen els 9.100 del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix l'avenç moderat de la branca d'instal·lació i acabats, així com de la de demolició i preparació de terrenys, mentre que tant l'edificació i promoció immobiliària com l'obra civil van augmentar força per sobre la mitjana. En l'àmbit residencial, els 158 habitatges iniciats suposen la xifra més elevada des del 2011. Tot i aquesta alça del 2017, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits abans de la crisi. La notable millora del primari al Segrià el 2017 va ser el resultat directe de la de l'agricultura, la seva principal branca amb un 72,0 % del

VAB nominal del sector el 2016, empençada pels augments de la fruita fresca i plantes farratgeres,⁴⁰ mentre que la ramaderia va restar avenç agregat, per les davallades tant del porquí com de l'aviram.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Segrià. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,2	3,1	0,1	7,0	2,1
Indústria	11,8	5,1	0,6	18,2	15,0
Construcció	6,0	2,7	0,2	7,3	9,9
Serveis (privats i col·lectius)	77,9	2,5	2,0	7,5	10,7
VAB total	100	2,9	2,9	8,7	10,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	52,2	12,2	6,4	14,8	--
Ramaderia					
Aviram	11,7	6,5	0,8	13,1	--
Porquí	9,4	-16,6	-1,6	6,8	--
Forestal	1,5	-12,7	-0,2	21,4	--
Pesca	0,3	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	3,1	3,1	7,0	2,1
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	29,1	3,6	1,0	15,9	18,9
Maquinària i equip mecànic	8,5	7,0	0,6	19,9	9,9
Indústries manufactureres diverses	8,3	8,2	0,7	20,0	36,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,8	7,7	0,6	30,4	16,2
Paper i arts gràfiques	6,0	1,8	0,1	-14,0	-1,3
Energia, aigua i gas	23,2	4,5	1,1	15,9	6,4
2. Total VAB indústria i energia	100	5,1	5,1	18,2	15,0
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	28,4	3,5	1,0	6,6	--
Instal·lació i acabats	46,9	1,9	0,9	5,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	17,7	1,9	0,3	-2,1	--
Obra civil	7,1	6,8	0,5	26,3	--
3. Total VAB construcció	100	2,7	2,7	7,3	9,9
Serveis					
Comerç	26,0	3,0	0,8	10,0	8,6
Professionals, científiques i administratives	12,2	4,0	0,5	24,8	13,0
Transport i emmagatzematge	7,2	6,5	0,5	12,5	25,7
Finances	6,8	-8,3	-0,6	-22,4	-15,7
Hostaleria	6,3	5,0	0,3	13,2	13,6
Total serveis privats	70,8	2,4	1,7	8,7	10,7
Administració pública	11,7	5,6	0,7	7,0	13,6
Educació	7,0	2,2	0,2	-2,1	6,9
Sanitat i serveis socials	10,4	0,5	0,1	7,0	9,3
Total serveis col·lectius	29,2	3,0	0,9	4,7	10,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,5	2,5	7,5	10,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

40: Al Segrià, la producció de fruita fresca va presentar registres diferenciats entre la caiguda de la poma (-12,1 %) i els increments de la pera (9,8 %), el préssec (48,0 %) i la nectarina (65,2 %), mentre que, en l'àmbit de les

plantes farratgeres, llevat de la caiguda d'alfals (-6,2 %), va augmentar tant el blat de moro farratger (47,6 %) com el margall (6,6 %).

Selva

El 2017, el VAB de la Selva va créixer d'un elevat 3,6 %, reflectint la combinació de notables augments industrials (4,0 %) i terciaris (3,4 %) així com de la construcció (3,9 %), mentre que el primari va caure lleument (-0,8 %). Amb aquests registres del 2017, els estralls de la crisi a la Selva estan parcialment superats ja que, els valors del 2017 en VAB són ja superiors als del 2007 mentre que en ocupació no passa el mateix. La dependència de la comarca dels serveis a les persones, de determinats sectors industrials i de la construcció en el boom dels 2000, van resultar en una recessió 2007-13 prou profunda, similar a la mitjana catalana (davallada del -9,5 % en el VAB agregat i del -18,4 % en afiliació). L'empenta terciària i de la indústria a partir de la recuperació han resultat en una recuperació 2013-17 prou notable (creixement del 13,7 % en VAB i del 12,7 % en afiliació). Amb això, el saldo en VAB de la dècada 2007-17 (en termes constants, el del 2017 és un 3,0 % superior al del 2007) ha estat millor que els resultats mitjans de Catalunya; en canvi, en el mercat de treball, l'augment del 3,2 % de l'afiliació el 2017 situa els 56.800 afiliats vora un 9 % per sota els 61.700 del 2007, un registre força pitjor que la davallada mitjana catalana (un -4,7 %).

La fortalesa terciària de la Selva el 2017 deu els seus resultats a la notable alça dels serveis privats (3,4 %), els dominants a la comarca (88,1 % del VAB nominal terciari el 2016), recolzats en l'hostaleria (3,8 %), tot i el moderat to del comerç (1,7 %). De la seva banda, el VAB dels col·lectius també va contribuir a aquella alça, amb un increment d'un notable 3,3 %. Amb aquesta nova empenta, la crisi del sector ha quedat clarament enrere: en VAB terciari, el generat el 2017 va superar ja els registres del 2007 d'un 17,4 %, al temps que la forta empenta de l'exercici en afiliació al sector (3,5 %) va permetre assolir els 36.900 afiliats (per sobre els 35.000 del 2007).

L'augment del VAB industrial a la selva el 2017 expressa la lleu caiguda de la primera branca de la comarca (indústries alimentàries, amb un -0,2 %), compensada pels forts augments d'altres subsectors rellevants (productes farmacèutics, tèxtil i confecció, química i maquinària i equip mecànic). Amb aquests resultats, la crisi industrial es pot considerar tancada en termes de VAB (un 2,2 % per sobre el del 2007), tot i que no en el mercat de treball: els 14.300 afiliats (després del creixement de l'1,9 % del 2017) no han recuperat encara els valors del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços de les principals branques, en particular les d'instal·lació i acabat d'edificis i la d'edificació i promoció immobiliària, les dues més importants, recolzats en els avenços en demolició i preparació de terrenys i en obra civil. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir les 133 unitats. Finalment, el moderat descens del VAB primari a la Selva el 2017 va reflectir el de la seva principal branca, la ramaderia (amb un increment del VAB del porquí que no va poder compensar el descens en boví i aviram), i el de la pesca, parcialment compensat per l'avenç de l'agricultura (amb augments en plantes i flors, tot i les pèrdues a plantes farratgeres i hortalisses).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Selva. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,6	-0,8	0,0	6,9	6,5
Indústria	35,1	4,0	1,4	16,5	6,1
Construcció	5,9	3,9	0,2	5,8	19,9
Serveis (privats i col·lectius)	57,4	3,4	1,9	13,2	14,8
VAB total	100	3,6	3,6	13,7	12,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes i flors	18,1	9,3	1,7	4,7	--
Ramaderia					
Porquí	31,3	-31,8	-10,0	29,6	--
Llet	5,4	-12,1	-0,7	-52,2	--
Forestal	5,5	2,5	0,1	-9,7	--
Pesca	12,3	-2,1	-0,3	23,1	--
1. Total VAB primari	100	-0,8	-0,8	6,9	6,5
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	33,1	-0,2	-0,1	4,1	0,5
Productes farmacèutics	11,8	8,8	1,0	36,2	33,8
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	10,5	5,4	0,6	12,5	-5,2
Indústria química	9,1	7,6	0,7	75,1	31,0
Maquinària i equip mecànic	6,4	5,8	0,4	15,5	5,9
Energia, aigua i gas	5,6	6,1	0,3	17,6	21,4
2. Total VAB indústria i energia	100	4,0	4,0	16,5	6,1
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	50,4	2,8	1,4	7,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	15,2	5,4	0,8	20,6	--
Obra civil	5,9	7,1	0,4	-0,2	--
3. Total VAB construcció	100	3,9	3,9	5,8	19,9
Hostaleria	25,5	3,8	1,0	19,0	18,9
Comerç	20,8	1,7	0,4	11,3	7,1
Immobiliàries	15,4	2,0	0,3	7,6	37,9
Professionals, científiques i administratives	10,5	5,5	0,6	31,4	19,3
Transport i emmagatzematge	7,9	6,2	0,5	6,9	26,9
Total serveis privats	88,1	3,4	3,0	13,8	14,8
Administració pública	4,5	4,7	0,2	6,5	13,1
Educació	4,3	3,4	0,1	7,5	16,6
Sanitat i serveis socials	3,1	1,3	0,0	13,1	15,2
Total serveis col·lectius	11,9	3,3	0,4	8,4	14,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,4	3,4	13,2	14,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Solsonès

L'increment del 0,9 % del VAB del Solsonès el 2017 va ser el reflex dels bons registres de la indústria (5,2 %), ja que els serveis van créixer moderadament (1,2 %) i la construcció es va contreure (-3,2 %), al igual que el primari, que va caure de forma important (-11,2 %). Amb aquests resultats del 2017 al Solsonès, les negatives conseqüències de la crisi estan lluny d'haver-se reabsorbit, ja que tant en VAB com en ocupació encara no s'ha aconseguit assolir els valors del 2007. La dependència de la comarca dels serveis a les persones, de la construcció i, en particular, de determinats sectors industrials, va resultar en una intensa recessió 2007-13, força més profunda que la catalana (davallada del -16,0 % en VAB i del -22,8 % en afiliació). Tot i que l'empenta terciària i de la indústria han generat una substancial millora entre 2013 i 2017 (augment del 6,0 % en VAB i del 8,3 % en afiliació), el resultat final de la dècada 2007-17 continua essent negatiu. Així, en VAB en termes constants, la contracció 2007-17 és encara d'un elevat -10,9 %, molt allunyat de la lleu millora catalana; en el mercat de treball, l'augment de l'1,6 % de l'afiliació el 2017 situa els 4.900 afiliats vora un 20 % per sota els 5.900 del 2007, una contracció també força més elevada que la catalana (un -4,7 %).

El modest increment terciari expressa, en particular, el baix augment dels serveis privats (1,0 %), els dominants a la comarca, amb lleus ascensos en el comerç i l'hostaleria. De la seva banda, els serveis col·lectius (1,7 %) tampoc van contribuir a un major augment agregat. Amb la millora del 2017, el terciari si que ja ha superat la recessió: en VAB, el del 2017 supera en un 8,1 % el del 2007, mentre que, en el mercat de treball, l'augment del 2017 (1,3 %) ha permès assolir els 2.900 afiliats al sector, una xifra superior a l'existent el 2007 (2.700).

El rellevant increment del VAB industrial al Solsonès el 2017 reflecteix els elevats avenços de la metal·lúrgia i productes metàl·lics, tèxtil i cautxú, tots ells amb augments per sobre el 7 %, mentre que la principal branca (altres productes de minerals no metàl·lics) es va contreure lleument. Amb aquests resultats del 2017 i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba encara un -11,0 % per sota el del 2007, mentre que l'avenç de l'afiliació sectorial (6,1 %) no ha estat suficient per superar els registres del 2007.

La davallada de la construcció expressa l'efecte combinat de les caigudes de l'obra civil i de l'edificació i promoció immobiliària, la principal branca de la comarca (vora el 60 % del VAB del sector), que van més que compensar els increments en instal·lació i acabat d'edificis i en demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van assolir les 18 unitats. Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció estan lluny encara dels registres previs a la recessió. Finalment, la molt intensa contracció del primari al Solsonès el 2017 va expressar el descens de la seva principal branca, la ramaderia, empenyada a la baixa per la davallada del porquí, mentre que el VAB agrícola retrocedia igualment (per les caigudes a cereals i plantes industrials); del seu costat, el forestal també va mostrar reduccions.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Solsonès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	5,6	-11,2	-0,6	-8,0	16,0
Indústria	26,4	5,2	1,4	12,0	10,2
Construcció	14,2	-3,2	-0,5	-2,1	-0,1
Serveis (privats i col·lectius)	53,7	1,2	0,6	6,9	7,9
VAB total	100	0,9	0,9	6,0	8,3
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Cereals	19,1	-34,0	-6,5	-48,8	--
Ramaderia					
Porquí	26,2	-14,7	-3,8	10,1	--
Aviram	22,9	-14,0	-3,2	12,5	--
Forestal	12,9	-13,1	-1,7	7,5	--
Pesca	0,9	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-11,2	-11,2	-8,0	16,0
Indústries manufactureres					
Altres productes minerals no metàl·lics	23,3	-0,6	-0,1	32,8	6,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	21,2	9,1	1,9	27,2	11,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	19,6	7,1	1,4	18,0	3,6
Cautxú i plàstic	7,5	7,8	0,6	19,4	3,8
Alimentació, begudes i tabac	6,8	5,7	0,4	13,6	13,1
Energia, aigua i gas	7,6	4,8	0,4	1,0	19,9
2. Total VAB indústria i energia	100	5,2	5,2	12,0	10,2
Edificació i promoció immobiliària	59,5	-7,4	-4,4	-4,8	--
Instal·lació i acabats	21,9	3,3	0,7	6,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	16,7	3,0	0,5	2,4	--
Obra civil	1,9	-1,3	0,0	-8,6	--
3. Total VAB construcció	100	-3,2	-3,2	-2,1	-0,1
Comerç	20,7	0,9	0,2	2,1	0,4
Hostaleria	14,0	1,2	0,2	15,1	17,3
Professionals, científiques i administratives	13,7	5,4	0,7	22,1	-0,6
Transport i emmagatzematge	8,1	1,2	0,1	-13,9	-1,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	7,4	1,5	0,1	27,9	23,7
Total serveis privats	71,9	1,0	0,7	7,0	6,4
Administració pública	7,6	2,2	0,2	9,3	17,4
Educació	8,4	3,2	0,3	0,7	4,2
Sanitat i serveis socials	12,1	0,4	0,0	10,5	13,6
Total serveis col·lectius	28,1	1,7	0,5	6,6	12,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,2	1,2	6,9	7,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Tarragonès

L'increment del VAB del Tarragonès el 2017 (3,5 %) reflecteix el de indústria (5,4 %) i els serveis (3,1 %), ja que la construcció va avançar menys (1,5 %), mentre que el primari queia (-2,2 %). Amb aquests resultats productius del 2017 al Tarragonès, els estralls de la crisi s'han superat parcialment, ja que mentre el VAB del 2017 ultrapassa el del 2007, en ocupació encara no s'ha aconseguit recuperar les pèrdues de la recessió. La dependència de la comarca dels serveis a les empreses, així com personals, i en particular de l'activitat industrial, i l'expansió de la construcció a l'etapa del boom anterior, van resultar en una recessió 2007-13 en línia amb la mitjana catalana (-9,4 % en VAB i -15,1 % en afiliació). A partir del 2014, la fortalesa de la millora industrial i del terciari associat, juntament amb la dels serveis turístics, ha resultat en una elevada correcció de les caigudes anteriors (amb augments del 13,1 % en VAB i del 12,8 % en afiliació). D'aquesta manera, el resultat de la dècada 2007-17 presenta un balanç mixt: mentre el VAB del 2017, en termes constants, superava en un 2,4 % el del 2007, en el mercat de treball, l'augment del 3,7 % de l'afiliació el 2017 situa els 120.100 afiliats vora un 5 % per sota els 125.400 del 2007, una contracció en línia amb la davallada catalana (un -4,7 %).

L'avenç dels serveis expressa el creixement dels privats (2,5 %), els dominants a la comarca (72,3 % del VAB terciari el 2016), i dels col·lectius (4,6 %). Els primers van créixer pel comerç i les activitats professionals, científiques i administratives, mentre que els col·lectius es van expandir en totes les branques (AAPP, serveis educatius i sanitaris). Amb aquesta millora, la crisi terciària ha quedat superada: amb relació al VAB, el del 2017 excedeix el del 2007 (en un 7,1 %), mentre que l'augment de l'afiliació el 2017 (4,4 %) ha ubicat el total d'afiliats al sector en els 98.000, força per sobre els 93.100 del 2007.

El fort augment del VAB industrial al Tarragonès (un dels més elevats a Catalunya el 2017) va reflectir els avenços tant en manufactures (4,6 %) com en les produccions d'energia, aigua, gas i reciclatge (9,0 %). El creixement de les primeres reflecteix el de la química (5,4 %), la principal branca de la comarca (més del 55 % del VAB industrial), ja que altres subsectors (metal·lúrgia i productes metàl·lics, paper i arts gràfiques i aliments) o bé es van contreure o bé van avançar poc. Aquests resultats han permès deixar enrere la crisi industrial: en VAB, el generat el 2017 està ja per sobre el del 2007 (un 18,8 %), mentre que els 14.000 afiliats (amb un creixement el 2017 del 0,6 %) igualen els del 2007.

El moderat avenç de la construcció expressa el creixement de la principal branca (instal·lació i acabats), ja que l'edificació va caure i la demolició i preparació de terrenys va augmentar moderadament. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats van assolir els 198, una xifra que és la més elevada des del 2010. Amb tot, tant el VAB com l'afiliació se situen lluny dels valors assolits abans de la crisi. Finalment, la relativament continguda caiguda del VAB del primari al Tarragonès el 2017 va ser la combinació de contraccions del VAB agrícola, la principal branca de la

comarca, per les davallades d'hortalisses i plantes i flors, i també de la pesca, parcialment compensades per l'augment de la ramaderia (on destaca l'ascens de l'aviram).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Tarragonès. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,3	-2,2	0,0	3,2	-10,7
Indústria	23,7	5,4	1,3	30,2	2,5
Construcció	5,9	1,5	0,1	2,3	7,3
Serveis (privats i col·lectius)	70,1	3,1	2,2	8,7	15,0
VAB total	100	3,5	3,5	13,1	12,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruita seca	13,1	7,1	0,9	-11,0	--
Ramaderia					
Aviram	19,9	-11,1	-2,2	29,6	--
Conills	0,9	1,1	0,0	4,6	--
Forestal	2,3	15,7	0,4	-5,0	--
Pesca	31,7	-7,3	-2,3	24,0	--
1. Total VAB primari	100	-2,2	-2,2	3,2	-10,7
Indústries manufactureres					
Indústria química	55,3	5,4	3,0	52,4	0,1
Indústries manufactureres diverses	8,2	7,7	0,6	13,2	26,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,8	1,5	0,1	12,7	-6,3
Paper i arts gràfiques	3,0	-3,5	-0,1	-13,5	-11,1
Alimentació, begudes i tabac	3,0	1,4	0,0	7,2	-2,3
Energia, aigua i gas	17,8	9,1	1,6	13,1	7,7
2. Total VAB indústria i energia	100	5,4	5,4	30,2	2,5
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	50,9	2,6	1,3	6,3	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	21,2	1,7	0,4	4,8	--
Obra civil	3,8	7,3	0,3	-0,3	--
3. Total VAB construcció	100	1,5	1,5	2,3	7,3
Comerç					
Professionals, científiques i administratives	14,3	3,8	0,5	35,5	20,3
Hostaleria	13,5	4,0	0,5	9,2	14,4
Immobiliàries	9,4	3,1	0,3	0,4	25,2
Transport i emmagatzematge	7,7	5,1	0,4	-9,9	11,7
Total serveis privats	72,3	2,5	1,8	7,9	13,2
Administració pública	12,5	6,2	0,8	16,2	25,0
Educació	7,6	-1,6	-0,1	-0,7	7,0
Sanitat i serveis socials	7,6	8,1	0,6	14,0	17,9
Total serveis col·lectius	27,7	4,6	1,3	10,7	18,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,1	3,1	8,7	15,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Terra Alta

El 2017, el VAB de la Terra Alta va créixer d'un 2,5 %, reflectint la forta empena industrial (4,9 %) i de la construcció (2,8 %), tot i el menor augment dels serveis (1,6 %), mentre que el primari va caure d'un -5,4 %. Així, la Terra Alta pot considerar superats parcialment els efectes de la crisi: mentre que en VAB, el del 2017 encara està força allunyat del de 2007, en ocupació la recessió ja s'ha superat. El seu biaix productiu (més vinculat que a d'altres comarques al primari i les indústries alimentàries, als serveis adreçats a les persones i als serveis col·lectius, junt amb el pes de la construcció al final de l'expansió anterior), va provocar una profunda crisi de l'activitat els anys 2007-13 (davallada del -11,1 % en el VAB agregat), tot i que no en l'ocupació (augment del 4,9 % en afiliació). Malgrat que la millora a partir del 2014 va ser prou intensa (augment del 6,6 % en el VAB i del 2,4 % en afiliació), no ha estat suficient per compensar la davallada anterior, de forma que el VAB del 2017 es troba encara un -5,2 % per sota el del 2007. En canvi, en termes del mercat de treball, la positiva dinàmica productiva del 2017 (creixement del 0,7 % de l'afiliació), sumada a la dinàmica anterior, han permès que els 3.300 afiliats a la comarca hagin superat ja els existents el 2007 (3.000).

El fort increment del VAB industrial va ser el resultat dels augments de les manufactures (2,3 %) i, en particular, de l'energia, aigua, gas i reciclatge (6,9 %).⁴¹ En l'àmbit manufacturer, van ser les indústries de l'alimentació, begudes i tabac les que van impulsar el seu creixement, atès que el paper i arts gràfiques es van contreure. Amb aquests resultats del 2017, i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba un 2,1 % per sobre el del 2007, mentre que l'augment de l'afiliació sectorial (2,0 %) no ha estat suficient per superar els registres del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix una marcada asimetria entre els augments de la branca d'instal·lació i acabat d'edificis i d'edificació i promoció immobiliària, i la davallada en demolició i preparació de terrenys. En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats van ser només 6. En l'àmbit del primari, la seva forta contracció a la Terra Alta el 2017 va ser el resultat de la caiguda del VAB agrícola, la branca més important a la comarca, empenada per la davallada del vi i most i la del raïm, tot i els augments de la fruita seca; a ella s'hi va sumar el lleu descens de la ramaderia (on les caigudes del boví i el porquí van superar els augments de l'oví i aviram).⁴²

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Terra Alta. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	12,5	-5,2	-0,6	-1,9	-7,2
Indústria	48,6	4,9	2,4	10,2	9,8
Construcció	5,7	2,8	0,2	5,2	-6,8
Serveis (privats i col·lectius)	33,2	1,6	0,5	5,1	7,6
VAB total	100	2,5	2,5	6,6	2,4
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Vi i most	19,5	-14,4	-2,8	-3,7	--
Ramaderia					
Aviram	23,2	3,2	0,8	-2,5	--
Conills	4,4	8,9	0,4	-2,3	--
Forestal	0,0	0,0	0,0	0,0	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-5,2	-5,2	-1,9	-7,2
Indústries manufactureres					
Indústries manufactures	44,2	2,3	1,0	12,8	11,2
Paper i arts gràfiques	15,8	-0,6	-0,1	-6,3	3,0
Alimentació, begudes i tabac	14,3	3,9	0,6	21,8	20,3
Equip electrònic i òptic	3,1	6,4	0,2	19,5	50,0
Indústria química	3,0	4,7	0,1	58,9	2,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	2,1	2,8	0,1	14,8	10,6
Energia, aigua i gas	55,8	7,0	3,9	7,5	-32,9
2. Total VAB indústria i energia	100	4,9	4,9	10,2	9,8
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	25,2	1,9	0,5	-2,3	--
Instal·lació i acabats	42,0	6,8	2,9	7,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	27,5	-2,0	-0,5	5,3	--
Obra civil	5,3	0,0	0,0	9,8	--
3. Total VAB construcció	100	2,8	2,8	5,2	-6,8
Serveis					
Comerç	25,7	0,1	0,0	0,9	2,0
Hostaleria	18,8	0,7	0,1	5,7	13,7
Professionals, científiques i administratives	15,0	2,6	0,4	31,7	18,6
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,0	3,6	0,2	6,1	1,7
Immobiliàries	4,2	-8,8	-0,4	-16,1	-18,8
Total serveis privats	76,9	1,0	0,7	5,3	7,8
Administració pública	16,3	2,9	0,5	1,2	5,1
Educació	3,5	9,4	0,3	17,0	33,1
Sanitat i serveis socials	3,3	2,6	0,1	7,1	-0,5
Total serveis col·lectius	23,1	3,8	0,9	4,0	7,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,6	1,6	5,1	7,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

41: El 2017, la producció a Catalunya d'energia elèctrica d'origen eòlic en l'antic règim especial va augmentar d'un 5,2%.

42: A la Terra Alta, la producció de raïm per a vi va caure el 2017 d'un -11,7 %, mentre que la d'ametlla va augmentar un 5,3 %.

Urgell

El 2017, el VAB de l'Urgell va créixer d'un 2,9 %, reflectint la molt positiva evolució de la indústria (5,2 %) i també dels serveis (2,8 %), tot i que la construcció va créixer modestament (0,3 %), mentre que el primari va caure d'un -4,3 %. Tot i això, a l'Urgell els negatius efectes de la crisi continuen prou presents. La dependència del primari, de les indústries alimentàries i del metall i, en particular, l'expansió de la construcció a l'etapa final del boom, van resultar en una rellevant recessió el 2007-13 (davallada del -12,5 % en el VAB i del -14,7 % en afiliació). A partir del 2014, la millora industrial i dels serveis a ella associada, juntament amb la dinàmica del primari, han resultat en una parcial correcció d'aquelles caigudes (augments del 8,3 % en VAB i del 7,2 % en afiliació). Amb tot, el resultat de la dècada 2007-17 no és positiu. En relació al VAB, en termes constants, el 2017 encara està un -5,2 % per sota el 2007; en el mercat de treball, l'augment del 4,1 % de l'afiliació el 2017 situa els 12.500 afiliats per sota dels 13.700 del 2007, una contracció propera al 9 %, força per sobre la mitjana catalana (un -4,7 %).

Sectorialment, l'augment del terciari reflecteix l'alça del VAB dels serveis privats (2,9 %), la destacable millora de les activitats professionals, científiques i administratives, els transports i l'hostaleria, i malgrat tot, el moderat augment del comerç. De la seva banda, el VAB dels serveis col·lectius va avançar d'un 2,1 %, per augments a AAPP, educació i sanitat. Amb la millora del 2017 i la seva evolució en els anys previs, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 4,4 %, al temps que l'intens avenç de l'afiliació sectorial el passat exercici (3,8 %) ha situat els afiliats al sector (7.100 el 2017) lleument per sota els 7.400 assolits al 2007.

La forta empenta industrial a l'Urgell el 2017, tot i el contingut increment de les indústries alimentàries, la principal branca a la comarca, expressa els intensos avenços del cautxú i plàstics, la metal·lúrgia i productes metàl·lics i la fabricació de material de transport. Amb aquests positius resultats del 2017, la crisi del sector s'ha superat parcialment: en termes de VAB, el generat el 2017 es troba ja un 3,5 % per sobre el del 2007, tot i que en afiliació (després de l'augment del 7,6 % el 2017) els 3.300 ocupats a la indústria encara no han arribat als 3.500 del 2017.

La pràctica estabilitat a la construcció va ser el resultat d'un prou elevat increment de la branca d'instal·lació i acabat d'edificis (5,0 %), arrossegat a la baixa pel modest augment en demolició i preparació de terrenys i les davallades en obra civil i en edificació i promoció immobiliària. En l'àmbit estrictament residencial, es van començar 18 habitatges a la comarca. Finalment, la rellevant davallada del VAB del primari a l'Urgell el 2017 expressa les caigudes de la ramaderia, la principal branca del sector, empentada a la baixa per la caiguda tant de l'aviram com del porquí, una davallada reforçada també per la de l'agricultura, arrossegada per les contraccions de la fruita fresca i els cereals.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de l'Urgell. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	7,8	-4,3	-0,3	-2,4	7,1
Indústria	34,2	5,2	1,8	15,5	9,7
Construcció	7,5	0,3	0,0	1,1	-4,0
Serveis (privats i col·lectius)	50,5	2,8	1,4	6,8	7,8
VAB total	100	2,9	2,9	8,3	7,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Fruïtes fresques	15,2	-1,3	-0,2	-0,7	--
Ramaderia					
Aviram	37,0	-15,8	-5,8	0,2	--
Porquí	13,6	-20,4	-2,8	13,9	--
Forestal	0,0	-13,1	0,0	-17,6	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-4,3	-4,3	-2,4	7,1
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	26,0	2,9	0,8	19,0	20,7
Paper i arts gràfiques	9,7	0,2	0,0	-7,6	2,9
Cautxú i plàstic	9,1	8,4	0,8	40,7	33,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,9	8,8	0,8	22,0	10,6
Fabricació de material de transport	8,2	4,5	0,4	9,7	-22,7
Energia, aigua i gas	16,1	8,1	1,3	14,3	11,4
2. Total VAB indústria i energia	100	5,2	5,2	15,5	9,7
Construcció					
Edificació i promoció immobiliària	44,2	-3,5	-1,5	-4,6	--
Instal·lació i acabats	35,2	5,0	1,8	7,2	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,1	1,0	0,1	1,5	--
Obra civil	7,5	-0,6	0,0	13,4	--
3. Total VAB construcció	100	0,3	0,3	1,1	-4,0
Serveis					
Comerç	39,4	1,5	0,6	7,1	4,0
Professionals, científiques i administratives	8,7	9,4	0,8	20,3	4,0
Transport i emmagatzematge	7,8	5,7	0,4	12,6	23,3
Immobiliàries	7,5	0,3	0,0	-6,2	3,4
Hostaleria	7,0	2,3	0,2	10,8	13,3
Total serveis privats	78,0	2,9	2,3	7,0	6,4
Administració pública	6,0	3,3	0,2	-2,0	1,2
Educació	6,3	2,9	0,2	3,6	9,4
Sanitat i serveis socials	9,6	0,7	0,1	15,6	23,1
Total serveis col·lectius	22,0	2,1	0,5	5,9	12,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,8	2,8	6,8	7,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Val d'Aran

El 2017, el VAB de la Val d'Aran va créixer d'un 3,1 %, reflectint l'empenta de la principal branca de la comarca, els serveis (3,2 %), així com l'important empenta de la construcció (5,3 %), ja que la indústria va avançar modestament (0,6 %) i el primari va caure amb força (-11,0 %). Tot i aquests resultats del 2017, la Val d'Aran no ha superat els estralls de la crisi financera ni en VAB ni en ocupació. El seu biaix productiu al final de l'expansió anterior, amb un elevat pes dels serveis a les persones (turisme bàsicament interior) i de la construcció, va provocar una recessió més intensa que la mitjana catalana en producció (davallada del -11,9 % en VAB) i una caiguda d'un ordre similar a la catalana en afiliació (-16,9 %). Malgrat que la recuperació 2013-17 ha trigat més en consolidar-se que a altres territoris més vinculats a l'exterior, els seus resultats han estat prou positius (augments del 4,9 % en VAB i del 8,2 % en afiliació). Tot i això, aquesta millora no ha permès compensar les pèrdues anteriors, de forma que el VAB del 2017 es troba encara un -7,6 % per sota el del 2007. I el mateix succeeix en el mercat de treball, on la positiva dinàmica del 2017 (creixement del 3,5 % de l'afiliació), situa els 4.500 afiliats encara més d'un 11 % per sota els 5.100 del 2007, un saldo força més negatiu que el català (-4,7 %).

L'elevat augment del terciari expressà, en particular, la positiva dinàmica dels serveis privats (3,5 %), els dominants a la comarca (85,6 % del VAB nominal del sector el 2016), tot i el moderat to de l'hostaleria i del comerç, pels bons resultats de les activitats immobiliàries i artístiques i recreatives. Del seu costat, el VAB dels serveis col·lectius va avançar d'un 1,3 %. Amb la millora del 2017, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 8,8 %, mentre que el prou intens avenç de l'afiliació sectorial (3,5 %) situa ja els 3.900 afiliats al sector el 2017 per sobre el nivell del 2007 (3.700).

El moderat increment del VAB industrial reflecteix, directament, la pràctica estabilitat de la branca d'energia, aigua, gas i reciclatge (que aportava el 2016 vora el 88 % del VAB industrial). Tot i aquests resultats de 2017 i la recuperació des del 2013, el VAB del sector es troba encara un -0,2 % per sota el del 2007.

L'increment de la construcció reflecteix els avenços en edificació i promoció immobiliària (els habitatges iniciats a la comarca van ser 12) i en instal·lació i acabat d'edificis (amb augments d'afiliació del 12,3 % i del 4,1 %, respectivament), mentre que les branques de demolició i preparació de terrenys i obra civil es van contreure. Finalment, la forta reducció del VAB del primari a la Val d'Aran el 2017 va expressar la contracció del sector forestal, el més important de la comarca (74,6 % del VAB primari el 2016), amb notables caigudes dels seus afiliats (del -10,8 %). A aquesta davallada s'hi va sumar la ramaderia (empentada per les davallades del boví i oví) i l'agricultura (amb descensos a les plantes farratgeres).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca de la Val d'Aran. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,2	-11,0	0,0	-9,3	4,5
Indústria	12,6	0,6	0,1	-2,1	30,7
Construcció	12,2	5,3	0,6	10,4	-2,9
Serveis (privats i col·lectius)	75,0	3,2	2,4	5,7	9,0
VAB total	100	3,1	3,1	4,9	8,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes Farratgeres	4,4	-1,1	-0,1	-1,1	--
Ramaderia					
Boví	9,0	0,0	0,0	8,5	--
Oví i cabrum	5,5	0,0	0,0	-39,2	--
Forestal	74,6	-13,3	-9,9	-10,5	--
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-11,0	-11,0	-9,3	4,5
Indústries manufactureres					
Alimentació, begudes i tabac	5,7	1,2	0,1	14,6	28,0
Altres productes minerals no metàl·lics	2,9	8,1	0,2	42,6	24,6
Paper i arts gràfiques	2,5	-0,4	0,0	-12,7	-11,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	0,5	7,9	0,0	19,4	-10,5
Indústria química	0,3	8,2	0,0	57,5	-12,5
Energia, aigua i gas	87,5	0,2	0,2	-3,7	89,6
2. Total VAB indústria i energia	100	0,6	0,6	-2,1	30,7
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	15,1	3,0	0,5	7,6	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	26,9	-0,2	-0,1	9,0	--
Obra civil	1,6	-0,3	0,0	11,9	--
3. Total VAB construcció	100	5,3	5,3	10,4	-2,9
Hostaleria					
Artístiques, recreatives i altres serv.	20,7	2,4	0,5	7,3	17,2
Immobiliàries	17,9	8,1	1,5	13,1	42,7
Comerç	9,1	0,9	0,1	-2,2	-2,7
Professionals, científiques i administratives	3,5	8,2	0,3	34,5	17,7
Total serveis privats	85,6	3,5	3,0	6,2	10,4
Administració pública	5,1	8,6	0,4	2,5	5,0
Educació	4,5	-3,9	-0,2	2,6	0,6
Sanitat i serveis socials	4,8	-1,7	-0,1	2,7	3,2
Total serveis col·lectius	14,4	1,3	0,2	2,4	3,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,2	3,2	5,7	9,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Vallès Occidental

El 2017, el VAB del Vallès Occidental va créixer d'un 5,1 %, un avenç recolzat en l'empenta industrial (5,4 %) i, particularment, terciària (4,9 %) (principal branca de la comarca amb un 66,3 % del VAB el 2016), reforçat per la construcció (5,8 %), mentre el primari es va contreure (-4,8 %). Amb aquests resultats, el Vallès Occidental ha superat parcialment els efectes de la dura crisi financera en activitat, però no en ocupació. La seva especialització industrial, i dels serveis a ella associats, així com una aportació menor de la construcció, van tenir com a resultat una recessió particularment severa, més intensa que a Catalunya, tant en activitat com en ocupació (davallades del -11,8 % en VAB i del -20,4 % en afiliació). A partir del 2014, la fortalesa industrial i dels serveis productius han resultat en una notable correcció de les caigudes anteriors (augment del 17,0 % en el VAB i del 17,3 % en afiliació). Amb això, el saldo final en VAB de la dècada 2007-17 és ja positiu i supera el del 2007 en un 3,2 %, mentre que en afiliació, tot i l'avenç del 5,2 % el 2017, els 367.400 afiliats estan lluny dels 393.100 del 2007, una pèrdua encara superior al 6 % (un pèl pitjor que el -4,7 % català).

L'expansió terciària reflecteix la dels serveis privats (5,1 %), i cal sumar-hi l'intens avenç dels col·lectius (3,8 %), per l'impuls de totes les branques (AAPP, educació i sanitat). Entre els primers, destaca el creixement del comerç i els forts avenços de les activitats professionals, científiques i administratives, les immobiliàries, l'hostaleria i les finances. Amb aquesta nova alça, el VAB del sector el 2017 supera ja en un 16,2 % el del 2007, mentre que l'increment de l'afiliació (5,6 %) situa els 265.000 afiliats del 2017 força per sobre els 242.700 del 2007.

L'avenç industrial va ser el resultat de l'alça de les principals branques, llevat de l'alimentària (que va caure d'un -0,6 %): química, metal·lúrgia i productes metàl·lics, productes farmacèutics i maquinària i equip van créixer per sobre del 4,5 %. Amb aquests resultats, el sector ha tancat parcialment la recessió industrial, si més no en termes d'activitat (el VAB del sector està ja un 1,4 % per sobre el del 2007), i malgrat l'augment de l'afiliació el 2017 (3,0 %), els 78.500 afiliats a la indústria es troben encara molt lluny dels 104.700 del 2007.

L'empenta de la construcció ha estat el reflex de notables millores en tots els subsectors: en obra civil, en demolició i preparació de terrenys, en instal·lació i acabat d'edificis i en edificació i promoció immobiliària. En aquest darrer sector, els habitatges iniciats van assolir els 1.738, un volum que no s'havia aconseguit des del 2010. Tot i aquesta millora, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits abans de la crisi. Finalment, i pel que fa al primari, la prou rellevant contracció del 2017 al Vallès Occidental va ser el resultat de les caigudes de la seva principal branca, la ramaderia, on destaquen les contraccions del porquí i del boví, a la que s'hi va sumar la reducció del VAB agrícola, amb descensos de plantes i flors, cereals i hortalisses.

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Vallès Occidental. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,0	-4,8	0,0	-9,9	10,9
Indústria	28,4	5,4	1,5	23,0	8,0
Construcció	5,2	5,8	0,3	10,1	28,9
Serveis (privats i col·lectius)	66,3	4,9	3,3	15,0	19,4
VAB total	100	5,1	5,1	17,0	17,3
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes i flors	5,3	-3,4	-0,2	-3,4	--
Ramaderia					
Porquí	36,2	1,7	0,6	2,2	--
Boví	13,8	4,6	0,6	-10,9	--
Forestal	10,2	5,2	0,5	-2,5	--
Pesca	2,4	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-4,8	-4,8	-9,9	10,9
Indústries manufactureres					
Indústria química	14,8	4,8	0,7	57,9	9,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,2	6,9	0,8	30,8	9,7
Productes farmacèutics	12,1	7,1	0,9	29,9	14,9
Maquinària i equip mecànic	9,4	6,1	0,6	11,3	7,5
Alimentació, begudes i tabac	7,3	-0,6	0,0	3,1	-1,5
Energia, aigua i gas	5,0	9,3	0,5	29,1	13,3
2. Total VAB indústria i energia	100	5,4	5,4	23,0	8,0
Edificació i promoció immobiliària	25,5	8,7	2,2	17,0	--
Instal·lació i acabats	47,3	3,8	1,8	7,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,2	6,0	0,8	20,0	--
Obra civil	14,0	7,1	1,0	3,0	--
3. Total VAB construcció	100	5,8	5,8	10,1	28,9
Comerç	26,5	2,7	0,7	10,4	11,6
Professionals, científiques i administratives	15,3	6,9	1,1	39,6	28,0
Immobiliàries	12,5	9,7	1,2	5,6	45,6
Hostaleria	6,7	4,6	0,3	28,3	29,6
Finances	6,3	4,4	0,3	3,1	8,4
Total serveis privats	84,1	5,1	4,3	16,0	19,1
Administració pública	2,5	9,5	0,2	7,6	37,9
Educació	7,3	1,1	0,1	5,8	13,9
Sanitat i serveis socials	6,1	4,7	0,3	16,7	19,6
Total serveis col·lectius	15,9	3,8	0,6	10,3	20,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,9	4,9	15,0	19,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Vallès Oriental

L'augment del VAB del 3,9 % del VAB del Vallès Oriental el 2017 va ser el resultat de la intensa pulsio industrial (5,1 %) i de la dels serveis (3,0 %), recolzats en la construcció (5,6 %), mentre que el primari va caure d'un lleu -1,4 %. Aquests registres han permès al Vallès Oriental superar, tot i que només parcialment, els efectes de la dura crisi financera. La seva especialització industrial, i la dels serveis associats, tot i la menor aportació de la construcció, es van traduir en una recessió que, tant en activitat com ocupació, va ser sensiblement pitjor que la catalana (-11,4 % en VAB i -21,0 % en afiliació). A partir del 2014, la fortalesa industrial i dels serveis productius vinculats a ella, han generat una parcial correcció de les caigudes anteriors (augments del 19,3 % en VAB i del 17,4 % en afiliació). Tot i això, la crisi només ha estat superada en activitat (el VAB generat el 2017 és ja un 5,7 % superior al del 2007, però no en mercat de treball; en aquest, malgrat el creixement del 5,1 % de l'afiliació el 2017, els 140.900 afiliats assolits aquest any encara estan per sota els 151.800 del 2007, una pèrdua acumulada de l'ordre del 7 %, superior a la catalana (del -4,7 %).

L'expansió terciària va reflectir la dels serveis privats (3,6 %), els dominants a la comarca (81,8 % del VAB del sector el 2016), pels intensos increments del comerç, activitats immobiliàries i professionals, científiques i administratives. El creixement terciari va ser més contingut pel reduït avenç dels serveis col·lectius (0,7 %), arrossegats pel retrocés de la sanitat. Tot plegat, els efectes de la crisi financera sobre el sector han quedat superats: en termes de VAB, el del 2017 va ser ja un 15,3 % superior al del 2007, mentre que la molt intensa expansió de l'afiliació terciària el 2017 (6,1 %) ha permès situar els 90.100 afiliats del 2017 molt per sobre els 81.600 del 2007.

L'avenç industrial el 2017 expressa els augments de la química, la metal·lúrgia i productes metàl·lics, els farmacèutics i el cautxú i plàstics, tots ells amb increments superiors al 5 %. Amb aquests resultats i la recuperació des del 2013, la crisi industrial està superada en activitat productiva (amb un VAB un 9,3 % per sobre el del 2007), tot i que no amb relació a l'afiliació (després del creixement del 2,6 % del 2017, els 39.800 afiliats encara no han assolit els 49.700 del 2007).

L'increment de la construcció reflecteix els avenços de totes les branques i, en particular, de les dues més rellevants (demolició i preparació de terrenys i instal·lació i acabat d'edificis). En l'àmbit residencial, els 508 habitatges iniciats a la comarca són la xifra més elevada des del 2008. Tot i aquesta millora, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits abans de la crisi. Finalment, i pel que es refereix al primari, la seva continguda caiguda del VAB al Vallès Oriental el 2017 reflecteix la de la ramaderia, la seva principal branca (on la davallada del boví va més que compensar els augments del porquí) així com la del VAB agrícola (per la reducció en cereals).

Creixement del VAB i l'afiliació a la comarca del Vallès Oriental. 2013-2017

(Pel VAB nominal % sobre el total i sobre el de cada branca productiva; canvi anual real del VAB en % i aportació sectorial en punts percentuals (pp); i canvi acumulat 2013-2017 del VAB constant i de l'afiliació en %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,6	-1,4	0,0	-8,0	-4,0
Indústria	39,1	5,1	2,0	27,2	9,8
Construcció	4,5	5,6	0,3	11,3	17,4
Serveis (privats i col·lectius)	55,7	3,0	1,7	15,2	21,4
VAB total	100	3,9	3,9	19,3	17,4
B. Detall principals branques productives					
Agricultura					
Plantes i flors	22,2	0,8	0,2	-3,7	--
Ramaderia					
Aviram	25,4	-18,0	-4,6	-5,0	--
Porquí	21,3	-7,2	-1,5	9,4	--
Forestal	1,4	-3,3	0,0	-9,5	--
Pesca	0,6	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-1,4	-1,4	-8,0	-4,0
Indústries manufactureres					
Indústria química	23,9	5,4	1,3	76,9	30,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,7	7,0	0,8	30,2	11,4
Productes farmacèutics	9,5	7,6	0,7	24,9	18,1
Cautxú i plàstic	9,1	7,8	0,7	15,9	7,7
Paper i arts gràfiques	6,6	-0,2	0,0	-5,5	4,1
Energia, aigua i gas	4,0	3,0	0,1	15,9	4,5
2. Total VAB indústria i energia	100	5,1	5,1	27,2	9,8
Edificació i promoció immobiliària					
Instal·lació i acabats	52,6	4,5	2,4	8,6	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	24,5	6,0	1,5	26,4	--
Obra civil	3,8	6,9	0,3	21,5	--
3. Total VAB construcció	100	5,6	5,6	11,3	17,4
Comerç	31,7	2,1	0,7	17,7	13,9
Immobiliàries	16,3	3,6	0,6	6,0	22,3
Professionals, científiques i administratives	11,6	9,5	1,1	54,1	67,0
Hostaleria	6,6	2,4	0,2	14,3	21,1
Artístiques, recreatives i altres serv.	6,4	2,3	0,1	17,5	14,5
Total serveis privats	81,8	3,6	2,9	16,7	23,8
Administració pública	5,2	2,9	0,2	2,4	7,2
Educació	5,9	5,1	0,3	16,2	24,5
Sanitat i serveis socials	7,1	-4,5	-0,3	8,8	10,0
Total serveis col·lectius	18,2	0,7	0,1	8,9	12,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,0	3,0	15,2	21,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu

Taula 3.1. Creixement del VAB pb comarcal per sectors. 2017

(Taxes reals de variació interanual en %)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	-8,5	2,9	-0,3	3,1	2,6
Alt Empordà	-0,9	4,2	4,3	2,7	2,9
Alt Penedès	-9,5	3,5	2,5	2,9	2,8
Alt Urgell	-5,7	1,3	4,0	2,0	1,5
Alta Ribagorça	-4,3	2,7	3,4	3,5	3,2
Anoia	-5,8	3,9	7,3	2,2	3,0
Bages	1,4	5,5	4,1	3,4	4,2
Baix Camp	-0,8	6,2	2,5	3,0	3,9
Baix Ebre	-5,8	3,1	7,5	2,6	2,5
Baix Empordà	-3,1	5,6	4,9	2,3	2,8
Baix Llobregat	-10,2	4,8	4,6	3,4	3,8
Baix Penedès	-12,5	6,4	5,9	3,2	4,0
Barcelonès	-4,5	5,0	5,1	2,4	2,7
Berguedà	-5,9	3,5	2,8	2,7	2,1
Cerdanya	-8,3	5,0	2,4	4,5	4,0
Conca de Barberà	-8,8	3,9	0,0	2,3	2,7
Garraf	-6,8	3,4	7,0	2,1	2,7
Garrigues	-1,8	5,4	1,5	2,4	2,1
Garrotxa	-2,4	4,5	2,8	2,2	3,3
Gironès	-2,1	2,9	7,6	2,3	2,7
Maresme	-2,1	6,9	7,6	3,0	4,0
Moianès	-5,8	3,6	3,4	3,4	2,9
Montsià	-7,7	5,2	7,6	4,1	3,9
Noguera	-1,7	5,1	0,5	2,7	2,6
Osona	-5,3	7,0	4,8	2,8	4,2
Pallars Jussà	-10,0	1,0	5,4	2,3	1,6
Pallars Sobirà	-6,9	0,3	1,8	4,7	2,7
Pla d'Urgell	-5,4	4,8	-0,1	2,8	2,6
Pla de l'Estany	0,6	4,1	2,0	0,7	2,2
Priorat	-3,6	3,6	6,3	3,6	3,2
Ribera d'Ebre	-0,2	0,7	-1,1	-1,0	0,5
Ripollès	-3,7	3,1	-1,6	1,3	1,7
Segarra	-11,5	2,8	0,3	0,6	1,5
Segrià	3,1	5,1	2,7	2,5	2,9
Selva	-0,8	4,0	3,9	3,4	3,6
Solsonès	-11,2	5,2	-3,2	1,2	0,9
Tarragonès	-2,2	5,4	1,5	3,1	3,5
Terra Alta	-5,2	4,9	2,8	1,6	2,5
Urgell	-4,3	5,2	0,3	2,8	2,9
Val d' Aran	-11,0	0,6	5,3	3,2	3,1
Vallès Occidental	-4,8	5,4	5,8	4,9	5,1
Vallès Oriental	-1,4	5,1	5,6	3,0	3,9
Catalunya	-3,1	4,9	4,7	2,9	3,3

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall comarcal estimació BBVA

Taula 3.2. Aportacions sectorials a la variació del VAB pb comarcal. 2017
(Dades en punts percentuals)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	-0,2	1,5	0,0	1,4	2,6
Alt Empordà	0,0	0,6	0,4	1,9	2,9
Alt Penedès	-0,2	1,5	0,1	1,5	2,8
Alt Urgell	-0,3	0,3	0,3	1,2	1,5
Alta Ribagorça	-0,1	0,7	0,4	2,3	3,2
Anoia	-0,1	1,4	0,5	1,2	3,0
Bages	0,0	2,0	0,2	1,9	4,2
Baix Camp	0,0	1,9	0,2	1,9	3,9
Baix Ebre	-0,4	0,7	0,7	1,6	2,5
Baix Empordà	-0,1	0,6	0,5	1,8	2,8
Baix Llobregat	0,0	1,1	0,3	2,4	3,8
Baix Penedès	-0,1	1,4	0,4	2,3	4,0
Barcelonès	0,0	0,6	0,2	2,0	2,7
Berguedà	-0,6	0,9	0,3	1,5	2,1
Cerdanya	-0,2	0,3	0,3	3,5	4,0
Conca de Barberà	-0,3	2,3	0,0	0,7	2,7
Garraf	0,0	0,5	0,6	1,6	2,7
Garrigues	-0,5	1,5	0,2	0,8	2,1
Garrotxa	-0,1	2,2	0,1	1,0	3,3
Gironès	0,0	0,4	0,4	1,9	2,7
Maresme	0,0	1,4	0,4	2,2	4,0
Moianès	-0,4	1,6	0,3	1,3	2,9
Montsià	-0,5	1,7	0,4	2,3	3,9
Noguera	-0,2	1,4	0,1	1,3	2,6
Osona	-0,2	2,8	0,2	1,4	4,2
Pallars Jussà	-0,4	0,4	0,6	1,1	1,6
Pallars Sobirà	-0,1	0,1	0,2	2,5	2,7
Pla d'Urgell	-0,5	1,6	0,0	1,4	2,6
Pla de l'Estany	0,0	1,7	0,1	0,3	2,2
Priorat	-0,3	1,3	0,5	1,8	3,2
Ribera d'Ebre	0,0	0,6	0,0	-0,1	0,5
Ripollès	-0,1	1,2	-0,1	0,7	1,7
Segarra	-0,5	1,9	0,0	0,2	1,5
Segrià	0,1	0,6	0,2	2,0	2,9
Selva	0,0	1,4	0,2	1,9	3,6
Solsonès	-0,6	1,4	-0,5	0,6	0,9
Tarragonès	0,0	1,3	0,1	2,2	3,5
Terra Alta	-0,6	2,4	0,2	0,5	2,5
Urgell	-0,3	1,8	0,0	1,4	2,9
Val d' Aran	0,0	0,1	0,6	2,4	3,1
Vallès Occidental	0,0	1,5	0,3	3,3	5,1
Vallès Oriental	0,0	2,0	0,3	1,7	3,9
Catalunya	0,0	1,0	0,2	2,1	3,3

Font: Estimació BBVA

Taula 3.3. Creixement del VAB pb comarcal. 2014-2017

(Taxes reals de variació interanual en %)

Comarca	2014	2015	2016	2017
Alt Camp	1,7	3,5	2,6	2,6
Alt Empordà	-1,7	3,6	3,8	2,9
Alt Penedès	-1,9	2,1	4,2	2,8
Alt Urgell	-0,6	2,4	0,6	1,5
Alta Ribagorça	2,1	3,3	0,7	3,2
Anoia	-0,2	4,1	4,4	3,0
Bages	1,4	2,3	3,4	4,2
Baix Camp	0,0	6,0	3,2	3,9
Baix Ebre	-2,2	4,1	3,4	2,5
Baix Empordà	0,1	2,8	2,8	2,8
Baix Llobregat	4,1	3,8	4,1	3,8
Baix Penedès	0,0	3,6	5,0	4,0
Barcelonès	2,7	1,8	2,8	2,7
Berguedà	-0,1	4,5	2,8	2,1
Cerdanya	-1,1	3,4	3,7	4,0
Conca de Barberà	1,1	3,8	4,4	2,7
Garraf	0,8	2,5	5,5	2,7
Garrigues	0,0	2,6	3,4	2,1
Garrotxa	1,5	6,5	4,5	3,3
Gironès	0,1	4,3	3,7	2,7
Maresme	0,4	3,2	4,8	4,0
Moianès	3,8	5,4	4,1	2,9
Montsià	-0,1	4,6	4,4	3,9
Noguera	-1,1	2,0	2,9	2,6
Osona	2,0	6,7	5,9	4,2
Pallars Jussà	-2,7	6,5	-3,2	1,6
Pallars Sobirà	-1,9	9,4	-4,1	2,7
Pla d'Urgell	1,0	3,0	3,7	2,6
Pla de l'Estany	0,2	3,2	5,1	2,2
Priorat	-1,3	3,4	4,7	3,2
Ribera d'Ebre	-8,6	20,1	-2,8	0,5
Ripollès	-0,4	3,6	2,8	1,7
Segarra	-2,0	7,1	2,9	1,5
Segrià	1,2	1,9	2,4	2,9
Selva	1,0	4,0	4,6	3,6
Solsonès	-0,7	1,7	4,0	0,9
Tarragonès	-1,0	7,4	2,7	3,5
Terra Alta	-2,5	5,0	1,6	2,5
Urgell	-0,2	1,7	3,8	2,9
Val d' Aran	-3,6	6,5	-0,9	3,1
Vallès Occidental	2,3	3,7	5,0	5,1
Vallès Oriental	4,1	5,2	4,7	3,9
Catalunya	1,9	3,2	3,5	3,3

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall comarcal estimació BBVA

Taula 3.4. Pes de cada sector en el total del PIB comarcal. 2016

(Ordenació decreixent segons la importància de cada sector en el PIB total de cada comarca en %. Base 2010)

Primari	Indústria	Construcció	Serveis
25,4 Garrigues	85,7 Ribera d'Ebre	14,2 Solsonès	85,9 Barcelonès
12,5 Terra Alta	65,9 Segarra	13,4 Cerdanya	79,2 Gironès
11,8 Noguera	58,8 Conca de Barberà	12,2 Val d' Aran	78,8 Cerdanya
9,9 Berguedà	49,4 Alt Camp	11,9 Noguera	77,9 Segrià
8,7 Priorat	49,4 Garrotxa	11,0 Berguedà	77,2 Baix Empordà
8,4 Pla d'Urgell	48,6 Terra Alta	10,4 Alta Ribagorça	75,1 Garraf
7,8 Urgell	45,0 Moianès	10,3 Garrigues	75,0 Val d' Aran
7,5 Baix Ebre	42,3 Alt Penedès	10,3 Pallars Jussà	73,8 Maresme
6,7 Moianès	40,6 Pla de l'Estany	10,1 Baix Empordà	73,2 Catalunya
6,3 Pla de l'Estany	39,6 Osona	9,5 Alt Empordà	71,0 Alt Empordà
6,0 Montsià	39,1 Vallès Oriental	9,1 Pallars Sobirà	70,8 Baix Llobregat
5,6 Solsonès	37,2 Ripollès	9,1 Baix Ebre	70,4 Baix Penedès
5,4 Alt Urgell	37,0 Anoia	8,8 Garraf	70,1 Tarragonès
4,9 Alt Empordà	36,7 Bages	8,3 Moianès	66,3 Vallès Occidental
4,6 Segarra	36,4 Pallars Jussà	7,5 Urgell	63,9 Alta Ribagorça
4,6 Osona	36,1 Pallars Sobirà	7,5 Pla d'Urgell	62,5 Baix Camp
4,5 Pallars Jussà	35,1 Selva	7,2 Priorat	62,3 Alt Urgell
4,2 Segrià	34,7 Priorat	6,9 Ripollès	60,3 Baix Ebre
3,8 Conca de Barberà	34,2 Urgell	6,5 Pla de l'Estany	57,4 Selva
2,6 Alt Camp	34,1 Pla d'Urgell	6,5 Alt Urgell	55,7 Vallès Oriental
2,5 Alt Penedès	33,4 Montsià	6,4 Baix Llobregat	55,5 Montsià
2,5 Garrotxa	30,1 Baix Camp	6,2 Anoia	55,5 Bages
2,5 Baix Empordà	28,7 Garrigues	6,1 Baix Camp	54,5 Anoia
2,3 Anoia	28,4 Vallès Occidental	6,1 Baix Penedès	54,0 Ripollès
2,2 Bages	27,5 Noguera	6,0 Segrià	53,7 Solsonès
2,0 Cerdanya	26,4 Solsonès	5,9 Tarragonès	53,6 Berguedà
1,9 Ripollès	25,7 Alt Urgell	5,9 Selva	53,5 Pallars Sobirà
1,7 Ribera d'Ebre	25,4 Berguedà	5,7 Terra Alta	51,1 Osona
1,6 Selva	24,4 Alta Ribagorça	5,7 Bages	50,7 Alt Penedès
1,4 Pallars Sobirà	23,7 Tarragonès	5,5 Maresme	50,5 Urgell
1,3 Baix Camp	23,2 Baix Ebre	5,3 Conca de Barberà	49,9 Pla d'Urgell
1,2 Alta Ribagorça	22,7 Baix Llobregat	5,2 Vallès Occidental	49,3 Priorat
1,0 Gironès	22,6 Baix Penedès	5,0 Montsià	48,8 Noguera
1,0 Catalunya	21,1 Catalunya	5,0 Gironès	48,8 Pallars Jussà
0,9 Baix Penedès	19,8 Maresme	4,8 Garrotxa	46,5 Pla de l'Estany
0,9 Maresme	15,6 Garraf	4,8 Catalunya	43,8 Alt Camp
0,6 Vallès Oriental	14,8 Gironès	4,7 Osona	43,3 Garrotxa
0,5 Garraf	14,7 Alt Empordà	4,5 Vallès Oriental	40,0 Moianès
0,3 Tarragonès	12,6 Val d' Aran	4,5 Alt Penedès	35,6 Garrigues
0,2 Val d' Aran	11,8 Segrià	4,2 Alt Camp	33,2 Terra Alta
0,1 Baix Llobregat	11,1 Barcelonès	3,2 Segarra	32,1 Conca de Barberà
0,0 Vallès Occidental	10,2 Baix Empordà	3,0 Barcelonès	26,2 Segarra
0,0 Barcelonès	5,9 Cerdanya	2,0 Ribera d'Ebre	10,6 Ribera d'Ebre

Font: Estimació BBVA

Taula 3.5. Creixement del PIB comarcal per sectors. 2017

(Taxes reals de variació interanual en %. Ordre decreixent)

Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
3,1 Segrià	7,0 Osona	7,6 Montsià	4,9 Vallès Occidental	5,1 Vallès Occidental
1,4 Bages	6,9 Maresme	7,6 Gironès	4,7 Pallars Sobirà	4,2 Osona
0,6 Pla de l'Estany	6,4 Baix Penedès	7,6 Maresme	4,5 Cerdanya	4,2 Bages
-0,2 Ribera d'Ebre	6,2 Baix Camp	7,5 Baix Ebre	4,1 Montsià	4,0 Maresme
-0,8 Selva	5,6 Baix Empordà	7,3 Anoia	3,6 Priorat	4,0 Cerdanya
-0,8 Baix Camp	5,5 Bages	7,0 Garraf	3,5 Alta Ribagorça	4,0 Baix Penedès
-0,9 Alt Empordà	5,4 Tarragonès	6,3 Priorat	3,4 Bages	3,9 Vallès Oriental
-1,4 Vallès Oriental	5,4 Garrigues	5,9 Baix Penedès	3,4 Baix Llobregat	3,9 Montsià
-1,7 Noguera	5,4 Vallès Occidental	5,8 Vallès Occidental	3,4 Moianès	3,9 Baix Camp
-1,8 Garrigues	5,2 Urgell	5,6 Vallès Oriental	3,4 Selva	3,8 Baix Llobregat
-2,1 Gironès	5,2 Solsonès	5,4 Pallars Jussà	3,2 Baix Penedès	3,6 Selva
-2,1 Maresme	5,2 Montsià	5,3 Val d' Aran	3,2 Val d' Aran	3,5 Tarragonès
-2,2 Tarragonès	5,1 Vallès Oriental	5,1 Barcelonès	3,1 Alt Camp	3,3 Catalunya
-2,4 Garrotxa	5,1 Segrià	4,9 Baix Empordà	3,1 Tarragonès	3,3 Garrotxa
-3,1 Catalunya	5,1 Noguera	4,8 Osona	3,0 Maresme	3,2 Alta Ribagorça
-3,1 Baix Empordà	5,0 Barcelonès	4,7 Catalunya	3,0 Vallès Oriental	3,2 Priorat
-3,6 Priorat	5,0 Cerdanya	4,6 Baix Llobregat	3,0 Baix Camp	3,1 Val d' Aran
-3,7 Ripollès	4,9 Terra Alta	4,3 Alt Empordà	2,9 Alt Penedès	3,0 Anoia
-4,3 Urgell	4,9 Catalunya	4,1 Bages	2,9 Catalunya	2,9 Alt Empordà
-4,3 Alta Ribagorça	4,8 Baix Llobregat	4,0 Alt Urgell	2,8 Pla d'Urgell	2,9 Segrià
-4,5 Barcelonès	4,8 Pla d'Urgell	3,9 Selva	2,8 Osona	2,9 Urgell
-4,8 Vallès Occidental	4,5 Garrotxa	3,4 Moianès	2,8 Urgell	2,9 Moianès
-5,2 Terra Alta	4,2 Alt Empordà	3,4 Alta Ribagorça	2,7 Noguera	2,8 Alt Penedès
-5,3 Osona	4,1 Pla de l'Estany	2,8 Garrotxa	2,7 Berguedà	2,8 Baix Empordà
-5,4 Pla d'Urgell	4,0 Selva	2,8 Terra Alta	2,7 Alt Empordà	2,7 Barcelonès
-5,7 Alt Urgell	3,9 Anoia	2,8 Berguedà	2,6 Baix Ebre	2,7 Garraf
-5,8 Anoia	3,9 Conca de Barberà	2,7 Segrià	2,5 Segrià	2,7 Conca de Barberà
-5,8 Baix Ebre	3,6 Priorat	2,5 Baix Camp	2,4 Barcelonès	2,7 Pallars Sobirà
-5,8 Moianès	3,6 Moianès	2,5 Alt Penedès	2,4 Garrigues	2,7 Gironès
-5,9 Berguedà	3,5 Alt Penedès	2,4 Cerdanya	2,3 Gironès	2,6 Noguera
-6,8 Garraf	3,5 Berguedà	2,0 Pla de l'Estany	2,3 Conca de Barberà	2,6 Pla d'Urgell
-6,9 Pallars Sobirà	3,4 Garraf	1,8 Pallars Sobirà	2,3 Baix Empordà	2,6 Alt Camp
-7,7 Montsià	3,1 Ripollès	1,5 Tarragonès	2,3 Pallars Jussà	2,5 Baix Ebre
-8,3 Cerdanya	3,1 Baix Ebre	1,5 Garrigues	2,2 Garrotxa	2,5 Terra Alta
-8,5 Alt Camp	2,9 Alt Camp	0,5 Noguera	2,2 Anoia	2,2 Pla de l'Estany
-8,8 Conca de Barberà	2,9 Gironès	0,3 Urgell	2,1 Garraf	2,1 Garrigues
-9,5 Alt Penedès	2,8 Segarra	0,3 Segarra	2,0 Alt Urgell	2,1 Berguedà
-10,0 Pallars Jussà	2,7 Alta Ribagorça	0,0 Conca de Barberà	1,6 Terra Alta	1,7 Ripollès
-10,2 Baix Llobregat	1,3 Alt Urgell	-0,1 Pla d'Urgell	1,3 Ripollès	1,6 Pallars Jussà
-11,0 Val d' Aran	1,0 Pallars Jussà	-0,3 Alt Camp	1,2 Solsonès	1,5 Alt Urgell
-11,2 Solsonès	0,7 Ribera d'Ebre	-1,1 Ribera d'Ebre	0,7 Pla de l'Estany	1,5 Segarra
-11,5 Segarra	0,6 Val d' Aran	-1,6 Ripollès	0,6 Segarra	0,9 Solsonès
-12,5 Baix Penedès	0,3 Pallars Sobirà	-3,2 Solsonès	-1,0 Ribera d'Ebre	0,5 Ribera d'Ebre

Font: Dades de Catalunya a partir d'IDESCAT, detall comarcal estimació BBVA

Taula 3.6. Creixement del VAB pb comarcal per grans sectors 2007-2013

(Taxes reals de variació acumulada en %)

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	-10,3	23,9	-12,3	66,8	-14,7	-58,8	0,6	-3,1	12,6
Alt Empordà	-8,7	19,0	-9,4	48,8	-20,6	-54,0	1,4	-0,7	11,3
Alt Penedès	-15,3	27,1	-13,5	23,8	-14,2	-61,5	-3,7	-7,9	16,4
Alt Urgell	-12,1	21,9	-12,7	76,5	-23,5	-49,0	-1,7	-5,5	9,5
Alta Ribagorça	-15,6	-23,2	0,1	14,4	-19,3	-42,7	-9,0	-13,8	14,3
Anoia	-17,8	11,7	-21,9	31,9	-24,9	-64,1	2,4	0,2	10,1
Bages	-14,5	3,1	-15,8	58,4	-24,4	-55,5	-0,4	-5,2	15,6
Baix Camp	-8,3	-13,0	5,7	21,7	-13,1	-66,7	0,5	-2,9	15,0
Baix Ebre	-11,2	7,8	-11,7	40,7	-18,2	-54,1	-2,8	-5,9	7,5
Baix Empordà	-11,6	11,2	-21,9	8,6	-25,9	-57,5	2,9	1,4	9,2
Baix Llobregat	-10,2	18,3	-22,3	-15,9	-22,3	-44,5	3,9	2,2	13,4
Baix Penedès	-17,1	18,9	-21,3	60,6	-26,2	-67,2	1,3	-2,3	17,3
Barcelonès	-1,7	24,9	-15,5	7,9	-19,5	-39,8	3,8	2,7	9,0
Berguedà	-15,7	-2,9	-19,0	-2,7	-24,2	-55,6	1,6	-0,9	8,6
Cerdanya	-10,8	18,6	-16,1	23,7	-26,8	-50,3	6,4	4,4	14,9
Conca de Barberà	-18,4	33,1	-25,0	48,7	-25,9	-55,8	0,2	-3,4	10,1
Garraf	-15,8	64,4	-21,8	20,1	-26,8	-69,1	-0,8	-3,4	10,2
Garrigues	-14,4	-23,1	-17,1	16,0	-20,2	-44,3	1,0	-3,3	11,7
Garrotxa	-8,4	30,7	-11,4	29,0	-14,1	-46,9	3,8	1,5	11,3
Gironès	-9,5	17,4	-10,7	10,9	-14,2	-48,3	-3,1	-7,4	10,1
Maresme	-11,5	-5,0	-16,7	17,8	-18,1	-60,4	0,6	-1,6	9,7
Moianès	-5,8	-6,2	-6,8	-7,8	-6,7	-45,7	-2,5	-9,3	16,2
Montsià	-19,3	34,6	-26,9	64,6	-29,4	-65,6	-2,4	-6,8	16,7
Noguera	-9,6	10,6	-20,0	36,0	-25,0	-40,8	4,3	0,4	15,9
Osona	-13,8	-8,2	-16,7	19,4	-18,0	-52,8	-2,2	-5,6	10,0
Pallars Jussà	-7,5	11,8	12,9	31,6	-13,3	-48,0	1,6	-3,7	11,7
Pallars Sobirà	-16,2	20,5	2,3	28,6	-13,5	-53,8	-1,7	-6,3	17,2
Pla d'Urgell	-12,0	-15,5	-15,8	40,7	-19,1	-43,6	-2,0	-4,1	8,2
Pla de l'Estany	-3,0	39,2	-10,5	29,6	-13,5	-27,4	7,0	4,9	12,7
Priorat	-13,2	-0,6	-16,7	20,4	-20,4	-61,6	3,7	-1,6	14,3
Ribera d'Ebre	-6,3	-22,7	-4,0	-1,4	-24,0	-51,2	-1,5	-7,6	12,9
Ripollès	-8,0	22,3	-11,0	38,3	-17,0	-41,4	4,2	2,3	10,5
Segarra	-11,1	24,6	-17,9	1,6	-18,4	-52,1	7,6	5,0	15,5
Segrià	-9,5	-15,9	-13,6	23,6	-16,7	-53,2	-0,7	-3,6	7,3
Selva	-9,5	23,2	-12,3	22,6	-13,8	-47,6	3,7	2,5	9,5
Solsonès	-16,0	7,5	-20,6	24,4	-21,5	-58,7	1,2	-2,8	13,0
Tarragonès	-9,4	6,8	-8,7	-5,1	-10,5	-53,3	-1,5	-5,1	11,2
Terra Alta	-11,1	-14,1	-7,3	68,8	-17,2	-52,5	3,3	-1,2	19,5
Urgell	-12,5	-5,1	-10,3	32,7	-12,6	-50,1	-2,2	-6,2	12,4
Val d'Aran	-11,9	12,9	2,0	24,4	-18,5	-66,9	2,9	0,2	16,9
Vallès Occidental	-11,8	-4,0	-17,6	4,3	-18,8	-57,8	1,0	0,1	5,7
Vallès Oriental	-11,4	-7,4	-14,1	21,1	-15,3	-49,6	0,1	-3,5	16,7
Eixos									
Eix metropolità	-6,4	39,0	-17,2	6,4	-19,1	-49,2	2,9	1,5	9,6
Eix gironí	-9,6	17,0	-12,4	23,9	-16,1	-50,0	0,5	-1,9	10,2
Comarques centrals	-15,2	-13,7	-17,3	39,1	-21,8	-56,3	-0,3	-4,0	12,2
Camp de Tarragona	-10,4	34,2	-6,7	11,6	-14,6	-60,1	-0,5	-4,1	13,1
Terres de l'Ebre	-12,4	21,0	-11,6	1,3	-24,7	-58,2	-2,3	-6,3	11,4
Pla de Lleida	-10,3	-8,7	-15,4	27,1	-18,1	-50,0	-0,3	-3,3	8,7
Comarques de muntanya	-11,6	10,6	-3,6	31,4	-21,3	-52,5	1,6	-1,6	13,0
Demarcacions									
Barcelona	-7,1	13,9	-17,2	11,5	-19,4	-50,1	2,8	1,3	9,8
Girona	-9,6	16,6	-12,4	23,9	-16,2	-50,0	0,6	-1,7	10,3
Lleida	-10,7	-7,4	-14,3	30,5	-18,5	-50,9	-0,2	-3,4	9,4
Tarragona	-10,8	25,9	-8,4	6,7	-17,1	-59,8	-0,8	-4,4	12,8
Catalunya	-7,6	-2,8	-15,7	10,5	-19,0	-51,5	2,2	0,3	10,2

Font: Estimació BBVA

Taula 3.7. Creixement del VAB pb comarcal per grans sectors 2013-2017

(Taxes reals de variació acumulada en %)

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	10,8	-11,4	12,9	-17,0	15,0	5,5	10,6	12,4	4,5
Alt Empordà	8,7	7,3	18,9	27,3	15,7	5,2	7,5	7,2	9,5
Alt Penedès	7,4	-17,2	15,6	27,1	15,4	9,3	3,4	3,1	4,9
Alt Urgell	3,9	-20,1	5,1	-3,0	8,2	1,4	6,0	7,3	2,0
Alta Ribagorça	9,7	1,2	7,5	5,5	17,6	7,5	11,2	14,0	-1,8
Anoia	11,7	0,2	9,8	3,1	10,6	16,1	12,9	13,9	9,7
Bages	11,7	3,3	14,7	-12,7	22,0	2,1	11,2	11,3	11,0
Baix Camp	13,7	-7,3	20,6	22,8	18,8	6,6	11,5	13,6	3,7
Baix Ebre	7,9	2,2	10,1	-0,2	13,2	13,7	7,0	6,8	7,4
Baix Empordà	8,7	2,3	13,0	3,7	14,7	9,5	8,3	8,5	6,9
Baix Llobregat	16,7	-1,5	24,9	25,5	24,9	13,1	14,5	14,7	13,5
Baix Penedès	13,2	-16,7	25,6	6,7	28,7	14,8	10,3	10,7	8,1
Barcelonès	10,4	19,0	16,7	24,7	14,8	9,4	9,7	10,3	7,1
Berguedà	9,6	8,4	9,3	-0,9	13,8	9,5	10,1	10,9	7,9
Cerdanya	10,2	-11,9	14,4	19,7	8,8	3,2	11,6	10,3	17,9
Conca de Barberà	12,5	-17,7	16,4	14,8	16,5	3,7	11,0	13,2	5,4
Garraf	11,9	1,3	17,5	17,3	17,6	24,2	10,0	9,3	12,7
Garrigues	8,4	10,2	15,3	17,3	14,4	0,0	4,7	2,3	9,6
Garrotxa	16,6	8,0	20,7	11,0	21,2	9,2	13,5	14,5	9,9
Gironès	11,2	1,9	16,9	19,2	16,6	9,6	10,5	11,0	9,1
Maresme	12,9	-35,5	22,6	27,1	22,4	16,7	11,3	12,4	7,5
Moianès	17,1	-3,0	29,0	-8,4	29,6	13,7	11,7	10,9	13,7
Montsià	13,4	-10,0	19,0	-2,5	21,1	6,4	13,6	13,3	14,5
Noguera	6,5	-6,2	10,5	-5,7	16,9	0,1	9,0	9,6	6,5
Osona	20,2	8,1	26,0	2,6	27,8	5,0	18,5	21,3	10,2
Pallars Jussà	1,8	-15,4	-1,3	-3,0	12,6	11,1	4,8	4,2	5,7
Pallars Sobirà	5,6	-15,8	2,2	1,3	9,9	10,7	8,3	6,6	13,8
Pla d'Urgell	10,7	2,3	17,2	3,3	21,2	-1,4	9,7	9,6	9,9
Pla de l'Estany	11,0	16,4	20,8	12,4	21,1	-1,5	5,3	3,6	11,7
Priorat	10,2	-0,4	16,4	4,6	19,1	13,2	7,5	9,4	3,5
Ribera d'Ebre	7,2	8,8	7,8	7,2	30,0	-4,1	6,9	6,7	6,9
Ripollès	7,8	-2,2	12,1	8,8	12,6	-0,7	6,3	8,0	1,1
Segarra	9,6	-16,0	14,5	14,3	14,5	-2,1	4,5	4,5	4,5
Segrià	8,7	7,0	18,2	15,9	19,0	7,3	7,5	8,7	4,7
Selva	13,7	6,9	16,5	17,6	16,4	5,8	13,2	13,8	8,4
Solsonès	6,0	-8,0	12,0	1,0	13,0	-2,1	6,9	7,0	6,6
Tarragonès	13,1	3,2	30,2	13,1	37,2	2,3	8,7	7,9	10,7
Terra Alta	6,6	-1,9	10,2	7,5	12,8	5,2	5,1	5,3	4,0
Urgell	8,3	-2,4	15,5	14,3	15,7	1,1	6,8	7,0	5,9
Val d'Aran	4,9	-9,3	-2,1	-3,7	11,6	10,4	5,7	6,2	2,4
Vallès Occidental	17,0	-9,9	23,0	29,1	22,7	10,1	15,0	16,0	10,3
Vallès Oriental	19,3	-8,0	27,2	15,9	27,7	11,3	15,2	16,7	8,9
Eixos									
Eix metropolità	12,9	-20,2	21,2	24,8	20,8	11,1	11,2	11,9	8,2
Eix gironí	11,2	6,4	17,3	17,9	17,3	6,8	9,9	10,2	8,7
Comarques centrals	13,9	-8,0	17,8	-6,0	21,7	5,9	13,8	15,0	10,3
Camp de Tarragona	13,0	-8,6	23,7	17,8	27,2	4,9	9,7	10,1	8,5
Terres de l'Ebre	8,8	-1,5	9,9	6,7	18,2	8,1	9,1	9,1	9,3
Pla de Lleida	8,7	2,2	15,8	9,6	17,3	4,1	7,6	8,4	5,2
Comarques de muntanya	5,7	-16,5	2,1	-0,6	9,3	6,5	7,9	8,0	7,4
Demarcacions									
Barcelona	13,0	-5,6	20,8	19,5	20,9	10,7	11,3	12,0	8,3
Girona	11,2	6,1	17,3	17,9	17,3	6,7	10,0	10,2	8,9
Lleida	8,1	1,0	13,6	5,2	16,7	4,4	7,4	8,2	5,2
Tarragona	12,1	-4,3	19,0	11,6	25,5	5,5	9,6	9,9	8,6
Catalunya	12,4	-1,0	19,8	14,9	20,8	9,1	10,9	11,6	8,2

Font: Estimació BBVA

Taula 3.8. Creixement del VAB pb comarcal per grans sectors 2007-2017

(Taxes reals de variació acumulada en %)

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	-0,7	9,8	-1,0	38,5	-1,9	-56,6	11,3	8,9	17,7
Alt Empordà	-0,8	27,8	7,7	89,5	-8,1	-51,6	8,9	6,5	21,8
Alt Penedès	-9,0	5,2	-0,1	57,4	-0,9	-57,9	-0,4	-5,1	22,1
Alt Urgell	-8,7	-2,6	-8,3	71,1	-17,2	-48,3	4,2	1,4	11,7
Alta Ribagorça	-7,4	-22,3	7,6	20,7	-5,1	-38,4	1,2	-1,7	12,3
Anoia	-8,2	11,9	-14,3	36,0	-16,9	-58,3	15,6	14,1	20,8
Bages	-4,5	6,6	-3,4	38,2	-7,8	-54,5	10,8	5,5	28,4
Baix Camp	4,2	-19,3	27,5	49,5	3,3	-64,5	12,0	10,2	19,2
Baix Ebre	-4,2	10,2	-2,8	40,4	-7,4	-47,8	4,0	0,5	15,5
Baix Empordà	-3,9	13,8	-11,7	12,6	-15,0	-53,5	11,4	10,0	16,7
Baix Llobregat	4,7	16,6	-2,9	5,5	-3,0	-37,2	18,9	17,1	28,7
Baix Penedès	-6,2	-0,9	-1,2	71,4	-5,1	-62,4	11,8	8,2	26,7
Barcelonès	8,5	48,7	-1,4	34,6	-7,5	-34,1	13,9	13,3	16,7
Berguedà	-7,7	5,3	-11,5	-3,6	-13,7	-51,4	11,8	10,0	17,2
Cerdanya	-1,7	4,5	-4,1	48,1	-20,3	-48,7	18,7	15,2	35,5
Conca de Barberà	-8,1	9,5	-12,6	70,7	-13,8	-54,1	11,3	9,4	16,0
Garraf	-5,8	66,5	-8,2	40,9	-14,0	-61,6	9,1	5,6	24,2
Garrigues	-7,2	-15,3	-4,5	36,1	-8,7	-44,3	5,8	-1,0	22,5
Garrotxa	6,8	41,1	6,9	43,1	4,1	-42,0	17,8	16,3	22,3
Gironès	0,7	19,6	4,4	32,1	0,0	-43,4	7,1	2,8	20,1
Maresme	-0,1	-38,8	2,1	49,7	0,3	-53,8	11,9	10,6	18,0
Moianès	10,2	-9,1	20,2	-15,5	20,9	-38,3	8,9	0,6	32,1
Montsià	-8,5	21,2	-13,0	60,4	-14,5	-63,4	10,8	5,5	33,6
Noguera	-3,7	3,8	-11,6	28,3	-12,4	-40,8	13,7	10,0	23,4
Osona	3,6	-0,8	5,0	22,5	4,7	-50,4	16,0	14,5	21,2
Pallars Jussà	-5,8	-5,4	11,5	27,6	-2,4	-42,2	6,5	0,3	18,0
Pallars Sobirà	-11,5	1,4	4,5	30,3	-4,9	-48,9	6,5	-0,1	33,4
Pla d'Urgell	-2,6	-13,6	-1,3	45,4	-1,9	-44,4	7,5	5,2	18,9
Pla de l'Estany	7,7	62,0	8,1	45,6	4,7	-28,5	12,6	8,6	25,9
Priorat	-4,4	-1,0	-3,0	25,9	-5,2	-56,5	11,5	7,6	18,3
Ribera d'Ebre	0,5	-15,9	3,5	5,7	-1,3	-53,2	5,2	-1,4	20,7
Ripollès	-0,8	19,6	-0,3	50,5	-6,6	-41,8	10,7	10,5	11,8
Segarra	-2,5	4,6	-6,0	16,1	-6,6	-53,2	12,5	9,8	20,6
Segrià	-1,6	-10,0	2,2	43,3	-0,9	-49,8	6,7	4,7	12,3
Selva	3,0	31,7	2,2	44,1	0,4	-44,5	17,4	16,7	18,7
Solsonès	-10,9	-1,1	-11,0	25,7	-11,2	-59,5	8,1	4,0	20,4
Tarragonès	2,4	10,2	18,8	7,4	22,8	-52,2	7,1	2,4	23,1
Terra Alta	-5,2	-15,7	2,1	81,4	-6,6	-50,0	8,6	4,0	24,3
Urgell	-5,2	-7,4	3,5	51,7	1,1	-49,5	4,4	0,4	19,0
Val d'Aran	-7,6	2,4	-0,2	19,8	-9,0	-63,5	8,8	6,5	19,7
Vallès Occidental	3,2	-13,5	1,4	34,6	-0,4	-53,5	16,2	16,1	16,6
Vallès Oriental	5,7	-14,8	9,3	40,4	8,2	-43,9	15,3	12,6	27,1
Eixos									
Eix metropolità	5,6	10,9	0,3	32,8	-2,3	-43,6	14,5	13,6	18,6
Eix gironí	0,6	24,4	2,8	46,1	-1,6	-46,6	10,5	8,1	19,8
Comarques centrals	-3,4	-20,6	-2,6	30,7	-4,9	-53,7	13,4	10,4	23,7
Camp de Tarragona	1,3	22,7	15,4	31,5	8,6	-58,2	9,1	5,6	22,7
Terres de l'Ebre	-4,8	19,2	-2,9	8,1	-11,0	-54,8	6,6	2,2	21,8
Pla de Lleida	-2,5	-6,6	-2,0	39,3	-4,0	-47,9	7,2	4,8	14,3
Comarques de muntanya	-6,5	-7,6	-1,6	30,6	-13,9	-49,5	9,6	6,3	21,4
Demarcacions									
Barcelona	5,0	7,6	0,0	33,2	-2,6	-44,8	14,4	13,4	18,9
Girona	0,5	23,7	2,7	46,1	-1,8	-46,6	10,6	8,3	20,1
Lleida	-3,4	-6,5	-2,7	37,2	-4,9	-48,8	7,2	4,5	15,1
Tarragona	0,0	20,5	9,0	19,1	4,1	-57,6	8,8	5,1	22,5
Catalunya	3,9	-3,8	1,0	27,0	-2,1	-47,1	13,3	11,9	19,3

Font: Estimació BBVA

Conclusions: Un creixement que reforça els àmbits territorials més manufacturers

Les pàgines precedents han destacat com la distinta dinàmica dels diferents àmbits territorials reflecteix un creixement que premia aquells amb un pes més elevat de les manufactures. I, vinculats a aquestes, uns serveis a les empreses, els transports i altres activitats administratives, que s'han vist arrossegats per la millora industrial. És cert que no totes les principals branques industrials han crescut de la mateixa manera i que algunes d'elles, i en particular les indústries alimentàries i el material de transport, ho han fet a taxes menors i, fins i tot en alguns territoris, han presentat davallades. Aquesta excepció no és menor, ja que alguns d'ells tenen una marcada especialització manufacturera vinculada a produccions alimentàries (algunes comarques de com l'eix de Girona, el Pla de Lleida, les Comarques de Muntanya o parts del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre), o amb pesos també rellevants de la producció de material de transport.

En tot cas, la combinació d'elevats creixements del gruix de les manufactures, amb resultats menys positius d'aquestes dues darreres branques, sumat a uns serveis privats a les empreses i l'expansió de la demanda turística, permet definir amb claredat els àmbits més afavorits per l'actual recuperació: de nord a sud del país, la llesca que s'estén des de les Comarques Centrals, enllaçant amb les de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i, seguint la costa, fins el Camp de Tarragona.

La distribució territorial del creixement del 2017, sumat al dels anys anteriors, ha modificat parcialment el tradicional mapa de major expansió dels 2000, i recorda fins a cert punt al mapa de la segona part dels 90. En efecte, els primers exercicis de la recuperació a partir de 1995 van prevaler, també com ara, les comarques més manufactureres, cosa que, sumada a una forta empenta turística, va definir un mapa de major expansió a l'entorn de l'AP-7, fins el Camp de Tarragona. Van ser uns exercicis en què el tradicional biaix poblacional i productiu a l'entorn d'aquest eix es va reforçar.

La forta expansió iniciada a partir de principi dels 2000, amb l'entrada a l'euro, va modificar parcialment aquest mapa. La fortalesa de la construcció va permetre estendre la zona de màxim creixement cap a les Terres de l'Ebre al sud i, a l'oest, a tota la llesca de territori que, des de l'Alta Ribagorça, baixava passant per la Noguera, el Segrià, les comarques interiors del Camp de Tarragona i, finalment,

enllaçava amb les Terres de l'Ebre. Van ser uns exercicis en què, després de la intensa alça de la indústria manufacturera dels anys 1995-2001 (en producció, ocupació i exportacions), es va tornar a produir una pèrdua, gradual però continuada, de teixit industrial: les deslocalitzacions i, en general, l'impacte de la globalització ajuden a entendre la menor pulsio industrial. En canvi, l'augment intens de la renda familiar i del crèdit no solament va impulsar la construcció sinó també els serveis personals (comerç, hostaleria, finances, serveis col·lectius), de manera que el creixement va estendre's clarament vers el rerepaís, els Pirineus i el sud.

Amb la crisi financera, l'ensorrament de la construcció, les elevades pèrdues industrials i la major resistència dels serveis col·lectius així com d'alguns dels privats, van modificar el mapa de distribució de l'avenç del VAB dels dos mil. En els anys 2007-13, van ser les zones amb un major pes dels serveis col·lectius (de les AAPP, dels educatius i sanitaris i d'assistència social) les que van aguantar millor la recessió, mentre que aquelles més orientades a la construcció (com les Terres de l'Ebre, l'eix de Girona o les Comarques de Muntanya) la van patir amb més intensitat; i una cosa similar va succeir amb les que tenien una prima manufacturera (Comarques Centrals, AMB i Camp de Tarragona). A més a més, en aquests exercicis, la producció d'energia va sostenir parcialment alguns territoris (en particular, certs territoris a les Terres de l'Ebre o les Comarques de Muntanya).

Aquest mapa és el que s'ha alterat clarament amb la recuperació iniciada el 2014 i que, al 2017, portava ja quatre anys de desplegament. La primacia dels serveis privats, en particular els destinats al turisme, de la indústria manufacturera i dels serveis associats a ella, són els elements definitoris d'aquesta nova etapa d'expansió, que recorda la distribució territorial del creixement de la segona meitat dels anys noranta. I, al igual que aleshores, és el sector exterior qui domina: en la indústria, tirant fortament de les exportacions de mercaderies, i en els serveis, dels vinculats a la indústria i el turisme, aprofitant la reducció de costos en un context internacional favorable (conflictes al Nord d'Àfrica i inestabilitat a l'est de la Mediterrània).

És en aquest context on s'inscriuen els resultats del 2017, que no han fet més que reforçar aquestes tendències, tot i que el creixement s'ha estès al terciari més directament vinculat a les persones (tant el privat com el col·lectiu) així com a la construcció. Com s'ha vist, en les pàgines precedents, l'aspecte més distintiu de l'avenç del VAB el 2017 va ser, a nivell agregat, el creixement industrial (un augment del 4,9 %), un registre en línia amb l'elevat 5,0 % del 2016. I tot i que els serveis van augmentar sensiblement menys (un 2,9 %, lleugerament per sota del 3,1 % del 2016), el seu pes en el conjunt de l'activitat va definir el to general de l'avenç del VAB. Finalment, la construcció va accentuar la seva recuperació (4,7 % respecte el 3,2 % de l'any anterior). I, pel que fa al primari, el descens del -3,1 % el 2017 reflecteix les oscil·lacions típiques del sector, amb augments el 2016 (6,1 %) i davallades el 2015 (-2,9 %).

Amb aquesta dinàmica de l'oferta, no ha de sorprendre que al 2017 hagin estat les Comarques centrals les que més creixeren, atesa la seva forta expansió industrial i la solidesa mostrada pels serveis, recolzats ambdós sectors per la construcció, un model que és el que també van presentar l'Àrea Metropolitana de Barcelona i el Camp de Tarragona, definint l'àmbit territorial de major creixement del país. Així, el mapa de creixements industrials més intens el 2017 dibuixa un territori on, amb avenços superiors a la mitjana catalana (4,9 %), destaquen el Barcelonès (5,0 %), el Vallès Occidental (5,4 %), el Maresme (6,9 %) i el Vallès Oriental (5,1 %) a l'AMB. Enllaçant amb aquest àmbit apareixen els registres elevats de la indústria a l'Osona (7,0 %) i el Bages (5,5 %), i ja més al sud i seguint la línia de la costa, el Baix Penedès (6,4 %) el Baix Camp (6,2 %), el Tarragonès (5,4 %) i el Montsià (5,2 %). A aquestes comarques cal sumar-hi les lleidatanes de l'Urgell (5,2 %), el Solsonès (5,2 %), les Garrigues (5,4 %), el Segrià (5,1 %) i la Noguera (5,1 %). I, finalment, a Girona, la Cerdanya (5,0 %) i el Baix Empordà (5,6 %).

A l'entorn d'aquests avenços s'hi han concentrat els de determinats serveis productius, vinculats a la producció, la comercialització i el comerç exterior de les manufactures, als que cal afegir el bon comportament turístic. Així, amb increments també per sobre la mitjana del 2,9 % de Catalunya, a les comarques metropolitanes de Barcelona, el Vallès Occidental registra el màxim augment en aquest territori (4,9 %) i s'hi torben increments també substancials al Baix Llobregat (3,4 %), el Maresme (3,0 %) i el Vallès Oriental (3,0 %). També els serveis van augmentar més al Bages (3,4 %), Moianès (3,4 %) i la Selva (3,4 %), i al sud de Catalunya, on el terciari va tenir una gran responsabilitat en l'avenç agregat de l'activitat. Destaquen el Baix Penedès (3,2 %), l'Alt Camp (3,1 %), el Priorat (3,6 %), el Baix Camp (3,0 %), el Tarragonès (3,1 %) i el Montsià (4,1 %). A aquest conjunt s'hi va sumar, entre les comarques amb augments dels serveis més elevats, algunes dels àmbits dels Pirineus amb, d'oest a est, l'Alta Ribagorça (3,5 %), el Pallars Sobirà (4,7 %) i la Cerdanya (4,5 %).

Aquests resultats industrials i terciaris, sumats als canvis operats en la producció energètica, la construcció i el primari, dibuixen àrees on, en general, l'expansió del 2017 ha estat menor (eix de Girona, Comarques de Muntanya, Pla de Lleida i Terres de l'Ebre), mentre que el territori de màxim creixement (amb avenços del VAB superiors al 3,3 % català), s'ha concentrat, fonamentalment, a l'entorn de l'AMB, amb extensions al nord i el sud d'aquesta. Així, destaca el fort augment del Vallès Occidental (5,1 %), el Maresme (4,0 %), el Vallès Oriental (3,9 %) i el Baix Llobregat (3,8 %). A aquestes comarques s'hi afegeix, cap al nord i el nord-est del país, una llesca de territori que abraça l'Osona (4,2 %), el Bages (4,2 %), la Cerdanya (4,0 %) i la Selva (3,6 %). Finalment, la taca del sud amb major creixement la integren les comarques que, seguint l'AP-7, enllacen el Baix Penedès (4,0 %), el Baix Camp (3,9 %) i el Tarragonès (3,5 %), a les quals cal sumar el Montsià (3,9 %).

Fonts estadístiques utilitzades

COMISSIÓ NACIONAL DELS MERCATS I LA COMPETÈNCIA (mensual). Fuentes de Energía Renovables, Cogeneración y Residuos de Producción de Energía Eléctrica en España. Madrid. <http://www.cnmc.es>

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

— (anual). *Comarcals. Superfícies, rendiments i produccions dels conreus*. Estadístiques. Estructura i producció. Estadístiques agrícoles. Estadístiques definitives. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). *Avanç Renda Agrària de Catalunya*. Estadístiques i observatoris. Renda agrària. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). *Nombre explotacions i places bestiar*. Observatori de la llet; Informe núm. 2/16. Altres produccions ramaderes a Estadístiques. Estructura i producció. Estadístiques ramaderes. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). *Producció aquícola i pesca per espècies i llotges*. Estadístiques. Pesca i aquícultura. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat>

— (anual). *Xarxa Comptable Agrària de Catalunya (XCAC)*. Estadístiques i observatoris. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT

— (anual). *Edificació no residencial*. Indicadors i estadístiques d'habitatge. Estadístiques de construcció i mercat immobiliari. Edificació no residencial. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://territori.gencat.cat>

— (trimestral). *Habitatges iniciats, acabats, per superfície i tipologia*. Indicadors i estadístiques d'habitatge. Estadístiques de construcció i mercat immobiliari. Construcció d'habitatges. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://territori.gencat.cat>

EUROSTAT (anual). *Value added, Forestry and logging, a National accounts (ESA 2010)* <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

EUROPEAN COMMISSION, ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS, AMECO. *Economic databases and indicators*, <http://ec.europa.eu/>

INSTITUT CATALÀ D'ENERGIA

— (mensual). *Butlletí de conjuntura energètica a Catalunya. L'energia elèctrica a Catalunya. Producció bruta d'energia elèctrica en règim ordinari a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.gencat.cat/icaen>

— (mensual). *Full mensual dels principals indicadors de l'energia a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.gencat.cat/icaen>

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA

— (anual). *Aquícultura. Produccions per espècies*. Anuari estadístic de Catalunya. Agricultura, ramaderia i pesca. Pesca. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Comptes econòmics anuals de Catalunya (PIB)*. Base 2010. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Indicadors de conjuntura econòmica. Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Indicadors d'estructura econòmica. Índex de producció industrial. Per seccions i divisions*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Indicadors de conjuntura econòmica. Indicador de clima industrial (ICI)*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Indicadors de conjuntura econòmica. Matriculació de turismes*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). *Índex de preus de consum*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Ocupats i valor afegit brut (cost de factors). Idescat a partir de dades de l'enquesta industrial d'empreses de l'INE*. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual i trimestral). *Macromagnituds (PIB)*. Base 2010. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Pesca marítima. Per ports. Comarques, àmbits i províncies*. Anuari estadístic de Catalunya. Agricultura, ramaderia i pesca. Pesca. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). *Producció de fusta. Per espècies. Províncies*. Anuari estadístic de Catalunya. Agricultura, ramaderia i pesca. Silvicultura. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

Anuari Econòmic Comarcal 2018

INSTITUT NACIONAL D'ESTADÍSTICA

— (trimestral). *Encuesta de Población Activa*. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). *Estadística estructural de empresas: sector industria*. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). *Estadística estructural de empresas: sector comercio*. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). *Estadística estructural de empresas: sector servicios*. Madrid. <http://www.ine.es>

MINISTERI D'AGRICULTURA, ALIMENTACIÓ I MEDI AMBIENT. SECRETARIA GENERAL TÈCNICA. SUBDIRECCIÓ GENERAL D'ESTADÍSTICA. (anual) SERVICIO DE ESTADÍSTICAS DE LA PESCA.*Encuesta Económica Acuicultura. Principales resultados. Años 2009-2013*. Madrid. <http://www.magrama.gob.es>

MINISTERI D'ECONOMIA I COMPETITIVITAT. Datacomex.*Estadísticas del Comercio Exterior*. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.datacomex.comercio.es>

MINISTERI DE FOMENT. Estructura de la construcción. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.fomento.gob.es>

MINISTERI D'INDÚSTRIA, COMERÇ I TURISME.

— (anual) *Energía Eléctrica. Registro de instalaciones. Productores en Régimen Ordinario*. Govern d'Espanya. <http://www.minetur.gob.es>

— (anual) *Energía Eléctrica. Registro de instalaciones. Registro de Productores de energías renovables, cogeneración y residuos*. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.minetur.gob.es>

MINISTERI D'HISENDA. (anual). Presupuestos Generales del Estado. Anexos de inversiones reales y programación plurianual. Distribución regionalizada por comunidades autónomas. Tomo I. Madrid: Govern d'Espanya. <http://www.minhap.gob.es>

OBSERVATORI DEL TREBALL I MODEL PRODUCTIU

— (trimestral). *Mercat de treball. Afiliació a la Seguretat Social*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://observatoritreball.gencat.cat/ca/>

— (trimestral). *Mercat de treball. Atur registrat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://observatoritreball.gencat.cat/ca/>

Annexos

Taula A.1. VAB pb de les principals produccions agrícoles, ramaderes, forestals i de pesca per demarcacions. 2017 (Taxes de variació interanual en %)

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
Produccions agrícoles					
Cereals	-24,5	-31,4	-18,6	-14,7	-20,5
Plantes industrials	-12,4	-15,7	-17,7	-19,1	-16,6
Plantes farratgeres	5,0	1,1	1,6	2,2	1,9
Hortalisses	-13,4	-15,3	-13,4	-11,0	-12,9
Plantes i flors	1,9	4,8	4,0	1,7	2,8
Patates	-11,5	-11,1	-11,1	-13,7	-11,7
Fruita fresca	1,5	-0,6	9,4	-0,4	7,8
Fruita seca	7,6	-4,2	8,4	5,6	5,7
Cítrics	0,0	0,0	0,0	-20,7	-20,6
Raïm	-18,2	6,9	-20,8	-15,0	-16,6
Oliva	5,3	-4,6	4,8	2,8	3,2
Vi i most	-13,6	-5,2	-16,3	-13,4	-13,7
Oli d'oliva	8,4	0,3	7,6	6,6	6,8
Produccions ramaderes					
Boví	-8,6	-8,0	3,6	-10,9	-7,0
Porquí	-2,4	2,6	-7,8	-4,5	-1,1
Equí	-16,2	-26,1	-26,9	-7,5	-16,9
Oví i cabrum	-18,1	-11,6	-16,0	-7,3	-15,7
Aviram	1,9	-5,3	-3,5	2,2	-0,7
Conills	-22,3	-14,0	-11,2	-20,8	-18,5
Altres prod. agríc.i ram.	-9,1	-12,6	-3,7	-17,4	-9,3
VAB agrícola	-8,0	-5,1	1,1	-7,9	-3,9
VAB ramader	-3,1	-0,3	-4,5	-0,5	-2,4
VAB forestal	-0,6	3,6	-12,5	14,9	-2,4
VAB pesquer	-3,2	-3,5	0,0	-6,3	-4,7
VAB primari	-4,3	-1,6	-1,6	-5,3	-3,1

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre de 2017)

Taula A.2. IPI per subsectors a Catalunya.2014-2017
(Taxas de creixement anual en %)

	2014	2015	2016	2017
Índex general (IPI)	1,6	2,6	3,1	3,7
Indústries manufactureres	2,7	2,7	3,3	3,6
Aliments begudes i tabac	4,6	2,8	1,5	-1,4
Tèxtil, confecc., cuir, calçat	-0,4	-0,9	14,8	9,7
Paper, arts gràfiques i suports enreg.	1,8	1,0	-3,6	-1,1
Química	4,7	3,8	1,7	4,6
Farmacèutics	-5,6	2,5	7,0	5,6
Cautxú i plàstic	4,4	8,7	4,8	4,5
Minerals no metàl·lics	8,1	5,2	1,1	5,7
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	-0,1	4,4	3,5	8,3
Equips elèctrics, electrònics i òptics	10,9	2,8	2,9	4,3
Maquinària i equips mecànics	-3,0	0,9	8,6	3,2
Material de transport	6,3	-3,2	2,2	-1,1
Altres indústries manufactureres	3,6	7,1	1,3	8,3
Indústries extractives	-2,5	2,7	-9,8	4,7
Energia electr. gas, vapor d'aigua i aire cond.	-4,6	2,6	0,1	3,5
Subministrament d'aigua	-6,6	-3,9	8,7	8,2

Font: IDESCAT

Taula A.3. Producció bruta d'energia elèctrica a Catalunya. 2016-2017
(En GW i taxes de variació interanual en %)

	2016	2017	Variació
1. Producció bruta d'energia elèctrica en règim ordinari	35.326	36.413	3,1
1.1. Hidroelèctrica règim ordinari	3.338	2.962	-11,3
1.2. Tèrmica convencional	7.251	8.196	13,0
1.3. Nuclear	24.737	25.255	2,1
2. Vendes a xarxa de les centrals elèctriques de règim especial	9.168	9.857	7,5
2.1. Energies no renovables	5.067	5.063	-0,1
2.1.1 Cogeneració	4.619	4.794	3,8
2.1.2 Residus	261	269	3,1
2.1.3 Biomassa	187	193	3,3
2.2. Energies renovables	4.071	4.250	4,4
2.2.1 Hidroelèctrica	882	894	1,3
2.2.2 Solar	480	505	5,3
2.2.3 Eòlica	2.709	2.851	5,2
3=2+1. Catalunya	44.494	46.270	4,0

1: Inclouen els cicles combinats.

Font: BBVA a partir de dades de l'Institut Català de l'Energia, i de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia

Taula A.4. Estructura de la producció interna de la construcció a Catalunya. 2014-2017

(Pesos sobre el total i variació interanual en termes reals i mitjana de la variació interanual en % i canvi en punts percentuals)

	2014	2015	2016	Canvi 2014 - 2016
Percentatge sobre el total				
1. Promoció immobiliària i constr. edif.	27,0	28,8	31,0	4,0
2. Instal·lacions i acabat d'edificis	49,1	47,4	46,0	-3,0
3. Demolició, terrenys i altres espec.	14,9	16,3	15,6	0,7
4. Obra civil	9,0	7,5	7,3	-1,7
5= 1 a 4. Total construcció	100	100	100	0,0

	2014	2015	2016	2017	Canvi anual 2014 - 2017
Variació interanual en termes constants					
1. Promoció immobiliària i constr. edif.	-4,2	3,5	3,9	5,7	2,1
2. Instal·lacions i acabat d'edificis	0,1	0,7	2,4	3,9	1,8
3. Demolició, terrenys i altres espec.	0,0	7,4	4,8	4,5	4,1
4. Obra civil	-0,9	-1,1	1,9	5,4	1,3
5= 1 a 4. Total construcció	-1,3	2,3	3,2	4,7	2,2

Font: VAB de la construcció total a partir d'IDESCAT, detall subsectorial estimació BBVA

Taula A.5. Viatgers i grau d'ocupació en establiments hotelers a Catalunya. 2012-2017

(Valors absoluts en milers de persones i grau d'ocupació en %)

	Catalunya			
	Total	Viatgers tur. domèstic	Viatgers tur. estrang.	Grau d'ocup. ¹
Dades anuals¹				
2012	16.237	6.298	9.939	60,0
2013	16.208	5.951	10.257	60,5
2014	16.774	6.367	10.407	61,1
2015	17.686	6.935	10.751	63,4
2016	19.094	7.439	11.655	67,1
2017	19.749	7.455	12.294	69,0
Detall Mensual 2017				
Gener	901	379	522	49,0
Febrer	1.024	435	588	60,5
Març	1.319	545	774	62,3
Abril	1.835	720	1.116	68,9
Maig	1.911	627	1.284	66,3
Juny	2.184	823	1.361	75,2
Juliol	2.450	858	1.592	81,3
Agost	2.427	872	1.555	84,1
Setembre	2.052	707	1.345	78,6
Octubre	1.654	591	1.063	67,3
Novembre	1.006	419	587	54,7
Desembre	969	466	502	45,9

1: Dades anuals a partir de les dades d'estructura d'IDESCAT, dades mensuals a partir de les dades de conjuntura, donat el caràcter provisional de les últimes dades, poden discrepar lleument les dades anuals i mensuals.

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT

Taula A.6. Exportacions i importacions de Catalunya per tipologia de béns. 2014-2017
(Milers d'euros corrents)

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	Animals vius i productes del regne animal	2.916	3.079	3.387	3.720	1.703	1.766	1.885	2.045	1.213	1.313	1.501	1.675
II	Productes del regne vegetal	1.582	1.833	1.829	1.802	3.568	3.832	3.630	3.868	-1.986	-1.999	-1.801	-2.066
III	Greixos, olis i derivats i cereals	681	807	877	893	663	618	574	640	18	190	303	253
IV	Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	3.108	3.382	3.530	3.655	3.189	3.451	3.592	3.550	-81	-69	-61	104
V	Productes minerals	2.232	2.160	1.834	3.401	8.958	6.552	5.139	7.110	-6.726	-4.391	-3.305	-3.709
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	11.516	12.170	12.488	13.191	12.662	12.852	12.709	13.524	-1.147	-683	-222	-333
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	4.972	4.997	4.931	5.477	4.348	4.481	4.476	4.981	624	516	456	496
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	793	798	779	840	704	793	818	834	89	5	-40	6
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	208	234	231	235	249	271	291	303	-41	-37	-59	-68
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	1.775	1.825	1.811	1.821	1.381	1.465	1.406	1.404	394	361	405	417
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	4.660	4.814	4.584	4.875	6.063	6.928	7.245	7.495	-1.403	-2.114	-2.662	-2.620
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	353	354	321	337	837	914	918	1.011	-485	-560	-597	-674
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	608	638	664	690	592	667	707	744	17	-29	-43	-53
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	460	373	355	379	223	230	272	233	237	143	83	146
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	3.627	3.853	3.771	4.319	4.147	4.464	4.210	5.006	-520	-611	-438	-688
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	7.876	8.341	8.553	8.755	10.968	12.023	13.038	13.390	-3.091	-3.682	-4.485	-4.635
XVII	Material de transport	9.919	11.035	11.762	12.247	7.706	9.940	11.349	12.153	2.213	1.095	414	94
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	957	1.132	1.188	1.245	2.351	2.653	2.784	2.774	-1.394	-1.521	-1.596	-1.529
XIX	Armes i municions	42	49	45	42	8	10	11	11	34	39	34	31
XX	Mercaderies i productes diversos	937	1.132	1.375	1.908	1.505	1.867	2.144	2.826	-569	-734	-769	-918
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	24	29	45	34	19	14	10	12	5	15	34	22
	Sense codificació	1.044	849	783	963	376	387	417	408	668	462	366	555
Total		60.291	63.885	65.142	70.829	72.221	76.178	77.627	84.322	-11.929	-12.293	-12.485	-13.493

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex

Taula A.7. Exportacions i importacions de Barcelona per tipologia de béns. 2014-2017
(Milers d'euros corrents)

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	Animals vius i productes del regne animal	1.428	1.563	1.737	1.855	1.389	1.474	1.587	1.700	39	89	150	155
II	Productes del regne vegetal	613	699	703	726	2.720	2.839	2.675	3.016	-2.106	-2.140	-1.972	-2.290
III	Greixos, olis i derivats i cereals	277	373	397	407	597	511	480	551	-320	-137	-82	-144
IV	Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	1.966	2.174	2.296	2.326	2.568	2.675	2.808	2.751	-602	-501	-512	-424
V	Productes minerals	861	1.047	742	1.358	3.333	2.748	2.134	2.394	-2.472	-1.701	-1.393	-1.036
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	9.694	10.132	10.577	11.297	10.322	10.664	10.686	11.357	-629	-531	-109	-60
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	3.023	3.154	3.194	3.446	3.522	3.620	3.649	4.020	-500	-466	-455	-574
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	715	726	714	763	651	727	763	773	64	-1	-49	-9
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	94	122	115	122	155	168	176	182	-61	-46	-61	-60
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	1.406	1.441	1.411	1.420	1.003	1.053	1.008	1.016	403	388	404	404
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	4.219	4.340	4.136	4.376	5.742	6.591	6.818	7.000	-1.523	-2.251	-2.682	-2.625
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	332	317	294	303	800	866	866	958	-469	-549	-572	-655
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	450	474	506	510	484	516	549	575	-34	-42	-43	-65
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	430	343	319	302	210	214	255	213	220	129	64	90
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	3.259	3.482	3.397	3.905	3.585	3.873	3.627	4.257	-326	-391	-230	-352
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	6.238	6.420	6.571	6.797	9.760	10.699	11.247	11.405	-3.522	-4.278	-4.676	-4.608
XVII	Material de transport	9.553	10.605	11.301	11.740	7.204	9.156	10.469	10.999	2.349	1.449	831	741
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	929	1.099	1.154	1.207	2.293	2.553	2.582	2.577	-1.364	-1.453	-1.428	-1.370
XIX	Armes i municions	38	45	39	38	7	9	10	10	30	36	30	28
XX	Mercaderies i productes diversos	704	855	903	1.061	1.115	1.406	1.542	2.152	-410	-551	-638	-1.091
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	22	26	40	32	18	14	10	11	4	12	31	21
	Sense codificació	934	729	644	781	259	300	314	316	674	429	330	465
	Total	47.184	50.167	51.189	54.772	57.738	62.674	64.252	68.233	-10.554	-12.507	-13.063	-13.461

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex

Taula A.8. Exportacions i importacions de Girona per tipologia de béns. 2014-2017
(Milers d'euros corrents)

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	Animals vius i productes del regne animal	1.210	1.192	1.303	1.486	210	181	182	208	999	1.011	1.121	1.278
II	Productes del regne vegetal	194	211	223	221	163	196	188	182	31	15	35	39
III	Greixos, olis i derivats i cereals	8	9	9	12	10	9	8	8	-2	0	2	4
IV	Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	478	492	483	555	158	193	182	191	320	299	301	364
V	Productes minerals	80	73	66	81	16	16	12	17	64	57	54	64
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	403	543	580	688	297	361	344	362	106	182	236	327
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	281	302	285	340	287	314	302	341	-6	-12	-17	-2
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	50	44	39	46	31	30	24	28	19	15	14	18
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	101	97	101	98	51	53	58	60	49	44	43	37
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	216	216	235	222	164	162	179	173	51	54	55	50
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	195	203	201	237	129	126	144	173	66	77	58	64
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	12	16	13	19	15	16	18	19	-2	0	-6	0
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	38	38	39	41	29	33	34	37	9	5	5	4
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	6	6	6	6	10	11	12	15	-4	-5	-6	-9
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	147	151	159	181	168	161	171	248	-21	-11	-12	-67
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	631	704	635	684	210	233	264	263	421	471	371	421
XVII	Material de transport	184	210	206	229	87	103	131	156	97	106	75	73
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	14	16	17	15	26	27	29	30	-12	-11	-13	-14
XIX	Armes i municions	0	0	0	0	0	1	1	0	0	-1	0	0
XX	Mercaderies i productes diversos	61	82	94	94	59	64	57	71	2	19	37	23
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	0	2	1	2	0	0	0	1	0	2	1	1
	Sense codificació	34	32	33	43	10	11	12	16	24	21	21	27
	Total	4.345	4.640	4.729	5.301	2.133	2.302	2.352	2.597	2.212	2.338	2.377	2.704

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex

Taula A.9. Exportacions i importacions de Lleida per tipologia de béns. 2014-2017
(Milers d'euros corrents)

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	Animals vius i productes del regne animal	203	224	257	265	57	60	62	70	145	163	195	195
II	Productes del regne vegetal	490	551	576	559	224	215	200	182	266	335	375	378
III	Greixos, olis i derivats i cereals	253	281	318	342	20	67	55	49	233	214	264	293
IV	Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	238	250	228	231	82	90	105	91	156	160	123	140
V	Productes minerals	10	8	7	7	2	5	2	2	8	3	5	5
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	49	64	69	78	57	66	74	65	-8	-1	-5	14
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	24	26	29	34	55	54	59	73	-31	-28	-29	-39
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	12	11	9	10	3	4	4	3	9	7	6	7
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	7	6	8	7	11	12	14	15	-4	-6	-6	-7
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	55	55	60	71	28	26	28	32	27	29	32	40
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	20	22	20	23	26	25	29	27	-6	-3	-9	-4
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	4	4	5	9	8	8	13	14	-4	-4	-8	-6
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	37	39	42	43	14	14	13	12	23	25	29	31
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	23	23	28	35	0	0	0	1	23	23	28	34
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	64	62	52	64	63	64	54	52	1	-3	-2	12
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	107	120	123	153	101	118	112	119	6	2	10	35
XVII	Material de transport	39	46	40	49	26	43	36	43	13	4	4	6
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	5	7	7	10	8	8	10	13	-2	-2	-3	-3
XIX	Armes i municions	4	5	5	5	0	0	0	0	4	5	5	4
XX	Mercaderies i productes diversos	54	64	68	76	27	28	18	15	28	36	50	61
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	0	0	0	0	1	0	0	0	-1	0	0	0
	Sense codificació	2	3	3	5	1	0	0	1	2	2	3	4
Total		1.701	1.869	1.954	2.076	812	908	888	877	888	962	1.066	1.199

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Taula A.10. Exportacions i importacions de Tarragona per tipologia de béns. 2014-2017
(Milers d'euros corrents)

		Exportacions				Importacions				Saldo			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	Animals vius i productes del regne animal	76	100	90	114	46	51	55	68	30	50	35	47
II	Productes del regne vegetal	284	373	328	295	461	582	567	489	-177	-209	-239	-193
III	Greixos, olis i derivats i cereals	143	144	151	132	36	31	32	33	107	113	119	99
IV	Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	425	465	524	543	381	493	497	518	44	-28	27	25
V	Productes minerals	1.280	1.031	1.019	1.955	5.606	3.782	2.991	4.697	-4.326	-2.751	-1.972	-2.742
VI	Prod. de les indústries químiques i derivats	1.371	1.430	1.262	1.127	1.987	1.762	1.606	1.741	-616	-332	-343	-614
VII	Plàstic, cautxú i les seves manufactures	1.644	1.515	1.423	1.658	483	493	466	547	1.160	1.022	957	1.111
VIII	Pells, cuirs i les seves manufactures	16	17	17	21	20	32	28	30	-3	-15	-11	-9
IX	Fusta, suro i les seves manufactures	7	9	8	8	31	37	43	46	-24	-28	-35	-38
X	Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	99	113	105	107	186	223	192	183	-87	-110	-87	-77
XI	Matèries tèxtils i les seves manufactures	226	249	226	239	166	186	255	295	60	63	-29	-56
XII	Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	5	17	9	6	14	24	20	19	-9	-7	-12	-13
XIII	Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	84	87	77	95	65	105	111	119	19	-18	-34	-24
XIV	Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	1	1	2	36	3	5	5	4	-2	-4	-4	32
XV	Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	156	158	163	169	330	365	358	450	-174	-207	-195	-281
XVI	Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	901	1.097	1.225	1.120	897	973	1.415	1.603	3	124	-190	-483
XVII	Material de transport	143	174	216	229	390	638	713	954	-246	-464	-497	-725
XVIII	Optica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	9	10	10	12	25	65	163	154	-16	-55	-153	-142
XIX	Armes i municions	0	0	0	0	0	1	0	1	0	-1	0	-1
XX	Mercaderies i productes diversos	117	132	309	677	305	369	527	588	-188	-237	-218	89
XXI	Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	1	2	3	1	0	0	0	0	1	1	2	1
	Sense codificació	74	86	102	135	106	77	91	75	-32	9	12	59
	Total	7.062	7.210	7.269	8.680	11.538	10.295	10.134	12.614	-4.476	-3.085	-2.865	-3.934

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex

Taula A.11. Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a Catalunya per sectors productius. 2016-2017 (Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2016	2017	2017
Primari	32,7	32,7	0,1
Indústries extractives	2,5	2,5	0,4
Energia elèct., gas, vapor i aire cond.	5,2	5,2	-0,6
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	24,3	25,2	3,6
Alimentació, begudes i tabac	79,5	82,4	3,6
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	34,3	34,8	1,2
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	39,9	40,6	1,7
Química i refí de petroli	33,7	34,6	2,5
Productes farmacèutics	22,2	23,3	4,9
Cautxú i plàstics	23,0	23,3	1,4
Altres minerals no metàl·lics	11,1	11,3	2,2
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	59,3	61,3	3,4
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	19,7	20,4	3,4
Maquinària i equips mecànics	28,1	29,0	3,2
Material de transport	43,1	44,2	2,4
Manufactures diverses	32,2	33,8	5,3
Construcció	178,9	190,0	6,2
Comerç i reparació	572,5	586,5	2,5
Transport i emmagatzematge	154,9	162,5	4,9
Hostaleria	250,9	262,5	4,7
Informació i comunicacions	96,2	103,1	7,1
Finances i assegurances	64,7	64,1	-0,9
Immobiliàries	29,2	30,8	5,4
Act. professionals, científiques i admin.	449,2	474,7	5,7
Activ. artístiques, recreatives i altres	162,7	167,4	2,9
AAPP i Seguretat Social	179,0	190,9	6,6
Educació	153,5	159,3	3,8
Sanitat i serveis socials	258,8	270,4	4,5
Total	3.041,6	3.167,0	4,1

1: Afiliats comarcalitzables al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula A.12. Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Barcelona per sectors productius. 2016-2017 (Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2016	2017	2017
Primari	8,2	8,3	0,7
Indústries extractives	1,7	1,7	0,1
Energia elèct., gas, vapor i aire cond.	2,9	2,9	-0,5
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	17,4	18,0	3,6
Alimentació, begudes i tabac	45,0	46,9	4,2
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	28,0	28,3	1,0
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	29,8	30,2	1,5
Química i refí de petroli	24,5	25,1	2,5
Productes farmacèutics	20,1	21,1	4,7
Cautxú i plàstics	17,8	18,1	2,0
Altres minerals no metàl·lics	6,9	7,0	1,3
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	45,9	47,3	3,2
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	16,9	17,5	3,5
Maquinària i equips mecànics	21,9	22,6	3,3
Material de transport	37,8	38,7	2,4
Manufactures diverses	23,8	25,0	5,2
Construcció	121,3	130,0	7,1
Comerç i reparació	435,7	446,7	2,5
Transport i emmagatzematge	120,8	126,7	4,9
Hostaleria	171,3	179,6	4,9
Informació i comunicacions	87,4	93,8	7,3
Finances i assegurances	53,3	53,0	-0,5
Immobiliàries	24,1	25,3	5,1
Act. professionals, científiques i admin.	371,2	394,4	6,3
Activ. artístiques, recreatives i altres	125,5	128,9	2,7
AAPP i Seguretat Social	125,8	132,6	5,4
Educació	125,2	130,2	4,0
Sanitat i serveis socials	201,1	210,4	4,6
Total	2.311,3	2.410,5	4,3

1: Afiliats comarcalitzables al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula A.13. Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Girona per sectors productius. 2016-2017 (Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2016	2017	2017
Primari	4,8	4,8	-0,6
Indústries extractives	0,3	0,3	3,6
Energia elèct., gas, vapor i aire cond.	0,4	0,4	2,8
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	2,6	2,6	3,3
Alimentació, begudes i tabac	17,2	17,2	0,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	3,2	3,3	1,7
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	4,3	4,5	4,7
Química i refí de petroli	1,6	1,7	6,7
Productes farmacèutics	1,6	1,7	8,1
Cautxú i plàstics	2,3	2,2	-5,8
Altres minerals no metàl·lics	1,4	1,4	4,4
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	5,3	5,6	5,1
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	1,6	1,6	1,0
Maquinària i equips mecànics	3,6	3,7	2,6
Material de transport	1,3	1,3	3,4
Manufactures diverses	2,4	2,5	6,0
Construcció	24,1	25,7	6,5
Comerç i reparació	55,7	57,0	2,4
Transport i emmagatzematge	11,6	12,2	5,3
Hostaleria	37,7	39,4	4,3
Informació i comunicacions	3,4	3,5	3,4
Finances i assegurances	4,5	4,4	-1,4
Immobiliàries	2,7	2,9	6,5
Act. professionals, científiques i admin.	32,6	32,7	0,2
Activ. artístiques, recreatives i altres	15,3	15,8	3,0
AAPP i Seguretat Social	18,3	20,9	14,3
Educació	9,7	10,1	4,1
Sanitat i serveis socials	20,8	21,7	4,1
Total	290,2	301,1	3,7

1: Afiliats comarcalitzables al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula A.14. Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Lleida per sectors productius. 2016-2017 (Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2016	2017	2017
Primari	12,8	12,9	0,7
Indústries extractives	0,2	0,2	-3,2
Energia elèct., gas, vapor i aire cond.	0,5	0,5	2,3
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	1,3	1,3	2,5
Alimentació, begudes i tabac	9,6	10,2	6,4
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,3	1,3	2,1
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	1,8	1,8	2,3
Química i refí de petroli	0,4	0,4	1,8
Productes farmacèutics	0,1	0,1	3,5
Cautxú i plàstics	0,8	0,9	9,6
Altres minerals no metàl·lics	1,2	1,3	4,4
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	2,6	2,8	8,8
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	0,8	0,8	3,6
Maquinària i equips mecànics	1,2	1,3	4,8
Material de transport	0,5	0,6	16,5
Manufactures diverses	1,8	1,9	9,1
Construcció	12,9	13,0	1,2
Comerç i reparació	32,0	32,8	2,7
Transport i emmagatzematge	8,9	9,4	5,6
Hostaleria	12,0	12,6	4,6
Informació i comunicacions	2,3	2,5	6,6
Finances i assegurances	2,8	2,7	-4,2
Immobiliàries	0,6	0,6	5,2
Act. professionals, científiques i admin.	14,6	15,2	4,0
Activ. artístiques, recreatives i altres	7,0	7,2	2,4
AAPP i Seguretat Social	13,7	14,4	5,2
Educació	6,5	6,7	3,5
Sanitat i serveis socials	14,0	14,4	2,7
Total	164,1	169,8	3,5

1: Afiliats comarcalitzables al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula A.15. Afiliats al règim general i autònoms¹ de la Seguretat Social a la demarcació de Tarragona per sectors productius. 2016-2017 (Mitjana anual del nombre d'afiliats¹ en milers i taxes de variació interanual en %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2016	2017	2017
Primari	6,8	6,7	-1,1
Indústries extractives	0,3	0,3	1,4
Energia elèct., gas, vapor i aire cond.	1,5	1,4	-2,7
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	3,1	3,3	4,5
Alimentació, begudes i tabac	7,8	8,1	4,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,8	1,9	3,4
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enreg.	4,1	4,1	-0,1
Química i refí de petroli	7,2	7,3	2,0
Productes farmacèutics	0,4	0,4	4,5
Cautxú i plàstics	2,1	2,2	1,2
Altres minerals no metàl·lics	1,6	1,6	2,2
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	5,5	5,6	0,9
Prod. informàtics, electrònics i elèctrics	0,5	0,5	8,6
Maquinària i equips mecànics	1,3	1,4	1,1
Material de transport	3,6	3,6	-0,1
Manufactures diverses	4,2	4,3	3,6
Construcció	20,6	21,3	3,3
Comerç i reparació	49,1	50,0	1,7
Transport i emmagatzematge	13,7	14,3	4,6
Hostaleria	29,8	31,0	3,9
Informació i comunicacions	3,1	3,3	6,3
Finances i assegurances	4,1	4,0	-2,9
Immobiliàries	1,7	1,9	8,6
Act. professionals, científiques i admin.	30,8	32,4	5,4
Activ. artístiques, recreatives i altres	14,9	15,5	4,4
AAPP i Seguretat Social	21,3	23,0	7,9
Educació	12,1	12,3	1,4
Sanitat i serveis socials	22,9	24,0	4,7
Total	275,9	285,6	3,5

1: Afiliats comarcalitzables al règim general i autònoms de la Seguretat Social.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Taula B.1. Captures als principals centres pesquers catalans. 2015-2017

(Valors absoluts en tones capturades i taxes de variació en %)

	Valors absoluts			Taxes de variació	
	2015	2016	2017	2016	2017
Arenys de Mar	1.961	2.243	1.967	14,4	-12,3
Badalona	15	12	11	-18,1	-7,2
Barcelona	3.346	3.345	2.944	0,0	-12,0
Vilanova i la Geltrú	3.067	3.259	3.067	6,3	-5,9
Demarcació de Barcelona	8.389	8.859	7.988	5,6	-9,8
Blanes	2.722	2.795	2.536	2,7	-9,3
L'Escala	1.791	1.683	1.673	-6,0	-0,6
L'Estartit	103	0	0	--	--
Llançà	552	629	606	13,9	-3,8
Palamós	1.471	1.515	1.469	3,0	-3,1
Port de la Selva	179	129	104	-27,7	-19,7
Roses	1.700	1.521	1.351	-10,5	-11,2
Sant Feliu de Guíxols	1.118	1.085	685	-2,9	-36,9
Demarcació de Girona	9.635	9.358	8.424	-2,9	-10,0
L'Ametlla de Mar	1.158	1.430	1.160	23,5	-18,9
L'Ampolla	190	187	153	-1,7	-18,1
Cambrils	1.253	1.331	1.085	6,3	-18,5
Les Cases d'Alcanar	209	225	194	7,6	-13,5
Deltebre	224	263	209	17,5	-20,7
Sant Carles de la Ràpita	2.720	2.854	2.512	4,9	-12,0
Tarragona	3.951	4.416	3.649	11,8	-17,4
Torredembarra	40	24	49	-41,5	109,6
Demarcació de Tarragona	9.745	10.730	9.011	10,1	-16,0
Catalunya	27.769	28.947	25.423	4,2	-12,2

Font: BBVA a partir de dades de l'IDESCAT

Taula B.2. Habitatges en construcció per comarques. 2015-2017

(Nombre d'habitatges en construcció i taxa de creixement interanual en percentatge)

Comarca	Unitats			Canvi anual en %	
	2015	2016	2017	2016	2017
Alt Camp	18	15	25	-17	67
Alt Empordà	353	494	518	39,9	4,9
Alt Penedès	82	149	155	81,7	4,0
Alt Urgell	27	12	13	-55,6	8,3
Alta Ribagorça	4	4	7	0,0	75,0
Anoia	62	142	224	129,0	57,7
Bages	67	161	207	140,3	28,6
Baix Camp	165	229	302	38,8	31,9
Baix Ebre	176	182	71	3,4	-61,0
Baix Empordà	290	513	560	76,9	9,2
Baix Llobregat	1.332	1.897	3.497	42,4	84,3
Baix Penedès	56	138	143	146,4	3,6
Barcelonès	3.074	4.545	5.655	47,9	24,4
Berguedà	23	34	31	47,8	-8,8
Cerdanya	80	100	143	25,0	43,0
Conca de Barberà	15	20	13	33,3	-35,0
Garraf	428	472	633	10,3	34,1
Garrigues	24	22	11	-8,3	-50,0
Garrotxa	78	99	97	26,9	-2,0
Gironès	195	339	485	73,8	43,1
Maresme	583	859	1.382	47,3	60,9
Moianès	16	22	15	37,5	-31,8
Montsià	54	68	78	25,9	14,7
Noguera	99	104	37	5,1	-64,4
Osona	106	169	359	59,4	112,4
Pallars Jussà	7	14	11	100,0	-21,4
Pallars Sobirà	8	6	6	-25,0	0,0
Pla d'Urgell	48	59	29	22,9	-50,8
Pla de l'Estany	31	42	64	35,5	52,4
Priorat	6	4	3	-33,3	-25,0
Ribera d'Ebre	6	8	9	33,3	12,5
Ripollès	17	37	46	117,6	24,3
Segarra	18	17	39	-5,6	129,4
Segrià	408	303	363	-25,7	19,8
Selva	178	230	292	29,2	27,0
Solsonès	51	52	21	2,0	-59,6
Tarragonès	211	343	363	62,6	5,8
Terra Alta	5	7	9	40,0	28,6
Urgell	57	76	49	33,3	-35,5
Val d' Aran	111	60	20	-45,9	-66,7
Vallès Occidental	1.217	2.061	2.947	69,4	43,0
Vallès Oriental	236	385	725	63,1	88,3
Catalunya	10.022	14.493	19.657	44,6	35,6

Font: Estimació BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat

Taula B.3. Preu mitjà de l'habitatge de nova construcció en els principals municipis de Catalunya. 2017
(€/m² construït i taxa de variació anual)

Comarca	Habitatge nou €/m ²	Habitatge usat €/m ²	Total €/m ²	Habitatge nou % anual	Habitatge usat % anual	Total % anual
Alt Camp	1.286	1.058	1.100	18,1	-1,9	1,7
Alt Empordà	1.710	1.876	1.862	4,6	5,1	4,9
Alt Penedès	1.224	1.188	1.194	0,7	12,9	9,8
Alt Urgell	1.489	794	900	61,0	-16,4	-5,1
Alta Ribagorça	--	1.128	1.128	--	3,2	3,2
Anoia	893	971	960	5,0	2,2	2,6
Bages	918	1.091	1.054	-11,2	5,5	1,9
Baix Camp	1.219	1.329	1.320	8,6	1,3	1,5
Baix Ebre	720	1.062	1.045	-18,8	2,0	1,3
Baix Empordà	1.854	1.981	1.964	10,8	10,0	10,0
Baix Llobregat	2.134	2.143	2.142	-1,7	9,0	7,5
Baix Penedès	1.335	1.277	1.293	4,2	4,1	4,3
Barcelonès	3.243	3.185	3.192	-3,1	15,6	13,2
Berguedà	1.358	927	936	60,9	7,3	8,5
Cerdanya	2.306	2.323	2.319	-10,3	-3,0	-4,6
Conca de Barberà	--	744	752	--	21,5	17,6
Garraf	2.281	2.365	2.358	20,2	6,5	7,8
Garrigues	--	557	557	-100,0	7,6	0,4
Garrotxa	1.083	1.095	1.090	12,4	3,8	6,0
Gironès	1.778	1.464	1.546	11,5	7,0	8,7
Maresme	1.842	1.858	1.856	14,5	9,2	9,8
Moianès	1.024	1.344	1.239	7,4	20,3	15,8
Montsià	840	777	780	9,3	-4,8	-4,0
Noguera	726	639	650	-12,5	-6,9	-9,4
Osona	1.358	1.217	1.249	-0,8	3,9	2,9
Pallars Jussà	--	761	761	--	0,8	0,8
Pallars Sobirà	1.305	1.057	1.080	42,1	-3,9	-1,3
Pla d'Urgell	907	1.245	1.056	-30,1	9,5	-12,4
Pla de l'Estany	547	610	603	-4,6	-4,8	-4,7
Priorat	--	843	834	--	7,7	5,8
Ribera d'Ebre	559	582	581	-16,6	-21,9	-19,3
Ripollès	1.276	1.523	1.485	18,5	-6,9	-2,5
Segarra	1.118	818	837	45,6	3,4	6,0
Segrià	995	880	901	-1,3	0,7	-0,9
Selva	1.105	1.471	1.453	-18,8	-9,3	-9,2
Solsonès	967	916	921	4,6	-21,3	-17,7
Tarragonès	1.567	1.402	1.425	16,5	3,4	5,2
Terra Alta	481	747	674	-24,5	-7,8	-12,7
Urgell	793	684	718	13,8	-8,4	-3,0
Val d' Aran	2.711	2.499	2.523	-11,7	23,8	15,6
Vallès Occidental	2.021	1.681	1.717	14,7	7,5	8,1
Vallès Oriental	1.492	1.466	1.471	10,4	6,8	7,3
Catalunya	1.957	2.002	1.996	3,3	8,9	8,1

Font: Estimació BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Taula B.4. Afiliats al règim general i autònoms de la Seguretat Social per comarques i per sectors. 2017
(Valors absoluts¹ en mitjana de persones afiliades durant l'any i taxes de variació interanual en %)

Comarca	Afiliats					Taxes de variació interanual				
	Primari	Indústria	Constr.	Serveis	Total	Primari	Indústria	Constr.	Serveis	Total ²
Alt Camp	549	6.357	1.022	9.688	17.616	-4,5	3,0	-3,9	3,9	2,8
Alt Empordà	1.002	5.451	4.599	35.472	46.524	-3,1	2,4	6,0	2,8	2,9
Alt Penedès	829	12.485	2.424	22.088	37.825	-1,5	2,9	1,9	3,4	3,0
Alt Urgell	489	904	581	4.080	6.054	-4,1	0,4	3,0	2,9	2,0
Alta Ribagorça	86	95	165	926	1.272	0,3	36,2	0,3	5,5	6,2
Anoia	506	9.245	2.699	20.422	32.871	-3,2	2,0	11,3	2,9	3,2
Bages	804	17.129	4.195	42.206	64.334	1,4	3,6	5,0	7,3	6,1
Baix Camp	1.028	9.132	5.011	47.806	62.977	-2,8	1,6	3,6	2,7	2,5
Baix Ebre	1.337	3.340	2.336	16.642	23.654	2,5	-0,4	8,8	5,6	4,8
Baix Empordà	728	3.915	6.165	32.724	43.532	-1,7	2,3	6,7	3,2	3,5
Baix Llobregat	564	50.701	22.002	221.331	294.598	4,3	3,4	6,2	4,7	4,5
Baix Penedès	268	3.866	2.276	17.938	24.348	-2,1	5,4	7,6	5,1	5,3
Barcelonès	499	94.006	46.614	1.083.096	1.224.215	-1,7	1,7	7,1	3,7	3,7
Berguedà	593	2.044	1.387	7.251	11.275	-0,3	0,2	2,7	2,6	2,0
Cerdanya	284	293	1.042	5.865	7.483	-1,8	10,5	2,4	6,2	5,5
Conca de Barberà	390	3.272	494	3.210	7.366	0,0	4,2	1,0	1,3	2,5
Garraf	107	3.907	3.102	28.253	35.369	-0,7	-6,1	9,2	3,1	2,5
Garrigues	1.232	1.101	576	2.620	5.529	-0,3	7,4	0,2	3,0	2,8
Garrotxa	504	8.662	1.584	12.439	23.189	4,7	3,7	4,1	3,1	3,4
Gironès	699	10.900	5.654	84.247	101.499	-2,1	1,8	11,5	4,9	4,8
Maresme	849	19.543	9.445	100.969	130.806	0,4	4,9	10,8	5,4	5,7
Moianès	160	1.451	375	2.061	4.047	3,1	4,2	3,0	3,4	3,6
Montsià	1.162	4.072	1.356	12.232	18.822	0,3	4,3	8,9	4,6	4,5
Noguera	1.933	2.070	1.165	7.000	12.167	0,7	4,6	-3,9	3,6	2,5
Osona	2.163	21.792	4.001	38.858	66.815	0,6	9,0	4,6	4,4	5,7
Pallars Jussà	545	220	500	2.618	3.883	-0,1	5,9	16,7	2,5	4,0
Pallars Sobirà	191	125	268	1.796	2.379	-0,5	4,4	0,3	6,6	5,1
Pla d'Urgell	1.240	3.285	1.111	7.706	13.341	-1,4	5,3	-1,4	2,8	2,6
Pla de l'Estany	527	4.059	1.179	6.662	12.427	2,8	2,7	1,7	2,8	2,7
Priorat	389	595	196	1.225	2.405	-2,7	3,8	1,2	4,3	2,7
Ribera d'Ebre	502	562	557	3.445	5.066	-4,9	1,9	-4,6	0,1	-0,7
Ripollès	303	2.489	670	6.243	9.704	0,7	1,0	-2,6	2,0	1,4
Segarra	843	5.088	506	3.626	10.061	1,9	5,9	1,0	1,2	3,6
Segrià	4.664	8.105	6.145	74.230	93.143	1,4	5,9	2,5	3,8	3,7
Selva	745	14.343	4.789	36.883	56.760	-0,7	1,9	5,7	3,5	3,2
Solsonès	559	953	515	2.912	4.939	2,9	6,1	-5,0	1,3	1,6
Tarragonès	324	14.027	7.668	98.032	120.050	-0,1	0,6	1,4	4,4	3,7
Terra Alta	783	680	364	1.440	3.267	-1,9	2,0	0,8	1,5	0,7
Urgell	1.099	3.251	1.021	7.137	12.507	1,2	7,6	-1,2	3,8	4,1
Val d' Aran	47	148	480	3.866	4.541	5,6	4,4	2,8	3,5	3,5
Vallès Occidental	459	78.453	23.493	265.008	367.413	5,5	3,0	7,9	5,6	5,2
Vallès Oriental	764	39.762	10.281	90.095	140.902	2,3	2,6	7,0	6,1	5,1
Catalunya	32.742	471.875	190.007	2.472.343	3.166.967	0,1	3,0	6,2	4,2	4,1

¹: Afiliats comarcalitzables al règim general i de la mineria i el carbó i autònoms.
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Taula B.5. Atur registrat per comarques i sectors productius. 2017

(Mitjana anual d'aturats¹ i taxes de creixement interanual en %)

Comarca	Primari		Indústria		Construcció		Serveis		SOA ²		Total	
	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa
Alt Camp	238	-9,0	432	-13,0	204	-14,7	1.618	-8,4	200	-9,9	2.692	-9,8
Alt Empordà	390	-14,5	490	-10,1	865	-18,6	5.762	-4,9	531	-11,6	8.038	-7,8
Alt Penedès	388	-23,2	914	-13,0	398	-22,8	3.675	-11,2	372	-21,6	5.747	-14,0
Alt Urgell	44	-14,3	85	-10,7	108	-1,1	596	-9,5	46	-11,5	878	-9,0
Alta Ribagorça	2	-54,0	6	0,0	21	-16,8	72	-18,1	1	-63,3	102	-19,4
Anoia	192	-15,6	1.533	-15,1	555	-20,2	5.130	-7,3	759	-7,4	8.170	-10,1
Bages	165	-19,3	1.638	-15,0	990	-18,7	6.482	-9,3	650	-5,8	9.925	-11,3
Baix Camp	481	-15,0	980	-15,6	1.389	-18,2	8.450	-6,7	817	-13,6	12.117	-9,8
Baix Ebre	496	-8,8	598	-15,9	469	-24,8	2.867	-11,1	320	-5,2	4.749	-12,7
Baix Empordà	263	-15,1	527	-16,2	958	-21,8	4.795	-7,8	410	-17,1	6.954	-11,5
Baix Llobregat	290	-22,2	5.453	-17,7	4.010	-22,0	31.080	-11,6	2.896	-12,0	43.730	-13,5
Baix Penedès	243	-18,6	756	-13,1	851	-17,0	5.749	-6,3	473	-11,0	8.072	-8,9
Barcelonès	552	-18,4	10.240	-16,0	9.761	-19,4	88.945	-8,8	6.882	-3,6	116.381	-10,3
Berguedà	48	-6,3	345	-13,0	211	-21,3	1.311	-5,2	152	-9,2	2.066	-8,8
Cerdanya	9	50,0	24	-5,2	69	-26,5	391	-9,8	8	-18,0	501	-11,9
Conca de Barberà	47	-16,3	166	-18,7	71	-24,4	518	-9,9	46	0,7	848	-13,0
Garraf	148	-12,1	802	-18,1	886	-17,1	6.570	-8,4	459	-6,7	8.865	-10,3
Garrigues	119	-20,0	132	-9,2	82	-12,4	411	-8,0	40	-5,2	784	-10,6
Garrotxa	47	-16,4	472	-13,6	148	-19,5	1.392	-9,9	130	-17,6	2.189	-12,0
Gironès	357	-14,7	990	-15,8	1.168	-18,8	6.575	-8,1	791	-7,6	9.881	-10,5
Maresme	601	-17,5	3.948	-14,8	2.563	-16,3	18.128	-8,8	1.607	-6,1	26.848	-10,6
Moianès	9	-9,0	114	-14,4	31	-25,4	341	-6,9	21	-22,6	515	-10,7
Montsià	447	-12,0	597	-18,8	336	-25,3	2.551	-8,8	237	-15,9	4.168	-12,7
Noguera	284	-11,9	214	-17,5	165	-22,6	1.100	-9,1	146	-11,4	1.909	-12,0
Osona	171	-16,5	1.754	-13,9	615	-25,1	4.757	-10,4	968	-10,4	8.265	-12,6
Pallars Jussà	48	-19,8	41	-17,2	77	-21,9	369	-15,0	42	2,0	578	-15,6
Pallars Sobirà	10	38,6	14	3,8	17	-28,8	201	-4,9	5	-6,0	246	-5,5
Pla d'Urgell	302	-13,8	189	-18,0	91	-24,7	884	-9,9	107	0,3	1.574	-12,1
Pla de l'Estany	64	-11,7	194	-15,7	85	-21,6	747	-9,2	85	3,4	1.174	-10,7
Priorat	82	-3,3	72	-22,4	26	-26,9	217	-13,1	27	2,3	424	-13,4
Ribera d'Ebre	253	-13,5	117	-16,4	106	-17,7	641	-10,9	63	-5,5	1.180	-12,4
Ripollès	29	-3,0	240	-7,7	77	-21,7	626	-9,3	53	-13,3	1.024	-10,1
Segarra	51	-25,7	218	-12,3	69	-22,5	456	-13,9	78	-16,6	873	-15,3
Segrià	1.513	-14,1	688	-10,1	970	-20,3	7.424	-9,2	627	-8,0	11.221	-11,0
Selva	248	-14,3	1.079	-13,1	880	-16,9	6.807	-8,1	497	-14,2	9.511	-10,1
Solsonès	28	-21,9	93	-19,0	66	-24,4	293	-9,3	37	-28,4	516	-15,7
Tarragonès	339	-16,4	1.173	-10,6	1.754	-12,1	10.848	-6,7	1.075	-7,9	15.188	-8,0
Terra Alta	44	-14,6	61	-25,1	48	-28,2	216	-11,4	25	11,4	394	-15,5
Urgell	255	-18,9	253	-19,7	156	-15,2	1.024	-9,3	151	2,9	1.839	-12,0
Val d' Aran	5	-32,5	10	-33,3	56	-6,2	242	-12,6	7	15,0	321	-12,4
Vallès Occidental	410	-17,8	8.600	-15,9	5.621	-19,4	35.454	-10,6	4.109	-8,0	54.193	-12,4
Vallès Oriental	344	-18,6	3.958	-15,2	1.912	-18,3	15.835	-10,1	1.598	-10,5	23.648	-11,9
Catalunya³	10.053	-15,6	50.210	-15,4	38.934	-19,2	291.550	-9,2	27.547	-8,3	418.295	-11,1

1: Aturats (SOC) comarcalitzables.

2: Sense ocupació anterior, inclou els no classificats i els que busquen primera ocupació.

3: El total d'aturats a Catalunya no ha de coincidir necessàriament amb la suma dels totals de les comarques degut a la existència d'atur no comarcalitzable.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Taula B.6. Distribució comarcal de l'ocupació per grandària d'empresa. 2016-2017

(Pes dels afiliats¹ sobre el total de Catalunya a cada tram de grandària d'empresa en % i canvi en punts percentuals)

	Gran empresa (més de 500 treb.)			Empresa mitjana (de 51 a 500 treb.)			Empresa petita (d'11 a 50 treb.)			Empresa molt petita (de 0 a 10 treb.)		
	Pes comarcal		Canvi 2016- 2017	Pes comarcal		Canvi 2016- 2017	Pes comarcal		Canvi 2016- 2017	Pes comarcal		Canvi 2016- 2017
	2016	2017		2016	2017		2016	2017		2016	2017	
Alt Camp	0,4	0,5	0,0	0,6	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0
Alt Empordà	0,3	0,3	0,0	0,9	0,9	0,0	1,8	1,8	0,0	2,3	2,3	0,0
Alt Penedès	0,3	0,3	0,0	1,4	1,4	0,0	1,5	1,4	-0,1	1,4	1,4	0,0
Alt Urgell	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Alta Ribagorça	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Anoia	0,2	0,2	0,0	1,0	1,0	0,0	1,3	1,3	0,0	1,4	1,4	0,0
Bages	1,7	1,9	0,2	1,8	1,8	0,0	2,2	2,2	0,0	2,2	2,1	0,0
Baix Camp	1,1	1,1	0,0	2,1	2,0	-0,1	2,1	2,1	0,0	2,4	2,4	0,0
Baix Ebre	0,0	0,1	0,1	0,8	0,8	0,0	0,7	0,7	0,1	1,1	1,1	0,0
Baix Empordà	0,3	0,3	0,0	0,9	0,9	0,0	1,6	1,6	0,0	2,1	2,1	0,0
Baix Llobregat	6,6	6,7	0,1	10,9	11,0	0,1	10,2	10,2	0,0	8,9	8,9	0,0
Baix Penedès	0,2	0,2	0,0	0,6	0,7	0,1	0,8	0,8	0,0	1,1	1,1	0,0
Barcelonès	60,9	59,3	-1,6	39,3	38,9	-0,4	33,4	33,4	0,0	30,8	31,0	0,2
Berguedà	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,4	0,4	0,0	0,6	0,6	0,0
Cerdanya	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,4	0,4	0,0
Conca de Barberà	0,3	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Garraf	0,3	0,3	0,0	0,8	0,7	0,0	1,1	1,1	0,0	1,8	1,8	0,0
Garrigues	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Garrotxa	0,3	0,3	0,0	0,8	0,8	0,0	0,9	0,9	-0,1	0,9	0,9	0,0
Gironès	3,2	3,2	-0,1	3,7	3,7	0,0	3,3	3,3	0,1	2,8	2,8	0,0
Maresme	2,3	2,6	0,3	2,9	3,0	0,1	4,2	4,2	0,0	5,7	5,7	0,0
Moianès	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Montsià	0,1	0,1	0,0	0,4	0,4	0,0	0,6	0,6	0,0	0,9	0,9	0,0
Noguera	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	0,5	0,5	0,0	0,7	0,7	0,0
Osona	1,4	1,6	0,2	1,7	1,7	0,0	2,1	2,1	0,0	2,7	2,7	0,0
Pallars Jussà	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Pallars Sobirà	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Pla d'Urgell	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,5	0,5	0,0	0,6	0,6	0,0
Pla de l'Estany	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0	0,6	0,6	0,0	0,5	0,5	0,0
Priorat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Ribera d'Ebre	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0
Ripollès	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,4	0,0
Segarra	0,6	0,6	0,0	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0
Segrià	1,8	1,8	0,1	3,5	3,5	0,0	3,2	3,1	0,0	3,0	3,0	-0,1
Selva	0,4	0,3	0,0	1,8	1,8	0,0	2,3	2,2	-0,1	2,2	2,2	0,0
Solsonès	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Tarragonès	4,0	3,9	-0,1	5,0	4,9	-0,1	3,7	3,7	0,0	3,0	3,0	0,0
Terra Alta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Urgell	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,5	0,5	0,0	0,6	0,6	0,0
Val d' Aran	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
Vallès Occidental	11,5	11,9	0,4	12,0	12,1	0,1	12,2	12,2	0,0	10,8	10,8	0,0
Vallès Oriental	1,6	2,0	0,4	4,5	4,5	0,0	5,5	5,5	0,0	5,1	5,1	0,0
Catalunya	100,0	100		100	100		100	100		100	100	

1: Aturats (SOC) comarcalitzables.

2: Sense ocupació anterior, inclou els no classificats i els que busquen primera ocupació.

3: El total d'aturats a Catalunya no ha de coincidir necessàriament amb la suma dels totals de les comarques degut a la existència d'atur no comarcalitzable.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Taula C.1. Estructura del VAB pb del sector primari per comarques i per productes. 2016
(En % del total comarcal¹⁾)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	Total
Alt Camp	68,0	31,8	0,2	0,0	1,8	0,2	0,5	1,6	0,0	0,0	1,3	15,0	0,0	20,9	1,2	21,3	2,6	0,2	0,1	0,1	0,2	28,9	0,4	3,6	100
Alt Empordà	20,2	71,8	0,4	7,6	3,6	0,4	4,1	2,5	2,1	0,1	5,6	0,0	0,0	0,5	0,2	0,5	0,5	4,9	58,3	0,0	0,2	4,7	0,3	3,4	100
Alt Penedès	61,6	38,1	0,2	0,0	0,3	0,0	0,1	1,1	3,0	0,2	1,3	0,1	0,0	27,4	0,1	27,9	0,3	2,9	1,4	0,1	0,9	31,6	0,3	0,9	100
Alt Urgell	21,8	63,9	14,3	0,0	2,4	0,2	13,8	2,2	0,0	1,3	1,6	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	5,2	3,2	0,1	0,7	7,0	0,1	47,5	100
Alta Ribagorça	46,6	50,7	2,6	0,0	0,0	0,0	29,8	6,0	0,0	2,6	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,5	0,0	1,0	11,9	0,3	0,0	0,0	100
Anoia	23,2	76,4	0,4	0,0	8,9	1,3	0,5	1,2	0,9	0,0	0,8	0,4	0,0	4,4	0,1	4,5	0,1	4,1	40,2	0,2	0,6	29,7	0,9	0,6	100
Bages	6,4	92,7	0,9	0,0	3,8	0,3	0,5	1,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	12,1	57,9	0,2	0,7	20,4	0,4	1,0	100
Baix Camp	51,3	43,3	0,4	5,0	0,2	0,1	0,2	15,9	6,4	0,5	1,2	15,1	1,6	0,2	2,6	0,2	5,8	0,1	0,0	0,1	0,2	37,7	2,8	3,6	100
Baix Ebre	45,1	48,3	0,0	6,6	5,0	0,0	0,1	7,2	1,5	0,1	0,9	0,6	19,7	0,0	2,5	0,0	5,6	0,2	0,0	0,0	0,2	43,6	1,3	4,7	100
Baix Empordà	28,8	58,8	1,7	10,7	5,6	0,6	3,9	3,4	6,3	0,3	8,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	2,6	47,8	0,0	0,3	4,5	0,1	3,3	100
Baix Llobregat	86,9	10,2	1,3	1,6	0,5	0,0	0,9	64,8	8,0	0,6	8,3	0,0	0,0	1,3	0,3	1,3	0,6	1,8	1,3	1,0	1,4	2,8	0,1	1,9	100
Baix Penedès	84,7	15,1	0,2	0,0	0,9	0,2	0,1	11,4	0,0	0,6	1,0	0,9	0,1	30,7	1,7	31,3	3,7	0,0	0,1	0,1	0,6	13,0	0,3	3,2	100
Barcelonès	2,1	0,4	29,1	68,5	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	100
Berguedà	3,8	94,3	1,8	0,0	1,9	0,2	1,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,3	62,6	0,2	1,1	8,7	0,3	3,0	100
Cerdanya	16,5	81,1	2,4	0,0	3,7	0,6	9,8	0,2	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,0	9,4	0,6	0,8	0,3	0,0	25,9	100
Conca de Barberà	64,4	35,6	0,0	0,0	21,1	2,7	0,9	1,0	0,0	0,0	0,7	4,0	0,0	15,7	0,7	16,0	1,5	0,5	0,1	0,0	0,2	31,1	1,5	2,1	100
Garraf	30,9	3,9	0,0	65,2	0,4	0,0	0,2	8,2	1,0	0,6	2,1	0,0	0,0	8,6	0,0	8,8	0,1	0,0	0,0	0,7	0,9	2,1	0,0	1,0	100
Garrigues	25,5	74,4	0,0	0,0	2,6	0,3	2,1	0,2	0,0	0,0	7,8	2,3	0,0	0,5	2,8	0,6	6,3	1,0	7,3	0,0	0,1	61,4	0,4	4,1	100
Garrotxa	15,9	80,5	3,7	0,0	2,8	0,7	10,2	1,0	0,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	55,3	0,1	0,5	5,3	1,0	7,2	100
Gironès	36,3	60,8	2,9	0,0	2,8	0,9	6,5	4,7	19,3	0,0	1,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	40,5	0,0	0,2	7,0	0,2	8,3	100
Maresme	81,6	10,2	0,7	7,4	0,1	0,1	0,7	21,6	57,1	1,3	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,3	0,0	1,2	1,9	0,2	0,2	5,5	0,2	1,1	100
Moianès	7,1	92,8	0,1	0,0	2,8	0,2	1,9	0,3	1,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,9	63,5	0,4	1,2	9,7	0,6	0,4	100
Montsià	67,8	17,3	0,1	14,8	11,5	0,0	0,3	7,4	8,7	0,0	1,2	0,3	28,7	0,0	2,8	0,0	6,2	0,1	0,1	0,0	0,1	14,8	1,1	1,4	100
Noguera	53,2	46,5	0,3	0,0	16,9	1,4	9,7	5,2	0,2	0,2	17,4	0,8	0,0	0,4	0,2	0,4	0,5	2,3	22,5	0,0	0,2	15,1	0,7	5,7	100
Osona	4,8	94,1	1,0	0,0	2,0	0,2	2,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	70,5	0,1	0,6	2,4	0,3	6,0	100
Pallars Jussà	52,9	45,3	1,8	0,0	20,3	3,3	17,2	3,2	0,0	0,1	0,5	3,5	0,0	1,6	0,5	1,6	1,1	4,8	20,8	0,1	1,7	13,1	0,4	4,3	100
Pallars Sobirà	39,2	55,7	5,1	0,0	0,9	0,0	23,1	9,9	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	27,6	0,0	1,7	6,6	0,0	0,0	19,9	100
Pla d'Urgell	56,3	43,7	0,0	0,0	9,3	0,1	15,0	2,8	0,5	0,0	28,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	9,9	0,0	0,1	26,6	0,0	6,0	100
Pla de l'Estany	9,1	89,3	1,6	0,0	1,8	1,1	3,9	1,5	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8	72,8	0,0	0,2	5,6	0,3	4,5	100
Priorat	69,8	30,0	0,2	0,0	0,4	0,1	0,2	1,2	0,0	0,4	5,4	12,5	0,0	16,5	5,1	16,8	11,3	0,2	0,0	0,0	0,2	23,8	3,4	2,3	100
Ribera d'Ebre	86,5	13,0	0,6	0,0	0,1	0,0	0,3	0,0	13,9	0,0	42,3	5,2	0,9	3,6	5,1	3,6	11,4	0,1	0,1	0,0	0,4	10,0	1,4	1,0	100
Ripollès	6,7	87,7	5,6	0,0	0,1	0,0	5,6	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	45,1	36,4	0,3	1,2	0,4	0,2	4,1	100
Segarra	34,8	65,0	0,2	0,0	23,3	8,0	1,1	0,6	0,2	0,1	0,0	0,7	0,0	0,2	0,1	0,2	0,3	1,9	18,3	0,0	0,1	40,7	0,9	3,1	100
Segrià	72,0	26,3	1,7	0,0	5,3	0,3	7,1	1,5	0,4	0,0	52,2	1,1	0,0	1,1	0,5	1,1	1,2	2,0	9,4	0,0	0,1	11,7	0,2	2,8	100
Selva	36,1	46,1	5,5	12,3	1,5	0,7	6,7	4,4	18,1	0,8	1,5	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	31,3	0,0	0,3	4,4	0,4	5,9	100
Solsonès	28,4	57,8	13,8	0,0	19,1	4,8	3,6	0,0	0,0	0,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	26,2	0,0	0,9	22,9	1,5	1,9	100
Tarragonès	44,2	21,8	2,3	31,7	0,9	0,1	0,3	6,5	5,1	0,9	0,7	13,1	0,2	3,9	1,1	4,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,1	19,9	0,9	5,8	100
Terra Alta	70,3	29,7	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3	0,6	0,0	0,1	3,8	16,2	0,0	19,1	3,1	19,5	7,0	0,1	0,1	0,0	0,3	23,2	4,4	1,6	100
Urgell	45,0	55,0	0,0	0,0	10,9	0,8	5,4	2,5	1,8	0,5	15,2	1,9	0,0	2,1	0,6	2,1	1,3	1,2	13,6	0,0	0,1	37,0	0,4	2,6	100
Val d' Aran	4,7	20,7	74,6	0,0	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	9,0	0,0	2,9	5,5	0,0	0,0	3,3	100
Vallès Occidental	20,2	67,2	12,6	0,0	4,5	0,6	2,4	4,3	5,3	0,0	1,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,3	0,8	13,8	36,2	1,5	2,0	12,8	0,4	0,6	100
Vallès Oriental	29,2	68,8	2,0	0,0	1,7	0,3	3,3	0,8	22,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,2	0,2	14,7	21,3	0,4	1,1	25,4	0,4	5,4	100
Catalunya	39,6	55,5	1,5	3,4	4,9	0,6	3,9	3,9	5,2	0,2	10,0	1,6	2,0	2,3	0,7	2,4	1,6	5,2	27,5	0,1	0,4	17,8	0,6	4,1	100

1: Per a les comarques costaneres, el subsector d'aquicultura s'inclou dins del de la pesca, per a les comarques interiors dins del forestal.

(1) Agrícola; (2) Ramader; (3) Forestal; (4) Pesca; (5) Cereals; (6) Plantes industrials; (7) Plantes farratgeres; (8) Hortalisses; (9) Plantes i flors; (10) Patates; (11) Fruïtes fresques; (12) Fruïta seca; (13) Cítrics; (14) Raïm; (15) Oliva; (16) Vi i most; (17) Oli d'oliva; (18) Boví; (19) Porquí; (20) Equí; (21) Oví i cabrum; (22) Aviram; (23) Conills; (24) Altres productes agraris.
Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre de 2017)

Anuari Econòmic Comarcal 2018

Taula C.2. Creixement del VAB pb del sector primari per comarques i per productes. 2017
(Taxes reals de variació interanual en %¹)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	Total
Alt Camp	-9,9	-5,6	14,9	0,0	-35,0	-15,4	2,7	-18,1	0,0	-2,0	-0,8	6,8	0,0	-18,3	-0,3	-13,7	4,7	-12,5	-7,1	-14,1	-9,7	-4,3	-13,8	-18,7	-8,5
Alt Empordà	-7,9	1,1	4,6	-1,7	-34,1	-16,3	2,4	-18,6	2,3	-16,9	1,0	-9,5	0,0	6,8	-5,2	-5,3	-0,3	-10,8	3,7	-25,1	-11,9	-5,5	-31,7	-13,2	-0,9
Alt Penedès	-13,9	-2,4	13,3	0,0	5,9	-5,9	7,2	-13,7	0,0	-8,4	8,9	8,2	0,0	-17,9	7,2	-13,3	9,9	-11,7	-4,8	-17,7	-18,4	-0,6	-35,8	-3,0	-9,5
Alt Urgell	-2,6	-5,0	-13,1	0,0	1,3	-18,2	-1,0	-12,6	0,0	-9,8	-1,7	13,6	0,0	-18,2	6,6	-13,6	9,3	0,8	-6,9	-25,3	-16,3	-5,6	-7,7	-5,2	-5,7
Alta Ribagorça	-3,2	-5,4	-3,3	0,0	0,0	-10,3	-0,2	-12,2	0,0	-15,0	-4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	-27,2	-22,3	-4,5	0,0	0,6	-4,3
Anoia	-20,8	-1,2	-12,8	0,0	-33,1	-8,6	4,9	-16,8	-4,7	-22,5	2,4	7,6	0,0	-20,2	8,9	-15,6	11,7	-5,2	-3,3	-30,9	-31,3	3,8	-23,6	-1,7	-5,8
Bages	-9,1	2,1	9,4	0,0	-8,8	-12,4	5,8	-15,1	0,0	-18,1	-4,5	8,3	0,0	-17,8	7,6	-13,2	10,4	-3,4	2,4	-5,3	2,5	4,8	1,6	-3,3	1,4
Baix Camp	-0,8	-0,1	15,8	-8,6	-35,8	-17,6	5,5	-6,1	2,6	-17,8	-0,6	6,0	-20,6	-17,9	-0,6	-13,3	4,4	-12,6	-0,4	-5,4	-2,6	2,4	-11,9	-20,8	-0,8
Baix Ebre	-11,9	0,0	16,4	-7,3	-5,6	-17,2	-2,3	-13,7	1,4	-20,1	-4,7	5,9	-20,8	-24,9	-0,2	-20,5	4,8	-13,0	-2,8	-5,3	-23,6	2,8	-33,0	-18,9	-5,8
Baix Empordà	-8,3	-0,2	13,1	-7,5	-32,2	-15,8	-0,7	-15,3	2,0	-7,9	-0,8	3,0	0,0	8,0	-1,8	-4,1	3,2	-11,0	1,8	-24,5	-8,3	-5,2	3,3	-13,1	-3,1
Baix Llobregat	-10,4	-13,7	13,7	0,7	1,1	-6,3	2,4	-13,2	2,3	-21,5	-1,5	9,3	0,0	-21,8	5,3	-17,3	8,0	-16,6	-9,4	-23,3	-27,6	-5,3	-19,8	-10,2	-10,2
Baix Penedès	-14,8	-0,1	16,4	0,0	-35,8	-21,4	4,7	-12,8	0,0	-7,1	0,5	-0,8	-18,0	-19,7	5,6	-15,1	8,3	0,0	-6,1	1,2	-3,9	2,0	-9,9	-15,6	-12,5
Barcelonès	-11,5	-14,1	-5,0	-4,0	-11,4	0,0	0,0	-11,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	0,0	-15,5	0,0	0,0	-6,1	-10,8	-31,8	0,0	-33,5	0,0	-4,5
Berguedà	-15,4	-5,4	-8,3	0,0	-32,1	-15,3	4,2	-5,2	0,0	-18,2	0,0	0,0	0,0	-17,6	0,0	-13,0	0,0	-11,1	-4,4	-14,3	-23,2	4,0	-29,0	-9,8	-5,9
Cerdanya	-12,7	-7,5	-4,7	0,0	-33,1	-18,2	-3,6	0,4	0,0	-18,0	12,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,9	1,9	-25,5	-11,4	-5,9	0,0	-11,5	-8,3
Conca de Barberà	-13,6	-0,2	15,9	0,0	-35,4	-20,1	6,9	-18,0	0,0	-2,1	3,2	4,0	0,0	3,3	-0,4	-8,9	4,6	-10,7	-5,4	1,9	3,4	2,9	-27,8	-22,7	-8,8
Garraf	-16,3	-14,6	-12,8	-1,9	5,9	-4,1	5,2	-19,0	0,0	-18,3	-5,0	-4,4	0,0	-20,1	6,0	-15,5	8,7	0,0	0,0	-22,8	-25,0	-7,5	-17,9	-23,2	-6,8
Garrigues	4,8	-4,1	0,0	0,0	0,8	-19,8	3,3	-3,9	0,0	-14,9	6,3	8,9	0,0	-21,0	6,0	-16,5	8,7	-1,0	-8,2	-23,8	-16,9	-3,9	-6,3	0,1	-1,8
Garrotxa	-8,8	-1,9	13,8	0,0	-33,7	-16,6	-1,7	-13,6	1,2	-16,8	-3,4	0,0	0,0	7,0	-3,6	-5,1	1,4	-6,8	1,1	-27,9	-21,0	-5,4	-10,7	-12,3	-2,4
Gironès	-2,6	-1,6	-5,2	0,0	-33,2	-17,0	3,9	-13,2	2,8	0,0	-2,6	-3,7	0,0	5,5	-7,9	-6,6	-3,0	-6,8	1,7	-22,2	-6,8	-5,0	4,5	-12,5	-2,1
Maresme	-1,9	-3,6	12,9	-4,3	4,9	-13,1	3,7	-13,0	2,5	-8,8	-1,7	7,9	0,0	-17,7	6,3	-13,1	9,0	-7,5	-4,8	-22,6	-29,2	0,5	-19,2	-8,4	-2,1
Moianès	-2,3	-6,1	-12,7	0,0	-2,4	-15,4	4,4	-22,9	-4,6	0,0	0,0	9,5	0,0	1,7	10,3	-10,6	13,1	-11,7	-4,8	-23,1	-19,0	-1,3	-18,4	-9,8	-5,8
Montsià	-10,4	-0,6	16,1	-4,1	-6,8	-4,8	-1,2	-13,3	1,9	0,0	4,9	7,1	-20,5	-24,7	2,8	-20,3	5,5	-7,3	-4,0	0,2	-3,2	2,6	-26,2	-16,6	-7,7
Noguera	1,1	-5,0	-0,3	0,0	1,3	-17,0	-0,7	-11,5	6,4	-12,8	7,6	9,7	0,0	-20,6	-0,6	-16,1	4,4	7,4	-8,0	-26,8	-17,9	-2,5	-9,3	-3,7	-1,7
Osona	-11,6	-5,0	0,7	0,0	-32,7	-14,4	6,3	-17,4	10,4	-21,4	0,0	0,0	0,0	-18,1	2,7	-13,5	5,4	-10,2	-3,6	-8,5	-17,5	0,6	-24,8	-9,8	-5,3
Pallars Jussà	-14,0	-5,6	-0,7	0,0	-33,7	-18,8	-0,7	10,6	0,0	-7,6	-8,1	9,0	0,0	-20,0	7,1	-15,4	9,8	-0,8	-6,3	-28,7	-14,8	-4,2	-8,3	-7,1	-10,0
Pallars Sobirà	-6,2	-6,9	-12,2	0,0	-32,0	0,0	-0,6	-14,1	0,0	-10,7	0,0	0,0	0,0	-17,9	0,0	-13,3	0,0	-1,8	0,0	-27,6	-24,4	0,0	0,0	-6,4	-6,9
Pla d'Urgell	-5,7	-4,9	0,0	0,0	-34,2	-17,8	2,6	-15,5	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,5	0,0	2,5	0,2	-8,3	-26,5	-12,3	-4,1	0,0	-3,9	-5,4
Pla de l'Estany	-4,1	1,0	10,3	0,0	-4,2	-12,9	2,8	-17,5	2,3	-3,5	0,9	0,0	0,0	0,0	6,5	0,0	9,3	-7,0	3,1	-26,6	-15,2	-5,5	-28,9	-12,9	0,6
Priorat	-4,7	-0,9	1,6	0,0	-34,8	-23,2	-1,7	-16,6	0,0	-19,3	2,1	3,4	0,0	-17,9	9,0	-13,3	11,8	-12,3	-5,5	3,2	-0,6	2,8	-13,0	-21,4	-3,6
Ribera d'Ebre	-0,2	-0,8	15,8	0,0	-40,2	-23,7	5,1	-23,7	1,1	-2,1	-0,9	4,0	-20,4	-20,1	6,4	-15,6	9,1	8,6	-6,5	-24,6	1,9	2,8	-12,5	-19,9	-0,2
Ripollès	0,2	-3,5	-12,3	0,0	-35,4	0,0	2,5	0,0	0,0	-9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,6	1,6	-26,9	-7,3	-5,6	1,0	-11,7	-3,7
Segarra	-25,8	-3,9	-12,7	0,0	-31,1	-20,3	3,1	-15,0	-4,7	-16,2	12,4	8,0	0,0	-20,3	2,8	-15,7	5,5	7,4	-7,2	-26,0	-19,8	-2,6	-21,2	-2,6	-11,5
Segrià	6,1	-4,2	-12,7	0,0	-31,1	-12,7	2,2	-16,6	5,5	-6,8	12,2	7,4	0,0	-21,1	3,8	-16,6	6,5	6,2	-7,7	-26,3	-15,6	-3,1	-6,9	-4,4	3,1
Selva	0,5	-1,8	2,5	-2,1	-31,8	-16,2	-0,2	-12,9	9,3	-9,2	-12,1	-4,1	0,0	6,6	-1,4	-5,5	3,6	-6,7	1,4	-27,0	-10,4	-5,4	-4,2	-12,5	-0,8
Solsonès	-26,3	-3,5	-13,1	0,0	-34,0	-19,1	2,3	-14,0	0,0	-17,6	-14,7	0,0	0,0	-20,4	5,8	-15,9	8,5	-1,6	-7,1	-25,7	-5,1	0,8	-15,5	-1,0	-11,2
Tarragonès	-1,1	1,1	15,7	-7,3	-34,8	-18,0	-8,0	-12,5	0,0	-10,4	1,7	7,1	-20,5	1,1	7,0	-11,1	9,7	0,0	-9,8	-22,4	-10,9	2,8	-11,3	-3,3	-2,2
Terra Alta	-7,0	-0,7	0,0	0,0	-40,7	-8,9	9,9	-12,5	0,0	-7,9	3,2	3,7	0,0	-19,0	8,9	-14,4	11,6	-12,6	-4,9	4,5	4,9	4,5	-20,6	-22,0	-5,2
Urgell	-3,5	-4,8	-13,1	0,0	-6,1	-8,6	3,7	-15,2	2,7	-8,1	-1,3	9,0	0,0	-20,4	3,1	-15,8	5,7	-1,1	-7,7	-27,4	-13,3	-4,0	-16,6	-1,1	-4,3
Val d'Aran	-2,2	-4,8	-13,3	0,0	0,0	0,0	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,7	0,0	-16,2	0,0	-0,5	0,0	-26,1	-7,8	0,0	0,0	7,3	-11,0
Vallès Occidental	-4,6	-6,5	5,2	0,0	-3,7	-19,2	5,2	-14,4	-3,4	0,0	1,7	3,7	0,0	0,3	-0,4	-11,9	4,6	-12,4	-5,4	-20,1	-14,1	-0,1	-22,0	-8,2	-4,8
Vallès Oriental	-1,6	-1,3	-3,3	0,0	-32,5	-18,0	2,7	-12,6	0,8	-7,2	1,0	8,1	0,0	-17,5	4,2	-12,9	6,8	-4,1	1,8	-11,9	-20,5	0,9	-32,5	-9,4	-1,4
Catalunya	-3,9	-2,4	-1,1	-4,7	-20,5	-16,6	1,9	-12,9	2,8	-11,7	7,8	5,7	-20,6	-16,6	3,2	-13,7	6,8	-7,0	-1,1	-16,9	-15,7	-0,7	-18,5	-9,3	-3,1

1: Per a les comarques costaneres, el subsector d'aqüicultura s'inclou dins del de la pesca, per a les comarques interiors dins del forestal.

(1) Agrícola; (2) Ramader; (3) Forestal; (4) Pesca; (5) Cereals; (6) Plantes industrials; (7) Plantes farratgeres; (8) Hortalisses; (9) Plantes i flors; (10) Patates; (11) Fruïtes fresques; (12) Fruïta seca; (13) Cítrics; (14) Raïm; (15) Oliva; (16) Vi i most; (17) Oli d'oliva; (18) Boví; (19) Porquí; (20) Equí; (21) Oví i cabrum; (22) Aviram; (23) Conills; (24) Altres productes agraris.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre de 2017)

Taula C.3. Estructura del VAB pb industrial per comarques i per subsectors. 2016

(En % sobre el total comarcal)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	8,6	2,7	18,4	18,0	0,0	3,1	8,4	7,9	1,9	3,8	18,4	4,4	4,3	100
Alt Empordà	23,7	0,9	5,7	2,0	0,0	0,8	3,4	6,1	5,0	10,6	6,1	6,7	28,9	100
Alt Penedès	35,7	1,3	11,7	10,5	2,1	7,1	4,8	5,9	0,1	2,7	13,3	3,2	1,5	100
Alt Urgell	30,7	0,7	3,6	0,3	0,0	0,2	0,8	5,6	34,9	0,1	0,0	2,0	21,3	100
Alta Ribagorça	7,0	0,1	1,8	1,4	0,0	0,0	0,0	2,6	0,4	0,0	0,0	0,0	86,8	100
Anoia	5,3	19,3	18,0	2,6	0,0	9,0	1,9	16,9	0,4	8,8	1,1	4,4	12,4	100
Bages	14,7	8,3	3,4	8,2	0,5	4,0	2,0	12,4	2,5	8,5	14,2	5,3	15,9	100
Baix Camp	13,1	2,6	1,0	6,7	2,1	1,7	0,7	4,4	0,5	4,8	6,8	3,2	52,5	100
Baix Ebre	11,9	0,6	11,9	13,4	0,5	23,8	0,8	6,6	0,2	0,9	0,4	9,0	20,0	100
Baix Empordà	19,8	1,3	16,1	4,0	0,0	13,5	9,5	10,2	0,7	1,3	0,8	7,5	15,3	100
Baix Llobregat	13,7	3,0	6,3	17,7	8,7	5,2	2,4	12,2	4,6	6,5	7,9	6,3	5,5	100
Baix Penedès	15,5	7,0	2,4	2,3	2,2	10,1	21,5	10,9	0,7	1,6	5,6	8,5	11,5	100
Barcelonès	5,8	3,4	4,2	11,5	15,0	1,2	2,9	3,2	4,4	4,2	18,1	5,4	20,7	100
Berguedà	23,5	21,7	14,5	0,4	0,0	0,1	1,1	5,8	1,0	4,8	3,2	13,2	10,7	100
Cerdanya	20,3	0,7	13,6	0,0	0,0	0,0	1,3	5,8	0,3	1,6	0,0	3,7	52,7	100
Conca de Barberà	29,3	0,8	4,3	1,1	0,1	2,5	9,5	11,5	0,0	2,1	24,6	5,4	8,9	100
Garraf	10,1	1,3	3,2	6,2	0,0	3,7	0,9	12,0	21,2	8,1	12,1	10,7	10,5	100
Garrigues	22,7	10,0	2,8	1,1	0,0	5,5	7,7	5,5	0,0	2,9	1,3	1,0	39,5	100
Garrotxa	36,9	5,6	7,8	8,1	5,5	7,6	3,4	5,3	2,1	10,4	0,1	2,4	4,8	100
Gironès	34,2	3,6	7,5	5,9	8,7	1,1	1,3	7,1	1,4	10,5	0,7	3,8	14,3	100
Maresme	9,7	25,9	3,8	13,3	13,4	2,1	1,0	8,8	3,1	7,5	1,0	5,6	5,0	100
Moianès	63,8	23,1	1,9	0,1	0,0	1,6	1,7	1,6	0,5	2,9	0,0	1,9	0,9	100
Montsià	26,0	3,1	7,5	20,1	1,2	1,1	6,9	6,0	0,1	1,4	1,1	16,7	8,8	100
Noguera	22,8	3,4	2,6	3,5	0,0	0,0	17,5	3,2	0,4	7,2	0,3	13,3	25,7	100
Osona	42,1	3,3	3,3	3,7	1,4	2,4	0,7	13,4	3,2	14,1	0,5	7,0	4,9	100
Pallars Jussà	7,5	0,1	1,4	0,1	0,0	0,1	0,3	1,1	0,1	0,2	0,0	1,0	88,0	100
Pallars Sobirà	3,4	0,0	5,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,8	0,0	0,8	88,8	100
Pla d'Urgell	33,3	0,9	6,5	1,2	1,6	2,9	8,2	8,3	0,0	7,2	0,4	9,2	20,3	100
Pla de l'Estany	41,9	1,4	1,8	2,9	0,0	0,9	3,9	14,1	5,8	17,7	2,7	3,2	3,6	100
Priorat	69,0	0,6	3,7	0,0	0,0	1,3	0,2	12,2	0,0	0,4	0,0	1,0	11,5	100
Ribera d'Ebre	0,6	1,1	0,1	0,4	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	97,3	100
Ripollès	23,1	6,8	2,7	2,0	0,0	10,2	0,1	22,9	11,7	5,8	0,0	4,6	10,1	100
Segarra	71,5	3,5	0,4	0,0	0,0	1,1	4,3	3,1	4,6	1,8	0,7	3,5	5,3	100
Segrià	29,1	4,5	6,0	4,3	1,2	1,5	3,7	7,8	0,8	8,5	1,1	8,3	23,2	100
Selva	33,1	10,5	3,9	9,1	11,8	3,3	2,2	5,2	2,9	6,4	3,2	2,8	5,6	100
Solsonès	6,8	19,6	3,3	0,0	0,0	7,5	23,3	21,2	3,1	3,0	0,1	4,4	7,6	100
Tarragonès	3,0	1,5	3,0	55,3	0,2	0,5	0,4	7,8	0,7	1,1	0,5	8,2	17,8	100
Terra Alta	14,3	2,1	15,8	3,0	0,0	0,4	1,9	1,7	3,1	0,3	1,0	0,7	55,8	100
Urgell	26,0	4,3	9,7	6,3	0,0	9,1	1,5	8,9	3,3	4,3	8,2	2,3	16,1	100
Val d'Aran	5,7	0,2	2,5	0,3	0,0	0,0	2,9	0,5	0,2	0,0	0,0	0,2	87,5	100
Vallès Occidental	7,3	7,1	6,5	14,8	12,1	5,4	2,2	12,2	4,8	9,4	6,7	6,5	5,0	100
Vallès Oriental	6,0	4,9	6,6	23,9	9,5	9,1	2,3	10,7	5,5	6,2	5,5	5,8	4,0	100
Catalunya	13,9	5,3	5,5	13,5	8,1	3,9	2,7	8,3	3,6	6,2	8,0	5,6	15,3	100

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refí de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electr, i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport Indústria manufacturera diverses; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA

Taula C.4. Creixement comarcal del VAB pb industrial per subsectors. 2017

(Taxes reals de variació interanual en %¹⁾)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	4,3	6,7	1,5	-0,1	5,4	7,6	7,9	8,6	9,7	-0,9	-0,7	5,8	6,0	2,9
Alt Empordà	2,1	7,4	0,1	7,0	0,0	8,1	7,9	7,6	-0,1	-3,4	0,4	6,9	9,0	4,2
Alt Penedès	1,3	5,1	0,2	7,9	9,5	7,7	7,9	6,7	6,3	6,3	0,1	8,6	8,3	3,5
Alt Urgell	2,2	-0,2	-0,9	-2,0	0,0	3,0	8,9	-3,9	-0,2	-0,5	0,0	8,4	3,2	1,3
Alta Ribagorça	5,6	5,2	-9,9	5,0	0,0	0,0	0,0	-1,2	-4,0	0,0	0,0	0,0	2,8	2,7
Anoia	3,4	5,5	1,5	7,6	0,0	-1,9	7,8	7,0	9,3	-0,6	7,5	0,0	8,0	3,9
Bages	2,7	6,6	3,4	4,9	8,9	7,3	5,1	6,9	4,6	7,4	2,9	6,8	7,3	5,5
Baix Camp	1,2	6,2	1,6	6,6	9,1	3,9	7,9	7,3	8,3	6,8	0,7	-1,7	8,5	6,2
Baix Ebre	1,5	2,0	-0,2	6,1	7,1	-0,5	2,0	7,4	-1,6	7,4	-1,3	-0,3	8,4	3,1
Baix Empordà	3,0	6,3	9,9	4,2	0,0	-1,5	8,2	7,4	9,5	5,5	0,5	6,4	7,9	5,6
Baix Llobregat	1,0	6,3	1,4	5,1	7,1	-0,6	6,1	7,2	7,8	7,4	2,3	6,8	7,9	4,8
Baix Penedès	3,1	5,4	-1,1	8,1	8,4	7,2	8,3	8,0	9,4	-0,2	2,9	7,9	7,6	6,4
Barcelonès	2,0	5,0	-0,2	5,1	6,9	8,4	7,7	6,7	7,5	-1,3	0,6	6,9	8,6	5,0
Berguedà	-1,1	6,9	1,4	0,0	0,0	3,0	2,0	7,0	7,9	8,2	-1,0	6,1	3,1	3,5
Cerdanya	-0,5	7,7	-2,3	0,0	0,0	0,0	2,0	8,8	6,4	8,1	0,0	-0,9	8,8	5,0
Conca de Barberà	2,8	7,3	-2,3	-0,2	5,4	8,5	7,9	6,9	0,0	7,5	0,5	6,9	7,7	3,9
Garraf	-7,9	5,2	-0,7	5,8	0,0	7,9	-1,9	6,7	4,5	8,2	0,1	6,5	3,4	3,4
Garrigues	1,7	5,5	3,8	8,3	0,0	8,5	3,0	9,1	0,0	7,6	4,6	7,9	6,9	5,4
Garrotxa	3,3	3,8	0,2	5,2	7,2	6,8	7,8	7,1	7,8	5,4	-0,2	7,4	3,3	4,5
Gironès	-4,3	7,5	2,4	4,9	7,2	7,0	6,8	8,1	6,3	7,5	6,9	6,9	7,9	2,9
Maresme	7,3	6,3	2,3	7,5	7,9	6,7	0,0	8,2	7,7	6,8	-0,1	6,6	9,3	6,9
Moianès	2,3	6,2	-0,6	5,0	0,0	8,6	9,3	2,9	9,3	4,6	-7,5	8,3	3,4	3,6
Montsià	1,5	7,6	1,8	7,4	3,9	8,5	6,1	7,0	6,4	8,3	3,8	6,9	7,4	5,2
Noguera	3,6	7,1	1,5	-0,7	5,4	3,0	9,1	8,9	9,9	7,4	4,0	-0,5	6,4	5,1
Osona	6,9	7,5	1,6	6,0	7,0	8,0	9,0	8,4	6,5	7,3	0,9	6,7	8,5	7,0
Pallars Jussà	7,9	5,2	0,0	5,0	0,0	8,3	2,0	-0,3	9,7	-0,5	0,0	8,0	0,3	1,0
Pallars Sobirà	5,4	7,8	0,6	5,0	0,0	0,0	0,0	6,6	0,0	8,5	0,0	-3,5	0,0	0,3
Pla d'Urgell	2,7	7,2	1,8	8,2	5,4	7,9	6,7	8,2	6,4	7,4	3,5	7,2	4,0	4,8
Pla de l'Estany	2,0	0,6	-1,2	5,4	0,0	7,3	5,1	7,8	3,9	6,5	-0,1	6,3	5,4	4,1
Priorat	2,5	3,0	-1,8	0,0	0,0	8,5	-7,7	8,5	0,0	-8,5	0,0	-3,0	7,8	3,6
Ribera d'Ebre	0,8	7,5	-3,0	5,5	0,0	-1,1	4,0	2,1	9,9	6,1	0,0	-1,1	0,7	0,7
Ripollès	0,8	5,1	-3,6	4,0	0,0	3,4	-1,3	6,9	-0,4	-0,5	9,4	7,2	4,3	3,1
Segarra	2,2	5,3	1,6	5,0	9,6	8,2	7,8	8,7	4,9	-3,7	6,8	-0,8	3,1	2,8
Segrià	3,6	6,4	1,8	5,4	4,6	6,9	7,9	7,7	9,5	7,0	0,4	8,2	4,5	5,1
Selva	-0,2	5,4	1,9	7,6	8,8	7,4	9,2	7,5	-0,2	5,8	-0,3	7,5	6,1	4,0
Solsonès	5,7	7,1	-3,6	-3,5	0,0	7,8	-0,6	9,1	9,8	8,3	-3,9	6,3	4,8	5,2
Tarragonès	1,4	7,0	-3,5	5,4	9,4	0,0	5,0	1,5	4,6	-5,2	3,4	7,7	9,1	5,4
Terra Alta	3,9	2,8	-0,6	4,7	0,0	-0,7	-1,6	8,1	6,4	-3,5	-0,4	6,9	7,0	4,9
Urgell	2,9	6,7	0,2	-0,3	0,0	8,4	7,8	8,8	9,1	8,5	4,5	8,1	8,1	5,2
Val d'Aran	1,2	7,6	-0,4	8,2	0,0	0,0	8,1	7,9	6,4	0,0	0,0	8,6	0,2	0,6
Vallès Occidental	-0,6	6,8	0,9	4,8	7,1	7,1	7,8	6,9	7,7	6,1	0,6	7,5	9,3	5,4
Vallès Oriental	0,3	7,0	-0,2	5,4	7,6	7,8	6,7	7,0	3,6	8,1	-1,1	6,6	3,0	5,1
Catalunya	1,9	6,2	0,8	5,3	7,2	5,4	7,2	7,0	6,3	5,1	0,8	6,6	6,6	4,9

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refi de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electr., i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA

Taula C.5. Estructura del VAB pb del sector construcció per comarques i per subsectors. 2016
(En % sobre el total comarcal¹⁾)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	Total
Alt Camp	22,2	63,1	9,7	5,0	100
Alt Empordà	62,2	23,2	10,6	4,0	100
Alt Penedès	28,6	52,1	13,6	5,7	100
Alt Urgell	21,9	35,5	21,7	20,9	100
Alta Ribagorça	23,0	27,2	41,7	8,1	100
Anoia	34,6	47,0	13,3	5,1	100
Bages	21,2	47,3	25,8	5,8	100
Baix Camp	37,5	46,2	13,9	2,4	100
Baix Ebre	46,7	35,3	12,5	5,5	100
Baix Empordà	45,0	32,9	19,0	3,1	100
Baix Llobregat	22,0	57,1	13,9	7,0	100
Baix Penedès	39,8	32,6	20,9	6,7	100
Barcelonès	29,1	47,4	14,5	9,1	100
Berguedà	23,8	45,2	25,8	5,2	100
Cerdanya	55,7	31,5	9,5	3,2	100
Conca de Barberà	50,3	14,2	28,0	7,6	100
Garraf	61,6	27,5	7,7	3,1	100
Garrigues	29,8	21,9	19,4	28,9	100
Garrotxa	40,8	48,7	9,3	1,3	100
Gironès	34,1	52,8	10,9	2,2	100
Maresme	41,9	39,5	15,6	3,0	100
Moianès	66,3	23,5	9,8	0,4	100
Montsià	42,9	35,4	17,4	4,3	100
Noguera	40,4	23,3	26,5	9,8	100
Osona	41,8	43,1	11,7	3,4	100
Pallars Jussà	10,1	36,0	42,8	11,2	100
Pallars Sobirà	13,3	15,3	57,9	13,5	100
Pla d'Urgell	37,0	43,9	14,7	4,4	100
Pla de l'Estany	24,8	47,6	25,6	2,0	100
Priorat	44,1	10,2	14,8	30,9	100
Ribera d'Ebre	9,1	23,2	51,0	16,7	100
Ripollès	34,5	41,9	10,7	12,9	100
Segarra	36,7	40,7	15,9	6,6	100
Segrià	28,4	46,9	17,7	7,1	100
Selva	28,6	50,4	15,2	5,9	100
Solsonès	59,5	21,9	16,7	1,9	100
Tarragonès	24,1	50,9	21,2	3,8	100
Terra Alta	25,2	42,0	27,5	5,3	100
Urgell	44,2	35,2	13,1	7,5	100
Val d' Aran	56,3	15,1	26,9	1,6	100
Vallès Occidental	25,5	47,3	13,2	14,0	100
Vallès Oriental	19,0	52,6	24,5	3,8	100
Catalunya	28,0	48,7	14,6	8,6	100

(1) Promoció immob i edificació; (2) Instal·lacions i acabat d'edificis; (3) Demolició, terrenys i altres; (4) Obra civil.

Font: Estimació BBVA

Taula C.6. Creixement comarcal del VAB pb del sector construcció per subsectors. 2017
(Taxes reals de creixement interanual en %)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Alt Camp	-0,3	0,0	-1,9	-0,2	5,6	-6,2
Alt Empordà	4,3	4,2	4,9	2,7	3,1	8,7
Alt Penedès	2,5	2,2	0,0	2,4	6,0	6,9
Alt Urgell	4,0	2,6	-0,4	5,5	0,8	9,5
Alta Ribagorça	3,4	3,8	-3,3	5,5	6,6	-1,1
Anoia	7,3	7,7	6,3	9,5	5,1	-0,4
Bages	4,1	3,9	4,0	2,6	6,3	7,1
Baix Camp	2,5	2,4	-0,7	4,5	3,6	7,1
Baix Ebre	7,5	7,6	9,9	5,3	5,1	6,9
Baix Empordà	4,9	4,8	5,2	4,4	4,8	6,8
Baix Llobregat	4,6	5,0	6,1	4,6	4,7	-0,1
Baix Penedès	5,9	6,3	4,4	9,4	5,1	0,1
Barcelonès	5,1	4,8	8,0	2,8	4,9	7,3
Berguedà	2,8	2,5	-0,6	6,5	-1,7	8,7
Cerdanya	2,4	2,5	3,9	-0,5	4,3	0,0
Conca de Barberà	0,0	0,1	-4,8	4,8	6,4	-0,2
Garraf	7,0	7,3	6,6	9,0	6,7	-0,9
Garrigues	1,5	3,0	3,2	6,3	-1,1	-2,0
Garrotxa	2,8	2,8	-3,8	8,2	3,0	6,9
Gironès	7,6	7,8	7,8	8,1	6,2	-2,1
Maresme	7,6	7,8	8,9	6,9	7,1	0,0
Moianès	3,4	3,5	4,9	-3,0	9,3	-0,8
Montsià	7,6	7,7	9,5	5,3	7,9	7,4
Noguera	0,5	-0,2	1,2	-2,6	-0,3	7,1
Osona	4,8	4,8	5,3	4,7	2,7	6,8
Pallars Jussà	5,4	6,1	8,6	9,5	2,7	-0,5
Pallars Sobirà	1,8	1,0	2,2	-4,5	2,1	7,2
Pla d'Urgell	-0,1	0,2	-6,3	4,3	3,8	-5,0
Pla de l'Estany	2,0	1,9	1,1	1,7	2,9	7,0
Priorat	6,3	5,2	5,1	3,5	6,4	8,8
Ribera d'Ebre	-1,1	-1,2	-0,2	-7,1	1,3	-0,4
Ripollès	-1,6	-1,8	-4,5	-0,8	2,5	0,0
Segarra	0,3	-0,2	-6,2	3,2	4,7	7,6
Segrià	2,7	2,4	3,5	1,9	1,9	6,8
Selva	3,9	3,7	4,5	2,8	5,4	7,1
Solsonès	-3,2	-3,3	-7,4	3,3	3,0	-1,3
Tarragonès	1,5	1,3	-1,8	2,6	1,7	7,3
Terra Alta	2,8	3,0	1,9	6,8	-2,0	0,0
Urgell	0,3	0,4	-3,5	5,0	1,0	-0,6
Val d' Aran	5,3	5,3	8,6	3,0	-0,2	-0,3
Vallès Occidental	5,8	5,6	8,7	3,8	6,0	7,1
Vallès Oriental	5,6	5,6	7,9	4,5	6,0	6,9
Catalunya	4,7	4,6	5,7	3,9	4,5	5,4

(1) Construcció total; (2) Edificació total; (3) Promoció immobiliària i edificació; (4) Instal·lacions i acabat d'edificis; (5) Demolició, terrenys i altres; (6) Obra civil.
Font: Estimació BBVA

Taula C.7. Estructura del VAB pb del sector serveis per comarques i per subsectors. 2016

(En % sobre el total comarcal¹⁾)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	24,3	16,9	8,7	1,0	1,4	8,7	13,5	3,8	4,5	5,9	11,5	78,1	21,9	100
Alt Empordà	27,1	4,5	19,6	1,2	2,0	19,2	7,0	6,7	5,0	2,9	4,9	87,2	12,8	100
Alt Penedès	29,5	10,1	7,7	1,4	2,0	12,0	9,5	6,1	6,4	6,4	8,9	78,3	21,7	100
Alt Urgell	22,6	9,1	17,9	1,3	1,2	6,6	8,2	7,1	10,6	5,3	10,1	74,0	26,0	100
Alta Ribagorça	18,0	7,1	36,8	0,1	0,1	3,1	7,3	11,9	12,4	2,0	1,2	84,5	15,5	100
Anoia	27,5	4,4	7,3	2,5	2,3	13,8	13,0	5,3	6,3	8,2	9,4	76,1	23,9	100
Bages	30,1	5,2	6,4	1,1	2,1	9,4	11,9	6,1	6,0	7,3	14,4	72,3	27,7	100
Baix Camp	24,0	4,4	12,8	2,8	4,2	11,5	12,1	8,3	3,8	6,0	10,1	80,1	19,9	100
Baix Ebre	30,2	4,8	12,4	1,4	2,9	8,4	7,4	6,7	5,6	5,5	14,7	74,2	25,8	100
Baix Empordà	18,6	2,5	22,6	0,8	1,6	28,8	7,6	4,8	5,0	3,2	4,6	87,2	12,8	100
Baix Llobregat	26,2	11,5	7,8	4,7	2,8	15,2	13,2	4,5	3,3	5,0	5,8	85,9	14,1	100
Baix Penedès	20,5	7,1	14,1	0,8	1,4	19,5	15,2	6,7	5,8	4,6	4,4	85,2	14,8	100
Barcelonès	14,8	5,7	7,1	7,7	6,1	18,2	15,5	5,7	5,7	6,4	7,3	80,6	19,4	100
Berguedà	22,2	4,1	12,4	1,0	2,6	5,0	18,9	5,4	8,9	7,3	12,3	71,5	28,5	100
Cerdanya	12,1	4,9	20,5	0,8	1,3	25,0	10,2	6,4	5,8	4,7	8,2	81,2	18,8	100
Conca de Barberà	26,9	3,9	16,3	0,6	1,3	5,6	10,1	7,8	9,3	8,4	10,0	72,3	27,7	100
Garraf	18,4	3,4	17,0	1,2	2,0	21,6	10,8	5,3	5,1	6,7	8,4	79,7	20,3	100
Garrigues	23,7	5,4	7,8	0,9	3,7	6,7	9,7	5,6	12,7	7,0	16,8	63,5	36,5	100
Garrotxa	31,4	5,3	10,7	1,2	2,2	10,1	10,6	6,7	4,5	5,6	11,5	78,4	21,6	100
Gironès	18,3	5,1	6,4	2,3	8,3	9,8	17,9	5,0	10,4	6,5	10,0	73,1	26,9	100
Maresme	23,0	4,5	12,5	1,5	1,9	17,4	9,6	5,9	4,3	6,9	12,5	76,4	23,6	100
Moianès	25,0	2,7	15,8	0,8	2,5	12,8	5,8	5,2	10,5	5,1	13,7	70,7	29,3	100
Montsià	32,4	4,7	13,6	0,7	2,7	8,9	10,0	5,0	6,8	5,0	10,1	78,1	21,9	100
Noguera	33,9	13,6	9,6	1,4	2,5	7,0	7,5	4,5	8,7	5,4	5,9	80,0	20,0	100
Osona	32,1	4,6	6,9	3,8	2,1	10,1	12,1	5,4	4,3	9,9	8,7	77,1	22,9	100
Pallars Jussà	18,7	2,7	12,2	0,4	2,4	6,0	8,1	4,5	12,0	5,7	27,3	55,0	45,0	100
Pallars Sobirà	13,6	3,6	30,3	0,8	0,8	8,8	5,9	11,0	14,4	6,6	4,1	74,9	25,1	100
Pla d'Urgell	43,8	7,6	7,9	2,3	2,1	7,0	9,9	3,7	5,4	4,2	6,0	84,4	15,6	100
Pla de l'Estany	27,2	6,8	9,2	1,7	2,7	12,3	9,2	8,4	5,0	5,9	11,6	77,5	22,5	100
Priorat	17,1	5,1	19,6	0,8	2,0	8,7	10,9	6,1	18,9	2,2	8,6	70,3	29,7	100
Ribera d'Ebre	25,1	3,5	8,2	0,6	2,0	5,7	11,9	5,9	14,3	7,6	15,1	63,0	37,0	100
Ripollès	39,2	4,3	13,6	0,7	1,3	5,7	7,6	4,2	5,8	4,7	12,8	76,7	23,3	100
Segarra	20,2	16,3	8,4	1,3	5,7	5,3	17,0	4,6	8,3	4,9	8,2	78,6	21,4	100
Segrià	26,0	7,2	6,3	3,4	6,8	5,7	12,2	3,2	11,7	7,0	10,4	70,8	29,2	100
Selva	20,8	7,9	25,5	0,9	1,4	15,4	10,5	5,6	4,5	4,3	3,1	88,1	11,9	100
Solsonès	20,7	8,1	14,0	0,7	0,6	6,6	13,7	7,4	7,6	8,4	12,1	71,9	28,1	100
Tarragonès	14,9	7,7	13,5	1,5	5,3	9,4	14,3	5,6	12,5	7,6	7,6	72,3	27,7	100
Terra Alta	25,7	3,7	18,8	0,4	3,1	4,2	15,0	6,0	16,3	3,5	3,3	76,9	23,1	100
Urgell	39,4	7,8	7,0	0,5	2,4	7,5	8,7	4,6	6,0	6,3	9,6	78,0	22,0	100
Val d'Aran	9,1	1,2	31,8	0,3	1,1	17,9	3,5	20,7	5,1	4,5	4,8	85,6	14,4	100
Vallès Occidental	26,5	5,1	6,7	5,4	6,3	12,5	15,3	6,2	2,5	7,3	6,1	84,1	15,9	100
Vallès Oriental	31,7	5,7	6,6	1,3	2,1	16,3	11,6	6,4	5,2	5,9	7,1	81,8	18,2	100
Catalunya	20,1	6,2	8,6	5,2	5,0	15,7	14,1	5,6	5,6	6,3	7,6	80,5	19,5	100

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activitats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA

Taula C.8. Creixement comarcal del VAB pb del sector serveis per subsectors. 2017

(Taxes reals de creixement interanual en %)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	2,9	4,0	2,2	-0,1	-5,6	5,1	8,6	-0,9	2,8	5,7	-3,6	3,9	0,2	3,1
Alt Empordà	1,5	4,6	3,7	-1,0	1,4	3,9	4,9	1,7	3,2	0,0	0,0	2,9	1,3	2,7
Alt Penedès	1,8	4,1	4,3	1,3	5,6	2,4	4,2	2,3	2,9	0,9	5,1	2,9	3,2	2,9
Alt Urgell	1,4	5,9	3,0	3,2	-7,9	-7,0	7,0	1,1	4,8	-4,0	1,4	2,1	1,7	2,0
Alta Ribagorça	-2,3	4,3	6,1	9,4	-9,2	3,9	8,3	3,2	2,6	-4,4	2,6	3,9	1,7	3,5
Anoia	1,5	4,3	5,0	6,7	1,2	1,0	3,2	2,2	3,3	0,3	1,5	2,4	1,6	2,2
Bages	1,3	7,5	2,8	7,4	-9,4	4,9	8,8	2,9	9,8	3,2	0,3	3,5	3,2	3,4
Baix Camp	1,4	2,8	3,6	9,2	9,1	2,5	7,3	7,6	5,4	-1,3	-4,6	4,2	-1,7	3,0
Baix Ebre	1,6	5,1	2,4	4,6	-9,3	4,1	8,0	1,0	9,6	3,7	0,2	2,5	3,0	2,6
Baix Empordà	1,4	1,8	3,5	-2,5	1,2	1,0	6,3	3,1	5,2	1,5	0,2	2,3	2,5	2,3
Baix Llobregat	1,9	4,3	4,1	-0,9	7,3	4,4	3,3	1,1	9,3	5,3	3,6	3,1	5,5	3,4
Baix Penedès	-0,6	7,3	5,0	-6,7	0,0	1,8	9,1	-0,8	3,5	3,3	3,4	3,2	3,4	3,2
Barcelonès	1,4	4,3	4,0	4,6	-4,9	-0,2	7,6	1,1	-0,2	2,6	3,3	2,5	2,0	2,4
Berguedà	3,1	-0,3	5,1	-7,4	-0,6	9,9	4,8	1,1	-0,1	0,3	0,3	3,7	0,2	2,7
Cerdanya	1,9	6,1	5,1	3,5	3,7	2,7	8,5	3,0	-0,1	9,2	8,4	4,2	6,0	4,5
Conca de Barberà	1,3	3,9	1,8	9,4	9,4	8,9	6,0	-0,1	2,4	-0,6	1,1	2,8	1,0	2,3
Garraf	2,0	5,4	3,9	-0,5	-5,0	1,8	-1,1	2,2	7,3	1,2	2,2	1,9	3,2	2,1
Garrigues	0,8	-2,3	5,8	9,1	-6,2	-1,7	3,0	4,6	2,9	3,0	5,9	1,3	4,3	2,4
Garrotxa	2,2	5,4	3,6	2,0	2,9	-2,4	5,6	1,6	2,7	3,6	0,0	2,5	1,5	2,2
Gironès	2,1	5,7	4,8	5,0	-5,7	2,6	-1,1	4,4	8,9	2,8	3,3	1,2	5,3	2,3
Maresme	1,4	3,1	4,3	5,1	1,0	3,2	7,9	1,5	9,6	1,9	0,1	3,3	2,4	3,0
Moianès	1,2	5,6	5,5	-5,5	2,4	6,6	7,2	2,0	3,5	5,0	0,5	3,8	2,4	3,4
Montsià	0,0	2,8	4,5	0,1	5,3	7,3	8,9	1,7	6,1	9,3	7,1	3,2	7,3	4,1
Noguera	3,8	6,0	2,5	1,3	2,8	4,0	-3,5	-1,3	4,0	4,7	-4,1	3,0	1,8	2,7
Osona	2,8	8,1	5,5	-4,6	-2,3	1,4	6,3	1,6	4,3	1,1	1,2	3,1	1,8	2,8
Pallars Jussà	1,2	-1,8	2,0	1,9	-3,0	6,6	7,3	0,8	6,5	0,2	0,3	2,5	2,0	2,3
Pallars Sobirà	3,1	4,8	5,3	8,6	9,2	1,1	-3,2	4,5	6,4	9,5	8,5	3,7	7,5	4,7
Pla d'Urgell	1,7	4,3	0,4	-3,1	5,0	7,1	9,2	-0,1	3,3	-0,4	2,3	3,0	1,9	2,8
Pla de l'Estany	2,0	1,9	4,3	-7,3	8,9	-3,9	-0,5	-8,8	0,7	3,6	4,9	-0,1	3,6	0,7
Priorat	0,3	-0,7	4,5	-0,2	9,5	4,5	5,8	0,3	4,2	-2,4	7,9	3,0	4,8	3,6
Ribera d'Ebre	-3,8	1,4	2,3	6,3	0,3	-6,4	-2,7	0,1	5,8	1,4	-3,7	-2,1	1,0	-1,0
Ripollès	1,8	5,0	0,2	2,3	2,6	1,2	-0,3	3,9	-0,2	-1,7	1,3	1,6	0,3	1,3
Segarra	1,3	-3,2	3,5	-9,4	7,7	-6,4	2,0	5,3	0,8	-1,6	0,3	0,8	0,1	0,6
Segrià	3,0	6,5	5,0	4,4	-8,3	-0,4	4,0	2,1	5,6	2,2	0,5	2,4	3,0	2,5
Selva	1,7	6,2	3,8	2,3	6,8	2,0	5,5	2,5	4,7	3,4	1,3	3,4	3,3	3,4
Solsonès	0,9	1,2	1,2	-8,4	9,3	-8,8	5,4	1,5	2,2	3,2	0,4	1,0	1,7	1,2
Tarragonès	2,2	5,1	4,0	0,8	-9,1	3,1	3,8	3,1	6,2	-1,6	8,1	2,5	4,6	3,1
Terra Alta	0,1	1,5	0,7	9,4	8,4	-8,8	2,6	3,6	2,9	9,4	2,6	1,0	3,8	1,6
Urgell	1,5	5,7	2,3	3,7	7,0	0,3	9,4	1,4	3,3	2,9	0,7	2,9	2,1	2,8
Val d'Aran	0,9	8,2	1,8	4,6	-1,8	8,1	8,2	2,4	8,6	-3,9	-1,7	3,5	1,3	3,2
Vallès Occidental	2,7	2,1	4,6	9,2	4,4	9,7	6,9	2,1	9,5	1,1	4,7	5,1	3,8	4,9
Vallès Oriental	2,1	3,2	2,4	4,7	0,6	3,6	9,5	2,3	2,9	5,1	-4,5	3,6	0,7	3,0
Catalunya	1,8	4,3	4,0	4,5	-2,7	1,8	6,4	1,7	3,3	2,3	2,6	2,9	2,7	2,9

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA

Taula C.9. Creixement comarcal del VAB pb del primari. 2010-2017

(Taxes reals de variació interanual i mitjana en %)

VAB pb Primari

Comarca	2010-2017	2013	2014	2015	2016	2017
Alt Camp	-2,9	9,3	-4,8	0,4	1,4	-8,5
Alt Empordà	1,8	14,3	4,6	-0,1	3,7	-0,9
Alt Penedès	-4,5	18,5	-9,8	-1,2	2,6	-9,5
Alt Urgell	-4,8	14,9	9,0	-0,6	-21,9	-5,7
Alta Ribagorça	0,5	-9,0	5,7	-7,3	7,9	-4,3
Anoia	0,3	1,0	-2,9	-3,4	13,3	-5,8
Bages	1,1	0,1	3,6	-10,1	9,3	1,4
Baix Camp	-1,9	-9,5	-3,7	-3,1	0,2	-0,8
Baix Ebre	0,8	-5,8	-1,0	-2,2	12,1	-5,8
Baix Empordà	0,6	9,3	1,9	-1,4	5,1	-3,1
Baix Llobregat	0,2	8,4	2,6	-8,1	16,3	-10,2
Baix Penedès	-4,2	25,4	-10,3	3,5	2,6	-12,5
Barcelonès	4,7	5,0	3,9	16,7	2,9	-4,5
Berguedà	2,2	-2,4	6,9	0,1	7,7	-5,9
Cerdanya	-2,8	11,1	7,3	0,6	-10,9	-8,3
Conca de Barberà	-4,6	18,8	-10,3	-4,6	5,5	-8,8
Garraf	0,7	22,2	9,6	-9,9	10,0	-6,8
Garrigues	2,6	11,8	6,7	-2,7	8,0	-1,8
Garrotxa	2,0	12,1	3,8	7,5	-0,8	-2,4
Gironès	0,5	12,3	3,9	0,6	-0,4	-2,1
Maresme	-9,1	-0,6	-33,5	-2,2	1,3	-2,1
Moianès	--	--	--	--	2,9	-5,8
Montsià	-2,2	4,7	-8,4	-5,9	13,1	-7,7
Noguera	-1,5	17,1	-4,5	-6,2	6,6	-1,7
Osona	2,1	-2,5	8,5	-0,2	5,3	-5,3
Pallars Jussà	-3,9	15,1	-4,5	-7,3	6,1	-10,0
Pallars Sobirà	-4,2	7,1	-0,2	-3,2	-6,5	-6,9
Pla d'Urgell	0,8	8,7	5,4	-6,7	9,8	-5,4
Pla de l'Estany	3,9	13,8	7,3	5,0	2,6	0,6
Priorat	-0,1	6,4	-1,1	4,3	0,1	-3,6
Ribera d'Ebre	2,2	-1,1	-2,7	1,8	10,2	-0,2
Ripollès	-0,5	2,1	3,6	-0,5	-1,5	-3,7
Segarra	-3,9	22,6	-7,4	-6,9	10,1	-11,5
Segrià	1,9	11,2	1,1	-6,3	9,6	3,1
Selva	1,7	14,0	3,8	3,8	0,0	-0,8
Solsonès	-1,7	7,4	-0,4	-6,3	11,0	-11,2
Tarragonès	0,9	12,7	1,2	-4,5	9,1	-2,2
Terra Alta	-0,3	0,1	5,6	-5,5	3,7	-5,2
Urgell	-0,4	7,9	-2,2	-5,7	10,5	-4,3
Val d' Aran	-2,2	-8,5	-3,2	1,8	3,5	-11,0
Vallès Occidental	-2,5	1,0	-2,6	-7,4	4,9	-4,8
Vallès Oriental	-2,0	2,0	-3,6	-5,7	2,6	-1,4
Catalunya	0,3	6,8	0,9	-2,9	6,1	-3,1

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre de 2017)

Taula C.10. Creixement comarcal del VAB pb industrial. 2010-2017

(Taxes reals de variació interanual i mitjana en %)

Comarca	VAB pb Industrial					
	2010-2017	2013	2014	2015	2016	2017
Alt Camp	3,1	1,8	2,5	5,6	1,4	2,9
Alt Empordà	4,4	-0,8	1,7	5,9	6,0	4,2
Alt Penedès	3,7	0,1	0,7	5,2	5,4	3,5
Alt Urgell	1,3	-3,3	-3,8	5,7	2,0	1,3
Alta Ribagorça	2,1	-11,3	-1,2	12,8	-6,1	2,7
Anoia	2,4	-0,3	-2,5	3,2	5,0	3,9
Bages	3,5	1,1	2,1	1,9	4,6	5,5
Baix Camp	4,9	-8,5	-0,4	11,9	1,9	6,2
Baix Ebre	2,5	0,0	-2,4	7,6	1,8	3,1
Baix Empordà	3,1	-0,3	1,4	0,7	4,8	5,6
Baix Llobregat	5,7	0,3	4,8	7,2	6,1	4,8
Baix Penedès	5,9	0,3	4,8	4,9	7,4	6,4
Barcelonès	4,0	-0,6	5,1	1,1	4,7	5,0
Berguedà	2,3	-3,6	-2,8	7,7	1,0	3,5
Cerdanya	3,4	-3,9	4,8	0,6	3,4	5,0
Conca de Barberà	3,9	-1,3	2,0	4,0	5,7	3,9
Garraf	4,1	-3,5	2,6	3,3	7,2	3,4
Garrigues	3,7	-4,3	-3,4	9,6	3,3	5,4
Garrotxa	4,9	0,3	1,1	8,6	5,3	4,5
Gironès	4,0	0,7	2,9	4,3	5,8	2,9
Maresme	5,3	2,4	5,1	1,6	7,3	6,9
Moianès	6,6	-0,6	4,0	9,4	9,4	3,6
Montsià	4,5	-2,9	0,9	9,4	2,5	5,2
Noguera	2,6	-6,1	-4,7	6,2	3,9	5,1
Osona	6,0	-1,1	0,6	8,9	7,5	7,0
Pallars Jussà	0,1	-7,9	-5,4	15,4	-10,4	1,0
Pallars Sobirà	1,0	-8,0	-2,6	17,1	-10,6	0,3
Pla d'Urgell	4,1	-0,8	-1,7	7,8	5,5	4,8
Pla de l'Estanty	4,9	-1,4	-0,8	7,0	9,3	4,1
Priorat	3,9	-2,2	-1,8	7,0	6,8	3,6
Ribera d'Ebre	2,6	-10,0	-10,1	23,6	-3,7	0,7
Ripollès	2,9	-2,0	-0,6	5,8	3,3	3,1
Segarra	3,6	-1,7	-3,5	12,0	3,1	2,8
Segrià	4,3	-1,0	1,0	5,2	5,8	5,1
Selva	3,9	-0,2	2,2	4,3	5,1	4,0
Solsonès	2,9	0,8	-1,6	1,2	6,9	5,2
Tarragonès	7,1	-2,7	2,3	20,7	0,0	5,4
Terra Alta	2,7	-4,3	-7,0	11,4	1,4	4,9
Urgell	3,7	-0,8	0,6	3,2	5,7	5,2
Val d' Aran	-0,1	-8,0	-5,8	15,1	-10,2	0,6
Vallès Occidental	5,3	0,7	5,0	3,5	7,4	5,4
Vallès Oriental	6,2	0,5	4,5	7,8	7,4	5,1
Catalunya	4,6	-0,8	2,8	5,9	5,0	4,9

Font: Estimació BBVA

Taula C.11. Creixement comarcal del VAB pb de la construcció. 2010-2017
(Taxes reals de variació interanual i mitjana en %)

Comarca	VAB pb Construcció					
	2010-2017	2013	2014	2015	2016	2017
Alt Camp	1,4	-7,2	-1,1	3,9	3,0	-0,3
Alt Empordà	1,3	-6,9	-3,2	1,0	3,2	4,3
Alt Penedès	2,3	-6,9	-0,6	2,9	4,3	2,5
Alt Urgell	0,4	-11,5	-3,1	-0,3	0,9	4,0
Alta Ribagorça	1,9	-11,1	3,6	-1,6	2,0	3,4
Anoia	3,8	-15,0	2,0	3,8	2,2	7,3
Bages	0,6	-14,9	-4,2	1,1	1,2	4,1
Baix Camp	1,6	-11,6	-0,4	0,6	3,8	2,5
Baix Ebre	3,3	-14,7	-0,1	3,2	2,6	7,5
Baix Empordà	2,3	-9,9	1,2	1,4	1,7	4,9
Baix Llobregat	3,1	-11,8	3,0	1,5	3,4	4,6
Baix Penedès	3,5	-13,2	2,0	3,5	2,8	5,9
Barcelonès	2,3	-6,3	-1,7	2,4	3,4	5,1
Berguedà	2,3	-9,0	1,7	3,7	1,0	2,8
Cerdanya	0,8	-14,5	-4,2	2,2	2,9	2,4
Conca de Barberà	0,9	-8,5	-3,1	2,8	4,0	0,0
Garraf	5,6	-13,1	3,9	5,6	5,8	7,0
Garrigues	0,0	-13,7	-2,7	1,3	-0,1	1,5
Garrotxa	2,2	-7,3	1,2	2,4	2,5	2,8
Gironès	2,4	-13,1	-3,3	2,2	3,1	7,6
Maresme	4,0	-15,7	-1,8	4,6	5,6	7,6
Moianès	3,4	-7,8	3,8	9,5	-3,3	3,4
Montsià	1,6	-19,9	-0,5	-1,0	0,4	7,6
Noguera	0,1	-6,9	-6,7	7,2	-0,4	0,5
Osona	1,3	-11,5	-4,2	3,3	1,2	4,8
Pallars Jussà	2,7	-7,9	-0,1	2,9	2,5	5,4
Pallars Sobirà	2,6	-12,2	2,8	4,6	1,1	1,8
Pla d'Urgell	-0,3	-7,2	-3,3	1,1	0,8	-0,1
Pla de l'Estany	-0,3	-6,4	-4,6	-0,7	1,9	2,0
Priorat	3,2	-16,9	0,9	3,2	2,4	6,3
Ribera d'Ebre	-1,0	-6,4	-2,5	3,1	-3,6	-1,1
Ripollès	-0,2	-11,7	0,7	-0,7	0,9	-1,6
Segarra	-0,5	-4,9	-2,2	1,3	-1,5	0,3
Segrià	1,8	-10,4	1,6	2,7	0,0	2,7
Selva	1,4	-14,7	0,2	-0,3	1,9	3,9
Solsonès	-0,4	-10,8	-4,0	6,0	-0,6	-3,2
Tarragonès	0,6	-5,6	-5,0	1,3	4,7	1,5
Terra Alta	1,3	-15,5	-1,1	4,3	-0,8	2,8
Urgell	0,3	-7,6	-3,8	3,9	0,8	0,3
Val d' Aran	2,5	0,7	5,2	-0,3	0,0	5,3
Vallès Occidental	2,5	-13,1	-2,8	2,6	4,3	5,8
Vallès Oriental	2,8	-5,9	-3,4	3,8	5,1	5,6
Catalunya	2,2	-10,0	-1,3	2,3	3,2	4,7

Font: Estimació BBVA

Taula C.12. Creixement comarcal del VAB pb dels serveis. 2010-2017

(Taxes reals de variació interanual i mitjana en %)

Comarca	VAB pb Serveis					
	2010-2017	2013	2014	2015	2016	2017
Alt Camp	2,6	-0,4	1,8	1,6	3,8	3,1
Alt Empordà	1,8	1,2	-2,5	3,7	3,5	2,7
Alt Penedès	0,9	-3,5	-3,1	0,2	3,5	2,9
Alt Urgell	1,5	-0,9	0,2	1,8	1,8	2,0
Alta Ribagorça	2,7	-2,3	3,2	0,8	3,2	3,5
Anoia	3,1	0,6	1,1	5,0	3,9	2,2
Bages	2,7	2,5	1,5	3,3	2,6	3,4
Baix Camp	2,8	0,5	0,4	3,8	3,9	3,0
Baix Ebre	1,7	-1,3	-2,5	3,8	3,0	2,6
Baix Empordà	2,0	1,6	-0,2	3,4	2,6	2,3
Baix Llobregat	3,4	0,1	3,9	3,0	3,5	3,4
Baix Penedès	2,5	0,8	-1,1	3,3	4,6	3,2
Barcelonès	2,3	0,1	2,6	1,8	2,6	2,4
Berguedà	2,4	0,7	-0,1	3,8	3,4	2,7
Cerdanya	2,8	2,3	-1,3	3,8	4,2	4,5
Conca de Barberà	2,7	0,2	1,8	4,6	1,9	2,3
Garraf	2,4	1,9	0,2	2,2	5,1	2,1
Garrigues	1,2	-1,3	-0,9	1,6	1,6	2,4
Garrotxa	3,2	0,0	1,8	4,7	4,1	2,2
Gironès	2,5	-1,9	-0,1	4,5	3,4	2,3
Maresme	2,7	0,4	0,1	3,6	4,2	3,0
Moianès	2,8	2,5	3,4	3,1	1,4	3,4
Montsià	3,3	2,2	0,3	3,6	5,0	4,1
Noguera	2,2	-0,2	3,4	0,4	2,2	2,7
Osona	4,4	1,4	3,1	6,2	5,3	2,8
Pallars Jussà	1,2	-0,8	-0,5	1,3	1,7	2,3
Pallars Sobirà	2,1	-1,9	-2,2	5,0	0,8	4,7
Pla d'Urgell	2,3	-0,3	2,3	2,1	2,1	2,8
Pla de l'Estany	1,3	2,4	1,2	0,8	2,4	0,7
Priorat	1,8	-0,7	-1,1	0,8	4,2	3,6
Ribera d'Ebre	1,7	-0,7	1,3	3,8	2,6	-1,0
Ripollès	1,5	2,0	-0,6	2,7	2,8	1,3
Segarra	1,1	1,0	2,6	-0,7	2,0	0,6
Segrià	1,8	-0,7	1,2	1,8	1,7	2,5
Selva	3,2	1,0	0,3	4,3	4,7	3,4
Solsonès	1,7	-1,0	0,2	2,1	3,2	1,2
Tarragonès	2,1	-2,2	-1,8	3,6	3,6	3,1
Terra Alta	1,3	-0,6	-0,4	2,3	1,5	1,6
Urgell	1,7	-0,7	0,2	1,6	2,1	2,8
Val d' Aran	1,5	-0,6	-4,5	6,3	0,8	3,2
Vallès Occidental	3,6	0,0	1,5	3,9	4,0	4,9
Vallès Oriental	3,6	3,0	4,8	3,7	2,9	3,0
Catalunya	2,6	0,1	1,8	2,7	3,1	2,9

Font: Estimació BBVA

Taula C.13. Creixement i estructura del VAB pb industrial per grans eixos territorials i per subsectors. 2017
(Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2016														
Eix Metropolità	9,1	5,3	5,7	12,5	12,7	4,2	2,4	8,4	5,0	6,4	10,3	6,3	11,6	100
Eix Gironí	32,0	5,1	6,4	4,8	6,7	4,5	2,5	7,4	3,3	8,3	2,1	4,3	12,5	100
Comarques Centrals	23,7	9,7	6,8	3,9	0,3	4,4	2,2	11,8	2,4	9,2	5,3	6,7	13,6	100
Camp de Tarragona	10,3	2,1	4,4	25,0	1,0	2,5	3,4	7,2	0,5	2,3	6,2	4,8	30,1	100
Terres de l'Ebre	8,6	1,4	4,8	5,5	0,4	4,5	2,5	2,7	0,3	0,7	0,5	7,0	61,0	100
Pla de Lleida	38,3	3,9	5,0	2,3	0,6	2,5	6,1	6,9	1,8	5,4	1,7	7,4	18,0	100
Comarques de Muntanya	15,1	0,7	4,4	0,5	0,0	0,1	0,8	2,4	7,9	0,5	0,0	1,7	65,9	100
Catalunya	13,9	5,2	5,7	11,4	8,8	4,0	2,6	8,2	3,9	6,1	7,9	6,0	16,2	100
Creixement 2017														
Eix Metropolità	1,1	6,3	0,5	5,3	7,1	5,9	7,2	7,0	6,8	4,9	0,7	7,0	8,3	5,1
Eix Gironí	0,1	5,4	2,7	6,2	8,1	4,7	7,8	7,5	2,0	4,9	0,5	7,0	7,3	4,0
Comarques Centrals	5,3	6,3	1,8	5,4	7,4	3,9	5,1	7,6	6,0	6,1	2,9	5,8	7,5	5,7
Camp de Tarragona	2,2	6,4	-0,3	5,0	9,0	5,8	7,9	4,9	7,4	2,9	0,4	6,0	8,6	5,3
Terres de l'Ebre	1,7	6,9	0,3	6,8	4,9	-0,1	5,2	7,0	5,2	7,4	2,1	4,4	1,4	2,1
Pla de Lleida	2,8	6,2	1,4	3,2	5,0	8,0	7,6	8,2	6,7	6,5	3,9	5,1	5,3	4,6
Comarques de Muntanya	3,1	2,5	-1,0	3,8	0,0	4,9	6,8	-0,3	-0,1	6,3	0,0	5,0	1,1	1,3
Catalunya	1,9	6,2	0,8	5,3	7,2	5,4	7,2	7,0	6,3	5,1	0,8	6,6	6,6	4,9

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refi de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electr, i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport Indústriaes manufactureres diverses; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústriaes diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA

Taula C.14. Creixement i estructura del VAB pb del sector serveis per grans eixos territorials i per subsectors. 2017
(Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2016														
Eix Metropolità	19,0	7,0	7,0	6,1	5,3	16,4	15,3	5,6	5,0	6,3	7,1	81,5	18,5	100
Eix Gironí	21,4	5,8	14,4	1,4	4,1	16,2	12,6	5,4	6,8	4,8	7,1	81,3	18,7	100
Comarques Centrals	28,4	6,0	6,5	2,1	2,8	10,5	12,5	6,1	6,2	8,1	10,8	74,9	25,1	100
Camp de Tarragona	18,8	7,9	12,2	1,5	4,0	11,7	14,1	5,9	9,0	6,6	8,2	76,2	23,8	100
Terres de l'Ebre	31,2	6,0	12,3	0,7	2,4	8,0	9,5	5,7	7,3	5,0	11,9	75,8	24,2	100
Pla de Lleida	26,4	9,1	6,7	2,9	5,5	7,6	11,8	4,2	10,2	6,3	9,4	74,1	25,9	100
Comarques de Muntanya	14,8	5,9	23,8	0,6	1,2	14,6	7,5	9,6	8,2	4,9	8,8	78,0	22,0	100
Catalunya	19,9	7,0	8,1	5,1	4,9	15,4	14,6	5,6	5,7	6,2	7,5	80,6	19,4	100
Creixement 2017														
Eix Metropolità	1,8	4,0	4,1	4,7	-2,3	1,7	7,0	1,3	1,9	2,6	2,9	3,0	2,5	2,9
Eix Gironí	1,8	5,2	3,8	2,7	-3,4	1,9	1,6	2,6	6,7	2,4	2,2	2,2	3,9	2,5
Comarques Centrals	2,0	6,5	4,3	-0,2	-3,9	2,7	6,4	2,2	5,7	1,7	0,8	3,1	2,2	2,9
Camp de Tarragona	1,6	4,8	3,9	4,2	-3,9	2,8	5,5	4,1	5,8	-0,8	2,7	3,1	2,9	3,1
Terres de l'Ebre	0,5	3,9	3,1	3,7	-2,8	4,4	6,6	1,3	7,1	5,4	1,7	2,3	4,1	2,8
Pla de Lleida	2,7	5,5	4,1	3,7	-6,7	0,4	4,2	1,8	5,1	2,2	0,7	2,4	2,8	2,5
Comarques de Muntanya	1,3	5,3	3,5	3,9	-0,9	3,6	7,2	2,5	4,7	1,9	2,7	3,4	3,3	3,4
Catalunya	1,8	4,3	4,0	4,5	-2,7	1,8	6,4	1,7	3,3	2,3	2,6	2,9	2,7	2,9

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA

Taula C.15. Creixement i estructura del VAB pb industrial per demarcacions i per subsectors. 2017
(Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2016														
Barcelona	10,9	5,9	5,8	11,5	11,2	4,3	2,4	8,8	4,7	6,7	9,7	6,3	11,9	100
Girona	31,9	5,1	6,4	4,7	6,6	4,5	2,5	7,4	3,3	8,3	2,1	4,3	12,7	100
Lleida	34,6	3,9	5,2	2,1	0,5	2,4	5,6	6,6	2,6	5,0	1,5	6,6	23,4	100
Tarragona	9,8	1,9	4,6	19,4	0,8	3,1	3,2	5,9	0,5	1,9	4,5	5,5	39,0	100
Catalunya	13,9	5,2	5,7	11,4	8,8	4,0	2,6	8,2	3,9	6,1	7,9	6,0	16,2	100
Creixement 2017														
Barcelona	2,4	6,3	0,7	5,3	7,1	5,6	7,1	7,1	6,8	5,2	0,8	6,9	8,2	5,2
Girona	0,1	5,4	2,7	6,2	8,1	4,7	7,8	7,5	2,0	4,9	0,5	7,0	7,3	4,0
Lleida	2,8	6,3	1,2	3,2	5,0	8,0	6,7	7,9	3,9	6,5	3,9	5,1	3,7	4,1
Tarragona	2,1	6,5	-0,1	5,2	8,4	3,0	7,5	5,2	7,2	3,2	0,4	5,6	4,5	4,2
Catalunya	1,9	6,2	0,8	5,3	7,2	5,4	7,2	7,0	6,3	5,1	0,8	6,6	6,6	4,9

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refí de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electr, i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport Indústries manufactureres diverses; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.
Font: Estimació BBVA

Taula C.16. Creixement i estructura del VAB pb del sector serveis per demarcacions i per subsectors. 2017
(Estructura en % sobre el PIB sectorial i taxes reals de creixement interanual en %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2016														
Barcelona	19,4	6,9	7,0	6,0	5,2	16,1	15,1	5,6	5,1	6,4	7,3	81,2	18,8	100
Girona	21,1	5,8	14,6	1,4	4,0	16,4	12,5	5,5	6,8	4,8	7,1	81,4	18,6	100
Lleida	25,2	8,7	8,8	2,6	4,9	7,8	11,2	4,9	10,1	6,2	9,5	74,2	25,8	100
Tarragona	20,6	7,6	12,2	1,4	3,8	11,1	13,4	5,9	8,7	6,3	8,7	76,2	23,8	100
Catalunya	19,9	7,0	8,1	5,1	4,9	15,4	14,6	5,6	5,7	6,2	7,5	80,6	19,4	100
Creixement 2017														
Barcelona	1,8	4,1	4,1	4,6	-2,4	1,7	7,0	1,4	2,2	2,6	2,7	3,0	2,5	2,9
Girona	1,8	5,2	3,8	2,7	-3,4	1,9	1,7	2,6	6,6	2,6	2,3	2,2	3,9	2,5
Lleida	2,6	5,4	3,7	3,6	-6,6	0,9	4,3	2,0	5,2	1,9	0,7	2,5	2,7	2,5
Tarragona	1,4	4,7	3,8	4,2	-3,8	3,0	5,6	3,7	5,9	-0,1	2,5	3,0	3,0	3,0
Catalunya	1,8	4,3	4,0	4,5	-2,7	1,8	6,4	1,7	3,3	2,3	2,6	2,9	2,7	2,9

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.
Font: Estimació BBVA

AVÍS LEGAL

El present document, elaborat pel Departament de BBVA Research, té caràcter divulgatiu i conté dades, opinions o estimacions referides a la data del mateix, d'elaboració pròpia o procedents de fonts o basades en fonts que considerem fiables, sense que hagin estat objecte de verificació independent per BBVA. BBVA, per tant, no ofereix garantia, expressa o implícita, quant a la seva precisió, integritat o correcció.

Les estimacions que aquest document pot contenir han estat realitzades segons metodologies generalment acceptades i han de prendre's com a tals, és a dir, com a previsions o projeccions. L'evolució històrica de les variables econòmiques (positiva o negativa) no garanteix una evolució equivalent en el futur.

El contingut d'aquest document està subjecte a canvis sense avís previ en funció, per exemple, del context econòmic o de les fluctuacions del mercat. BBVA no assumeix cap compromís d'actualitzar el contingut del document o de comunicar els canvis que s'hi puguin realitzar.

BBVA no assumeix cap responsabilitat per qualsevol pèrdua, directa o indirecta, que pogués resultar de l'ús d'aquest document o del seu contingut.

Ni el present document, ni el seu contingut, constitueixen una oferta, invitació o sol·licitud per adquirir, desinvertir o obtenir cap interès en actius o instruments financers, ni poden servir de base per a cap contracte, compromís o decisió de cap tipus.

Especialment respecte a la inversió en actius financers que poguessin estar relacionats amb les variables econòmiques que aquest document pugui desenvolupar, els lectors han de ser conscients que en cap cas han de fer servir aquest document com a base per prendre les seves decisions d'inversió i que les persones o entitats que potencialment els puguin oferir productes d'inversió seran les que tenen l'obligació legalment de proporcionar-los tota la informació que necessitin per prendre aquesta decisió.

El contingut del present document està protegit per la legislació de propietat intel·lectual. Queda expressament prohibida la seva reproducció, transformació, distribució, comunicació pública, posada a disposició, extracció, reutilització, reenviament o la utilització de qualsevol tipus, per qualsevol mitjà o procediment, exceptuant els casos en què estigui legalment permès o sigui autoritzat expressament per BBVA.

INTERESSATS DIRIGIR-SE A:

BBVA Research: Carrer Azul, 4. Edifici de la Vela - 4ª i 5ª plantes. 28050 Madrid (Espanya).

Tel.: +34 91 374 60 00 i +34 91 537 70 00 / Fax: +34 91 374 30 25 - bbvaresearch@bbva.com www.bbvaresearch.com

